MAI ĐÌNH YÊN, VŨ VĂN VỤ, LÊ ĐÌNH LƯƠNG

THUẬT NGỮ SINH HỌC ANH - VIỆT

A

A. flavus A. flavus AA - viết tắt của Arachidonic Acid aAI-1 *aAI-1* ab initio gene prediction abambulacral thiếu chân mút, thiếu chân ống ABC viết tắt của Association of Biotechnology Companies ABC Transport Proteins protein vân chuyển ABC ABC Transporters nhân tố vân chuyển ABC abdomen bung, phần bung abdominal limbs (các) phần phụ bụng abdominal muscle co bung abdominal pores (các) lỗ bung abdominal reflex phản xạ bụng abductor co giang, co duỗi abiogenesis (su) phát sinh phi sinh hoc abiotic (thuộc) phi sinh học, không sống abiotic stresses căng thẳng phi sinh học ABO blood group substances (các) chất nhóm máu ABO ABO blood group system hệ thống nhóm máu ABO abomasum da múi khế aboral xa miêng, đối miêng abortifacient chất phá thai abortion 1. (su) sẩy thai, truy thai 2. thui chôt abrin *abrin* abscess (su) áp xe abscisic acid axit abscisic abscission (su) rung absolute configuration cấu hình tuyết đối absolute refractory period thời kỳ bất ứng tuyệt đối absolute threshold ngưỡng tuyết đối absorbance chất hấp thụ absorbed dose liều lưỡng hấp thụ absorption (sw) hấp thu absorption spectrum phổ hấp thu abundance độ phong phú abyssal (thuôc) đáy biển sâu thẳm abyssal zone vùng nước sâu abyssopelagic (thuộc) vùng sâu đại dương

abzymes abzym Ac- CoA Ac- CoA Acanthocephala ngành Giun đầu móc acanthozooid thể gai Acarina bô Ve bét acarophily thích ve rêp acarophitisrn quan hê công sinh ve-rêp acaulescent (có) thân ngắn acauline không thân acaulose không thân acceptor junction site diem lien ket accepto accession thêm vào, bổ sung accessorius 1. cơ phu 2. dây thần kinh phu accessory bud chồi phụ accessory cell 1. tế bào phu, tế bào kèm, trơ bào accessory chromosome nhiễm sắc thể phu accessory glands (các) tuyến phụ accessory hearts (các) tim phu accessory nipple gai phu accessory pigments (các) sắc tố phụ accessory pulsatory organs (các) cơ quan co bóp phụ Accipitriformes bô Chim ưng acclimation (su) thích nghi môi trường, thuần hoá ACC ACC **ACC Synthase** Synthaza ACC ACCase ACCaza acceptor control điều khiển bằng accepto acclimatization khí hâu hoá, thuần hoá ACE ACE ACE Inhibitors chất ức chế ACE Acephalous không đầu acclimatization. (su) thuần hoá accommodation (su) thích nghi, thích ứng accretion (su) bồi thêm, sinh trưởng thêm acellular vô bào, phi bào, không tế bào acentric không trung tiết, không tâm đông acentrous không thân côt sống adoral gần miêng, bên miêng ADP viết tắt của Adenosine Diphosphate adrectal gần ruôt thẳng, bên ruôt thẳng adrenal gần thân, (thuộc) tuyến trên thân, tuyến thương thân adrenal cortex vỏ tuyến trên thân, vỏ tuyến thương thân

adrenal gland tuyến thương thân adrenal medulla tuỷ tuyến trên thân, tuỷ tuyến thương thân adrenaline adrenalin adrenergic gây tiết dang adrenalin, giải phóng dang adrenalin adrenergic fibres soi tác đông kiểu adrenalin adrenocortical function chức năng vỏ trên thân adrenocorticotrophic hormone hormon vỏ trên thân adrenogenital syndrome hôi chứng sinh duc trên thân adrenoreceptor thu quan adrenalin adult period of development giai doan trưởng thành của sư phát triển adult stem cell tế bào gốc trưởng thành adventitia 1. cấu trúc phu, cấu trúc bất đinh 2. áo vỏ adventitious 1. (thuôc) áo vỏ 2. lac chỗ, bất đinh adventive ngoại lai, mọc tự nhiên advertisement (su) quảng cáo, mời goi, báo hiệu aedeagus thể giao cấu, dương cu, dương hành aegithognathous (có) hàm-vòm miêng rời aeration of soil (sw) thoáng khí của đất aerenchyma mô khí acervulate (có) bó cuống acervulus bó cuống acetabular bone xương không ống acetabulum 1. miêng giác 2. lỗ chân 3. ổ khớp 4. múi nhau acetic fermentation lên men axetic acetolactate synthase synthase acetolactat acetyl carnitine acetyl carnitin acetyl CoA acetyl CoA acetyl co-enzyme a acetyl co-enzym a acetylation acetyl hoá acetylcholin acetycholin acetylcholinesterase acetylcholinesteraza acetyl-coa acetyl-coa acetyl-coa carboxylase acetyl-coa carboxylaza achaeriocarp quả đóng achene quả đóng Achilles tendon gân Achilles achlorhydria (su) thiếu toan dịch vi achondroplasia (chứng) loan sản sun achondroplastic (thuộc) (chứng) loạn sản sụn achroglobin globulin không màu acicular 1. (có) dang gai 2. dang gai aciculum lông cứng gốc

acid axit acid-base balance cân bằng axit bazơ acid deposition kết tủa axit acid rain mua axit acid soil complex phức hợp đất axit acid-base metabolism trao đổi bazo-axit acidic fibroblast growth factor (AFGF) nhân tố sinh trưởng nguyên bào soi axit acidosis (su) nhiễm axit, sinh axit acidyty đô axit, tính axit, đô chua acinar cells tế bào tuyến phế nang aciniform (có) dang chùm quả acinostele bó mạch dạng chùm acne mun trứng cá acoelomate không khoang, thiếu khoang acoelomate triploblastica đông vật ba lá phôi không thể khoang acoelomatous không khoang, thiếu khoang acoelous không khoang ruột, thiếu khoang ruột acontia dây tơ vi Ac-P Ac-P ACP (acyl carrier protein) protein mang acyl acquired behaviour tâp tính thu được, tâp tính mắc phải acquired character tính trang tâp nhiễm acquired immune deficiency syndrome (AIDS) hôi chứng thiểu năng miễn dich tâp nhiễm (AIDS) acquired immunity miễn dịch tập nhiễm, miễn dịch thu được acquired immunodeficiency syndrome hội chứng thiếu hut miễn dịch tâp nhiễm acquired mutation đột biến tập nhiễm acquired variation biến di tâp nhiễm acrania lớp không so Acrasiomycetes lóp Acrasiomycetes, lóp Mốc nhầy tế bào acriflavine acriflavin acrocarp thể quả ngon acrocentric tâm ở đầu, tâm ở ngon, nhiễm sắc thể tâm ngon acrodont (có) răng đỉnh acromegaly bênh to đầu ngón acromial (thuôc) mỏm bả acromion môm bả acron vùng trên miêng acropetal hướng ngon acropodium phần ngón acrosomal (thuôc) thể đỉnh

acrosome thể đỉnh acrosome reaction phản ứng thể đỉnh acrotrophic dinh duỡng ở cực trên acrylamide gel electrophoresis (phép) điện di trên gel acrylamid ACTH hormon kích vỏ thương thân, ACTH actinic radiations bức xa quang hoá actinin actinin actinobiology sinh hoc bức xa actinoid (có) dang toả tia, (có) dang sao actinomorphic (có) dang toả tia, đối xứng toả tia Actinomycetales bô Khuẩn tia Actinopterygii phu lớp Cá vây tia Actinozoa lớp San hô acrylamide gel gel acrylamid ACTH viết tắt của AdrenoCorticoTropic Hormone (corticotropin) actin actin actinal (thuôc) tấm toả tia action potential the hoat dong action spectrum quang phổ hoat đông activated (duoc) kích hoat, duoc hoat hoá activation (su) hoat hoá, kích hoat activation domain of transcription factor vùng hoat hoá của các yếu tố phiên mã activation effects of hormones hiệu quả tác động của hormon activation energy năng lương hoat hoá activator 1. phần tử kích thích 2. chất kích thích activator (of enzyme) chất hoat hoá (enzym) activator (of gene) nhân tố hoạt hoá (gen) active chromatin chất nhiễm sắc hoạt đông active site vi trí hoat đông, điểm hoat đông active space không gian hoat đông active transport vân chuyển tích cực activity hoat đô, đô phóng xa Aculeata nhóm Có vòi acuminate thuôn dài, nhon mũi active transport vận chuyển tích cực, vận chuyển chủ đông activity coefficient hê số hoat tính activity-based screening sàng loc dựa trên hoạt tính acuminulate thuôn dài, nhon mũi acupuncture sư châm cứu acurontm gene gen acuron acute 1. sắc nhọn 2. cấp tính

acute anterior poliomyelitis viêm tuỷ xám sừng trước cấp tính acute inflammatory recaction phản ứng viêm ác tính acute phase substances (các) chất giai đoạn cấp acute transfection lây truyền cấp acylcarnitine transferase acylcarnitin transferaza acyl-CoA axyl - CoA acylic xếp xoắn Adam's apple trái táo Adam, trái lộ hầu adambulacral bên chân mút, cạnh chân mút adaptation (su) thích nghi adaptation of the eye (su) thích nghi của mắt adaptive radiation phát toả thích nghi adaptor hypothesis giả thuyết thích ứng adaxial huóng truc ADBF viết tắt của Azurophil-Derived Bactericidal Factor addict người nghiên, con nghiên Addison's anaemia (bênh) thiếu máu Addison Additive experiment thí nghiêm bổ sung additive genetic variance phương sai di truyền công hợp adductor co khép adeiphous (có) bó chỉ nhi adendritic không nhánh, không đot adenine adenin 6- Aminopurin adenitis viêm tuyến adenoid hach adenopathy bệnh hạch, bệnh tuyến adenosine diphosphat ADP adenosine monophosphat AMP adenosine triphosphate adenosin triphotphat adenyl cyclase adenyl cyclaza adhesion (su) dính bám adhesion plaque tấm dính adhesive tuyến bám adipocyte tế bào mỡ adipose tissue mô mỡ adaptation thích nghi, thích ứng adaptive enzymes enzym thích ứng adaptive mutation dôt biến thích ứng adaptor adaptor, adapto additive genes (các) gen công hợp additive variance biến di công hợp adenilate cyclase cyclaza adenilat

adenine adenin adenosine adenosin adenosine diphosphate (ADP) diphosphat adenosin adenosine monophosphate (AMP) monophosphat adenosin adenosine triphosphate (ATP) triphosphat adenosin adenovirus adenovirut adequate intake (ai) hấp thu phù hợp adhesion molecule phân tử bám adhesion protein protein bám adipocytes tế bào tao mỡ adipocytokines phân bào mỡ adipokines adipokin (hormon do các tế bào adipoza tiết ra) adiponectin tuyến mỡ adipose béo, chứa mõ, adipoza adipose triglyceride lipase lipaza triglycerid béo adjuvants chất bổ trơ, phu gia, tá dước adlacrimal xương lê giả ADME tests phép thử ADME ADME/Tox phép thử ADME/Tox (Absorption, Distribution, Metabolism, Elimination, and Toxicity, đối với một chất đưa vào cơ thể) adnate dính bên, gắn bên adoptive cellular therapy phép trị liệu bằng tế bào mượn adoptive immunization gây miễn dịch bằng tế bào mượn ADP viết tắt của Adenosine DiPhosphate adrenocorticotropic hormone (corticotropin) hormon corticotropin aerobe sinh vât ưa khí aerobic *wa khí*, hiếu khí aerobic metabolism trao đổi ưa khí, cần khí aerobic respiration hô hấp ưa khí aerobic training vân chuyển hiếu khí aestival (thuôc), mùa hè aestivation (su) ngủ hè aetiology bênh căn afebrile hét con sốt, không sốt affective behaviour tâp tính xúc cảm affective disorders (các) rối loan xúc cảm afferent đưa tới, mang tới, hướng tâm afferent arc cung mang afferent columns côt hướng tâm afferent inhibition kìm hãm hướng tâm affinity ái luc affinity chromatography sắc khí ái lưc

affinity constant hàng số ái lưc AFGF viết tắt của Acidic Fibroblast Growth Factor aflagellar không lông roi aflatoxins aflatoxin afterbirth boc nhau sổ after-images do dnh after-ripening chín tiếp, chín thêm agamic vô phôi, vô tính affinity maturation chín ái lực affinity tag thể ái lưc aflatoxin aflatoxin AFLP viết tắt của Amplified Fragment Length Polymorphism agamogenesis (su) sinh sản vô tính, sinh sản vô giao, sinh sản đơn tính agamogony (sự) sinh sản phân cắt, sinh sản vô tính agamont thể phân cắt, thể vô tính agamospermy (sư) sinh sản bằng hat vô tính agar *aga* agaric nấm mũ Agaricales bô Nấm mũ agarics bộ Nấm mũ agarose agarose, thach tinh agarose gel electrophoresis (phép) điện di gel thach tinh age-classes lớp tuổi, trong các mô hình khai thác age distribution phân bố (theo) tuổi age structure cấu trúc tuổi ageing hoá già agenesis (sư) không phát triển, kém phát triển ageotropic không hướng đất agglutination 1. (su) ngung kết 2. dính kết agglutinin ngưng kết tố, aglutinin aggregate fruit (dang) quả tu, quả tu aggregate species loài tâp hop aggregated distributions phân bố quần tụ aggregation (sư) quần tu, quần tâp aggregation-specific mARNs cum mARN đặc hiệu aggregative response trả lời, đáp ứng quần tu aggressive behaviour hành vi xâm chiếm, tâp tính xâm chiếm aggressive mimicry nguy trang tấn công aggression (su) xâm chiếm aging (sư) hoá già, già đi aglossal không lưỡi aglosia (su) thiếu lưỡi bẩm sinh

Agnatha *nhóm Không hàm* aglycon aglycon aglycone aglycone agnosia (sư) mất nhân thức agonistic behaviour tập tính thánh đấu agonists đấu thủ agoraphobia (chúng) sơ khoảng trống agraceutical nông dước agraphia (sư) mất khả năng viết agrestal moc trên đất trồng agriceuticals nông dước agriculture nghề nông, nông nghiệp Agrobacterium tumefaciens Agrobacterium tumefaciens agroforestry nông lâm nghiệp AIDS viết tắt của Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) air bladder bóng hơi air chamber buồng khí air layering chiết cành air monitor máy kiểm tra không khí AI viết tắt của Adequate Intake air plant thực vật biểu sinh air sinuses xoang khí air space khoảng khí air temperature nhiệt độ không khí airflow dòng khí akarvote tế bào không nhân, tế bào thiếu nhân akene quả đóng akinete bào tử vỏ dày Ala Ala ala spuria cánh tap alanine (ala) alanin alar (thuộc) cánh (xương) alar plate *ống thần kinh dang tấm* alary (thuộc) cánh (xương) alary muscles co cánh alate 1. (có) cánh 2. (có) môi rông 3. (có) gai ba tia albinism bach tang albino thể bach tang albinotic (thuộc) thể bạch tạng albumen lòng trắng trứng albumin albumin albuminous 1. (có) phôi nhũ 2. (thuộc) lòng trắng trứng

albumin albumin albuminous cell té bào albumin alcohol ruou alcoholic fermentation len men ruou alcoholism (bệnh) nghiện rượu aldehyde aldehyt aldohexoses (các) aldohexoza aldolase aldolaza aldose aldoza aldosterone aldosteron aldrin aldrin alecithal thiếu noãn hoàng, không lòng đổ aleurone hat aleuron alexin (chúng) mù đọc algae *tảo* algal beds tảo bám đáy, sức sản suất sơ cấp và sinh khối algology tảo học algorithm (bioinformatics) thuật toán (trong Tin sinh học) alicin alicin alien loài nhâp nôi, loài la alimentary canal ống (dinh dưỡng) tiêu hoá Alismatidae phân lớp Trach tả alisphenoid xương cánh bướm alien species loài la, loài nhập nội, loài được đưa từ bên ngoài vào. alkaline hydrolysis thuỷ phân bằng kiềm alkaline phosphatase phosphataza kiểm alkalinity đô kiềm alkaloid alkaloid alkylating drug thuốc alkyl hoá allantoic (thuôc) túi niêu allantois túi niêu Allee effect hiêu ứng Allee allele alen allelic (thuôc) alen allelic exclusion (su) đào thải alen allelomorph alen, gen đẳng vi, gen tương ứng allelopathy anh hưởng tương hỗ allen's rule dinh luât Allee allergen di nguyên allergic (thuôc) di ứng allergic rhinitis viêm mũi di ứng allergies (airborne) di ứng (do không khí)

allergies (foodborne) di úng (do thức ăn) allicin allicin alopecia rung tóc, rung lông allogenic di sinh allosteric enzymes enzym di lập thể allosteric protein protein di lâp thể allosteric site vi trí di lâp thể allosterism di lâp thể allotetraploid thể dị tứ bội, (thuộc) dị tứ bội allotropous flower hoa wa moi côn trùng allotype alotyp allozymes alozym, di enzym allergy di ứng alliaceous hăng say allo-antigeri kháng nguyên khác alen cùng loài allochthonous material vât liêu ngoại lai allogamy di giao allogenic succession diễn thế dị sinh allograft di ghép allomeric đồng hình dị ghép allometric growth (su) sinh trưởng so le, tương quan sinh trưởng allometric relationships tuong quan sinh trưởng allometry tương quan sinh trưởng allomone alomon, chất biệt loài allopatric khác vùng phân bố allopatric speciation hình thành loài khác vùng phân bố allopolyploid thể di đa bôi all-or-non law luật tất cả hoặc không allotypic monoclonal antibodies kháng thể đơn dòng di kiểu allozyme allozym Aloe vera L. Aloe vera L. alpha amylase inhibitor chất ức chế amilaza alpha alpha diversity độ đa dạng alpha alpha galactosides galactosid alpha alpha helix chuỗi xoắn alpha alpha helix chuỗi xoắn alpha alpha interferon interferon alpha alpha linolenic (α-linolenic) acid axit linoleic alpha alpha-amylase alpha amylaza alpha-chaconine α -chaconin alpha-chain chuỗi alpha alphafetoprotein alphafetoprotein, protein bào thai alpha

alpha-neurotoxin độc tố thần kinh alpha alpha-rhythm nhip alpha alpha-rumenic acid axit alpha-rumenic alpha-solanine alpha-solanin alpha-synuclein alpha-synuclein alpine (thuôc) núi cao alpine ecosystem (thuộc) hệ sinh thái núi cao, sức sản xuất sơ cấp và sinh alpine tundra tundra, núi cao ALS gene gen ALS alternate xen ke, so le, moc cách, luân phiên, chuyển đổi alternate host vât chủ xen kẽ alternating cleavage phân cắt xoắn ốc alternation of generations luân phiên thế hê, xen kẽ thế hê alternative host vât chủ chuyển đổi alternative mRNA splicing tách intron (từ) mARN (theo cách) chuyển đổi alternative pathway of complement activation con đường hoạt hoá bổ thể chuyển đổi alternative splicing tách intron chuyển đổi alternative stable states trang thái sen kẽ ổn đinh altitude đô cao (tuyêt đối), đô cao trên mức nước ven biển altitudinal zonation phân vùng theo độ cao altrices chim non yếu, không tư kiếm mồi, cần chăm sóc altruism (tính) vi tha altruistic behavior tâp tính tha mồi alula thuỳ cánh, vảy gốc cánh aluminium *nhôm* alu family ho Alu aluminum resistance kháng nhôm aluminum tolerance chống chiu nhôm aluminum toxicity tính độc của nhôm alveolate (thuôc) lỗ tổ ong alveoli phế nang alveolus 1. hốc, hang, ổ 2,phế nang 3. Lỗ chân răng 4. Xương rãnh bao răng 5. đầu ống tiết enzym alzheimer's disease bênh Alzheimer ambisexual lưỡng tính amblyopia (chứng) giảm thi lưc ambosexual lưỡng tính ambrosia nám ambrosia ambulacral groove rãnh chân mút, luồng chân mút ambulatory đi được dùng để đi

amcrine cell tế bào không sơi truc alveolar (thuộc) lỗ tổ ong alveolar ducts óng phế nang alveolar gas equation cân bằng khí trong phế nang anal (thuôc) hâu môn amber mutation dôt biến amber ambergris long diên hương, hổ phách xám ambient pressue áp suất môi trường ameiosis (sự) không giảm phân amelification (su) tao men răng amenorrhea (sw) mất kinh amenorrhoea *mất kinh* amensalism hôi sinh amentia thiếu năng tâm thần amentiform (có) dang bông đuôi sóc amentum bông đuôi sóc ametabolic không biến thái american type culture collection (atcc) bô giống chuẩn của Mỹ ames test phép thử Ames amino acid axit amin amino acid profile dang hình axit amin (nói lên chất lương protein tương ứng) amino group *nhóm amin* aminoacid axit amin aminoacyl-trna aminoacyl-tARN aminocyclopropane carboxylic acid synthase synthaza axit carboxylic aminocyclopropan aminoglycosides aminoglycosid amitosis trực phân amitotic division phân chia trưc phân ammonification (su) amoniac hoá ammonium amonium, NH₄ ammonization (su) amoniac hoá, tao amoniac amnesia (chứng) quên, (chứng) mất trí nhớ amniocentesis (thủ thuật) chọc màng ối amnion màng ối, túi ối Amniota nhóm đông vật có màng ối amniote (thuôc) đông vật có màng ối amniotic cavity khoang ối amniotic ectoderm ngoại bì ối amniotic eggs trứng đông vật có màng ối amniotic fluid dich ối amniotic folds (các) nếp màng ối

Amoebida *bô Amip trần* amoebocyte tế bào dang amíp amoeboid (có) dang amíp amoeboid movement vân đông dang amip amorphic genes gen không định hình AMP viết tắt của Adenosine MonoPhosphate amphiaster thể hai sao, thể sao kép Amphibia lớp Lưỡng cư amphibians lưỡng cư, sống nửa nước- nửa cạn Amphibious vừa ở can, vừa ở nước amphiblastic (thuôc) phôi túi hai cưc amphibolic hai phía, hai hướng amphibolic pathway con đường hai hướng amphicondylar hai lồi cầu chẩm amphicondylous hai lồi cầu chẩm amphicribal bundle bó đồng tâm quanh gỗ amphidiploid thể di bôi kép amphimixis (su) giao phối hữu tính Amphineura lớp Song kinh amphiont hop tử amphipathic molecules (các) phân tử lưỡng vùng (phân cực và không phân cực) amphiphilic molecules (các) phân tử lưỡng tính (ưa nước và ky nước) amphiphioic (thuôc) libe kép amphiplatyan det hai mặt amphipneustic hai kiểu thở Amphipoda bô vỏ giáp chân bên amphipodous hai kiểu chân amphirhinal hai hốc mũi, hai lỗ mũi amphistomatal (có) khí khổng ở hai mặt amphistomatic (có) giác mút ở hai đầu amphistomous (có) giác mút ở hai đầu amphithecium vỏ ngoài amphitrichous (có) lông roi hai đầu amphitropous dính ngươc ampholines ampholin ampicillin ampixilin amplexicaul ôm thân amphoteric compound hop chất lưỡng tính ampicilline ampicillin amplexus (sư) cõng ghép đôi amplification (su) nhân bôi, sao chép ra nhiều bản ampulla bóng, bong, túi, nang

ampullary (thuộc) bóng, bọng, túi, nang ampullary organ cơ quan bóng bơi, cơ quan thuỷ tĩnh amyelinate không myelin amplicon amplicon (đơn vi khuếch đại ADN) amplification khuếch đai, nhân amplified fragment length polymorphism da hình chiều dài các đoan khuếch đai amplimer amplime (đơn vi khuếch đai ADN) amygdala 1. hach hanh 2. amyðan amylase amylaza amylase inhibitors chất ức chế amylaza amyloid dang tinh bôt amyloid placques vét tinh bột amyloid precursor protein protein tiền chất tinh bột amylolytic (thuộc) phân giải tinh bột, làm tan tinh bột amylopectin amylopectin amylopectin amylopectin amylose amyloza amylum tinh bôt anabiosis (trang thái) tiềm sinh anabolic đồng hoá anabolic pathway con đường đồng hoá anabolism đồng hoá anabolism (hiện tượng) đồng hoá anabolite chất đồng hoá anaerobe vi khuẩn yếm khí anaerobe vi khuẩn ky khí, vi sinh vật ky khí anaerobic yém khí anaerobic ky khí, ky oxy anaerobic respiration hô hấp ky khí anaerobic threshold trao đổi chất ky khí anaerobiosis đời sống ky khí anaesthesia mất cảm giác, tê anaesthetics sư gây tê anagenesis (sư) tiến hoá loài, tái sinh mô, tiến hoá tiến anaerobic decomposition (su) phân huỷ yếm khí anaerobic respiration hô hấp ky khí anal canal *ống hậu môn* anal cerci phần phụ hậu môn anal character đặc điểm giang môn anal phase pha giang môn, giai đoan giang môn anal spincter cơ thắt hâu môn

analog gene gen tương đồng analogue tương đồng analysis of development phân tích sự phát triển analysis of variance phân tích phương sai anamnesis 1. kí ức 2.tiền sử bệnh anamnestic đáp ứng nhớ lệch Anamniota nhóm đông vật không màng ối anal stage pha giang môn, giai đoan giang môn analgesia mất cảm giác đau analogous cùng chức analogous organs co quan tương đương, co quan tương tự analogy (tính) cùng chức analpierotic phản ứng bổ sung thêm anamniote không màng ối anamniotic không màng ối anamorph giai đoan bất toàn, giai đoan vô tính anaphase pha sau anaphylactic shock sốc phản vê anaphylatoxin độc tố phản vê, anaphylatoxin anaphylaxis choáng quá mẫn anapIasia (su) không phân hoá anapophysis mom đốt sống phu anapsid không hố thái dương Anapsida phụ lớp không hố thái dương anarthrous không khớp anatomy 1.(su) không khớp 2. mổ xác anatropous (dính) ngươc anaxial không đối xứng anchor cell tế bào dang móc anchoveta industry công nghệ cá trồng ở Pêru anchylosis (chứng) cứng khớp anconeal (thuôc) khuỷu anconeus co khuyu androconia vảy cánh (con) đưc androcyte tế bào đưc androdjoecious (có) hoa đực- hoa lưỡng tính khác gốc androecium bô nhi androgen, kích tố đưc androgenesis (su) sinh sản đơn tính đực androgynous lưỡng tính andromonoecious (có) hoa đưc lưỡng tính cùng gốc androphore cuống nhi

androsporangium túi bào tử đưc androspore bào tử đưc anecdysis gian kỳ lôt xác anemia (bênh) thiếu máu anemochorous phát tán nhờ gió anemophily (tính) thu phấn nhờ gió anemotaxis (tính) thụ phấn nhờ gió anencephalic (thuôc) tât không não anencephaly tật không não anergy (tính) không di ứng, vô ứng anesthesia mất cảm giác, tê aneuploid thể bôi không chỉnh aneurysm phình mach angioblast nguyên bào mạch angiogenesis phát sinh (hê) mach máu, phát triển (hê) mach máu angiogenesis sư hình thành mach, sư phát triển mach angiogenesis factors nhân tố phát sinh mach máu angiogenesis inhibitor chất ức chế phát sinh hệ mạch máu angiogenic factors nhân tố hình thành mach angiogenic growth factors (các) nhân tố sinh trưởng hệ mạch máu angiogenin angiogenin angiography tim-mach hoc angiology mach hoc angiosperms nhóm thực vật hạt kín angiostatin angiostatin angiotensin angiotensin angular divergence đô phân kỳ góc anima anim animal behavior tâp tính đông vật animal cap mũ đông vật animal cellulose men cellulosa đông vât animal charcoal than đông vật animal cognition nhận thức của động vật animal electricity diện động vật animal field vùng đông vật animal pole cưc đông vật Animalia giới đông vật animism thuyết vật linh animus anim anion anion, ion âm anisocercal (có) thuỳ vây đuôi không đều anisogamete giao tử không đều

anisopleural bất đối xứng hai bên anisotropy (tính) bất đẳng hướng, (tính) không đẳng hướng anisogamous bất đẳng giao ankylosis (chứng) cứng khớp anlage *mầm* anneal (sw) gắn, ghép anneal *u*, luyên annealing ghép (ADN) Annelida ngành Giun đốt annual cây môt năm annual growth ring vùng sinh trưởng annual quotas chỉ số cota năm annual ring vòng năm, vòng sinh trưởng annual species loài hàng năm annular (thuôc) vòng, (có) dang vòng annulate (có) vòng, (có) đốt annulus 1.vòng, vành 2.đốt khớp 3.vòng đốt thân 4.vòng tơ anodontia (su) không răng anoestrus thời kỳ đình duc anomaly (tính) di thường, (tính) bất thường anomerist không phân đốt rõ ràng anonymous DNA marker chỉ thi ADN đồng nghĩa anorexia (chứng) chán ăn, (chứng) ăn không ngon miêng anorexia nervosa (chứng) biếng ăn tinh thần anosmia (su) mất khứu giác anoxaemia (sư) thiếu oxy mô anoxemia (su) thiếu oxy mô anoxia (su) thiếu oxy mô anoxyblosis (su) sống thiếu oxy mô Anseriformes bô Ngỗng antagonism hiên tương đối kháng antebrachium cẳng tay, cẳng chi antecubital trước khuyu, trước xương trụ antenna râu, anten antennae (các) râu, (các) aten antennal (thuôc) râu, anten antennal glands (các) tuyến râu antennary (thuộc) râu, anten antennule râu nhỏ, râu I antepetalous trước cánh tràng anteposition $v \square tri b \hat{e}n$, $v \square tri \square \square i$ anterior 1. phía trước 2. phần trước 3. ở bung

anterior cardiac vein *tĩnh mach cảnh* anterior commissure in telecephalon khóp nối trước trong não cùng anterograde amnesia (chứng) quên về sau anteroporterior axis truc trước sau antesepalous trước lá đài anther bao phán anther culture nuôi cấy bao phấn antagonists (các) sinh vật đối kháng anterior pituitary gland tuyến yên phía trước antheridial receptacle cuống túi tinh, cuống túi phấn, cuống túi tinh tử antherozoid tinh trùng anthesis 1. nở hoa 2. thời kì ra hoa anthocyanidin anthocyanidin anthocyanins anthocyanin anthocyanosides anthocyanosid anthogenesis (su) sinh sản cô tính cho hai giới tính anthophilous thích hoa, ưa hoa, kiếm ăn ở hoa anthophore cuống hoa Anthophyta 1. ngành thực vật có hoa 2. ngành thực vật có hạt Anthozoa lớp San hô anthracnose (bênh) than (thực vật) anthrax bênh than anthropogenic do người, nhân tao anthropoid (có) dang người anthropomorph hình người anthropophyte cây theo người, cây gần người anti- auxun antiauxin, chất kháng auxin antiangiogenesis chống hình thành mạch antibiosis (su) kháng sinh antibiotic chất kháng sinh, thuốc kháng sinh antibiotic resistance (tính) chiu kháng sinh, chống kháng sinh antibiotic resistance gene gen chống kháng sinh antibody kháng thể antibody affinity chromatography sắc ký ái lực kháng thể antibody arrays dàn kháng thể antibody-laced nanotube membrane màng ống nano ràng buôc kháng thể antibody-mediated immune response phản ứng miễn dịch trung gian kháng thể antical *măt trên* anticoagulants chất chống đông tu anticoding strand sợi đối mã

anticodon don vi đối mã, anticodon antidiuretic hormon hoocmon antidiuretic antidromic ngược chiều, ngược dòng antifreeze proteins protein kháng đông anticodon đối codon antidilnal đối nghiêng antigene kháng nguyên antigenic determinant thể quyết đinh (là) kháng nguyên antihemophilic factor viii nhân tố VIII chống chảy máu antihemophilic globulin globulin chống chảy máu anti-idiotype antibodies kháng thể đối idiotyp anti-idiotypes đối idiotyp anti-interferon kháng interferon anti-oncogenes kháng gen (gây) ung thư antioxidants chất chống oxy hoá antiparallel dối song song antiporter đối chiều (trong vân chuyển qua màng) antisense (DNA sequence) đối nghĩa (trình tư ADN đối nghĩa) antisense RNA ARN đối nghĩa antithrombogenous polymers polyme chống đông vón (máu) antitianspirant chất chống thoát hơi nước antitoxin antitoxin antitoxin kháng độc tố, antitoxin antivivisectionists người chống sinh thiết, người chống cắt sống antixenosis tính chống ngoại lại antorbital 1. trước hố mắt 2. xương vùng mũi antra (các) xoang, (các) khoang, (các) hốc antrorse hướng phía trước, cong phía trước antrum xoang, khoang, hốc Anura tổng bộ Không đuôi anural không đuôi, (thuôc) không đuôi anurous không đuôi, (thuôc) bô không đuôi anus *hậu môn* antigen kháng nguyên antigenic determinant quyết định kháng nguyên antigenic variation thay đổi kháng nguyên antiglobulin kháng globulin antiglobulin test kiểm tra ngưng kết globulin antihistamine kháng histamin anti-idiotype kháng idiotyp anti-lymphocytic serum huyết thanh kháng lympho bào antimetabolite chất chống chuyển hoá

antimutagen chất chống đôt biến anti-nuclear factor yếu tố kháng nhân antiohtipeilstaltic phản nhu động, nhu động ngược antiperisalsis (su) nhu đông ngược, phản nhu đông antipetalous trước cánh tràng antipodal cells (các) tế bào đối cực antipyretic ha sốt, ha nhiệt, thuốc ha sốt antisapalous trước lá đài antisepsis (su) sát trùng, khử trùng anti-social personality loan nhân cách, nhân cách chống xã hôi antithetic alternation of generations xen kẽ thế hệ đối lập antithetic theory of alternation thuyết xen kễ thế hê đối lập antithrombin chất chống đông máu apoplast thể không hợp bào anxiety ưu tư, lo lắng, bồn chồn anxiolytic thuốc an thần nhe aorta đông mach chủ aortic (thuôc) đông mach chủ aortic arches (các) cung đông mach chủ, (các) quai đông mach chủ aortic baroreceptor thụ quan áp lực tĩnh mạch aortic bodies đông mach chủ cơ thể aortic valves van đông mach chủ aperturate (có) lỗ mở apetaly (su) không có cánh tràng apetalous không có cánh tràng apgar score số điểm Apgar aphagia (chứng) không chiu ăn Aphaniptera bộ Bọ chét Aphasia (sư) mất ngôn ngữ apheliotropic hướng tố aphids rêp cây aphonia (sư) mất tiếng nói, mất tiếng aphotic zone tầng nước không sáng, vùng vô quang aphototropic không hướng sáng apical (thuộc) đỉnh, mỏm, chóp apical body thể đỉnh apical cells tế bào chỏm apical constriction eo thắt thể đỉnh apical dominance (tính) trội ngọn, (tính) vượt ngọn apical epidermal cap mũ ngoại bì đỉnh apical growth sinh trưởng ngon apical meristem mô phân sinh đỉnh

```
apical placentation kiểu đính noãn đỉnh
apical plate vảy đỉnh
apical surface of epithelial cell bề mặt đỉnh của tế bào biểu mô
apical sense organ cơ quan cảm nhân đỉnh
apiculate nhon đôt ngôt
Aplaceae ho Hoa tán
aplacental không nhau, không giá noãn
aplanetic không đông, bất đông
aplanogamete giao tử bất động
aplanospore bào tử bất đông
aplasia (sư) ngừng phát triển
apneustic không lỗ thở, thiếu lỗ thở
aplastic anemia bênh thiếu máu ngừng tiến triển
apneustic centre trung tâm ức chế hô hấp
apnoea (su) ngừng thổ
apocarpous (có) lá noãn rời
Apoda bô Hải sâm không chân
Apo A-1 Milano Apo A-1 Milano (môt loai apolipoprotein chống sơ vữa mach
Apo B-100 Apo B-100 (môt loại lipoprotein nồng đô thấp)
Apo-1/Fas Apo-1/Fas, CD95 protein (vân chuyển tín hiệu apoptosis qua màng tế
bào)
apodal không chân
apodeme mấu lồi trong
apodous không chân
apodous larva áu trùng không chân
apogamous vô giao
apoenzyme apoenzym
apogamy (sư) sinh sản vô tính, sinh sản vô giao
apolipoprotein apolipoprotein
apolipoprotein B apolipoprotein B
apomictric species loài sinh sản vô tính
apomixis (sư) sinh sản không dung hợp, sinh sản vô phối
apophysls mấu chẳng, mỏm
apomixis sinh sản vô phối
apoprotein apoprotein
apoptosis cái chết theo chương trình (của tế bào)
aporogamy (tính) thụ phấn ngoài lỗ noãn
aposematic coloration nhuôm màu nguy trang xua đuổi
apospory (sư) sinh sản không bào tử
apostrophe (su) xếp doc màng tế bào giâu
apothecium thể quả mở, thể quả dạng đĩa
```

apparent competition canh tranh biểu kiến appeasement behaviour tâp tính phục tùng, tâp tính quy phục appendage phần phu appendicular skeleton bô xương phu appendix ruột thừa, phần phụ appendix vermiformis ruôt thừa appetitive behaviour tâp tính thèm ăn applied psychology tập lý học ứng dụng apposition (su) hình thành các lớp vỏ, phát triển chồng appressed (bi) ép sát, ép nén, áp ép appressorium đĩa bám, giác bám apterism (trang thái) không cánh approvable letter thư chấp nhân (của FDA đối với dược phẩm mới) aptamers apterous không cánh Apterygota phân lớp không cánh Aptitude năng khiếu apyrexia (su) không sốt, (trang thái) không sốt aquaporins aquaporin (protein tao kênh vân chuyển trong tế bào) aquatic thực vật thuỷ sinh aquatic communities quần xã sinh vật ở nước aquatic fungi nấm ở nước aqueduct cóng aqueductus cóng Sylvii aqueductus vestibuli cống tiền đình aqueous humour thuy dich aqueous solution dung dich nước aqueous tissue mô thuỷ dich aquiculture nuôi trồng thuỷ sản aquiduct of Sylvius ong Sylvius Arabidopsis thaliana Arabidopsis thaliana arachidonic acid axit arachidonic Arachnida *lớp Nhện* arachnidium co quan nhả to arachnoid 1. có dạng màng nhện 2. (có) dang nhện 3. màng nhện Araneae bô Nhên araneous (có) dang nhên arboretum *vườn cây gỗ* arbuscule 1.cây bui 2. rễ mút phân nhánh arch vòm đại Archaea Archaea archaeostomatous (có) nguyên khẩu

Archea giới vi khuẩn cổ archecentra trung khu vòng cung archecentrous (thuôc) trung khu vòng cung archegonial chamber khoang túi chứa noãn archegonial receptacle cuống túi chứa noãn Archegoniatae nhóm thực vật túi chứa noãn archegoniophore cuống túi chứa noãn archegonium túi chứa noãn archencephalon não cổ, não nguyên thuỷ archenteron ruôt nguyên thuỷ archetype mẫu gốc, mẫu nguyên thuỷ archetype nguyên bào tử Archiannelida lớp Giun đốt archiblastic phân cắt đều hoàn toàn archiblastula phôi nang đều hoàn toàn archicoel khoang nguyên thuỷ archinephric (thuôc) thân nguyên thuỷ, nguyên thân archipallium vỏ não nguyên thuỷ, vỏ não cổ architype kiểu nguyên thuỷ, kiểu gốc archlnephrldlum nguyên đơn thận, tế bào bài tiết archlnephros nguyên thân, thân nguyên thuỷ Archosauria phân lớp Thần lần cổ arclcentrous (có) côt sống cong arctic circle tundra vòng cực arcuate (có) dang cung area monitoring giám kiểm vùng area opaca vùng mờ area pellucida vùng sáng area relationships quan hệ vùng phân bố area vasculosa vùng mach Arecaceae Ho Cau Arecidae phân lớp Cau, tổng bô Cau arenaceous 1. mọc trên cát 2. sống trong cát arenicolous sống trong cát areola quầng areolae (các) quầng areolar (thuộc) quầng, rỗ hoa, (có) đốm areolar tissue *mô liên kết thưa* archnoid mater chất màng nhân archnoid mater chất màng nhân archnoid villi archnoid villi to nhên

areolate (thuôc) quầng, rỗ hoa, (có) đốm areole khoanh, khoảnh argeritate (có) vể bac, (có) ánh bac argillicolous ưa đất pha sét, sông ở đất pha sét arginine arginin arid zone vùng khô han arginine (arg) arginin aril *áo hat* arista *lông cứng, râu, gai* Aristotle's lantern dèn nghiền, dèn Aristorle arm tay, cánh tay, chi trước armed (có) bảo vê armyworm aroa arousal (su) hung phần array *mång* arrectores pilorum co dung lông arrest muscle co bắt arrhenotoky trinh sinh ra con đưc arrhythmia (chứng) loạn nhip ARS element yếu tố ARS (đoan ADN hỗ trơ sao chép tư đông) artefact giả tương arterial (thuôc) đông mach arterial baroreceptor reflexes phản xa áp lực động mạch arterial chemoreceptor hoá thụ quan động mạch arterial circulation hê tuần hoàn đông mach arterial system hê đông mach arteriole động mạch nhỏ arteriosclerosis (hiên tương) xơ cứng đông mach arteriovenous anastomoses nhánh nối đông tĩnh mach artery đông mach arthritic (thuôc) khớp, gần khớp arthritis *khóp* arthrodlal membranes màng khớp Arthrophyta ngành thực vật phân đốt Arthropoda ngành chân khớp arthrospore bào tử phân đốt, bào tử có đốt Arthus reaction phản ứng Arthus articular bone khóp xương articular(e) 1. (thuôc) khớp 2. khớp nhỏ articularia (các) khớp nhỏ articulated phân khớp, phân đốt

articulation khóp artifact giả tương artificial classification phân loai nhân tao artificial community quần xã nhân tao artificial selection chọn lọc nhân tạo artiodactyl (có) ngón chẳn Artiodactyla bô Ngón chẫn arundinaceous (có) dang sây as penis xương dương vật ascertainment (su) tim chon Aschelminthes ngành Giun tròn asci (các) túi, (các) nang Ascidiacea lớp Hải tiêu ascidium lá bắt sâu bọ, lá nắp ấm ascites cổ trướng ascocarp thể quả túi ascolichen địa y dạng túi, địa y dạng nang ascoma thể quả túi Ascomycetes lớp Nấm túi ascomycetes nấm túi Ascomycotina phân ngành Nấm túi ascon bot biển túi, ascon ascorbic acid axit ascorbic ascorbic acid axit ascorbic ascospore bào tử túi, bào tử nang ascus túi, nang asepalous không có lá đài, thiếu lá đài aseptate không vách, không màng asexual *vô tính* asian corn borer bọ rầy ngô châu Á asparagine (asp) asparagin aspartic acid axit aspartic Aspergillus flavus Aspergillus flavus assay phép thử, xét nghiêm assembly rule luật quần tụ assimilation (su) đồng hoá assimilation efficiency hiệu suất hấp thu assimilatory quotient hê số đồng hoá association 1. quần hợp 2. (sư) liên kết association cortex vỏ liên kết, vỏ liên hợp association mapping xây dưng bản đồ liên kết association of biotechnology companies (ABC) hiệp hội các công ty công nghệ sinh hoc associative learning tâp quen nhờ liên hê, tâp quen nhờ liên tưởng assortative mating giao phối chon loại, giao phối chon lưa theo loại astaxanthin astaxanthin astelic không truc, không trung tru aster thể sao Asteraceae ho Cúc Asteridae phân lớp Cúc Asteroidea *lóp Sao biển* asthma hen astomatous không lỗ khí, không miêng astragalus xuong sen astral fibers soi dang sao astrocyte tế bào thần kinh đêm astrosciereide tế bào đá dang sao asymmetric không đối xứng asparagine asparagin aspartle acid axit aspartic aspect 1. quang cảnh 2. sắc thái aspergillosis (bênh) nấm quat Aspergillus nấm quat, nấm cúc, nấm aspergillus aspermia (sư) không tao tinh trùng, không có tinh trùng asphyxia (chứng) ngat aspiration su hít asplanchnic không ống tiêu hoá auxotroph sinh vật khuyết dưỡng, sinh vật dinh dưỡng tự động available (có) giá trị, dùng được avascular không mach asymmetric carbon carbon không đối xứng asymmetric cell division sư phân cắt tế bào không đối xứng asymmetric competition canh tranh không đối xứng asymmetry (tính) không đối xứng, dang không đối xứng asynapsis (su) không tiếp hợp asynchronous flight chiếu sáng không đồng nhất atactostele tru toå, trung tru phân tán atavism (hiên tương) lai giống, (hiên tương) phản tổ ataxia (sư) mất điều hoà, mất điều vân ataxia telangiectasia mất điều hoà giãn mach ataxy (sư) mất điều hoà, mất điều vân ATCC viết tắt của American Type Culture Collection atelectasis sư sai trật tư

atherosclerosis bênh sơ vữa đông mạch athetosis chứng múa vòn AT-III yếu tố AT-III (gây vón cuc máu) atlas đốt đôi atmometer bốc hơi kế AtNHX1 gene gen AtNHX1 atokous không sinh sản, vô sinh atomic force microscopy kính hiển vi (dùng) lực nguyên tử atomic mass nguyên tử khối atomic number số hiệu nguyên tử atomic weight trong lương nguyên tử ATP viết tắt của AdenosinTriPhosphate ATP synthase synthaza ATP, enzym tổng hợp ATP ATPase enzym ATPaza ATPase ATPaza atresia (su) thoái hoá atresic thoái hoá atrial natriuretic factor nhân tố lợi tiểu tâm nhĩ (tác nhân điều chỉnh huyết áp) atrial peptides peptid tâm nhĩ atrial pressue áp lực tâm nhĩ atrial receptor thu quan tâm nhĩ atrioleventricular valve van nhĩ-thất atriopore *lõ thông* atrium *lõ, cửa* atrium of heart *lõ tim*, *cửa tim* atrophy (su) teo, tiêu biến atropous đính thẳng, gắn thẳng atropus noãn thẳng attachment theory thuyết gắn kết, thuyết ràng buôc attack rate chỉ số xâm chiếm attention (sư) quan tâm, chú ý attenuated vaccine vacxin giảm độc lực attenuation (su) suy giảm attitude thái đô attitude scale thang thái đô attribution theories (các) thuyết quy kết auditory (thuôc) nghe, thính giác auditory cortex vô thính giác auditory nerve dây thần kinh thính giác, dây VIII auditory ossicles xương nhỏ thính giác aural (thuôc) nghe, thính giác auricle 1. tâm nhĩ 2. tai ngoài 3. thuỳ tai ngoài 4. thuỳ tai

auricular *lông phủ gốc* atrioventricular hach nhĩ thất atrioventricular ring vòng nhĩ thất attenuated (pathogens) (bi) suy giảm (mầm bênh) attenuation (of RNA) suy giảm (ARN) aureofacin aureofacin auriculoventricular (thuôc) nhĩ – thất Australasian region vùng Châu úc Autecology sinh thái học đơn loài authoritarian personality nhân cách đôc đoán autism (chứng) tư kỉ autoallogamy (su) tu di giao auto-antibody tư kháng thể autocatalysis (su) tu xúc tác autochthonous nôi tai, bản đia, đia phương autochthonous material vât liêu bên trong autocidal control khống chế bằng tư diệt auricularia *ấu trùng dang tai* autodiploid thể tư lưỡng bôi autoecious môt chủ, đơn chủ auto-erotism (sư) tư khiệu dâm, tư khiệu duc autogamy (sư) tư giao, tư thu phấn, tư thu tinh autogenic tu sinh autogenic succession diễn thế tự sinh autogenous model mô hình tư sinh autocoprophagy (sw) tư ăn phân autogenous control diều khiển tư sinh, kiểm soát tư sinh autograft (su) tư ghép autoimmune disease bênh tư miễn dich autoimmune disease bênh tư miễn autoimmune thyroiditis tư miễn thyroid auto-immunity (su) tư miễn dịch autoinducer thể tự phát sinh autologous tu rung autolysis (sự) tư tiêu, tự phân giải autolytic tư tiêu, tu phân giải automatism (tính) tư đông autonomic độc lập, tự chủ, tự điều chỉnh, tự phát autonomic movement vận độnh tự phát autonomic nervous system hê thần kinh dinh dưỡng, hê thân kinh tư tri autonomous độc lập, tư chủ, tư điều chính, tư phát autonomous replicating segment doan tư sao chép

autonomous replicating sequence trình tư tư sao chép autoplasma đồng nguyên sinh cá thể autoplastic transplantation ghép tư thân autopodium bàn tay, bàn chân autopolyploid thể đa bội cùng loài, thể đa bội cùng tính autoradiogram sơ đồ phóng xa tư ghi autoradiography (phép) phóng xa tự ghi autoregulation sư tư điều chỉnh autosome nhiễm sắc thể thường autospasy (su) tư rung, tư cắt autospore bào tử gốc autostylic (thuôc) khớp kiểu trực tiếp autotetraploid khóp kiểu trưc tiếp autostyly thể tự tứ bội autotomy (su) tu rung autotranspiantation (su) ghép vùng loại autotroph sinh vât tư dưỡng autotrophic tư dưỡng autotrophic bacteria vi khuẩn tư dưỡng autotrophic nutrion dinh duỡng tư duỡng autoxenous môt chủ, đơn chủ autumn wood gõ mùa thu auxanometer tăng trưởng kế auxillary bud chồi nách auxocyte thế bào sinh duc dang tăng trưởng auxotonic cuong co, truong co auxin auxin (hocmôn sinh trưởng thực vật) auxotroph khuyết dưỡng auxotrophic mutation dôt biến khuyết dưỡng average trung bình, số trung bình aversion therapy liêu pháp ngươc aversive therapy liêu pháp ngươc aversive stimulus kích thích ngược Aves lóp Chim avian leucosis (bênh) bach cầu chim, (bênh) bach cầu lympho bào avidin avidin avidity đô bám, đô phàm avitaminosis (chứng) thiếu vitamin Avogadro constant hắng số Avogadro Avogadro law dinh luât avogadro awn lông cứng, râu

axenic culture (sư) nuôi cấy thuần axial doc truc, (thuôc) truc axial filament soi truc axial mesoderm truc phôi giữa axial skeleton bô xương trực axiate pattern mãu theo truc axil nách lá, kẽ lá axile đính tru, gắn tru axilemma bao tru axile placentation kiểu đính noãn axillary (thuộc) nách lá, kẽ lá axilary air sac túi khí phụ axis 1. truc, tru 2. thân chính 3. thân ống 4. đốt truc axon axon, sọi trực thần kinh axonal transport vân chuyển sơi truc axoneme to truc, sọi truc của tiêm mao axopodium roi truc, chân giả sơi truc azadirachtin azadirachtin (vât dẫn thuốc) azonal soil đất phi đia đới Azotobacter vi khuẩn cố đinh đam azurophil-derived bactericidal factor (ADBF) nhân tố diệt khuẩn bắt nguồn từ azurophil azygomatous không cung má azygos thể lể azygous không thành cặp, không thành đôi azygospore bào tử đơn tính, bào tử không tiếp hợp

B cell tế bào B

B lymphocytes tế bào lympho B

B.t. viết tắt của Bacillus thuringiensis

B.t. israelensis B.t. israelensis

B.t. kumamotoensis B.t. Kumamotoensis

B.t. kurstaki B.t. kurstaki (một chủng Bacillus thuringiensis)

B.t. tenebrionis B.t. tenebrionis

B.t. tolworthi B.t. tolworthi

B.t.k. viết tắt của **B.t.** kurstaki (một chủng Bacillus thuringiensis)

Babesia (kí sinh trùng) Babesia

Babinski's sign triệu chứng Babinski

BAC viết tắt của Bacterial Artificial Chromosomes

baccate mọng, giống quả mọng

Bacillaceae ho Bacillaceae

Bacillariophyceae lóp Tảo silic

Bacille Calmette vi khuẩn Calmette-Guerin

bacilli (các) trưc khuẩn

Bacilluria trực khuẩn niệu

Bacillus Bacillus, trưc khuẩn

Bacillus licheniformis Bacillus licheniformis

Bacillus subtilis (b. subtilis) Bacillus subtilis (B. subtilis)

Bacillus thuringiensis (b.t.) Bacillus thuringiensis (B.t.)

back mutation đột biến nghịch

backgound radiation bức xạ nền

B lymphocyte tế bào lympho B

B-memory cell tế bào nhớ B

back mutation đột biến ngược

bacteria *vi khuẩn*

bacterial fermentation lên men do vi khuẩn

bacterial artificial chromosomes (BAC) nhiễm sắc thể nhân tạo ở vi khuẩn

bacterial expressed sequence tags thể trình tự biểu hiện ở vi khuẩn

bacterial growth sự tăng trưởng của vi khuẩn

bacterial two-hybrid system hệ thống lai kép ở vi khuẩn

bacterial virus xem bacteriophage, phage

bactericidal (thuộc) chất diệt khuẩn

bactericide chất diệt khuẩn

bacteriocin bacteriocin

bacteriochlorophyll diệp lục tố vi khuẩn

bacteriology vi khuẩn học

bacteriophage thể thực khuẩn, phagơ

bacteriostat chất kìm hãm vi khuẩn

bacteriostatic kìm hãm vi khuẩn

bacteroid dang vi khuẩn

bacteriotropin đốc tố vi khuẩn

bacterium vi khuẩn

Bacteroidaceae ho Bacteroidaceae

Baculovirus Baculovirut

Baculovirus expression vector vecto biểu hiện Baculovirus

Baculovirus expression vector system hệ thống vecto biểu hiện

bagassosis (bệnh) bui bã mía

bakanae bênh lúa von

bal 31 nuclease Nucleaza Bal 31

balance (sự) cân bằng

balanced polymorphism (hiện tượng) đa hình cân bằng

balancers cánh chuỳ, cánh tạ

balancer chromosomes nhiễm sắc thể cân tâm

balance theories (các) thuyết cân bằng

Balbiani rings (các) vòng Balbiani

baleen plate tấm lược hàm

ballistospore bảo tử vô tính

Banbinski sign triệu chúng Banbinski

bands băng, dải

banding techniques kỹ thuật hiện băng

Bangs bacillus trực khuẩn Bang

baragnosis (sự) mất nhận thức trọng lượng

barb to cúng, sọi móc

barbate (có) râu, (có) túm lông cứng, (có) sợi móc, (có) gai

barbel *râu*

barbule sợi móc nhỏ

BAR gene gen BAR

bare sensory nerve endings đầu dây thần kinh cảm giác

bark *võ*

barley lúa mạch

barnase barnaza (enzym phân huỷ ADN ở Bacillus amyloliquefaciens)

baroreceptor áp thụ quan

baroreceptor reflex *phản xạ áp thụ quan, phản xạ cơ quan cảm nhận áp lưc*

barophil sinh vật ưa khí áp cao

Barr body thể Barr

Bartholin's duck *ong Bartholin*

Bartholin's glands tuyến Bartholin, tuyến âm hộ

basal area vùng đáy

basal body thể gốc

Basal cell tế bào đáy, tế bào gốc

basal corpuscle hạt gốc

basal ganglia hạch đáy não

basal granule thể gốc, hạt gốc

basal lamina màng đáy

basal metabolic rate tỷ số chuyển hoá cơ bản, suất chuyển hoá cơ bản

basal placentation kiểu đính noãn gốc

basal plates (các) lá nền, (các) phiến sụn nền

Base đế, đáy, gốc, nền

basement membrane màng đáy

base bazo, xem nitrogenous base

base (general) bazo (nói chung)

base (nucleotide) bazo (ở nucleotid)

base excision sequence scanning (bess) quét trình tự theo cách cắt bazơ

base pair (bp) căp bazo (nito)

base sequence doan trình tự các bazơ

base substitution thay the bazo

Basic chromosome number số nhiễm sắc thể gốc

Basic chromosome set bộ nhiễm sắc thể gốc, số nhiễm sắc thể cơ bản basic fibroblast growth factor (BFGF) nhân tố sinh trưởng nguyên bào sơi cơ bản

basic reproductive rate chỉ số sinh sản cơ sở

basiconic (có) mấu dạng nón

basidiocarp quả đảm

basicity độ trung hoà kiềm

basic number số cơ bản

basidioma quả đảm

Basidiomycetes phân ngành Nấm đảm, lớp Nấm đảm

Basidiomycotina phân ngành Nấm đảm, lớp Nấm đảm

basidiospore bào tử đảm

basidium đảm

basifixed đính gốc

basifugal *tránh gốc*

basilar (thuộc) gốc, đáy

basilar membrane màng đáy

basipetal hướng gốc

basiphil *wa kiềm*

basis cranli đáy sọ

basket cell tế bào giỏ

basophil bach cầu ưa kiềm, ưa kiềm

basophilia (chứng) tăng tế bào máu ưa bazơ

basophil leucocyte bạch cầu ưa kiềm

basophilic ua kiềm

basophils sinh vật ưa kiềm

bast libe

batch culture nuôi cấy theo lô

Batesian mimicry (tính) nguy trang Batesia

bathophilous ua độ sâu

bathyal (thuôc) vùng biển sâu

bathybic (thuộc) biển sâu

bathylimnetic (thuộc) đáy hồ

bathymetric (thuộc) đo độ sâu

bathysmal biển thẳm

Batrachia lóp Lưỡng cư

batrachian (thuộc) ếch nhái

B cell tế bào B

B-chromosomes nhiễm sắc thể B

BB T.I. BB T.I. (chất ức chế tripsin, viết tắt của Bowman-Birk trypsin inhibitor)

BBB viết tắt của Blood-Brain Barrier

BBA viết tắt của Bio-Barcode Amplification

bce4 promoto bce-4 (kiểm soát gen hạt có dầu ở thực vật)

bcrabl gene Gen BcrAbl

bcr-abl genetic marker Chỉ thị di truyền bcr-abl

Bdelloidea bộ Đỉa

beak *mô*

bearded (có) lông cứng, (có) râu

beetle bọ cánh cứng

Beggiatoales (vi khuẩn) Beggiatoales

bebavioral ecology sinh thái học tập tính

Behavioral ecology sinh thái học tập tính

behaviour tập tính, thói quen, lối sống

behaviour modification sửa đổi tập tính

behaviour therapy liệu pháp tập tính

belemnoid (có) dạng lao, (có) dạng tên

Bellini's ducts (các) ống Bellini

belt transect đường cắt vùng

Bence-Jones protein protein Bence-Jones

behavioural change thay đổi tập tính

behavioural defences *tập tính bảo vệ*

behavioural ecology tập tính sinh thái

behaviourism (thuyết) tập tính

benign tumor u lành

benthic (thuộc) sinh vật đáy

benthic animal động vật sống đáy

benthic community quần xã sinh vật đáy

benthic invertebrates đông vật không xương sống ở đáy

B-DNA ADN B

benthic zone tầng đáy

benthon sinh vật đáy

benthos sinh vât đáy

benzodiazepines benzodiazepin

Bergmann's law dinh luât Bergmann

beri-beri (bệnh) tê phù

berry 1. quả mọng 2. trứng giáp xác

BESS viết tắt của Base Excision Sequence Scanning

BESS method phương pháp BESS

BESS t-scan method phương pháp quét T BESS

best linear unbiased prediction (blup) dự đoán khách quan tuyến tính tốt nhất

beta carotene carotene beta

beta cells té bào beta

beta conformation cấu hình beta

beta diversity (độ) đa dạng beta

beta-conglycinin β -conglycinin

beta-d-glucuronidase β -D-Glucuronidaza

beta-glucan β-glucan

beta-glucuronidase β -glucuronidaza

beta interferon interferon beta

beta-lactam antibiotics $ch\acute{a}t$ $kh\acute{a}ng$ sinh β -lactam

beta-microglobulin microglobulin beta

beta oxidation oxy hoá beta

beta sitostanol sitostanol beta

betacyanins betaxyanin

betalains betalain

beta-pleated sheet phiến gấp, nếp gấp beta

beta-rhythm nhip beta

betaxanthins betaxanthin

bhang (chất) bơhan

bicarpellary hai lá noãn

biceps cơ hai đầu

bicipital (thuộc) cơ hai đầu

beta-secretase β-secretaza

BEVS viết tắt của Baculovirus Expression Vector System

BFGF viết tắt của Basic Fibroblast Growth Factor

BGYF viết tắt của Bright Greennish-Yellow Fluorescence

bicipital groove rãnh cơ hai đầu

bicollateral bundle bó chồng kép

bicuspid (có) hai mấu nhọn

bicuspid valve van hai lá

bicuspidate (có) hai mấu nhon

bicuspid valve van hai mấu, van hai lá

biennial cây hai năm

bifacial leaf *lá hai măt*

bifid xể đôi, chể đôi

Bifidobacteria Bifidobacteria (vi khuẩn)

Bifidus Bifidus

bifurcate chể nhánh, phân nhánh

bifurcation (sự) chể nhánh, phân nhánh

bigeneric hybrid thể lai hai giống

bilabiate hai môi, môi kép

bilateral hai phía, hai bên

bilateral cleavage phân cắt đối xứng hai bên, phân cắt hai phía

bilateral symmetry đối xứng hai bên

bile *mât*

bile acids axit bilic

biletaria động vật đối xứng hai bên

bile duct ống mật

bile salts muối mât

biliary secretion sự tiết mật

bilirubin bilirubin

biliverdin biliverdin

bilocular hai phòng, hai ngăn, hai ô

bimanous hai tay

bimastic hai vú

binary fission phân cắt thành hai

binaural hai tai

binomial nomenclature hệ danh pháp tên kép

binomial distribution phân bố nhị thức

binominal nomenclature hệ danh pháp tên kép

binovular twins trẻ sinh đôi hai trúng, trẻ sinh đôi hai họp tử

binucleate phase pha hai nhân, pha song nhị bội

bio-assay thử nghiệm sinh học

Bio-Barcode Amplification khuếch đại Bio-Barcode, khuếch đại theo mã

Bar sinh học

biochemistry hoá sinh học

bloclimatology sinh khí hậu học, khí hậu học sinh học

blocoenosis quần xã sinh vât

BLUP viết tắt của Best Linear Unbiased Prediction

biodegradation (su) phân huỷ sinh học

biodiversity đa dạng sinh học

bio-electricity điện sinh học

bioelectronics ngành điện tử sinh học

bioengineering kỹ thuật sinh học

bio-engineering kỹ thuật sinh học

biofeedback tác động ngược sinh học

biogas khí sinh học

biogenetic law nguyên tắc phát sinh sinh học, luật sinh sinh học

biogeographic regions (các) vùng địa lý sinh vật

biofilm màng sinh học

biofilm phim sinh hoc

biogenesis phát sinh sinh học

biogenic do sinh vật, từ sinh vật

biogeochemical cycles chu trình sinh địa hoá

biogeochemistry Môn Hoá địa sinh học

billiary canaliculi rãnh ống mật

BIO viết tắt của Biotechnology Industry Organization

bioassay phép thử sinh học, xét nghiệm sinh học

bio-bar codes Mã Bar sinh học

biochemical oxidation oxy hoá sinh học

biochemistry môn Hoá sinh học

biochips chip sinh học

biocide diệt sinh học

biodegradable phân huỷ sinh học

biodegradable pollutant yéu tố ô nhiễm chịu phân huỷ sinh học

biodesulfurization khử lưu huỳnh (bằng) sinh học

biogeography ngành địa lý sinh học

bionanotechnology công nghệ nano sinh học

biohazards controversy tranh luận về mối nguy hiểm sinh học

bioinformatics môn Tin sinh học

bioinorganic (thuộc) vô cơ sinh học

bioleaching loc thô sinh học

biolistic apparatus máy bắn gen

biolistics gene gun súng bắn gen

biologic response modifier therapy phép trị liệu sửa đổi sinh học

biological activity hoat tính sinh học

biological clock đồng hồ sinh học

biological constraint ép buôc sinh hoc

biological containment kiềm chế sinh học

biological control phòng trừ sinh học

biological form dang sinh hoc

biological half-life chu kỳ ban huỷ sinh học

biological magnification khuyếch đại sinh học

biological oxygen demand (BOD) nhu cầu oxy sinh học

biological race nòi sinh học

biological rhythm nhip điệu sinh học

biological shield màn chắn sinh học

biological species loài sinh học

biological vectors vecto sinh hoc

biological warfare chiến tranh sinh học

biology môn Sinh học

bioluminescence phát huỳnh quang sinh học

biomarkers chỉ thị sinh học

biomass sinh khối

biomems chip cơ điện sinh học

biomimetic materials vật liệu phỏng sinh học

biomolecular electronics môn Điện tử phân tử sinh học

biomass sinh khối

biome biôm, đại quần xã sinh vật

biometeorology sinh khí tượng học

biometrical genetics di truyền học thống kê

biometry thống kê sinh học

biomotors động cơ sinh học

bionics phỏng sinh học

biophysics lý sinh học

biopolymer polyme sinh học

biopsy (sự) sinh thiết

bioreceptors thụ quan sinh học

biorecovery phục hồi sinh học

bioremediation sửa chữa sinh học

biosafety an toàn sinh học

biosafety protocol nghị định thư an toàn sinh học

bioseeds hat sinh hoc

biosensors (chemical) đầu nhạy sinh học

biosilk to sinh học

biosorbents chất hút bám sinh học

biosphere sinh quyển

biosynthesis (sự) sinh tổng hợp, tổng hợp sinh học

biosystematics hê thống học sinh học

biota khu hê sinh vât

biotechnology công nghệ sinh học

biotechnology industry organization (BIO) tổ chức công nghiệp công nghê sinh học

biotic hữu sinh, sống, (có) sức sống, (thuộc) sư sống

biotic barrier hàng rào hữu sinh

biotic climax cao đỉnh hữu sinh

biotic factor yếu tố hữu sinh

biotic potential tiềm năng sinh học, tiềm lực sống

biotic stresses áp lực hữu sinh

biotin biotin

biotransformation chuyển hoá sinh học

biotinylation (su) biotin hoá

biotope sinh cảnh

biotroph vật dinh dưỡng hữu sinh

biotrophic parasites vật ký sinh dinh dưỡng hữu cơ

biotype kiểu sinh học, biotyp

biparous sinh đôi

bipedal đi hai chân

bipinnate hai lần lá chét lông chim, xẻ lá chét lông chim kép

bipolar lưỡng cực, hai cực

bipolar cell tế bào lưỡng cực

bipolar disorder rối loạn lưỡng cực

bipolar germination nảy mầm hai đầu

biradial symmetry đối xứng toả tia hai bên

biramous hai nhánh

biramous appendages chi hai nhánh, phần phụ hai nhánh

birth (sự) sinh sản, để

birth mark nốt ruồi, vết chàm

birth rate chỉ số sinh sản, chỉ số để, tỉ lệ sinh sản

biseriate hai dãy, hai hàng, hai xoáy, hai vòng

biserrate (có) răng cưa kép

bisexual lưỡng tính

bisexuality (tính) lưỡng tính

bisporangiate (có) túi bào tử lưỡng tính

bivalent thể lưỡng tri

bivalve hai månh vỏ

Bivalvia lớp Hai mảnh vỏ

bivoltine một năm hai lứa, hai vụ

bla gene gen bla

black-layered (corn) bọc lớp màu đen (ngô)

black-lined (corn) nhăn đen (ngô)

bladder túi, bọng, bao

bladderworm nang sán

blade phiến, cuống det

blanket bog thực vật phủ đầm lầy

blast cell tế bào tàn lui

blast transformation chuyển hoá chậm dần, chuyển hoá tàn lụi

blastema *mâm*

blastochyle dịch khoang phôi

blastocoel khoang phôi

blastocyst túi phôi, túi mầm

blastocyst of mammals túi phôi của động vật có vú

BOD viết tắt của Biological Oxygen Demand

body axes truc co thể

body cavity khoang cơ thể

body cell tế bào sinh dưỡng, tế bào thân

body-section radiography (phép) chụp phóng xạ cắt lớp

Body serface pressure áp lực bề mặt cơ thể

body wall vách thân

bog thực bì đầm lầy than bùn

bole thân

boll vo

bolting (sư) kết trái sớm

bone xuong

bone cell tế bào xương

bone development sư phát triển xương

bone marrow tuỷ xương

bone tolerance dose liều lưỡng cho phép ở xương

bony labyrinth đường rối xương

book gill mang lá sách

book lung phổi lá sách

booster response đáp ứng tăng cường, đáp ứng nhắc lại

booted (có) phủ sừng, kết bao sừng

bordered pit *lõ viền*

boreal (thuộc) bắc bán cầu

boreal forest rừng ôn đới bắc bán cầu, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối

bosset seo sùng

botany thực vật học

Bovine Spongiform Encephalopathy bệnh thoái hoá thần kinh ở bò

blastoderm phôi bì, đĩa phôi, đĩa mầm

blastodermic vesicle túi lá phôi, túi phôi bì

blastodisc đĩa phôi

blastomere tế bào phôi, phôi bào

blastopore lỗ phôi, miệng phôi, phôi khẩu

blastosphere *phôi túi*

blastospore bào tử chồi

blastospore lip gờ miệng phôi

blastula phôi nang

blastulation (su) hình thành phôi nang

bleb mun nước

bleeding (su) ri nhua

blepharism (sư) co mí mắt

blepharoplast hat gốc lông roi

blight (bệnh) lụi

blind spot điểm mù

blister mun phồng nước, mun rộp

blocking antibody kháng thể bao vây, kháng thể phong bế

blood máu

blood capillary mao mạch máu

blood cells tế bào máu

blood clotting máu vón cục

blood count số đếm huyết cầu

blood derivatives manufacturing association hiệp hội sản xuất các dẫn xuất của máu

blood flukes (các) sán lá máu

blood islands (các) đảo huyết

blood plasma huyết tương

blood platelet tiểu cầu

blood pressure huyết áp

blood serum huyết thanh

blood substitutes chất thay máu

blood sugar đường máu

blood vessels mạch máu

bloom 1. phấn 2. (sự) nở hoa nước

Bloom's syndrome hội chứng Bloom

blot (phép) thấm tách, (kỹ thuật) thấm tách

blotting (phép) thẩm tách, (kỹ thuật) thẩm tách

blubber *mõ khổ*

blue-green algae *tảo lam*

blood vessels formation sự hình thành mạch máu

blood-brain barrier hàng rào máu não

blood-testis barrier hàng rào máu tinh

blue biotechnology công nghệ sinh học xanh

blue-green bacteria vi khuẩn lam

blunt-ended DNA ADN đầu bằng

blunt-end DNA ADN đầu bằng

blunt ends đầu bằng

blunt-end ligation gắn các đầu bằng (ADN)

BLUP viết tắt của Best Linear Unbiased Prediction

BMP viết tắt của Bone Morphogenetic Proteins

BOD viết tắt của Biological Oxygen Demand

boletic acid axit boletic

bollworms giun nang

bone morphogenetic proteins (BMP) protein phát sinh hình thái xương

botryoid (có) dạng chùm

botryoidal (có) dạng chùm

botryose (có) dạng chùm

botrytic (có) dạng chùm

bottle cells tế bào hình chai

bottleneck effect hiệu ứng cổ chai

bottom yeast nấm men đáy

botulism (sự) ngộ độc botulin

boundaries ranh giới

boundary layer lóp biên

bound water nước liên kết

bouquet stage giai đoạn bó hoa

bouyant density mật độ phần nổi

bovine dung phân bò

bovine somatotropin (BST) somatotropin của bò

Bowman-Birk trypsin inhibitor chất ức chế trypsin Bowman-Birk

Bowman's capsule nang Bowman

Bowman's glands tuyến khứu giác

boxplot đồ thịt hộp

bp viết tắt của base pair

braccate (có) lông chân

brachial (thuộc) cánh tay, (thuộc) cuống thần kinh, (có) dạng tay

brachiate 1. (có) nhánh 2. (có) chi

brachiferous (có) nhánh, (có) chi

Brachiopoda ngành Tay cuộn

brachium 1. cánh tay 2. cuống thần kinh 3. dạng tay

brachycerous (có) râu ngắn

brachydactylia *tật ngón ngắn*

brachydactyly *tật ngón ngắn*

brachydont (có) răng ngắn

brachypterism dạng cánh ngắn

brachyural (thuộc) bụng ngắn gấp dưới ngực

bracken poisoning ngô độc dương xỉ diều hâu

bracket fungus nấm móc

brackish *lo*

bract *lá bắc*

bract scale vảy bắc

bracteate (có) lá bắc

bracteole lá bắc nhỏ

bradycardia nhip tim châm

Bradyrhizobium japonicum Bradyrhizobium japonicum

brain não hạch não

brain stem cuống não

brain stimulation kích thích não

branch gap khe cành

branchia mang

branchial (thuộc) mang

branchial arch cung mang

branchial basket khung mang

branchial chamber phòng mang, khoang mang

branchial clefts khe mang

branchial heart tim mang

brachial rays (các) tia mang

Branchiopoda phân lớp Chân mang

branchiostegal (thuộc) nắp mang

branchiostege màng nắp mang

brand fungi nấm than

branchypterous (có) dạng cánh ngắn

branchysclereid tế bào đá

brand spore bào tử mùa hè, bào tử phấn đen

brandycardia nhịp tim chập

brandykinesia *sự tiêu hoá chậm*

brankinin sự vận động chậm

Brassica Brassica (giống Rau cải)

Brassica campestre Brassica campestre

Brassica campestris Brassica campestris

Brassica napus Brassica napus

Brassicaceae họ Cải

Braun Blanquet system hệ phân loại Braun Blanquet

brazzein brazzein (protein ngot)

BRCA 1 gene gen BRCA 1

BRCA 2 gene gen BRCA 2

BRCA genes (các) gen BRCA (gây ung thư vú hoặc buồng trứng)

breaking (bệnh) nứt hoa

breaking of the meres (su) nút doan

breast bone xương ức

breathing (su) thở

breathing root rễ khí

breeder's rights quyền của nhà chọn giống

bright-field Illumination hiển vi nền sáng

bright greennish-yellow fluorescence phát huỳnh quang màu vàng-lục sáng

broad spectrum phổ rộng, phạm vi tác động rộng

Bromeliaceae ho Dúa

bromoxynil bromoxynil

bronchi (các) phế quản, (các) cuống phổi

bronchia nhánh phế quản

bronchial (thuộc) nhánh phế quản

bronchial arteries động mạch phế quản

bronchial C receptor thụ quan C phế quản

bronchial circulation tuần hoàn phế quản

bronchial veins tĩnh mạch phế quản

bronchiol nhánh phế quản nhỏ

bronchoconstriction sự co thắt phế quản

bronchomotor control điều chỉnh cơ vận động khí quản

bronchus phế quản, cuống phổi

brood lứa, bầy đàn

brood patch chồi đốm

broth nước dùng

brown algae *tảo nâu*

brown earths đất nâu

brown forest soil đất rừng nâu

brown podzlic soil dất nâu potzon

brown rot (bệnh) thối rữa (màu) nâu

brown stem rot (BSR) (bệnh) thối rữa gốc (màu) nâu

Brucellaceae ho Brucellaceae

bruise vét thâm tím

bruit tiếng động, tiếng thổi

Brunner's glands tuyến Brunner

brush border diềm bàn chải

Bryophyta ngành Rêu

Bryophytes ngành Rêu

Bryopsida *Lớp Rêu*

Bryozoa ngành Động vật dạng rêu

BSE viết tắt của Bovine Spongiform Encephalopathy bệnh thoái hoá thần kinh ở bò

BSP viết tắt của Biosafety protocol

BSR viết tắt của Brown Stem Rot

BST viết tắt của Bovine SomatoTropin

BTR-4 gene gen BtR-4

bubo hach sung

bubonic plague (bệnh) dịch hạch

buccal (thuôc) má miêng

buccal cavity khoang miệng

buccal glands (các) tuyến miệng

buccopharyngeal membrane màng miệng hầu

buccopharyngeal respiration thở qua miệng hầu

bud chồi, mắt

bud sport đột biến sinh dưỡng chồi

budding 1. (su) nảy chồi 2. (su) ghép chồi

bud scale vảy chồi

buffer chất đệm, đệm

buffering tác động đệm

buffy coat (cells) vỏ bạch cầu

buildup of radiation tích tự bức xạ

bulb hành

bulbar (thuộc) hành

bulbiferous (có) hành, (có) giò

bulbil giò, hành con, hành nhỏ

bulbourethral gland tuyến hành niệu đạo

bulbus arterlosus hành động mạch

bulbus oculi hành mắt, cầu mắt

bulimia (chứng) ăn vô độ

bulk flow dòng khối

bulla bọng nước, nốt mọng

bullate 1. phồng 2. (có) bóng 3. (có) bọng nước

bulliform cell tế bào dạng bóng

bundesgesundheitsamt (BGA) Bộ Y tế liên bang Đức

bundle bó mạch

bundle cap chóp bó

bundle end đầu cuối bó

bundle sheath bao bó mạch

bundle sheath cells tế bào bao bó mạch

bunion chai phồng

bunodont (có) răng hàm mầu tù

bunoid (có) răng hàm mấu tù

bunt bệnh nấm than

burdo thể ghép Burkott lymphoma u bach huyết Burkitt burr quả có gai burrow hang, đào hang bursa túi, bao, bìu bursa copulatrix túi giao cấu bursa inguinalis khoang bùu ben bursa of Fabricus túi Fabricus bursa omentalls hậu cung mạc nối bursicon bursicon bursiform (có) dang túi, (có) dang bao burying beetles bo dào hang butterfly flower hoa bướm buttress root $r\tilde{e}$ hach BXN gene gen BXN (mã hoá enzym phân huỷ thuốc diệt cỏ) byssal (thuộc) chân tơ byssinosis bênh bui lông phổi byssogenous (thuộc) sinh chân tơ byssus chân tơ

C

C1-inhibitor chất ức chế C1 C_3 plant thực vật C_3 C3b receptors (các) thu thể C3b C4 pathway evolution tiến hoá theo con đường C_4 C_4 plant thực vật C_4 Cactaceae ho Xương rồng CADD viết tắt của Computer-Assisted Drug Design caducibranchiate (có) mang rung sóm Caducous (bi) rung sóm Caecilians bô Hải sâm không chân caecum ruôt tit, nhánh cut caenogenesis (sw) thích ứng phôi caenogenetic phát triển thích ứng phôi Caenorhabditis elegans loài Caenorhabditis elegans caesious phủ chàm c terminus đầu C c value giá tri c C. elegans C. elegans CAAT box hộp CAAT Caco-2 dòng tế bào Caco-2 cadherins cadherin (tác nhân kết dính các tế bào) Caenorhabditis elegans (C. elegans) Caenorhabditis elegans (C. elegans) caesium casium, vòng tuần hoàn của caxi caesius phủ chàm caespitose moc bui, moc cum caespitulose moc bui, moc cum caffeine cafein Calamitales bô Lô môc calami (các) gốc lông chim calamus gốc lông chim calcaneum 1. xuong gót 2. cua calcar cua calcareous (có) đá vôi, mọc trên đá vôi calcicole thực vật ưa đất đá vôi calciferol canciferol calciferous (chứa) muối canxi calcification (su) hoá vôi calcareous (có) cua

calcifuge thực vật ki đất vôi calcigerous (chứa) muối canxi calcigerous glands (các) tuyến canxi calciphile thực vật ưa đất vôi calciphobe thực vật ki đất vôi calcitonin canxitonin calcium canxi calcium channel-blockers chất (vât) chặn kênh canxi calcium oxalate oxalat canxi calcium phosphate precipitation kết tủa canxi phosphat callose 1. caloza 2. (có) chai callous (có) chai callipyge tính trang (di truyền) hướng thit (ở vật nuôi) callus 1. thể chai, 2. thể caloza, 3. thể sần, 4. mô seo calmodulin calmodulin caloric test thử nhiệt, kiểm tra nhiệt Calvin cycle chu trình Calvin calvcle đài, loa calypter våy che cánh ta calyptra 1. mũ 2. chóp rể calyptrate (có) vảy che cánh ta calvptrogen tầng sinh chóp rễ calyptron vảy che cánh ta calyx 1. đài 2. loa 3. đài calyx tube ống đài CAM CAM cambial initial tế bào tầng phát sinh calorie calo, don vi nhiệt năng calpain-10 gen calpain-10 (gây tiểu đường) cambial tissue mô thương tầng cam bium tầng phát sinh cambrian ký cambri camounflage (su) nguy trang, nghi trang campaniform (có) dang chuông campanulate (có) dang chuông campsterol campsterol camptothecins camptothecin campylotropous dính cong CAMV viết tắt của Cauliflower Mosaic Virus CAMV 35s viết tắt của Cauliflower Mosaic Virus 35s Promoter (CAMV 35s) canal ống kênh đào canal cell tế bào ống

canalicular (thuộc) ống nhỏ, tiểu quản

canaliculate (có) rãnh

canaliculus ống nhỏ, tiểu quản

canavanine canavanin

cancellated (có) dang lưới xốp

cancellous (có) dạng lưới xốp

cancer ung thu

cancer epigenetics ngoại di truyền ung thư (ung thư do nhiều gen + môi trường)

CANDA viết tắt của Computer Assisted New Drug Application

cane sugar đường mía

canine 1. (thuộc) chó, 2. răng nanh 3. (thuộc) răng nanh 4. (thuộc) gờ

rãnh

canker (bệnh) loét

cannabis cây cần sa

cannibalism (hiện tượng) ăn thịt lẫn nhau

cannon bone xương chày

canola canola

canopy tán

canopy cover độ che tán

cap chóp, mũ

capillary mao quản, mao mạch

capillary electrophoresis (phép) điện di mao dẫn

capillary forces lực mao dẫn

capillary networks hệ mao mạch

capillary soil water nước thổ nhưỡng mao dẫn

capillary zone electrophoresis (phép) điện di vùng mao dẫn

capita (các) đầu

capitate (các) đầu

capitellum mom khóp

capitulum 1. cụm hoa dạng đầu 2. mỏm

capping (sự) tạo mũ, đội nón

caprification (sự) thụ phấn kín

capiture recapture bắt, bắt lại

capsid vo capsid

capsomere capsome

capsular polysaccharides polysaccharid võ

capsule bao, nang, vô

captive breeding chon giống (trong) giam giữ

capture agent tác nhân bắt giữ

capture molecule phân tử bắt giữ

caput đầu

carapace mai, vỏ cứng

CARB viết tắt của Center For Advanced Research In Biotechnology carbamino compounds phúc hop carbamino carbamyl phosphate carbamyl phosphat carbetimer carbetime (polyme chống ung thư) carbohydrate cacbohydrat carbohydrate engineering kỹ thuật thao tác carbohydrat carbohydrate microarray vi dàn carbohydrat carbon carbon carbon dating định tuổi bằng carbon carbon dioxide CO₂ carbon film technique kĩ thuật màng carbon carbon fixation cố đinh carbon carbon nanotubes *ong nano carbon* carbon replica technique kĩ thuật sao carbon carbon/nitrogen ratio tỷ lê C/N carbonic acid axir cácbonic carbonic anhydrase anhydraza carbonic carboxydismutase carbonxydismutaza carboxyhaemoglobin carboxyhaemoglobin carboxyl terminus (of a protein molecule) dâu carboxyl (của phân tử protein) carboxylase cacboxylaza carboxylic acid axit cacboxylic carboxypeptidase carboxypeptidaza carbuncle cum nhot carcasses xác (đông vật), tiêu thu carcinogen chất gây ung thư carcinoma canxinom carcinogenesis (su) gây ung thư cardiac arrhythmias loan nhip tim cardiac cycle chu kỳ đâp tim cardiac muscle co tim cardiac output luu luong máu qua tim cardiac stretch receptor co quan cảm nhập sự giãn tim cardiac valve van cân tim cardinal 1. (thuộc) bản lề vỏ 2. chính, mấu chốt cardines (các) bản lề, (các) khớp cardioblast tế bào mầm tim cardiolipin cardiolipin cardiovascular adjustments sư điều chỉnh tim-mach cardiovascular disease bênh tim mach cardiovascular system hê tim mach cardo bản lề, khớp

carina gờ carinate (có) sống, (có) gờ cariose muc, hà carious muc, hà carnassial răng ăn thit carnitine carnitin Carnivora bô ăn thit carnivore vât ăn thit carnivorous (thuộc) ăn thịt carnivorous plant cây ăn thit carotenes caroten carotenoids carotenoid carotid arteries dông mach cảnh carotid baroreceptor áp thụ quan mạch cảnh carotid sinus xoang cảnh, xoang cổ carpal xương cổ tay carpals (các) xương cổ tay carpel lá noãn carpelia (các) xương cổ tay carpellate (có) l á noãn carpus xương cổ tay carrier 1. thể mang 2. chất mang 3. vật mang carrier protein protein mang carrying capacity sức chứa, chịu tải cartilage sun caruncle 1. mông 2. núm 3. mào 4. mồng hạt cartilage-inducing factors a and b (các)nhân tố tao sun a và b Caryophyllaceae ho Cam chướng Caryophyllidae phân lớp Cẩm chướng, tổng bô Cẩm chướng carvopsis quả thóc, quả đĩnh cascade tang, dot caseation (sư) bã đâu hoá casein casein caseous (thuôc) phomat, (bi) bã đâu hoá casparian band băng Caspari casparian strip dai Caspari caspases caspaza cassette hôp chuyển đổi (trong cơ chế xác đinh giới tính ở nấm men), casset caste nhóm chức năng castration anxiety bồn chồn, sơ thiến

casual species loài ngẫu nhiên

catabolic activator protein protein hoat hoá di hoá catabolism (su) di hoá catadromous (thuôc) di cư xuôi dòng catalase catalaza carbonyl group *nhóm carbonyl* carbon cycle chu trình carbon catalysis (su) xúc tác catalyst chất xúc tác cataphyll vảy chồi catastrophes tai biến catch muscle co bắt catecholamines catecholamin catenation (su) tao chuỗi caterpillar sâu cathexis (sự) tập trung ý nghĩ catkin bông đuôi sóc cauda phần đuôi, phần cuối, đuôi caudad gần đuôi, hướng đuôi, qua đuôi caudal (thuôc) đuôi Caudata bô Lưỡng cư có đuôi caudate (có) đuôi cation ion duong, cation cation exchange (su) trao đổi ion dương, tác đông bởi axit caudate nucleus nhân đuôi caudex thân (cây) caul 1. màng ối 2. màng boc, màng bao caulescent (có) thân, (có) cuống cauliflory hoa chồi nách thân catabolic pathway con đường di hoá catabolism di hoá catabolite activator protein protein hoat hoá chất di hoá catabolite repression (su) ức chế chất di hoá catalase catalaza catalysis (su) xúc tác catalyst chất xúc tác catalytic antibody kháng thể xúc tác catalytic domain pham vi xúc tác catalytic RNA ARN xúc tác catalytic site điểm xúc tác catechins catechin catecholamines catecholamin cation cation, ion duong

cauliflower mosaic virus 35s promoter (CAMV 35s)

cauline 1. (thuôc) thân, 2. lá thân

caval veins tĩnh mach chủ

caveolae hang nhỏ (trên màng sinh chất)

caves hang động, sinh vật ăn mùn bã hữu cơ

cavernosus (có) thể hang, (có) hang

carvenous (có) thể hang, (có) hang

cavitation (sự) tạo bọt khí, tạo hốc

cavum khoang, phòng

C-banding (sự) hiện băng C

cDNA cloning tách dòng ADNc, tao clon ADNc

cDNA viết tắt của Complementary DNA

CBA viết tắt của Cell-Based Assay

CBD viết tắt của Convention on Biological Diversity

CBF1 nhân tố CBF1 (protein điều phối phiên mã)

CCC DNA ADN CCC (ADN mạch vòng liên kết đồng hoá trị)

CD4 EPSP synthase synthaza cd4 EPSP

CD4 EPSPS enzym CD4 EPSPS (& Agrobacterium)

cd4 protein protein cd4

cd44 protein protein cd44

CD4-PE40 thuốc CD4-PE40 (được phẩm trị AIDS)

cd95 protein protein cd95

cDNA cADN

cDNA array dàn cADN

cDNA clone dòng cADN

cDNA library thư viện cADN

cDNA microarray vi dàn cADN

CE viết tắt của capillary electrophoresis

cecrophins cecrophin

cecropin a cecropin A

cecropin a peptide peptid cecropin A

cecum ruột tịt, manh tràng, ruột bứ

cell 1. tế bào 2. ô cánh

cell adhesion molecules phân tử dính bám tế bào

cell aggregation experiment thí nghiệm quần tụ tế bào

Cell-Based Assay xét nghiệm dựa trên tế bào

cell body tế bào sinh dưỡng, tế bào thân

cell cavity khoang tế bào

cell center tâm bào

cell clone dòng tế bào

cell culture nuôi cấy tế bào

cell cycle chu trình tế bào

cell cytometry (sự) đo đếm tế bào

cell death sư chết của tế bào

cell dertemination sự xác định tế bào

cell differentiation phân hoá tế bào, biệt hoá tế bào

cell diversification sự xen trồng nhiều loại tế bào

cell division phân chia tế bào

cell enlargement (su) phình to tế bào

cell extension (sự) kéo dài tế bào

cell fractionation (sự) phân đoạn tế bào, tách tiểu phần tế bào

cell-free không tế bào, phi tế bào

cell-free transcription phiên mã ngoài tê bào

cell interaction tương tác tế bào

cell junction sự kết nối tế bào

cell line dòng tế bào

cell lineage chuỗi thế hệ tế bào

cell-mediated immunity miễn dịch qua trung gian tế bào

cell membrane màng tế bào

cell migration sự di cư tế bào

cell movement sự vận chuyển tế bào

cellobiose xenlobioza

cellose xenloza

cell plate tấm phân bào

cell shape changes sự thay đổi hình dạng tế bào

cell signaling tín hiệu tế bào

cell transformation biến nạp tế bào

cell types dạng tế bào

cellular slime moulds mốc nhầy tế bào

cell-free translation dịch mã ngoài tế bào

cell fusion dung họp tế bào

cell genetics di truyền học tế bào

cellular respiration hô hấp tế bào

cellullose cenluloza

cell wall vách tế bào

cell motility (sự) di động của tế bào

cell recognition (sự) nhận biết tế bào

cell signaling phát tín hiệu cho tế bào

cell sorting sàng lọc tế bào

cell-based assays xét nghiệm dựa trên tế bào

cell-differentiation proteins protein phân hoá tế bào

cell-free gene expression system hệ thống biểu hiện gen vô bào

cell-mediated immunity tính miễn dịch (có) trung gian tế bào

cell-tissue culture nuôi cấy mô tế bào

cellular (thuộc) tế bào, (thuộc) ô cánh cellular adhesion molecule phân tử bám dính tế bào cellular adhesion receptors thu quan bám dính tế bào

cellular affinity ái lực tế bào

cellular differentiation (su) biệt hoá tế bào

cellular immune response phản ứng miễn dịch của tế bào

cellular oncogenes gen gây ung thư của tế bào

cellular pathway mapping lập bản đồ các con đường tế bào

cellular respiration (sự) hô hấp tế bào

cellulase celluloza

cellulolytic bacteria vi khuẩn phân huỷ celluloza

celsius scale thang nhiệt độ Celsius

cement xương răng

censer mechanism cơ chế phát tán

censor (sự) kiểm duyệt

censorship (sự) kiểm duyệt

census (sự) thống kê số lương, dẫn liệu số lượng

centiMorgan xentimorgan

centipedes lớp Chân môi

center for advanced research in biotechnology trung tâm nghiên cứu

công nghệ sinh học tiên tiến

central canal *ống trung tâm*

central chemoreceptors hoá thụ quan trung tâm

central cylinder tru giữa

central dogma thuyết trung tâm

central nervous system hệ thần kinh trung ương

central sulcus rãnh Rolando

central venous pressure áp lực thần kinh trung tâm

centrale phiến trung tâm

centric trung tâm

centric leaves lá trung tâm

centrifugal *ly tâm*

centrifugation *ly tâm*

centrifuge máy ly tâm

centriole trung tử

centripetal hướng tâm

centrolecithal (có) noãn hoàng ở tâm (có) tâm noãn hoàng

centrolecithal egg trứng tâm noãn hoàng

centromere tâm động, eo sơ cấp

centrosome trung thể

centrum thân đốt sống

cepaceous (có) mùi hành tỏi

cephalad hướng đầu cephalic (thuôc) đầu cephalization (su) hình thành đầu, tao thành đầu Cephalocarida nhóm Tôm đầu Cephalochordata phân ngành Đầu sống Cephalopoda lớp Chân đầu Cephalosporins xenphalosporin cephalothorax dâu-ngưc ceramic filter bộ lọc gốm cercal (thuôc) đuôi cercaria *ấu trùng cercaria* cercus phần phụ đuôi cere cia da gốc mỏ cerebellar (thuộc) tiểu não cerebellar cortex vỏ tiểu não cerebellar fossa hố tiểu não cerebellar hemispheres bán cầu tiểu não cerebellar peduncle cuống tiểu não cerebellum *tiểu não* cerebral (thuôc) đại não, (thuôc) não cerebral aqueduct ống dẫn não cerebral cortex vo não cerebral fiexure nép gáp não cerebral fossa hố đại não cerebral hemispheres bán cầu đai não cerebroside xerebrosit cerebrospinal (thuôc) não tuỷ sống cerebrall blood flow dòng máu não cerebrall circulation tuần hoàn máu não cerebrose cerebroza cerebrospinal fluid dich não tuỷ cerebrum đai não ceriferous tao sáp ceroma da gốc mỏ cerous (có) sáp ceruminous glands tuyến ráy tai cervical (thuôc) cổ cervical ganglia hach cổ cervical smear mẫu thử cổ tử cung cervicum *phần cổ* cervine (thuôc) hươu

cervix cổ, cổ rế

cervix uteri cổ tử cung, cổ da con

cespitose mọc bụi, mọc cụm

cessation cassette casset dùng

Cestoda lớp Sán dây

Cetacea bô Cá voi

CGIAR viết tắt của Consultative Group on International Agricultural Research

chaeta lông cứng

chaetiferous (có) lông cứng

chaetigerous (có) lông cứng

Chaetognatha ngành Hàm tơ

chaetophorous (có) lông cứng

chaetoplankton sinh vật nổi tơ

Chaetopoda nhóm Chân tơ

chagas' disease bệnh trùng mũi khoan

chain terminator yếu tố kết thúc chuỗi

chalaza 1. điểm hợp 2. dây treo

chalazogamy (tính) thụ tinh qua điểm hợp

chalice đài

chalk gland tuyến phấn

chalk grassland đồng cổ đá vôi

chamaephyte thực vật chồi trên đất

CFH protein protein cfh (Complement Factor H Protein)

CFP viết tắt của Cyan Fluorescent Protein

CFTR viết tắt của Cystic Fibrosis Transmembrane Regulator Protein cge

CGIAR viết tắt của Consultative Group on International Agricultural Research cgmp

chaconine chaconin

chakrabarty decision Quyết định Chakrabarty (của Bộ Thương mại Mỹ

cho phép cấp bản quyền cho vi sinh vật chuyển gen)

chalcone isomerase isomeraza chalcon

channel protein protein kênh

channel-blockers chất chặn kênh

channels kênh

chaotropic agent tác nhân chaotrop (cơ chất sản ra ion làm tan màng sinh học)

chaparral chaparral

character tính trang, dấu hiệu

chaperone molecules phân tử chaperon

chaperone proteins protein chaperon

chaperones chaperon

chaperonins chaperonin

character displacement (su) hoán đổi đặc điểm, chuyển đổi tính trang

Charadriiformes bộ Choi choi, bộ Chim rẽ

Charales bộ Tảo vòng

Charophyceae lớp Tảo vòng

chasmocleistogamous thu phấn mở-ngâm

characterization assay phép xét nghiệm xác định đặc điểm

chasmogamy (tính) thụ phấn mở

cheek má

cheilitis (sự) viêm môi

chela kìm, vuốt kìm

cheilferous (có) kìm

chelate (có) kìm, (có) vuốt, (có) càng

chelating agent tác nhân càng hoá, tác nhân chelat hoá

chelicerae chân kìm

Chelicerata phân ngành Có kìm

cheliform (có) dạng kìm

Chelonethida bộ Bọ cạp giả

Chelonia bô Rùa

cheluviation (sự) rửa chiết

chemautotroph sinh vật hoá tự dưỡng

chemical defences hoá chất phòng về

chemical equilibrium (su) cân bằng hoá học

CHD viết tắt của Coronary Heart Disease

chelating agent tác nhân chelat hoá

chelation chelat hoá

chemical genetics môn di truyền hoá học

chemical mutagen tác nhân đột biến hóa học

chemical synapse khóp thần kinh hoá học

chemiluminescence phát huỳnh quang hoá học

chemiluminescent immunoassay (clia) phép thử miễn dịch huỳnh quang hoá hoc

chemiosmosis (sự) hoá thẩm thấu

chemistry hoá học

chemoautotroph sinh vật hoá tự dưỡng

chemoheterotroph sinh vật hoá dị dưỡng

chemokinesis (sự) hoá vận động

chemolithoautotroph dinh dưỡng bằng hoá hợp chất vô cơ

chemometrics do luòng hoá học

chemonasty hoá ứng động

chemopharmacology hoá dược học

chemoreceptor hoá thụ quan

chemostat phương tiên hoá ổn đinh

chemosynthesis (su) hoá tổng hơp

chemosynthetic autotroph sinh vật tự dưỡng hoá tổng hợp

chemotaxis hoá hướng động, vận động hướng hoá

chemotaxonomy hoá phân loại hoá

chemotherapy hoá liệu pháp, liệu pháp hoá học

chemotroph sinh vật hoá dưỡng

chemotropism (tính) hướng hoá chất, vận động theo nguồn dinh dưỡng

Chenopodiaceae họ Rau muối

chernozem đất đen

chewing nhai, nghiền

chiasma 1. (điểm) vắt chéo 2. (cấu trúc) giao thoa

chiasmata (các) vắt chéo

chief cell tế bào chính

childhood psychosis loạn tâm thân thơ ấu

childhood schizophrenia tâm thần phân liệt ấu thơ

chilling chết giả

Chilognatha lớp Chân kép

Chilopoda lớp Chân môi

chimera dạng khảm, thể khảm

chimeric (thuộc) thể khẩm

Chiroptera bộ Dơi

chiropterophilous thụ phấn nhờ dơi

chi-squared distribution phân bố khi bình phương

chitin chitin

Chlamydobacteriales bộ Khuẩn bao

chlamydospore bảo tử vách dày

chemical nutrient hoá chất dinh dưỡng

chemical potential thể hoá

chloragen cells tế bào chất vàng

chloragogen cells tế bào chất vàng

chlorella *tảo clorela, tảo tiểu cầu*

chlorenchyma mô giậu, mô diệp lục

Chlorococcalles bộ Chlorococcales

chiorocruorin sắc tố hô hấp lục, clorocruorin

Chlorophyceae lớp Tảo lục

chlorophylls chất diệp lục, clorophyl

Chlorophyta ngành Tảo lục

chimera khảm

chimeraplasty gắn kết khảm (phương pháp chuyển ADN bằng cơ chế sửa chữa)

chimeric antibody kháng thể khẩm

chimeric DNA ADN khảm

chimeric proteins protein khảm

chinese hamster ovary cells tế bào buồng trứng chuột túi Trung quốc

chiral compound hợp chất (hình) bàn tay (có tâm không đối xứng)

chitin chitin

chitinase chitinaza

chloroplast luc lap, hat luc

chloroplast DNA ADN luc lap

chloroplast ER lưới nội chất lục lạp, ER lục lạp

chloroplast transit peptide peptid xuyên lục lạp

chlorosis (bệnh) úa vàng

choana lõ dang phễu

CHO cells (các) tế bào CHO (Chinese Hamster Ovary), dòng tế bào buồng trứng

của chuột đồng Trung quốc)

choanae *lõ mũi sau*

choanocyte tế bào cổ áo

choice point diểm chọn

cholera (bênh) dich tả

chodrosamine chondrosamin

chondroskeleton bộ xương sựn

cholera toxin độc tố dịch tả

cholesterol cholesterol

choline cholin

cholinesterase cholinesteraza

chomophyte thực vật sống ở mùn

chondral (thuộc) sun

Chondricthyes lớp Cá sụn

chondrification (su) hoá sun, tao sun

chondrin chất sun

chondroblast nguyên bào sụn

chondrocranlum so sun

chondrocytes tế bào sun

chondrogenesis (su) hoá sun, tao sun

chorda 1. dây 2. dây sống

chordacentra thân đốt sống

chordamesoderm dây sống trung phôi bì

chordotonal organs co quan dây âm

chorea dây

choria (chứng) múa giất

chorioallantoic membrane màng đệm túi niệu

chorion 1. màng đệm 2. vỏ cứng

chorionic villus sampling lấy mẫu lông nhung màng đêm

choroidal màng mạch

choroid plexus đám rối màng mạch

Chordata ngành có dây sống

Chordate (có) dây sống

chromaffin cell tế bào nhuôm crom

chromaffin tissue *mô ưa crom*

chromatic adaptation thích nghi màu

chromatids nhiễm sắc tử

chromatin chất nhiễm sắc

chrornatin bead hat nhiệm sắc

chromatin diminution sư giảm chất nhiễm sắc thể

chromatin modification sửa đổi chất nhiễm sắc

chromatin remodeling tái mô hình hoá chất nhiễm sắc

chromatin remodeling elements (các) phần tử tái mô hình hoá chất nhiễm sắc

chromatography (phép) sắc kí

chromatolysis sư phân huỷ màu, sư huỷ hat Nissl

chromatophore tế bào sắc tố, hạt màu

chromium cromium

chromoblast nguyên bào sắc tố

chromocentre tâm nhiễm sắc, vùng nhiễm sắc

chromomere hạt nhiễm sắc, tiết nhiễm sắc

chromonema sợi nhiễm sắc

chromophil va nhuộm màu

chromophilic ua nhuộm màu

chromophobe ky nhuộm màu

chromophobic ky nhuộm màu

chromoplast hạt màu, sắc lạp

chromosomal aberration sai hình nhiễm sắc thể

chromosomal chimera thể khảm nhiễm sắc thể

chromosomal packing unit don vị bọc gói nhiễm sắc thể

chromosomal translocation chuyển đoạn nhiễm sắc thể

chromosome nhiễm sắc thể

chromosome arm nhánh nhiễm sắc thể, cánh nhiễm sắc thể

chromosome complement bộ nhiễm sắc thể

chromosome cores (các) lõi nhiễm sắc thể

chromosome elimination sư loại thải nhiễm sắc thể

chromosome map bản đồ nhiễm sắc thể

chromosome mapping lập bản đồ nhiễm sắc thể

chromosome-mediated gene transfer truyền gen qua trung gian nhiễm sắc thể

chromosome painting vẽ nhiễm sắc thể

chromosome set tập nhiễm sắc thể

chromosome sorting xếp loại nhiễm sắc thể

chromosome walking nhiễm sắc thể đi (phương pháp xác định vị trí và giải trình tự gen)

chronic heart disease bênh tim mãn tính

chronic myeloid leukemia bệnh máu trắng dạng tuỷ mãn tính

chrontropy nhịp tác động

chrysalis nhộng màng

Chrysophyceae lớp Tảo nâu vàng

Chrytrldiomycetes lóp Nấm cổ

chunking (sự) khoạnh vùng sắp xếp

chyle dịch sữa, nhũ trấp

chylifaction (sự) hình thành dịch sữa, hình thành nhũ trấp

chylification (sw) hình thành dịch sữa, hình thành nhũ trấp

chylomicron hạt nhũ chấp, dịch nuôi

chronic granulomatous disease bệnh u hạt mạn tính

chyme dưỡng chấp

chymotrypsin chymotrypsin

cicatrix seo

Ciconliformes bộ Cò

cilia 1. lông rung, tiêm mao 2. lông mi 3. sợi móc

ciliate $(c\acute{o})$ lông rung, $(c\acute{o})$ tiêm mao, $(c\acute{o})$ lông mi , $(c\acute{o})$ lông móc

chymosin chymosin

cilia lông rung, lông mi

ciliary (thuộc) lông rung, lông mi

ciliary body thể lông nhung

ciliograde vận động bằng lông rung

Ciliophora lớp Trùng tiêm mao

ciliospore bào tử lông rung

cilium lông rung, lông mịn

cingulum đai, vành đai

circadian rhythm nhịp ngày đêm

circinate cuộn vòng, uốn vòng

circulatory system hệ tuần hoàn

circumnutation (sự) chuyển động xoắn ngọn

ciliary neurotrophic factor nhân tố hướng thần kinh lông rung

cirrate (có) tua cuốn, (có) tay cuốn, (có) gai giao cấu, (có) lông gai

cirri tua cuốn, tay cuốn, gai giao cấu, lông gai, râu cá

cirrhosis xo gan

cirriferous (có) tua cuốn, (có) tay cuốn, (có) gai giao cấu, (có) lông gai

Cirripedla phân lớp Chân râu

cirrose (có) tua cuốn, (có) lông xoắn

cirrus 1. tua cuốn, tay cuốn, lông gai 2. gai giao cấu

cisternum túi dep

cistron xistron

citric acid axit xitric

citric acid cycle chu trình axít citric

CLA viết tắt của Conjugated Linoleic Acid

clade *nhánh gai nối*

cladistics phân nhánh học

cladode cành dang lá

cladogenesis (sư) phân nhánh tiến hoá, phát sinh dòng

cladogram biểu đồ phân nhánh

cladophyll thân dang lá

clamp connection mấu nối, mấu liên kết

claspers 1. mấu bám 2. thuỳ bám 3. thuỳ bám, mấu bám

class 1. nhóm 2. lớp

class frequency tần suất nhóm, tần số nhóm

class interval khoảng nhóm

classical conditioning biến đổi có điều kiện cổ điển

classical evolutionary taxonomy phân loại tiến hoá cổ điển

classification of communities phân loại các quần xã

clathrin clatrin

claustrum vách xương then

clavate (có) chuỳ, (có) dang chuỳ

clave (có) hình chuỳ, (có) dang chuỳ

clavicle xương đòn

clavicular (thuôc) xương đòn

claw vuốt, cưa, móc

clav đất sét

clearance sư làm sach, hê số sach

clearing agent chất làm trong, chất làm sạch

cleavage (su) phân cắt

cleavage arrest sự ngừng phân cắt

cleavage clock sư phân cắt tròn

cleavage furrow rãnh phân cắt

cleavage-nucleus nhân phân cắt

cleidoic egg trúng boc

cleistocarp thể qủa dang cầu

cleistogamy (tính) thu phấn ngâm, (tính) tư thu phấn

cleistothecium thể qủa dạng cầu, thể quả kín

cis/trans isomerism (tính) đồng phân cis/trans cis/trans test thử nghiêm đồng/lệch, thử nghiêm cis/trans cis-acting element phần tử tác động cis cis-acting element phần tử tác đông cis cis-acting protein protein tác đông cis cisplatin cisplatin (thuốc chữa ung thư bằng cách ngăn cản tổng hợp ADN) cistron cistron, gen citrate synthase synthaza citrat citrate synthase gene gen synthaza citrat citric acid axit citric citric acid cycle chu trình axit citric c-kit genetic marker chỉ thị di truyền c-kit ckr-5 proteins protein ckr-5 CLA viết tắt của Conjugated Linoleic Acid clades sinh vật chung tổ tiên, sinh vật chung nguồn gốc cladistics phân nhánh CLIA viết tắt của ChemiLuminescent ImmunoAssay climacteric 1. thời kì khủng hoảng 2. hô hấp bột phát climatic factor vếu tố khí hâu climatic change thay đổi khí hâu climatic region các vùng khí hâu climatic variation biến đổi khí hâu climax cao đỉnh climax community quân xã cao đỉnh cline nêm, cấp tính trang, thường biến clinical psychology tâm lí hoc lâm sàng clinical trial thử nghiệm lâm sàng clinostat máy hồi chuyển clitellum búi tuyến da clitoris âm hach, âm vât cloaca huyêt, ổ nhớp clock-driven behaviour tâp tính theo đồng hồ clonal analysis (sw) phân tích dòng clonal dispersal (su) phát tán theo dòng clonal growth sinh trưởng của dòng clonal plant thực vật sinh ra từ dòng clonal selection chon loc dòng, chon giống theo dòng clone 1. dòng (vô tính) 2. dòng (phân tử, sinh vật) 3. tách dòng clone bank ngân hàng dòng cloning tách dòng

cloning vector vecto tách dòng

clonic phase pha giât rung

clonization sư đinh cư tập đoàn, sư hình thành tập đoàn

closed community quần xã đóng kín

closed circulatory system hệ tuần hoàn kín

closed mitosis nguyên phân kín

closed vascular bundle bó mạch kín

closing layer lóp khép

closing membrane màng khép

clostridium khuẩn thơi

clot cục đông

clouds of electrons mây electron

club moss ngành thông đất, bộ thông đất, bộ quyển bá, cây thông đá

clumped distribution phân bố thành nhóm

Clupeiformes Bô cá trích

cluster cum, lúa

cluster analysis phân tích cụm, phân tích nhóm

cluster cup túi tế bào gỉ sắt

cluster of differentiation cum biệt hoá

clutch ổ trứng, bầy, lứa để

clutch size số lượng đàn

CMC viết tắt của Critical Micelle Concentration

CML viết tắt của Chronic Myeloid Leukemia

CMV viết tắt của cytomegalovirus

CNTF viết tắt của Ciliary NeuroTrophic Factor

cnemidium cẳng chân chim

cnemis xương chày, cẳng chân

cnida tế bào lông châm, tế bào thích ty

Cnidaria ngành Ruột khoang

cnidoblast tế bào lông châm, tế bào thích ty

cnidocytes tế bào sợi chân

CNTs viết tắt của carbon nanotubes

CoA coenzym A (pantothenic acid, một vitamin hoà tan trong nước)

co-adaptation (sự) đồng thích nghi

coagulation (sự) đông tụ

coagulation factor nhân tố gây đông tụ

coal than

coal ball thể bao than

coalescent kết tu, hợp sinh

coat vỏ

coated pit hốc, bọc

coated yesicle túi boc

cobalt coban cobweblike màng nhên coccoid dang dâu khuẩn, dang cocoit coccus cầu khuẩn coccyx xuong cut coccyges (các) xương cut co-chaperonin co-chaperonin cochlea ốc tai cochlea duct ống tai cochleariform xoáy trôn ốc cochleate xoáy trôn ốc cocloning đồng tách dòng cocoon kén codex alimentarius bô luật dinh duỡng codex alimentarius commission uỷ ban luật dinh dưỡng coding capacity khả năng mã hoá, độ mã hoá coding region vùng mã hóa coding region of messenger RNA doan mã hoá cho mARN coding sequence trình tư mã hoá codominant đồng trội codon codon, đơn vi mã, cum mã coefficient of variation hê số biến di Coelenterata ngành Ruôt khoang coeliac. (thuộc) bung coelom thể khoang, khoang cơ thể coelomate (có) thể khoang coelomic (thuôc) thể khoang, khoang cơ thể coelomic fluid dich thể khoang Coelomata nhóm Thể khoang coelomere đốt khoang coelomoduct ong khoang thoát coelomostome miêng thân coelozoic sống trong khoang coenobium tảo tâp đoàn coenocyte hop bào coenocytic hop bào coenocytia hop bào coenogamete công giao tử coenosarc thân chung coenosteum bô xương chung coenotic (thuôc) quần lac sinh vật

coenzyme coenzym coenzyme A coenzym A coenzyme Q coenzym Q coevolution (su) đồng tiến hoá coexistence (sư) cùng tồn tại, sống chung cofactor nhân tố cùng tác đông, nhân tố cùng ảnh hưởng cofactor recycle dùng lại, quay vòng nhân tố cùng tác động coffee berry borer rầy nâu cà phê cognitive dissonance bất đồng nhận thức cognitive ethology tâp tính học nhân thức cognitive map bản đồ nhân thức cognitive therapy liêu pháp nhân thức coherent đính nhau cohesion (sư) kết dính cohesion mechanism cơ chế đính kết cohesion theory lý thuyết liên kết cohesive dính cohesive ends đầu đính (ADN) cohesive termini đầu đính (ADN) cohort nhóm ho gần Cohort life-tables bảng sống cùng nhóm colchicine colchicin cold acclimation thuần hóa chiu lanh cold acclimatization thuần hóa chiu lanh cold agglutinin aglutinin lanh, ngưng kết tố lanh cold-blooded (thuôc) máu lanh, biến nhiệt cold hardening (su) đông cứng (vì lanh) cold receptor thu quan lanh cold resistance chống lanh cold-shock protein protein chống chóang lanh cold tolerance chiu lanh Coleoptera bô Cánh cứng coleoptile bao lá mầm coleorrhira bao re mam colicins colicin coliform bacteria vi khuẩn dang coli co-linearity (su) đồng tuyến colinearity rule quy tắc đồng tuyến collagen colagen collagenase collagenaza collar 1. cổ rễ 2. vành cổ 3. nếp gấp cổ 4. mảnh cổ collar cell *tế bào cổ áo*

collateral 1. đi kèm 2. song song collateral bud chôi kèm collateral bundle bó chồng collecting cell tế bào gom collecting duct ống niêu collecting tubule *ong thu* collective fruit quả hơp collective unconscious vô thức tâp thể collenchyma mô dày collenchyma cell tế bào mô dày collecterial glands tuyến góp, tuyến thu colliculi in midbrain mấu não giữa colliculus gò nhỏ, mấu nhỏ, u nhỏ colloblasts tế bào tiết keo, tế bào thòng lọng colloid chất keo colloid osmotic pressure áp suất thẩm thấu keo colon 1. ruôt cuối 2. ruôt kết colonic (thuộc) ruôt cuối, ruôt kết colonization (su) hình thành tâp đoàn, hình thành khuẩn lac colony 1. tập đoàn 2. cụm nấm 3. khuẩn lạc colony forming cells các tế bào tao khuẩn lac colony forming unit don vi tao khuẩn lac colony hybridization lai khuẩn lac colony stimulating factor yếu tố kích thích tạo khuẩn lac Colorado beetle bo cánh cứng Colorado coloration sư nhuôm colostrum sũa non colostrum corpuscles hat sũa non colour blindness (chứng) mù màu colour vision thi giác màu colpus lỗ thuôn columella 1. tru 2. lõi 3. thể que columellar (thuộc) trụ, (thuộc) lõi, (thuộc) thể que column 1. tru nhi-nhuy 2. dang côt columnar epithelium biểu mô tru coma 1. con hôn mê 2. cờ comatose (bi) hôn mê comb 1. lược 2. tầng ong comb rows hàm răng lước combinatorial biology sinh hoc tổ hợp combinatorial chemistry hoá hoc tổ hợp combinatorics môn Tổ hợp học

combining site điểm tổ hợp, điểm kết hợp

comedo nhân trứng cá

comfort behaviour tâp tính chỉnh tề

Commelinidae phân lớp Thài lài, tổng bộ Thài lài

commensal vật hội sinh

commensalism (hiên tương) hôi sinh

commission of monographs hội đồng chuyên khảo

commission of biomolecular engineering hội đồng kỹ thuật thao tác phân tử sinh học

commissural bundle bó mach nối

Commisure 1. đường nối, diện nối 2. bó nối

committee for proprietary medicinal products uỷ ban sản phẩm y học độc quyền

committee for veterinary medicinal products *ủy ban các sản phẩm thú y* committee on safety in medicines *ủy ban an toàn y hoc*

common bundle bó chung

common genes gen thường

communication (su) giao luu, giao tiép

community quần xã, cộng đồng

community diversity quần xã phong phú

community effect hiệu ứng quần xã

community plant variety office ủy ban giống thực vật cộng đồng

comninuted (bị) phân nhỏ, nghiền nhỏ

compaction sự dày đặc

companion cell tế bào kèm

comparative analysis phân tích so sánh

comparative anatomy giải phẫu học so sánh

comparative embryology phôi học so sánh

comparative psychology tâm lý học so sánh

compartment ngăn, khoang

colloids, soil chất keo, dạng keo

compartment hypothesis giả thuyết ngăn ô

compensation point diểm bù

compensatory pause sự nghỉ bù

competence khả năng, năng lực

competition (sw) canh tranh

competence factor nhân tố khả biến

competent khả biến

competition coefficient hệ số cạnh tranh

competition exclusion canh tranh loai trù

competitive binding canh tranh liên kết

competitive exclusion principle nguyên lý loại trừ cạnh tranh

competitive inhibitor nhân tố cạnh tranh kìm hãm

competitive release canh tranh thả ra

competitors kể canh tranh

complanate det, (bi) nén

complement 1. bộ nhiễm sắc thể 2. bổ thể

complement cascade tầng bổ thể

complement factor H gene gen nhân tố H bổ thể

complement fixation cố định bổ thể

complementary bổ trợ, tương hợp

complementary DNA ADN bổ trợ

complementary genes (các) gen bổ trợ

complementation (su) bổ trợ

complete Freun's adjuvant tá chất Freund toàn ven

complementarity (su) tương hợp, bổ trợ

complementary DNA ADN bổ trợ

complementation tuong hop, bổ trợ

complementation test phép thử bổ trợ

complement deficiency thiếu hụt bổ trợ

complete digestive tract ống tiêu hoá

complete flower hoa đủ

complete linkage liên kết gen hoàn toàn

complex phức hê

complex cell tế bào phức

complexity of DNA, RNA độ phức tạp của ADN, ARN

complexity tính phức tạp, liên quan tới sự ổn định quần xã

complex tissue mô phức hợp

complicate xếp lẫn nhau

Compositae họ Cúc

compound 1. phân ủ 2. môi trường ủ

compound eyes mắt kép

compound reflex phản xạ hỗn hợp

compression wood $g\tilde{o}$ ép

compressor cơ ép

compulsion (sự) cưỡng bức

computational biology sinh học vi tính

computer assisted new drug application (sự) ứng dụng thuốc mới nhờ máy tính computer-assisted drug design thiết kế thuốc nhờ máy tính

concanavalin A concanavalin A

concatemer chuỗi khảm

concave lens thấu kính lõm

concentric vascular bundle bó mạch đồng tâm

conceptacle phòng tế bào

concha *vỏ ốc* conchiolin conchiolin concolorate cùng màu concolor đều màu, cùng màu concrescence (su) đồng trưởng concrete operations thời kì hoạt đông cu thể, giai đoạn hoạt hoạt đông concrete period thời kì hoạt đông cu thể, giai đoạn hoạt đông cu thể concrete stage thời kì hoạt đông cu thể, giai đoạn hoạt đông cu thể concrete thinking suy nghĩ cu thể, tư duy cu thể concussion sư chấn thương condary sexual characters (các) đặc điểm sinh duc phu, (các) đặc điểm sinh duc phu thứ cấp condensation synthesis (su) tổng hợp trùng ngưng condensed (được) kết tu condensed chromatin chất nhiễm sắc kết tu condition hoàn cảnh, điều kiên, trang thái conditional lethal gen gây chết có điều kiên conditional probability xác suất có điều kiện conditional probability distribution phân bố xác suất có điều kiên conditional reflex phản xa có điều kiên conduct disorders (các) rối loan hướng dẫn conducting airways phương thức dẫn truyền conducting tissue mô dẫn conduction sư dẫn truyền, sư dẫn conduit *ống dẫn* conduplicate xếp chồng cùng chiều condylar (thuôc) lồi cầu, mấu khớp condyle *lồi cầu mấu khớp* condyloid (thuôc) lồi cầu, mấu khớp cone 1. nón thông 2. thể nón cone cell tế bào hình nón confabulation (su) bia chuyên confervoid (có) dang sơi min confidence interval khoảng tin cây configuration cấu hình conflict xung đôt confocal microscope kính hiển vi đồng tiêu cư confocal microscopy soi hiển vi đồng tiêu cự conformation cấu hình (3 chiều) congeneric cùng giống congenic cùng di truyền, cùng nguồn gốc

congenital bẩm sinh congenital deformity biến dang bẩm sinh **congo red** *do congo* (thuốc nhuôm β amyloid protein) conidial (thuôc) bào tử đính conidiophore cuống bào tử đính conidiosporangium túi bào tử đính conidium bào tử đính Coniferales bô Thông Coniferopsida lớp Thông coniferous (có) quả nón, (có) quả thông coniferous forest rùng thông conjugate tiếp hợp conjugate division phân chia tiếp hợp conjugated linoleic acid (CLA) axit linoleic tiếp hơp conjugated protein protein tiếp hợp conjugation (su) tiếp hợp conjugation tube cầu tiếp hợp, ống tiếp hợp conjunctiva két mac conjunctive tissue mô tiếp hợp connate hop sinh connecive dải liên kết connecting thread sơi nối connective tissue mô liên kết connivent đồng quy consciousness ý thức consensus sequence trình tư tương đồng, trình tư thống nhất conservation (su) bảo tồn, bảo toàn conservation tillage đất trồng trot được bảo tồn conserved được bảo tồn consolidation of learning cung cổ tập quen consolidation of memory củng cố trí nhớ consortia mang lưới (nghiên cứu) conspecific cùng loài constancy đô bền vững, đô ổn đinh constant region vùng ổn định, vùng hằng định constitutive enzyme enzym co dinh constitutive genes các gen cơ đinh constitutive heterochromatifl chất di nhiễm sắc cơ đinh constitutive mutations đột biến cơ định constitutive promoter promoto co dinh, khởi điểm co dinh

constriction eo constrictor co thắt

construct sản phẩm thiết kế (ADN) consultative group on international agricultural research (CGIAR) nhóm tư vấn về nghiên cứu nông nghiệp quốc tế consumers (các) sinh vật tiêu thu consumer density mật độ sinh vật tiêu thụ consummatory act hành đông tiêu thu consummatory behaviour tâp tính tiêu thu consummatory phase pha tiêu thu consumption (su) tiêu thu, tiêu dùng contact herbicide thuốc diệt cổ tiếp xúc contact hypersensitivity quá mẫn do tiếp xúc contact inhibition ức chế do tiếp xúc contact Insecticide thuốc trừ sâu tiếp xúc contagion (sư) lây, truyền nhiễm contagious lây truyền nhiễm contagious distribution phân bố lan truyền contaminant chất gây ô nhiễm contiguity độ tiếp cận contiguous genes (các) gen kế tiếp con-till viết tắt của conservation tillage continental drift sư trôi dat luc đia contingency table bảng tiếp hợp control sequences trình tư kiểm sóat, trình tư điều khiển continuous culture nuôi cấy liên tuc continuous perfusion tràn liên tuc (phương pháp nuôi dưỡng tế bào) continuous reinforcement củng cố liên tuc, tăng cường liên tuc continuous variation biến di liên tuc continuum thảm liền, nhóm liên tuc contorted xoắn, văn, cuôn, cuốn contraceptive tác nhân tránh thu thai contraception (sư) tránh thu thai, chống thu thai contractile ring vòng co thắt contractile root re co rút contractile tissue mô co rút contractile vacuole không bào co bóp contractility (tính) co rút contracture (su) co cúng contralateral đối bên control agent tác nhân kiểm soát control group nhóm đối chứng controlled modification sư cải biến có điều khiển conus thể nón

conus arteriosus nón động mạch

conus medullaris nón tuỷ sống

convection (su) đối lưu

convention on biological diversity (CBD) công ước đa dạng sinh học

convergence (sự) đồng quy

convergent hội tụ, đồng quy

convergent evolution tiến hoá đồng quy

convergent extension tăng cường hội tụ

convergent improvement cải tiến đồng quy

convergent thinking tư duy hôi tu

conversion disorder rối loan biến đổi

conversion hysteria bệnh hysteri chuyển hoán

convolute cuộn, cuốn, quấn

convolution (sư) cuốn, quấn

coomassie blue xanh coomassie

co-operation (su) hop tác

cooperativity (su) tuong tác

coordinated framework for regulation of biotechnology khuôn khổ điều

phối để điều hành công nghệ sinh học

coordinated growth sinh trưởng phối hợp

coordination chemistry hóa học điều phối

Cope's rule dinh luật Cope

Copepoda phân lớp Chân chèo

copper đồng

coppice 1. rừng chồi, rừng non 2. (sự) dọn rừng

coprodaeum phần huyệt ruột

coprolalia (chứng) nói tục

coprophagous ăn phân

coprophilia (tính) ưa phân

coprophilic *wa phân, chịu phân*

coprophilous va phân, chịu phân

coprozoic sống ở phân

copula *phần nối, cầu nối*

copulation (sự) giao cấu, tiếp hợp

copulation tube *ống giao cấu*

copy DNA (c-DNA) ADN bản sao

copy number số bản sao

coracidium *ấu trùng coracidia*

coral san hô

coral reef ran san hô ngầm, đảo san hô ngầm

corallaceous (thuộc) san hô

Coraciliformes bộ Sả rừng

coracoid xuong qua coralliferous (có) san hô coralliform (có) dang san hô coralline (có) dang san hô coralline algae *tảo san hô* coralloid (có) dang san hô corbicula giỏ phấn cordate (có) dang tim coremium 1. bó sợi nấm 2. bó cuống bào tử đính corepressor chất đồng kìm hãm, đồng ức chế, phần tử đồng ức chế coriaceous dai corious dai corium bì cork *bần* cork cambium mô sinh bần, tương bần sinh vỏ corm giò ngầm, thân hành cormophyte thực vật thân rễ corn 1. hat ngũ cốc, 2. ngô, 3. chai chan corn borer (bo) rầy ngô corn earworm sâu tai corn rootworm sâu gây thối rễ ngô cornea giác mac, màng giác corneal (thuôc) giác mac corneous (có) sừng corniculate 1. (có) dang sùng, 2. (có) sùng cornua mấu dạng sừng cornual (thuôc) mấu dang sừng cornute (có) sừng, (có) mấu dang sừng corolla *tràng* corona 1. vành, tán 2. thể đĩa coronal (thuôc) vành, tán, thể đĩa coronal plane thể đĩa corona radiata vành phóng xa, vành toả tia coronary circulation tuần hoàn vành coronary heart disease bệnh mạch vành coronet vành đế coronold 1. xương vành nón 2. (có) dạng mỏ corpora allata thể alata corpora bigemina củ não sinh đôi corpora cardiaca thể hach thần kinh corpora cavernosa thể xốp, thể hang corpora geniculata thể gối

corpora lutea thể vàng corpora pedunculata thể cuống corpora quadrigemlna củ não sinh tư corpus thân, thể corpus adiposum thể mõ corpus albicans thể trắng corpus callosum thể chai corpuscle tiểu thể, hat nhỏ corpus luteum thể vàng corpus mamillare thể núm vú, thể trắng corpus spongiosum thể hang, thể xốp corpus striatum thể vân correlation mối tương quan correlogram biểu đồ tương quan correlation coefficient hê số tương quan cortex vo cortical granules hat vo cortical microtubules vi ông nhỏ cortical reaction phản ứng thể vỏ corticate (có) vỏ corticolous ở vỏ, mọc trên vỏ corticotrophin hormon kích vỏ thương thân corticotropin corticotropin cortisol cortisol cortisone cortison Corti's organ co quan Corti corymb ngù Corvnebacteriaceae ho Corvnebacteriaceae cosmid cosmid cosmine lớp ngà cosmold scale váv ngà cos site điểm cos costa 1. sườn 2. gân 3. gân dọc 4. sườn costal (thuôc) sườn, gân cost-benefit alalysis phân tích chi phí lơi ích cosuppression đồng kìm hãm, đồng ức chế (gen) Cot curve đường cong Cot coterminous cùng phân bố, cùng giới hạn cotransport đồng vận chuyển cotyledon lá mầm cotyledonary placentation kiểu nhau búi, kiểu nhau lá cotyloid 1. (có) dạng cối 2. ổ cối

cotype mẫu chuẩn cùng kiểu

Coulter counter máy đếm Coulter

counter-conditioning (sự) biến đổi điều kiện

countercurrent exchange trao đổi ngược dòng

countershading (sư) tô màu phòng vê

counter-transference truyền cảm đối ngược

counts số đếm

counting population (các) quần thể đốm

country providing genetic resources nước cung cấp tài nguyên di truyền

coupled oscillation (các) dao động kẹp đôi

coupling (sự) ghép đôi, kết đôi

coupling factors yếu tố ghép

courtship behaviour tập tính ve vãn

covalent bond liên kết đồng hoá trị

cover độ che phủ

cover slip tấm kính đậy, lamen

coverts lông thân

cowpea mosaic virus virut khảm đậu đũa

cowpea trypsin inhibitor chất ức chế tripsin đậu đũa

Cowper's glands tuyến Cowper, tuyến hành-hang

COX viết tắt của cyclooxygenase

COX-1 viết tắt của cyclooxygenase1

COX-2 viết tắt của cyclooxygenase2

COX-3 viết tắt của cyclooxygenase3

coxa đốt háng

coxal (thuộc) đốt háng

CP4 EPSP synthase synthaza cp4 epsp

CP4 EPSPS viết tắt của enzyme 5-enolpyruvyl-shikimate-3-phosphate

synthase do Agrobacterium chung CP4 sinh ra

CpDNA ADN tế bào chất (Cytoplasmic DNA)

CPMP viết tắt của Committee for Proprietary Medicinal Products

CPMV viết tắt của CowPea Mosaic Virus

CPTI viết tắt của CowPea Trypsin Inhibitor

cramp (chứng) chuột rút

Crampton's muscle co Crampton

cranial (thuộc) hộp sọ, sọ

cranial dermis da so não

Cranial flexures nép uốn sọ não

cranial nerves dây thần kinh sọ não

cranial neural crest mào thần kinh sọ não

cranial sensory ganglia hạch cảm giác sọ não

Craniata phân ngành có so

craniobuccal pouch túi sọ miệng

craniosacral system hệ sọ-xương cùng

cranium *hộp sọ*

crashes bùng nổ

crassulacean acid metabolism chuyển hoá axit kiểu cây thuốc bỏng crassulacean acid metabolism plant thực vật CAM

Crassulaceae họ Thuốc bỏng

C reactive protein protein kiểu phản ứng C

creatine phosphate creatin phosphat

C-reactive protein protein phản ứng C (chỉ thị sinh học về viêm nhiễm) creativity khả năng sáng tao

cre-lox system hệ thống cre-lox (dùng phag để xen vào hoặc làm mất đi một đoan ADN đặc thù)

cremaster 1. gai bung 2. cơ bìu 3. cơ tiết sữa

crenate (có) khía tròn, (có) khía tai bèo

crepitation phóng nổ

crepuscular hoạt động lúc chập choạng

crest mào

cribellum tấm nhả tơ

cribriform (có) dang sàng, (có) dang rây

cribrose rõ mặt sàng

cricold (có) dạng nhẫn

Crinoidea lớp Huệ biển

crispate quăn, nhăn nheo

crisped quăn, nhăn nheo

crissum vùng quanh huyệt, vùng ổ nhớp

crissal (thuộc) vùng quanh huyệt

crista 1. nép màng 2. mào

crista acustica mào thính giác

cristate (có) mào

crithidial (thuộc) crithidia

critical day length độ dài ngày tới hạn

critical micelle concentration nồng độ micel tới hạn

critical period thời kì tới hạn

critical point method phương pháp điểm tới hạn

crochet *móc vận động*

Crocodilia bộ Cá sấu

croissant vitellogòne noãn hoàng hình liềm

crop thu hoạch mùa màng

cross lai, giao phối cross-fertilization (su) thu tình chéo, thu phấn chéo cross pollination thu phấn chéo cross protection bảo vê chéo crossing over (su) trao đổi chéo cross-over (su) trao đổi chéo, thể trao đổi chéo cross-over site vi trí trao đổi chéo crossing-over sư trao đổi chéo, sư bắt chéo cross matching do chéo Crossoptrygii phân lớp Cá vây tay cross reaction phản ứng chéo cross reactivity tính phản ứng chéo crossing over trao đổi chéo crowding thừa dân số crown 1. thân rễ ngắn 2. tán 3. mào 4. đỉnh crown gall vành sần, nốt sần crozier đot cuôn CRP viết tắt của C-Reactive Protein CRTL gene gen CRTL (gây phản ứng tao beta caroten ở lúa chuyển gen) cruciate (có) dang chữ thập Cruciferae ho Chữ thập cruciform (có) dang chữ thập crumb structure cấu trúc hat vun cruor cục máu đông crura (các) đùi, (các) chân crural (thuôc) đùi, chân crureus co dùi crus đùi, chân Crustacea lớp Giáp xác crustose (có) vỏ cứng cry1a (b) protein protein cry1a (b) crv1a (c) protein protein crv1a (c) cry1f protein protein cry1f cry3b (b) protein protein cry3b (b) cry9c protein protein cry9c cryogenic storage bảo quản bằng lanh sâu cryoglobulin cryoglobulin, globulin lanh cryoprecipitate cryoglobulin, globulin lanh cry proteins protein cry crypt khe, hốc cryptic coloration nhuôm màu ẩn cryptic style tru tinh thể

cryptobiosis (sư) sống tiềm ẩn cryptogam thực vật sinh sản ẩn Cryptophyceae lớp thực vật chồi ẩn cryptophyte thực vật chồi ẩn cryptorchid (có) tinh hoàn ẩn cryptozoic sống ẩn crypts in intestinal epithelium khe biểu mô ruột crystal tinh thể crystalline cone nón thể thuỷ tinh thể crystalline lens nhân mắt, thể thuỷ tinh crystalline style tru tinh thể crystalloid dang tinh thể CSF viết tắt của Colony Stimulating Factor CSFS viết tắt của Colony Stimulating Factors CT viết tắt của Conservation Tillage CTAB viết tắt của HexadeCylTrimethylAmmonium Bromide ctene phiến lược ctenidium 1. luoc 2. mang luoc ctenold (có) dang lược Ctenophora ngành Sứa Uỷ ban kỹ thuật quốc gia về an toàn sinh học Brazil **CTNBio** CTP viết tắt của Chloroplast Transit Peptide cubical epithelium biểu mô hôp cubital lông cánh thứ cấp cubital remiges lông cánh trụ cucullate (có) dang mũ, (có) dang nắp culling tuyển chon, loại bỏ culm cong, gióng rỗng cultivar cây trồng cultivated land dất trồng trọt culture 1. giống nuôi cấy 2. nuôi cấy culture medium *môi trường nuôi cấy* cumulative distribution function hàm phân bố tích luỹ cumulative dose liều lượng tích luỹ cumulus mấu mang trứng cumulus oophorus vùng hat, lớp hat cuneate (có) dang nêm cuneiform (có) dang nêm cupula vòm cupule đấu curare cura curarine curarin

curcumin curcumin (hợp chất tư nhiên chống oxy hoá)

curing agent tác nhân chữa bênh

current good manufacturing practices thực tiến sản xuất hàng hoá hiện hành

cursorial hay chay

current competition canh tranh hiện thời

current flow dòng chảy

cushion plant cây đêm

cusp mấu nhọn, đỉnh nhọn

cut cắt (ADN, cành, lá ...)

cutaneous (có) da, (thuộc) da

cutaneous respiration hô hấp qua da

cuticle màng ngoài, cuticun

cuticular transpiration thoát hơi nước qua màng ngoài

cuticulin lớp sừng

cutin cutin

cutinization (su) tao cutin

cutis lớp mô mạch liên kết

cut-off posture tư thế cắt, tư thê giới hạn

cutting phần cắt

Cuvierian ducts *ong Cuvier*

c-value paradox nghịch lí giá trị c

CVD viết tắt của CardioVascular Disease

CVMP viết tắt của Committee for Veterinary Medicinal Products

Cyanobacteria lóp Vi khuẩn lam

cyanogenesis (su) tao cyanogen

Cyanophyceae lóp Tảo lam

cyanosis (chứng) xanh tím

Cycadales bộ Tuế

Cycadopsida lớp Tuế

cybrid xybrit, thể lai sinh chất

cycle chu kì, chu trình

cyclic hoa vòng

cyclic AMP vòng

cyclic electron dòng điện tử khép kín

cyclic photophosphorylation chu trình quang phosphoryl hoá

cyclodextrin cyclodextrin

cycloheximide cycloheximid

cycloid (có) dạng vòng

cyclooxygenase cyclooxygenaza

cyclophosphamide phosphamit vòng, xyclophosphamit

cyclosis vận động vòng, chu động

cyctospondylous (có) đốt sống vòng

cyclosporine cyclosporin

cyclosporin A cyclosporin A

Cyclostomata bộ cá miệng tròn

cyesis (sự) thai nghén

cyme cum hoa dang sim

cymose inflorescence cum hoa dang sim

cynopodous (có) chân vuốt cứng

Cyperaceae ho Cói

cypress knee mấu rễ cói đầm lầy

Cypriniformes bộ cá chép

cyp46 gene gen cyp46

cyst kén, nang, bong

cysteine cystein

cystic (thuộc) kén, nang, bọng

cystic duct ống dẫn mật

cystic fibrosis soi nang, soi kén

cystic fibrosis transmembrane regulator protein protein diều hoà màng

vận chuyển sợi nang

cysticercus nang sán, gạo sán

cysticolous sống trong túi, sống trong kén, sống trong nang

cystidium tế bào dẹp dạng lông chim

cystine cystin

cystitis viêm bàng quang

cystoblasts nhân tế bào, nguyên bào

cystogenous tạo kén, tạo nang

cystolith nang thạch

cystozooid thể nang

CystX nhóm gen CystX (có trong đậu tương có tác dụng diệt giun nang)

cytase cytaza

cytochimera thể khảm tế bào

cytochromes cytochrom

cytochrome p450 cytochrom p450

cytochrome p4503a4 cytochrom p4503a4

cytogenesis (sự) phát sinh tế bào

cytogenetic map *bản đồ di truyền tế bào*

cytokinesis (sự) phân bào chất, phân chia tế bào chất

cytokines cytokin

cytokinin cytokinin

cytology tế bào học

cytolysis (sự) tiêu tế bào, phân giải tế bào

cytomegalovirus (cmv) virut cytomegalo

cytomembrane system hệ thống màng tế bào

cytopathic (thuộc) bệnh tế bào cytophilic antibody kháng thể ưa tế bào cytoplasm tế bào chất cytoplasmic bridges cầu tế bào chất cytoplasmic determinants yếu tố di truyền tế bào chất cytoplasmic DNA ADN tế bào chất cytoplasmic domain vùng tế bào chất cytoplasmic gene gen bào chất cytoplasmic inheritance di truyền tế bào chất cytoplasmic male sterility (tính) bất thu đưc bào chất cytoplasmic membrane màng tế bào chất cytorrhysis (su) tóp bào cytosine cytosin cytoskeleton khung tế bào cytostatic factor yếu tố kìm hãm tế bào cytotaxis (tính) ứng động tế bào cytotaxonomy phân loai hoc tế bào cytotoxic gây độc tế bào cytotoxic killer lymphocyte tế bào lympho giết tế bào, tế bào lympho khử bào cytotoxic T cells (các) tế bào T gây độc tế bào cytotoxin cytotoxin, đôc tố tế bào cytosine cytosin cytoskeleton bô khung tế bào cytosol phần bào tan, xytosol cytotrophoblast lá nuôi tế bào, lớp dưỡng bào CZE viết tắt của Capillary Zone Electrophoresis

D

D loop $v \grave{o} ng D (ADN)$ dactyl ngón dactylar (thuôc) ngón daffodil rice lúa vàng daffodils cây thuỷ tiên hoa vàng daidzein daidzein (dang aglycone của isoflavon) daidzen daidzen (môt đồng phân của isoflavon) **daidzin** *daidzin* (dang β -glycoside của isoflavon) daily calorie supply per capita khẩu phần calo mỗi ngày dalton dalton-don vi do khối lương damping-off (su) thối ủng dark-fixation of carbon dioxide (su) cố đinh CO2 trong tối dark-ground illumination hiển vi nền đen, rọi sáng nền tối dark reactions phản ứng tối dart thể lưỡi giáo Darwin's finches nhât ký của Darwin Darwinian theory hoc thuyết Darwin dasypaedes chim non data mining tìm kiếm, khai thác dữ liệu daughter thế hê con daughter sporocysts nhân của tế bào me bào tử day-neutral plant thực vật ngày trung bình DBT viết tắt của Indian Department of Biotechnology DC viết tắt của Dendritic Cells ddNTP viết tắt của DiDeoxyNucleosid TriphosPhate ddRNAi viết tắt của DNA-directed RNA Interference de novo sequencing giải trình tự de novo deabetes bênh đái tháo đường deaminase deaminaza deamination khử amin hoá deamination reaction phản ứng khử amin death (su) chết, tử vong death rate chỉ số chết, chỉ số tử vong decalcification (su) khử canxi Decapoda 1. bô Mười chân 2. phân bô Mười chân decarboxylase decacboxylaza decay (su) phân rã decerebrate mất não, mất chức năng não

decerebrate tonus trương lưc cơ mất não

decidua màng rung

deciduate (có) màng rung

deciduous (bi) rung

deciduous forest rùng rung lá

decomposers (sinh) vât phân huỷ

decomposer system hệ thống phân huỷ

decomposition (su) phân huỷ

decompound phúc hop

decondensed chromatin cromatin không ngưng tụ

deconjugation (sự) tách tiếp hợp, giải tiếp hợp

decorticated (bi) bóc vỏ, (bi) lôt vỏ

decurrent 1. men xuống 2. nhiều nhánh

decussate chéo chữ thập, đối chữ thập

decussation liêu pháp sâu

dedifferentiation (su) giải biệt hoá

deep cytoplasmic movement vận chuyển bào chất sâu

deep zone of amphibian gastrula vùng sâu của phôi vị lưỡng cư

defaulr programs *lõi chương trình*

defective virus virut bi bất hoạt

defence mechanism cơ chế bảo vệ

defensins chất bảo vệ, yếu tố bảo vệ

defibrillator máy khử rung tim

deficiency (sư) thiếu đoạn, thiếu hụt

deficiency disease bệnh thiếu dinh dưỡng, bệnh suy dinh dưỡng

definite (có) dạng xim, (thuộc) gốc ghép

definite growth sinh trưởng có hạn

definitive cuối cùng, hoàn toàn, phát triển đầy đủ, xác định

definitive host vật chủ vĩnh viễn

defoliation (sự) ngắt lá, rụng lá

deforestation (sự) đốt rừng, phá rừng

degeneracy sự thoái hoá, sự suy biến, sự suy thoái

degeneration (sự) thoái hoá, suy biến

degenerative disorders rối loạn thoái hoá

deglutition (sự) nuốt

degenerate codons các codon thoái hoá (nhiều codon qui định một axit amin)

degradation sự suy thoái, sự xuống cấp, sự giảm bậc, phân huỷ

dehiscence (sự) nứt, nể, mở

dehydration (su) khử nứơc

dehydrogenase dehydrogenza

de-iridividuation (sư) mất cá tính, mất cá thể

delamination (sự) phân lớp

degradative succession diễn thế suy thoái

dehydrogenases dehydrogenaza

dehydrogenation khử hydro

Deinococcus radiodurans Deinococcus radiodurans (vi khuẩn chịu phóng xạ)

delayed density-dependence (sự) trễ của phụ thuộc mật độ

delayed fertilization thụ tinh chậm

delayed-type hypersensitivity quá mẫm muộn

deletion (sự) khuyết đoạn, đoạn khuyết (nhiễm sắc thể)

deletion mapping of DNA sequences lập bản đồ khuyết đoạn các trình tự ADN deletion mutation đôt biến khuyết đoạn

deletion of chromosomal segment sư mất đoan nhiễm sắc thể

delinquency (sự) phạm tội

delinquent kể phạm tội, phạm tội, lơ là, chếnh mảng

delta 12 desaturase desaturaza delta12

delta 15 desaturase desaturaza delta 15

delta endotoxins endotoxin delta

deltoid 1. có dang tam giác 2. cấu trúc tam giác

delusions (su) hoang tưởng

deme dem, nhóm liên phối

dementia (sự) sa sút trí tụê

dementia praecox sa sút trí tụê

demersal ở đáy, chìm

demifacet nửa mặt khớp

Demospongiae lớp Bọt biển thường

demethylase demethylaza, enzym khử methyl

demethylation khử methyl

demographic processes quá trình dân số

demulcent dịu, giảm kích thích

demography dân số học

denaturation (sự) biến tính, biến chất, tách đôi (ADN)

denatured DNA ADN biến tính (đã tách làm 2 sợi đơn)

denaturing gradient gel electrophoresis điện di trên gel gradient biến tính denaturing High Pressure Liquid Chromatography sắc ký lỏng cao áp biến tính denaturing polyacrylamide gel electrophoresis điện di trên gel polyacrylamid biến tính

dendrimers nhánh, nhánh phân

dendrite dendrit, dot nhánh

dendritic cell tế bào có tua, tế bào có dạng bạch tuộc, tế bào phân nhánh dendritic langerhans cells (các) tế bào langerhans phân nhánh (nơi HIV xâm nhập cơ thể)

dendritic polymers polyme phân nhánh

dendrochronology cổ khí hậu theo vòng cây

dendrogram cây phát sinh

dendrograph cây kí

dendroid 1. (có) dạng cây 2. (có) dạng phân nhánh cây

dendron sợi nhánh

denervated (bi) bóc dây thần kinh, (bi) bỏ dây thần kinh

denial (sw) từ chối

denitrification khử nito

denitrifying bacteria vi khuẩn khử nitơ

dens of axis truc răng

dens epistrophel mom răng

density mât đô

density dependence phu thuôc mật đô

density dependent factor yếu tố phụ thuộc mật độ

density dependent inhibition (sự) ức chế phụ thuộc mật độ

density gradient centrifugatiori ly tâm trong gradien mật độ

density independent factor yếu tố độc lập mật độ

dental formula công thức răng

dentary xuong (mang) răng

dentary bone xuong răng

dentate (có) răng, (có) mép xể răng

denticle 1. mấu dang răng nhỏ 2. vảy tấm

dentinal (thuôc) dentin, ngà răng

dentine dentin, ngà răng, chất xương răng

dentition 1. mẫu răng 2. (sự) mọc răng 3. bộ răng

denuded quadrat ô trần

deoxynivalenol deoxynivalenol

deoxyribonucleic acid axit deoxyribonucleic

deoxynucleoside triphosphate deoxynucleosid triphosphat (dNTP)

deoxyribonuclease deoxyribonucleaza

deoxyribonucleic acid (DNA) axit deoxyribonucleic

deoxyribonucleotide deoxyribonucleotid

deoxyribose deoxyriboza

dependent variable biến di đôc lập

depersonalization (sư) mất cá tính, mất cá thể

depilate nhổ lông, nhổ tóc

depolarization (su) khử cưc, phân cưc

deposit feeder sinh vât ăn can vẫn

depressant 1. làm suy giảm, làm suy yếu 2. tác nhân làm suy yếu

depressor 1. cơ ha 2. chất giảm chuyển hoá

deprotection khử bảo vệ

depth chiều sâu, bề sâu

derepression khử ức chế

derived character đặc điểm dẫn xuất

derm bì, da

dermal (thuộc) bì, da

dermal tissue system hệ mô bì

dermal branchlae mang da, mang bì

dermatogen tầng sinh bì

dermatophyte nấm ngoài da

dermic (thuộc) bì, da

dermis bì, da

dermornuscular layer lớp cơ bì

dertrotheca bao mô sừng

dertrum bao mô sừng

desert hedgehog protein protein nhím Âu hoang mạc

desert hoang mạc, sa mạc

desertification (su) hoá hoang mạc

descending chay xuôi

desferroxamine manganese mangan desferroxamin

desmids tảo lục

desmognathous (thuộc) hàm da, mổ da

desmosome thể liên kết, thể nối, thể cầu

desquamation (su) tróc vảy, bong vảy

desulfovibrio phẩy khuẩn khử sulphat

determinate (được) xác định, (thuộc) gốc ghép, (có) xim

determination (sự) xác định giới hạn, xác định

determinate cleavage phân cắt xác định

determinate growth sinh trưởng có hạn

detorsion xoắn ngược chiều

detritovore sinh vật ăn mùn bã, sinh vật ăn chất thối rữa, sinh vật ăn chất tan rữa

detritus chất thối rữa, chất tan rữa, mùn bã

Deuteromycetes lớp Nấm bất toàn, lớp Nấm khuyết

deuterostoma miệng thứ sinh

deuterotoky trinh sinh hai tính

deutocerebron hạch não II

development (su) phát triển, triển khai, mở rộng

deviance so khớp thống kê

deviation độ lệch

deviation IQ IQ lệch

devonian kỷ devon

dew claw móng huyền

Deuteromycotina phân ngành Nấm bất toàn, phân ngành Nấm khuyết,

lớp Nấm bất toàn, lớp Nấm khuyết

dexiotropic cuốn phải, xoắn phải,

dextral cuốn phải

dextran dextran

dextrin dextrin

dextrorotary isomer isome quay phải, chất đồng phân quay phải

dextrorse cuốn phải, xoắn phải

dextrose dextroza

DGGE viết tắt của Denaturing Gradient Gel Electrophoresis

DHA DocosaHexanoic Acid

DHH viết tắt của Desert HedgeHog protein

dHPLC viết tắt của denaturing High Pressure Liquid Chromatography

di George's syndrome hội chứng dị George

diabetes bệnh đái tháo đường

diacoele buồng não thất III, khoang não III

diacylglycerols diacylglycerol

diadeiphous hai bó chỉ nhị

diadzein diadzein

diagnosis 1. mô tả đặc trưng 2. chẩn đoán

diagnostic characters đặc điểm chẩn đoán

dialypetalous (có) cánh tràng rời

dialysis sư thẩm tích

Diamond vs. chakrabarty Bộ thương mại Mỹ

diapause (su) đình dục

diapedesis (sự) xuyên mạch, thoát mạch

diaphoresis (sự) chảy mồ hôi, thoát mồ hôi

diaphragm 1. màng ngăn 2. vách ngăn 3. cơ hoành

diaphysis thân xương

diapophyses mấu ngang

diapsid (thuộc) hai hố thái dương, hố thái dương kép

diarthrosis khớp động

diastase diastaza

diastasis kỳ nghỉ tiền tâm thu

diastema 1. tấm giữa 2. khoảng trống răng

diaster thể sao chép

diastereoisomers diastereoisome

diastole kỳ tâm trương, kỳ giãn tim

diastolic blood pressure áp suất máu tâm trương

diastolic pressure huyết áp tâm trương

diatoms khuê tảo, tảo silic

diatropism (tính) hướng ngang kích thích

dibranchiate hai mang

dicentric hai tâm, lưỡng tâm, hai tâm đông

dicer enzymes enzym dicer (cắt ARN mach kép)

dichasial cyme xim hai ngả

dichasium xim hai ngå

dichiamydeous (có) bao hoa kép

dichocephalous (có) hai đầu

dichogamy (tính) biệt giao

dichoptic (thuộc) mắt kép

dichotomy (sự) lưỡng phân

dichromatism (chứng) lưỡng sắc thị

Dicksonia bô Cẩu tích

Dick test thử nghiệm Dick

dicliny phân tính (thực vật)

diclinous (có) hoa phân tính

DIC microscope kính hiển vi DIC

dicot thực vật hai lá mầm

Dicotyledones lớp Hai lá mầm

dictyosome thể lưới

dictyostele trung tru lưới

dicyclic hai vòng xoắn

didactyl hai ngón

dideoxynucleosid triphosphate (ddNTP) dideoxynucleosid triphosphat

didymous mọc kép

didynamous hai đôi nhị so le

dieback (su) chết hoại

diel ngày - đêm, hàng ngày

diencephalon não trung gian

diets khẩu phần, ăn kiêng

difference threshold ngưỡng phân biệt

differential absorption ratio tỷ lệ hấp thụ (trong quá trình) biệt hoá

differential interference contrast microscope kính hiển vi tương phản giao thoa vi sai

differential display hiển thị biệt hoá

differential reproduction sinh sản biệt hoá

differential resource utilization sử dụng tài nguyên khác nhau

differential splicing tách intron (trong) biệt hoá

differential stain thuốc nhuộm vi sai

differentiation (su) phân hoá, biệt hoá

diffuse competition canh tranh phân tán

diffuse growth sinh trưởng phân tán

diffuse placentation kiểu bám nhau phân tán

diffuse porous kiểu bám phân tán

diffuse porous (có) lỗ phân tán

diffuse tissue mô phân tán

diffusion (sự) khuếch tán, lan toả

diffusion coefficients hệ số phân tán

digametic hai kiểu giao tử

digastric hai thân

Digenea lớp Sán lá song chủ

digenesis (sự) xen kẽ thế hệ, luân phiên thế hệ

digenetic (thuộc) xen kẽ thế hệ, luân phiên vật chủ

digenetic reproduction sinh sản xen kẽ thế hệ

digestion (sự) tiêu hoá, phân huỷ

digestive gland tuyến tiêu hoá

digestive system hệ tiêu hoá

digestive tract ống tiêu hoá, đường tiêu hoá

digestive tube ống tiêu hoá

digit ngón

digitate (có) ngón, (xể) ngón

digitigrade mấu dạng ngón

digitule mấu dang ngón

diglycerides diglycerid

digoneutic (một) năm hai lứa

dihybrid con lai hai tính

dihybrid cross phép lai hai tính trang

dikaryon nhân kép, thể hai nhân

dikaryotic (thuộc) hai nhân

dikaryophase pha hai nhân, pha song đơn bội

dilambdodont $(r g) ch \tilde{u} V$

dilator co giãn

dilution principle nguyên lí pha loãng

dimeric chromosome nhiễm sắc thể cân, nhiễm sắc thể đối xứng hai bên

dimeric RNAse III ribonucleaza III lưỡng phân

dimerous hai phần

dimorphic hai dạng, lưỡng hình

dimorphism (hiện tượng) lưỡng hình, (hiện tượng) hai dạng

dimorphous hai dạng, lưỡng hình

dinitrogen fixation cố định nitơ

Dinoflagellata ngành Trùng hai roi

Dinophyceae lớp Trùng tảo

diocoel não thất ba

dioecious phân tính

dioecious species loài phân tính dioecism (su) phân tính dioestrus kỳ không đông duc dioptric mechanism cơ cấu khúc xa diphasic hai pha, hai kỳ, hai giai đoạn diphtheria (bênh) bach hầu diphtheria antitoxin kháng độc tố bach cầu diphtheria toxin độc tố bạch hầu diphtheria toxoid *nhươc độc tố bach hầu* diphycercal (thuôc) vây đuôi đối xứng đều diphygenic hai kiểu phát triển diphyletic hai dòng tổ tiên, hai nguồn gốc diphyodont hai (kiểu) bô răng diplobiont sinh vật lưỡng thể diplobiontic (thuôc) sinh vật lưỡng thể diploblastic hai phôi bì, hai lá phôi diplococcus song cầu khuẩn diplogangliate (có) hach kép diploganglionate (có) hach kép diplohaplont sinh vât lưỡng đơn bôi diploid lưỡng bôi, thể lưỡng bôi diploid cell tế bào lưỡng bôi diploidization (su) lưỡng bôi hoá, hình thành lưỡng bôi diplonema giai doan soi kép diplont sinh vât lưỡng bôi diplophase pha lưỡng bôi Diplopoda lớp Chân kép diplospondylic hai đốt sống, (thuộc) đốt sống kép diplospondylous hai đốt sống, (thuộc) đốt sống kép diplospondyly (hiện tượng) hai đốt sống kép diplostemonous hai vòng nhi, (có) hai vòng nhi diplotene diploten diplozoic đối xứng hai bên Dipneusti bô Cá phổi dip-pen lithography (phép) in khắc đá bằng bút nhúng dip-pen nanolithography (phép) in khắc đá nano bằng bút nhúng Diprioi bô Cá phổi diprotodont hai răng cửa lớn Diptera bô Hai cánh direct development phát triển trưc tiếp direct flight anh sang trưc tiếp directing stimulus kích thích đinh hướng

direct metamorphosis biến thái trực tiếp

direct transfer truyền trưc tiếp

directed assembly sự quần tụ trực tiếp

directed evolution tiến hoá định hướng

directed mutation dôt biến định hướng xem adaptive mutation

directed self-assembly tự lắp ráp có định hướng

directional selection (su) chọn lọc định hướng

disaccharide đường đôi, disaccharid

disasters thiên tai

disc đĩa, nhú, giác

disclimax đỉnh cao bất thường, đỉnh cao nhân tạo

discoidal cleavage phân cắt đĩa

Discolichenes nhóm địa y dạng đĩa

Discomycetes lóp Nấm đĩa

discontinuous distribution phân bố không liên tục

discontinuous feeder ăn không liên tục

discontinuous variation biến dị không liên tục

discriminant analysis phân tích biệt thức

discrimination (sự) phân biệt

discrimination training tập quen phân biệt

discus proligerus vùng hạt

disharmony mất hài hoà

disinfection (sư) khử trùng, tẩy uế

disinfestation (sự) điệt côn trùng

discrete generation thế hệ riêng biệt

disjunct phân tách, đứt đoạn

disjunction (sự) phân tách

disjunctor cầu liên kết

disk 1. nhú 2. đĩa 3. giác

disk floret hoa con dạng đĩa

disomic lưỡng thể, (thuộc) thể hai

disorganized schizophrenia (bệnh) tâm thần phân liệt rối loạn

dispermic eggs trứng hai tinh trùng

dispermy (sự) thụ tinh kép

dispersal (sự) phát tán

dispersion (sw) phân tán

displacement (sw) di chuyển

displacement activity hoat đông chuyển chỗ

displacement loop vòng chuyển chỗ

display behaviour tâp tính phô trương

disruptive selection chon loc ngắt quãng

dissemination (sự) phân toả

disseminule thể phân toả

dissimilation (su) phân ly, phân hướng, trở thành khác nhau

dissociating enzymes enzym phân ly

dissociation (su) phân ly

dissociative disorder rối loạn phân ly

dissymmetric bất đối xứng

distal xa, ngoài

distichous hai dãy, hai hàng

distinct phân biệt

distraction display biểu hiện sao lãng

distribution (su) phân bố

distribution factor hê số phân bố

distribution-free methods (các) phương pháp phi phân số

disturbance (sự) rối loạn, đảo lộn, nhiều

disulphide bond mối liên kết disulphid

disuse atrophy teo do không dùng

dithioglycerol dithioglyxerol

dithlothreitol dithiothreitol

ditrematous (có) lỗ sinh dục phân biệt

diuresis bài niêu

diurnal movement vận động ngày-đêm

divaricate tách đôi rông, phân ly rông

divergence (tiến hoá) phân hướng

divergent phân hướng, phân tán

divergent evolution tiến hoá phân hướng

divergent oscillation dao đông phân hướng

divergent thinking tư duy phân kỳ

diversifying selection chon loc cuc doan

diversity biotechnology consortium mang lưới công nghệ sinh học về đa dạng

diversity estimation (of molecules) đánh giá mức độ đa dạng (của các phân tử)

diversity (sự, độ) đa dạng

diverticula (các) túi thừa

diverticulum túi thừa

diving *lăn*

division ngành

dizygotic twins trẻ sinh đôi hai trứng, trẻ sinh đôi hai hợp tử

DMD viết tắt của Duchenne Muscular Dystrophy

DNA ADN viết tắt của DeoxyriboNucleic Acid

DNA analysis phân tích ADN

DNA binding proteins protein liên kết ADN

DNA bridges câu ADN

DNA chimera khẩm ADN

DNA chip chip ADN

DNA cloning thư viên ADN

DNA-directed RNA Interference can thiêp bằng ARN do ADN điều khiển

DNA fingerprinting in dấu ADN, làm dấu ADN

DNA footprinting in dấu chân ADN (xác định trình tự ADN, nơi bám đặc hiệu protein)

DNA fragmentation phân đoạn ADN

DNA glycosylase glycosylaza ADN

DNA gyrase gyraza ADN

DNA helicase helicaza ADN

DNA hybridisation lai ADN

DNA library thư viện ADN

DNA ligase ligaza ADN

DNA marker chỉ thị ADN

DNA melting temperature nhiệt độ nóng chảy ADN

DNA methylase methylaza ADN

DNA methylation metyl hoá ADN

DNA microarray vi dàn ADN

DNA polymerase ADN polymeraza (enzym tổng hợp ADN)

DNA probe đoạn dò ADN

DNA profiling xác định đặc điểm ADN

DNA Regulatory Elements (các) nhân tố điều hoà ADN

DNA repair sửa chữa ADN

DNA sequencing giải trình tự ADN

DNA shuffling xáo trộn (trình tự) ADN

DNA synthesis tổng hợp ADN

DNA typing định kiểu ADN

DNA vaccines vaccin ADN

DNA vector vecto ADN

DNA-dependent RNA polymerase polymeraza ARN phụ thuộc ADN

DNA-directed RNA interference nhiều ARN định hướng ADN

DNA-RNA hybrid dạng lai ADN-ARN

DNA-DNA hybridization phép lai ADN-ADN

DNAse ADNase

docking (in computational biology) cập bến (trong sinh học vi tính) docosahexanoic acid (dha) axit docosahexanoic

doctrine of specific nerve energies học thuyết năng lượng thần kinh chuyên biệt

dolichol phosphate phosphat dolichol

dolioform (có) dạng thùng, (có) dạng vại

domain vùng, miền

domatium tổ côn trùng

dome vòm

Domin scale thang Domin

dominance hierarchy phân cấp trội

dominant 1. trội 2. loài trội

dominant allele alen trội

dominant species loài ưu thế

don *uu tú*

donor junction (su) kết nối thể cho

Dopamin dopamin

dormancy (trạng thái) ngủ

dormin dormin

dorsal 1. (thuộc) mặt lưng 2. mặt lưng

dorsal aorta dông mạch lưng

dorsal column cột sống

dorsal fin vây lưng

dorsal horn sùng côt sống

dorsal organ cơ quan trên lưng

dorsal root ganglia hạch rễ lưng

dorsal suture đường nối lưng

dorsal trace vét lung

dorsiferous cong con

dorsifixed dính lung

dorsalis đông mach lưng

dorsigrade đi bằng mu

dorsiventral (thuộc) lung bụng

dorsovetral axis truc trước sau

dorsum lung

dosage compensation sự bù trừ liều lượng

dosal lip mép lung

dose liều lượng

dose equivalent liều lượng tương đương, đương lượng liều lượng

dose rate suất liều lượng

dose reduction factor hệ số giảm liều lượng

dosemeter liều lượng kế

dosimeter liều lượng kế

double kép, đôi

dot blot dot blot, thẩm tách điểm (một kỹ thuật lai ADN)

double cirvulation tuần hoàn kép

double diffusion khuếch tán kép

double embedding đúc kép, lồng kép

double fertilization thụ tinh kép, thụ phấn kép

double helix chuỗi xoắn kép

double-image micrometer trắc vi kế hai ảnh

down feathers lông to

Down's syndrome hội chứng Down

downy mildew (bệnh) sương phấn tơ

DPN viết tắt của Dip-Pen Nanolithography

drainage (sự) tháo nước, tiêu nước

dream interpretation giải thích giác mơ

D region vùng D

DREs viết tắt của DNA Regulatory Elements

drinking water nước uống

drip tip đỉnh trút nước

drive động lực

drive-reduction hypothesis giả thuyết giảm động lực

dromaeognathous (có) hàm xoắn

drone ong đực

drop (su) rung

Drosophila ruồi giấm Drosophila

Drosophila melanogaster ruồi giấm Drosophila melanogaster

drought (sự) khô hạn

drug thuốc

doublebind communication giao tiếp lưỡng nan

down promoter mutations đột biến phía sau promoto (khởi điểm)

down regulating điều hoà về phía sau

downtream xuôi dòng

drought tolerance tính chịu hạn

drought tolerance trait tính trạng chịu hạn

drupe quả hạch

drupel qủa hạch nhỏ

druse tinh đám

dry deposition lắng khô

dry fruit quả khô

dry rot (bệnh) thối khô

dsDNA ADN sợi đôi

dsRNA ARN sợi đôi

Duchenne muscular dystrophy (dmd) gene gen teo co Duchenne

duct ống

duct cell tế bào ống

ductless glands tuyến nôi tiết

ductule ống nhỏ, tiểu quản

ductus ống

ductus arteriosus ong động mạch

ductus caroticus *ong dong mach* ductus Cuvieri óng Cuvieri ductus deferens óng dẫn tinh ductus ejaculatorius ong phong tinh ductus endolymphaticus ống nội tiết bạch huyết ductus pneumaticus *ông khí* dulosis (sư) cộng sinh nô lệ dung beetles bo hung dung feeder vật ăn phân duodenal (thuôc) tá tràng duodenum ruôt tá, tá tràng duplex phức kép, đoạn lặp kép duplication lăp đoan, đoan lăp duplicident (có) răng cửa kép dura mater màng cứng duramen *lõi gõ* dwarf male con đưc lùn dwarfism hiên tương lùn dyad bô đôi dyenin dyenin dyes thuốc nhuôm dynamic life-tables bảng sống đông lực học dynamic psychology tâm lý hoc đông lưc dynamics động lực học dysadaptation (su) loan thích nghi dysarthria (su) loan vân ngôn dyscrasia (su) loan thể trang dysgenic thoái hoá giống dysgraphia (su) di dang chi, loan phát chi dyskinesia (su) loan vân động dyslexia (su) loan năng đoc dyspepsia (sư) rối loan tiêu hoá dysplasia (su) loan phát triển dyspnea (su) khó thở dyspnoea (sư) khó thở dystrophic loan duỡng

\mathbf{E}

EAAS viết tắt của Excitatory Amino AcidS ear *tai* ear development (su) phát triển của tai eardrum màng nhĩ early development (su) phát triển sớm early genes các gen biểu hiện sớm early proteins các protein(giúp gen) biểu hiện sớm early replicating regions (các) vùng sao chép sớm early wood gõ sóm earthworms giun đất ecad dang sinh thái ECB viết tắt của European Corn Borer Ecballium elaterium Trypsin Inhibitors chất ức chế trypsin của Ecballium elaterium eccrine bài tiết ecdemic bên ngoài vào, ngoai lai ecdysone hormon ecdyson, hormon lôt xác ecdysone receptor thu quan ecdysone echinococcus sán chó Echinodermata ngành Da gai Echinoidea *lóp Cầu gai* Echiuroidea ngành Echiurodea echoic memory trí nhớ âm vang echolalia (chứng) lắp lời, (chứng) nhai lời echolocation (su) đinh vi bằng tiếng vong ECHO viruses (các) virut ECHO ecocline cấp tính trang sinh thái, nêm sinh thái E. coli (Escherichia coli) E.coli eclosion (su) no ecological effciency hiệu suất sinh thái ecological factor nhân tố sinh thái ecological indicators (các) chỉ thi sinh thái ecological management quản lý sinh thái học ecological niche tổ sinh thái ecological pyramids (các) tháp sinh thái ecological succession diễn thế sinh thái ecology sinh thái hoc

Eco-Management and Audit Scheme quản lý sinh thái và sơ đồ kiểm toán econometrics kinh tế lương economic ratio hê số kinh tế ecophysiology sinh lý hoc sinh thái ecospecies loài sinh thái ecosystem hê sinh thái ecotone đới chuyển tiếp sinh thái ecotype kiểu sinh thái ectethmoid xương sàng trên ectoblast lá phôi ngoài, ngoai phôi bì ectoderm ngoai bì ectodermal adult stem cells tế bào gốc ngoại bì trưởng thành ectodermal placodes tấm biểu bì ectogenesis (sư) phát triển nhân tao, phát triển ngoài cơ thể ectogenous (có) khả năng tồn tai độc lập, (có) khả năng sống ngoài ký chủ ectolecithal (thuôc) noãn hoàng ectomesenchymal cells tế bào ngoại trung bì ectomorph thân người kiểu trí thức, người có hình thái trí thức ectomycorrhiza rễ nấm ngoại dưỡng ectoparasite vật ngoại ký sinh, ngoại ký sinh trùng ectophloic (có) libe ngoài ectopia (su) lac vi trí, lệch vi trí ectopic lac vi trí, lêch vi trí ectopic development sư phát triển lệch ectoplasm lớp ngoại chất ngoại vi, lớp ngoại chất, lớp ngoài chất nguyên sinh Ectoprocta ngành Ectoprocta ectopy (su) lac vi trí, lêch vi trí ectotherm đông vật ngoại nhiệt, đông vật biến nhiệt ectotrophic mycorrhiza re nam ngoại dưỡng ectozoon động vật ngoại ký sinh ectromelia (tât) thiếu chi, (tât) giảm sản chi eczema eczema, chàm edaphic climax cao đỉnh edaphic factor nhân tố đất trồng, nhân tố thổ nhưỡng Edentata bô Thiếu răng edentate không răng edentulous không răng edible vaccines vaccin ăn được editing sửa chữa, biên tâp edriophthalmic không cuống mắt eel cá chình

eel grass rong mái chéo biển, rong lươn

effective dose equivalent liều lương tương đương hiệu dung

effective energy năng lượng hữu hiệu

effective wavelength bước sóng hữu hiệu

effector tác quan, co quan thực hiện

effector cell tế bào hiệu quả, tế bào thực hiện

effector genes gen cảm ứng

effector neurone noron vận động

effector plasmid plasmid cảm ứng

efferent ra ngoài, li tâm

efferent columns côt li tâm

effort syndrome hộ chứng gắng sức

effusion (su) tràn dich

egest thải, bài xuất, tống ra, thải phân, bài tiết

egesta tổng lượng chất thải , tổng lượng chất bài xuất

egestion vacuole không bào tiêu hoá

egg tế bào trứng, trứng

egg apparatus bộ tế bào trứng

egg cell tế bào trứng

EDTA viết tắt của EthyleneDiamine TetraAcetate (chất chống đông máu và kìm hãm một số enzym)

EETI viết tắt của Ecballium elaterium Trypsin Inhibitors

EFA viết tắt của Essential Fatty Acids

effector tác nhân thực hiện

effector T cells tế bào T thực hiện

EGF viết tắt của Epidermal Growth Factor

EGF receptor thụ quan EGF (Epidermal Growth Factor)

EGFR xem EGF receptor

egg chamber buồng trứng

egg nucleus nhân trứng

egg tooth răng trứng, hạt gạo, răng phôi

ego cái tôi

egocentrism (tính) vị kỉ

ego psychology tâm lý học cái tôi

EHEC viết tắt của Enterohemorrhagic E. coli

EIA viết tắt của Enzyme ImmunoAssay

eicosanoids eicosanoid

eicosapentaenoic acid (EPA) axit eicosapentaenoic

eicosapentanoic acid (EPA) axit eicosapentanoic acid

eicosatetraenoic acid axit eicosatetraenoic

eidetic imagery hình ảnh ký ức chính xác

ejaculation su phóng tinh ejaculatory duct ong phong tinh elaeodochon tuvén dầu elaiosome thể dầu ELAM-1 xem E-selectin Elasmobranchii phân lớp cá mang tấm elastance đàn hồi elastase alastaza elastic fibres sợi đàn hội, sợi chun elastic fibrocartilage sun sơi đàn hồi elastic tissue *mô đàn hồi* elastin elastin Electra Complex phúc hop electra electric organ co quan điện electrical synapse synap điện, khớp thần kinh điện electrocardiogram điện tâm đồ, biểu đồ điện tim electrochemical gradient gradien diên hoá electrochemical potential thế điện hoá electroconvulsive therapy liêu pháp xo giất bằng điện electrocyte tế bào điện electrodes điện cực electroencephalogram điện não đồ electroencephalograph máy ghi điện não electrogenic pump máy bom sinh điện electrolyte chất điện phân electromagnetic spectrum phổ điện tử electron carrier chất mang điện tử electron micrograph vi ký điện tử electron microscope kính hiển vi điên tử electron microscopy soi hiển vi điện tử electron transfer chain chuỗi vân chuyển điện tử electron transport chain chuỗi vân chuyển điện tử electron volts von electron electronegativity tính ái điện tử electronic potentials diện thế sinh diện electropermeabilization tao thấm bằng điện electrophoresis (su) điện di electrophysiology điện sinh lý học electroplaque tấm sinh điện electroporation (su) mở lỗ bằng điện (để đưa ADN vào tế bào) electroreceptor thu quan điện, thể nhân điện electrotaxis (tính) hướng theo điện electrotropism (tính) hướng điện ELISA phép xét nghiêm ELISA elite germplasm chất mầm loại ưu ellagic acid axit ellagic ellagic tannin tannin ellagic eloctron điện tử, electron elongation kéo dài chuỗi polypeptit element nguyên tố, yếu tố, thành phần, đơn vi elementary bodies (các) tiểu thể cơ bản elephantiasis bênh chân voi elevator co nâng elfin forest rùng yêu tinh elytra cánh cứng elytriform (có) dang cánh cứng elytriform (có) dang cánh cứng elytroid (có) dang cánh cứng EM viết tắt của Electron Microscopy emarginate (có) khía, không bờ EMAS viết tắt của Eco-Management and Audit Scheme emasculation (su) ngắt nhi embryo rescue (su) cứu phôi embryogenesis (sw) phát sinh phôi embryogeny (sự) phát sinh phôi embryold dang phôi embryology phôi sinh hoc embryonic fission (su) phân tách phôi embryonic tissue *mô phôi* embryophyte thực vật có phôi embryo sac túi phôi emergence 1. (sw) nhú 2. (sw) xuất hiện embedding (sư) đúc vào, lồng vào embolic moc vào, lõm vào, đẩy vào embolic gastrulation (sư) hình thành phôi vi lõm vào embolism (su) tắc mach, nghẽn mach embolomerous (thuôc) đốt nghẽn embolus vât tắc mach emboly (sư) mọc vào, lõm vào, đẩy vào embryo *phôi*

embryo culture *nuôi cấy phôi* embryonic (thuôc) phôi embryonic diapause giai đoan phôi, thời kỳ phôi embryonic induction phôi cảm ứng, sư cảm ứng phôi embryonic stem dòng tế bào phôi embryonic stem cells tế bào gốc (của) phôi embryology phôi hoc EMEA viết tắt của European Medicines Evaluation Agency emergent properties tính chất mấu lồi emersed nổi lên, nhô lên Emerson enhancement effect hiệu ứng tăng cường Emerson emesis (su) nôn emigration (su) di cu emissary đưa ra, chuyển ra emotion sư xúc đông, sư xúc cảm empyema (chứng) tích mủ emulsification sư tao nhũ tương, sư hoá nhũ tương emulsion nhũ tương emunctory 1. (su) bài tiết 2. cơ quan bài tiết enamel *men* enamel cell té bào men enamel of teeth men răng enantiomers (các) hình đối xứng, đối hình enantiopure thuần khiết enarthrosis khớp chỏm enation *mấu nhú* enation theory thuyết mấu nhú encephalitogen chất gây viêm não encephalography (phép) chụp phóng xạ não, (phép) chụp tia X não encephalon bô não encephalospinal (thuôc) não tuỷ encoding (sư) ghi mã, viết mã encounter group nhóm gặp gỡ encyst kết túi, kết nang, kết kén encysted (thuộc) kết túi, kết nang, kết kén encystation (su) kế túi encystment 1(su) kết nang 2. (su) kết túi end buld mầm đuôi end labelling đánh dấu ở đuôi end plate bản tân cùng, tấm tân cùng end labelling gắn nhãn đầu mút

endangered species loài bi đe doa tiêu diêt endarch (có) bó nguyên môc trung tâm endemic (thuôc) địa phương, đặc hữu 2. (thuôc) bênh dịch địa phương endemic species loài đặc hữu endergonic thu nhiêt, thu năng lương endergonic reaction phản ứng thu năng lương endobiotic 1. nôi sinh 2. sống trong sinh vật, sống trong thể giả endoblast lá phôi dưới, nôi phôi bì endocardiac trong tim endocardial tubes *ong tim* endocardium màng trong endocarp vỏ quả trong, nôi quả endochondral trong sun endochondral ossification su tao sun endocoelar (thuôc) lá tang endocranium *mấu trong so* endocrine 1. nôi tiết 2. tuyến nôi tiết endocrine gland tuyến nôi tiết endocrine hormones hormon nôi tiết endocrine signaling tín hiệu nội tiết endocrine system hê nôi tiết endocrinology nôi tiết học endocuticle endocuticun, lóp cuticun trong endocytobiosis (su) nội cộng sinh endocytosis (sư) nhập vào nôi bào endoderm nôi phôi bì endodermal adult stem cells tế bào gốc nôi phôi bì trưởng thành endodermis 1. vỏ trong 2. nội bì endogamy (tính) tư thu phấn, tư giao endogenic reaction phản ứng nội sinh endogenous 1. nôi nguyên 2. nôi sinh endogenous rhythm nhip nôi sinh endoglycosidase endoglycosidaza endolithic trong đá, bám vào đá endolymph nôi dich endolymphangial trong mach bach huyết endolymphatic (thuôc) nôi dich endolymphatic duct *ống nôi dich* endomembrane system hệ thống màng trong endometrium màng nhầy da con, màng trong da con endomitosis (sư) nôi nguyên phân endomorph người có hình thái phúc hâu, người có hình dang to béo

endomysium bao soi co endoneurium mô liên kết sơi thần kinh, mô bao sơi thần kinh endonuclease endonucleaza endoparasite vât ký sinh trong, vât nôi ký sinh endopeptidase endopeptidaza endophyte thực vật ký sinh trong, thực vật nôi ký sinh endophytic sống trong mô thực vật endophytic mycorrhiza re nam sống trong mô thực vật endopite nhánh chân trong endoplasm nôi chất, nôi tương endoplasmic reticulum lưới nôi chất endopodite nhánh chân trong endopolyploid thể nôi đa bôi Endoprocta ngành Hậu môn trong Endopterygota phân lớp Có cánh trong endorhachis lá trong endorphins endocphin endoscopic embryology phôi thai học hướng nôi endoscopy (sự) nội soi endoskeleton *bô xương trong* endosome nôi thể endosperm *nôi nhũ* endospermic (có) nôi nhũ endospermous (có) nội nhũ endospore 1. vỏ trong kén bào tử 2. nôi bào tử 3. bào tử nôi sinh endosporic *nôi bào tử* endostatin endostatin endostylar (thuôc) dải biểu mô vách hầu endostyle dải biểu mô vách hầu endosymbiosis (su) nội cộng sinh endosymbiotic hypothesis giả thuyết nôi công sinh endosyambiotic model mô hình nôi công sinh endothecium vách trong endotheliochorial placenta nhau nôi mac đêm endothelial cells tế bào nôi mac endothelial nitric oxide synthase (enos) synthaza oxid nito nôi mac endothelin endothelin endothelium nôi mac endotherm động vật nội nhiệt-động vật đẳng nhiệt endotoxin nôi đôc tố endotoxin shock sốc nôi đôc tố

endotrophic mycorrhiza rê nấm nôi dưỡng endozoic 1. sống trong động vật 2. thông qua cơ thể đông vật endproduct inhibition sư ức chế bằng sản phẩm cuối cùng endysis (su) phát triển vỏ mới energentic di hoá giải phóng năng lượng energy năng lương, lưc, sức energy balance cân bằng năng lương energy-dependent transport vân chuyển phu thuộc năng lương enforced dormancy ngủ bắt buộc engineered antibodies kháng thể (được) thiết kế enhanced nutrition crops cây trồng (có) dinh dưỡng tặng cường enhancement effect hiệu ứng tặng cường enhancer yếu tố tăng cường, đoan tăng cường enhancer detection phát hiện gen tăng cường enkephalins enkephalin enolpiruvil shikimate phosphate synthase synthaza phosphate enolpiruvil shikimat ENOS viết tắt của Endothelial Nitric Oxide Synthase enoyl-acyl protein reductase reductaza protein enoyl-acyl enrichment (su) làm giàu, làm phong phú ensiform (có) dang kiếm, (có) dang mũi giáo ensiform process môm kiếm ensiling muối dưa, lên men enteral trong ruột enteric system hê thống ống tiêu hóa Entero Coxsackie Human Orphan viruses virut mò côi Entero Coxsackie ở người enterocoel khoang ruột enterocytes tế bào ruôt enteroglucagon enteroglucagon enteron *ống tiêu hoá* Enteropneusta phân ngành Có mang ruột enterotoxin độc tố khoang ruột, enterotoxin enterosympathetic (thuôc) thần kinh giao cẩm ruôt entire (có) bờ trơn entoderm nôi phôi bì entogastric trong da dày entomology côn trùng học entomophagous ăn côn trùng entomophilous thu phấn nhờ côn trùng entomophilli (tính) thu phấn nhờ côn trùng

Entoprocta ngành Hâu môn trong entovarial trong pham vi buồng trứng entozoic sống trong đông vật entozoon đông vật nôi ký sinh entrainment (quá trình) kéo theo entropy entropy entry portal lối vào enucleate 1. không nhân 2. bổ nhân enucleated eggs trứng không nhân enucleation (sư) loại bỏ nhân enuresis (chứng) đái dầm environment môi trường environmental age tuổi môi trường environmental factor nhân tố môi trường environmental variance biến trang môi trường, biến trang ngoại cảnh enzyme enzym enzyme denaturation biến tính enzym enzyme derepression khử ức chế enzym enzyme immunoassay (eia) xét nghiệm miễn dịch enzym enzyme-linked immunosorbent assay thử nghiệm hấp thụ miễn dịch liên két enzym enzyme repression úc chế enzym enzyme-substrate complex phúc hợp cơ chất-enzym eosinophil *ua eozin* Eosinophil Chemotactic Factor of Anaphylasis tác nhân hoá hướng bach cầu ưa axit của phản ứng phản vê eosinophilia (chứng) tăng bạch cầu ưa eozin eosinophil leucocyte bach cầu ưa eozin, bach cầu ái toan EPA viết tắt của EicosaPentaenoic Acid epapophysis mấu giữa, mấu trên epaxial trên truc epaxonic trên trục EPD viết tắt của Expected Progeny Differences epencephalon tiểu não ependyma đêm màng ống ependyma cells tế bào đêm màng ống ependymal (thuôc) đêm màng ống ephedra cây ma hoàng ephemeral chóng tàn, ngắn đời Ephemeroptera bô Phù du epibiosis kiểu sống bám víu, kiểu sống nhờ epiblast lá phôi ngoài, ngoại phôi bì

```
epiblem rhizodermis lớp lông hút, vỏ rễ
epiboly phát triển phủ, (sư) lan phủ
epicalyx đài phu, đài nhỏ, đài ngoài
epicardial (thuôc) màng ngoài tim
epicarp vỏ qủa ngoài
epicoele khoang tiểu não
epicondyle lồi cầu trên
epicormic shoot chồi mọc từ chồi ngủ
epicotyl tru trên lá mầm
epicuticle 1. lóp cutin 2. lóp trên cuticun
epidemic bênh dich, dich tế
epidemiology dịch tế học
epidermal (thuôc) biểu bì
epidermal growth factor nhân tố sinh trưởng biểu bì
epidermal growth factor receptor thu quan nhân tố sinh trưởng biểu bì
epidermatic (thuôc) biểu bì
epidermis biểu bì, vỏ ngoài
epididymis mào tinh hòan
epigaeous trên mặt đất
epigamic (thuộc) dẫn dụ dục tính
epigastric (thuôc) vùng thương vi
epigeal trên mặt đất
epigenesis thuyết tân sinh, thuyết biểu sinh
epigenetic (thuộc) tân sinh
epiglottis 1. tấm trên miệng 2. mảnh trên hầu 3 nắp thanh môn
epignathous (có) hàm trên vấu, (có) hàm trên nhô
epigynous đính trên bầu
epilepsy động kinh
epilimnion tầng nước mặt
epilithic trên đá
epimerase epimeraza
epimers epime, (các dang) đồng tâm lập thể
epimysium bao ngoài cơ
epinasty (tính) sinh trưởng cong
epinephrine tuyến trên thân, tuyến thương thân
epinephros tuyến trên thân, tuyến thương thân
epineural 1. trên cung thần kinh 2. mọc từ cung thần kinh
epineurium bao ngoài bó thần kinh
epiparasite vật ký sinh ngoài, vật ngoại kí sinh, vật biểu ký sinh
epipetalous đính trên cánh tràng
epipharyngeal trên bầu
```

```
epipharyngeal receptor thu quan trên hầu
epipharynx 1. lưỡi nhỏ 2 .mảnh trên hầu
epiphloeodal moc vo ngoài
epiphloeodic moc vo ngoài
epiphragm nắp vỏ
epiphyllous moc trên lá
epiphysial (thuộc) mảnh xương cốt hoá phu, đầu xương
epiphysis 1 mảnh xương cốt hoá phu 2 tuyến tùng 3 đầu xương
epiphyte thực vật biểu sinh, thực vật phụ sinh
epiphyseal discs đĩa đầu xương
epiphytotic bênh dich thực vật
epipleura 1. tấm trên 2. mấu móc
epiploon mac nối lớn, màng nối
epipubic trên mu
episematic báo hiêu
episepalous 1 đính trên lá đài 2 đính đối diên với lá đài
episodic memory trí nhớ thời đoan
episome episom
epispore vỏ vách bảo tử, vỏ ngoài bào tử
epistasis úc chế tương hỗ, át chế
epistatic át chế (gen)
epistomatal (có) khí khổng ở mặt trên
epistomatic (có) khí khổng ở mặt trên
epistropheus đốt truc
epithelia biểu mô
epithelial (thuôc) biểu mô
epithelial cell junction điểm nối tế bào biểu mô
epithelial projections chỗ lồi ra (của) biểu mô
epitheliomorph (có) dạng biểu mô
epitheliomuscular cells tế bào biểu mô cơ
epithenal tissue mô biểu bì
epithelium vùng trên đồi
epitokous (thuôc) sinh giai đoan lưỡng hình
epitope epitop, nhân tố quyết định kháng nguyên
epitoky đốt hữu tính
epitrichial (thuôc) lớp ngoài biểu bì
epitrichium lớp ngoài biểu bì
epixylous moc trên gố
epizoan (thuộc) động vật ký sinh ngoài, động vật ngoại ký sinh
epizoic sống trên đông vật
epizoon đông vật ký sinh ngoài, đông vật ngoại ký sinh
```

EPO viết tắt của European Patent Office

Epstein-Barr virus virut Epstein-Barr

Epstein-Barr virus Nuclear Antigen kháng nguyên kháng virut Epstein-Barr

equatorial (thuộc) xích đạo

EPO viết tắt của ErythroPOietin

EPPO viết tắt của European Plant Protection Organization

EPSP synthase synthaza EPSP

EPSPS xem EPSP synthase

equatorial plane mặt phẳng xích đạo

equilibration (su) cân bằng

equilibrium (sự) cân bằng, trạng thái cân bằng

equilibrium sự cân bằng, trạng thái cân bằng

equipotent toàn năng

Equisetales bộ cổ tháp bút

equitability độ cân bằng

equivalence groups nhóm tương đương

equivalve hai månh vỏ đều

ER viết tắt của Endoplasmic Reticulum

erb b-2 gene gen erb b-2 (còn gọi là gen HER-2)

ERBB2 gene gen ERBB2 (còn gọi là gen HER-2/neu)

erect dung ngược

erection 1 (su) truong 2 (su) dung ngược

ergastic substance chất hậu thành

ergatogyne kiến thợ, ong thợ

ergatoid con cái dạng thợ

ergonomics công thái học

ergotamine ergotamin

ergotism (sự) ngộ độc nấm cựa gà

ergotism (có) dạng thợ

Ericaceae họ Đố quyên

ericaceous (có) dạng thạch nam, (có) dạng đỗ quyên

ericeticolous mọc trên đất hoang

erogenous zones vùng gọi dục

eros bản năng sống

ertilization tube ống thụ tinh

erumpent (bị) nứt đột ngột

Erwinia caratovora Erwinia caratovora

Erwinia uredovora Erwinia uredovora

erythema ban đỏ

erythroblast nguyên hồng cầu

erythroblastosis foetalis (bệnh) tan huyết ở trẻ

erythrocyte hồng cầu

erythrocyte development sự phát triển của hồng cầu

erythrophore tế bào mang sắc tố đỏ

erythropoetin erythropoietin

erythropoiesis (su) tạo hồng cầu

erythropoietic factor yếu tố tạo hồng cầu

erythroptein erythroptein

erythropoietin (EPO) erythropoietin

escape cây trồng mọc hoang, cây trồng mọc tự nhiên

escape behaviour hành vi lần trốn

escape conditioning điều kiện hoá lấn trốn

Escherichia coli Escherichia coli

Escherichia coliform Escherichia coliform

E-selectin selectin E (được tổng hợp trong tế bào nội mô - endothelial cells)

essential amino acids axit amin không thay thế

essential element yếu tố thiết yếu, yếu tố không thay thế

essential fatty acids axit béo không thay thế

essential nutrient chất dinh dưỡng thiết yếu

essential oil tinh dầu thiết yếu

essential organs co quan thiết yếu

essential polyunsaturated fatty acids axit béo đa không bão hoà thiết yếu

essential resource tài nguyên thiết yếu

esophagus thực quản

EST viết tắt của Expressed Sequence Tags

establishment potential tiềm năng tạo lập

estarase esteraza

estivation (sự) ngủ hè

estrogen (hormon tính cái)

estrous cycle chu kỳ động dục

estrus (sự) động dục

estuary *cửa sông*

etanercept etanerceptn (một dược phẩm bản chất protein)

ethanol ethanol

ethephon ethephon

ethidium bromide ethidium bromid

Ethiopian region khu vực Ethiopian

Ethmohystylic (có) dạng khớp

ethmoidalia xương sàng

ethmoturbinal (thuôc) xương sàng

ethogram *phả tâp tính*

ethology tập tính học

ethylene ethylen

etiological agent tác nhân căn nguyên

etiology thuyết căn nguyên, nguyên nhân học eubacteria vi khuẩn thát Eubacteriales bô Vi khuẩn thật eubacteriotic cell tế bào nhân chuẩn eucarvote xem eukarvote euchromatic regions vùng nhiễm sắc euchromatin chất nhiễm sắc điển hình eugamic (thuộc) giao phối ở tuổi thành thực eugenics (su) cải tạo giống, hoàn thiện giống eugienoid movement chuyển đông kiểu dang tảo mắt Euglenophyceae lớp tảo mắt Eukarya giới sinh vật nhân chuẩn eukaryote sinh vât nhân chuẩn eukaryotic (thuộc) sinh vật nhân chuẩn eumetazoa đông vật đa bào chính thức Eumycota ngành Nấm điển hình Euphausiacea bộ Hình tôm Euphorbiaceae ho thầu dầu euphotic zone vùng sáng euploid thể nguyên bôi euploidy nguyên bôi eupyrerie tinh trùng điển hình european corn borer (ECB) bo rây ngô châu Âu european medicines evaluation agency (EMEA) co quan đánh giá y học châu Âu european patent convention công ước bản quyền châu Âu european patent office (EPO) văn phòng bản quyền châu Âu european plant protection organization (EPPO) tổ chức bảo vê thực vật châu Âu eusporanglum túi bào tử thất eustachian tube vòi Eustachio eustachian valve van Eustachio eustele trung tru thât, trung tru chính thức eutely nguyên lương eustomatous (có) miệng chính thức, (có) miệng rõ rệt Eutheria phân lớp Thú bắc cao, phân lớp thú có nhau eutrophic giàu dinh dưỡng, phì dưỡng eutherodactyl (có) ngón rời eutrophic lake hồ phú dưỡng evaginate (su) lôn trong ra ngoài evagination (su) bốc hơi nước evaporation (su) bốc hơi nước, làm khô evapotranspiration (su) bốc thoát hơi nước even distribution (su) phân bố đồng dang

evenness đô đồng dang event sư kiên evergreen forest rùng thường xanh evergreen plant thực vật thường xanh evocation (sw) kích thích evolute quay ngươc evolution (su) tiến hoá evoked potentials điện thế khởi kích exalbuminous không phôi nhũ exarch (có) bó nguyên môc tiếp giáp với tru bì excision repair sửa chữa chỗ cắt evolutionary conservation bảo tồn tiến hoá evolutionary phases (các) pha tiến hoá evolutionary systematics hệ thống tiến hoá evolutionary time thời gian tiến hoá evolutionarily staible strategy chiến lược ổn định tiến hoá excision *cắt (ADN)* excitable cells tế bào dễ kích thích excitable tissue mô hưng phấn excitation (su) hung phấn excitatory hưng phấn ex vivo testing thử nghiêm ex vivo, thử nghiêm ngoài cơ thể ex vivo therapy liêu pháp ex vivo, điều tri ex vivo, liêu pháp ngoài cơ thể excitatory amino acids (EAAS) axit amin (gây) hung phấn, (gây) kích thích excitatory junction potential diên thế hưng phấn excitatory postsynaptic potential diện thế kích thích sau synap exclusion (su) loai trù (do canh tranh) excoriation chất thải, phân excreta (thuôc) chất thải, phân excrete (su) bài tiết, (su) thải excurrent 1. vươn dài, chìa ra 2. một truc, một thân 3. kênh dẫn exergonic thải nhiệt, thoát nhiệt, thải năng lương exclusion chromatography (phép) sắc ký đào thải exergonic reaction phản ứng toả nhiệt exfoliation (su) rung lá, rung vảy exhalant thoát, phát tán exhibitionism (chứng) phô bày, loạn dâm phô trương exine vỏ ngoài, màng ngoài exinguinal (thuôc) khớp II exit portal cửa ra

exitatory postsynaptic potential diện thế kích thích sau synap exobiology ngoai sinh hoc exocardiac ngoài tim exocarp vỏ quả ngoài exoccipital bên lỗ chẩm exococlar (thuôc) lá thành exocoelom thể khoang ngoài phôi exocrine ngoai tiết exocrine gland tuyến ngoại tiết exocuticle ngoai cuticun exocytosis (su) xuất bào exodermis lớp ngoại bì exogamete ngoai giao tử exogamy (tính) giao phối xa, (tính) giao phối ngoại huyết exogenous ngoai sinh exoglycosidase exoglycosidaza exon exon exonuclease exonnucleaza exopodite nhánh chân ngoài exoponential growth tăng trưởng theo hàm số mũ Exopterygota phân lớp có cánh exoscopic embryology phôi thai thai học hướng ngoại exoskeleton bô xương ngoài exospore 1 vỏ túi bào tử 2 ngoại bào tử exotic bên ngoài vào, ngoai lai exotic germplasm chất mầm ngoại lại exotoxin ngoai đôc tố expectation kỳ vong expected progeny differences (EPD) những khác biệt kỳ vọng ở thế hệ con experimental allergic encephalomyelltic viêm não tuỷ di ứng thử nghiêm experimental embryology phôi sinh hoc thực nghiêm expiration (su) thở ra explant *phần tách* explantation (sư) cấy mô sang, cấy mô sinh vật exploratory behaviour hành vi thăm dò exploitation (su) khai thác explosion (su) bùng nổ dân số "explosion" method phương pháp "bùng nổ" exponential population growth sinh trưởng quần thể theo hàm mũ export *xuất khẩu* exposure dose liều phơi nhiễm

exposure (su) phoi nhiễm exposure learning tập tính phơi nhiễm express biểu hiện expressed sequence tags thể (đoan mẫu) đánh dấu trình tư biểu hiện expression analysis phân tích biểu hiện expression array dàn biểu hiên expression profiling dinh hình (sư) biểu hiện expression vector vecto biểu hiện expressivity mức độ biểu hiện exserted thò ra, lô ra, nhô ra extensin extensin extension kéo dài extensor cơ duỗi, nhân tố kéo dài external auditory meatus *ong tai ngoài* external digestion tiêu hoá bên ngoài external limiting membrane màng giới han ngoài external respiration hô hấp bên ngoài external secretion ngoai tiết exteroceptor ngoại thụ quan extinction (su) dâp tắt extinction rate chỉ số tuyết chủng extracellular ngoài tế bào, ngoại bào extracellular digestion sư tiêu hoá ngoài tế bào extracellular domain vùng ngoài extracellular enzyme enzym ngoai bào extracellular fluid dich ngoại bào extracellular matrix khuôn gian bào extra-chromosomal DNA ADN ngoài nhiễm sắc thể extrachromosomal element yếu tố ngoài nhiễm sắc thể extra-chromosomal inheritance di truyền ngoài nhiễm sắc thể extra-chromosomal nucleoi di truyền ngoài nhân extra-embryonic ngoài phôi, ngoại phôi extra-embryonic coelom khoang ngoài phôi extraembryonic membranes màng ngoài phôi extra-floral nectary tuyến mật ngoài hoa extra-nuptial nectary tuyến mật ngoại giao phối extranuclear genes (các) gen ngoài nhân extraocular mucle co ngoài mắt extrasensory perception nhận thức ngoại cảm extrasystole kỳ ngoại tâm thu extravasation (sw) tràn dich extravasate tràn dich

extraversion/introversion hướng về ngoại cảm / hướng vào nội tâm extrinsic ngoại lai extremophilic bacteria vi khuẩn cực đoan (sống ở những điều kiện cực đoan) extremozyme extremozym extrose hướng ra ngoài, quay ra ngoài extrovert vòi hút lộ exudation pressure áp lực tiết dịch exumbrella mặt ngoài tán, mặt ngoài dù exumbrellar (thuộc) mặt ngoài tán, mặt ngoài dù exuviae xác (lột), vỏ (bong) exuvial (thuộc) lột xác, bong vỏ eye mắt eyepiece graticule lưới thị kính eye spot đốm mắt eye stalk cuống mắt

F

F(ab) fragment manh Fab (ab), F1 hybrid con lai F1, dang lai F1 Fab fragment doan Fab Fabaceae ho Đâu fabp Face development phát triển bề mặt facet 1. mắt con, mắt đơn vi 2. mặt khớp tròn, mặt khớp nhẫn facial (thuôc) mặt facicle bó, bó mach fascicular camblum tương tầng bó facilitated diffusion khuếch tán tăng cường facilitation (su) tạo thuận lợi, khai thông facilitation succession diễn thế khai thông facilitated folding cuộn gập dễ dàng FACS viết tắt của Fluorescence Activated Cell Sorter factor analysis phân tích nhân tố, phân tích yếu tố factor B, factor D yếu tố B, yếu tố D factor IX yếu tố IX factor VIII yếu tố VIII (làm đông máu) facultative tuỳ ý, không bắt buôc faculative anaerobe sinh vật ky khí không bắt buộc facultative cells (các) tế bào không bắt buôc facultative heterochromatin chất di nhiễm sắc không cố đinh facultative mutualism tương hỗ tuỳ ý facutiative parasite vật ký sinh không bắt buộc FAD viết tắt của Flavin Adenine Dinucleotide fad genes (các) gen fad fad3 gene gen fad3 faeces phân Fagaceae ho Dê faix cerebri *liềm não* faint sư ngất, ngất fairy ring vành tiên nữ falcate (có) dang liềm falciform (có) dang liềm falciform ligament dây chằng dang liềm falcula vuốt dang liềm falculate (có) vuốt dang liềm

Fallopian tube *ong Fallop*

fallout mua phóng xa

false amnion màng ối giả

false annual ring vòng năm giả

false fruit quả giả

false pregnancy chửa giả

false ribs xương sườn giả

false scorpions bộ Bọ cạp giả

false septum vách giả

false tissue *mô giả*

falx thể liềm

FAME viết tắt của Fatty Acid Methyl Esters

family ho

family therapy liệu pháp gia đình

Fanconi's anaemia (chứng) thiếu máu Fanconi

fang 1. Răng độc 2 răng nanh

fantasy (su) tưởng tượng

farinose (được) p hủ bột, (được) phủ phấn

far.tier"s lung bệnh phổi nông dân

fanal region vùng phân bố động vật

faveolate (có) dạng tổ ong

FAO viết tắt của UN Food and Agriculture Organization

far neurons thần kinh ngoại biên

far-red light ánh sáng hồng ngoại

fascia *cân*

fasciation (sw) kết bó, hình thành bó

farmland đất trồng

farnesoid X receptor (FXR) thu quan farnesoid X

farnesyl transferase transferaza farnesyl

fasciculus bó

fasciola dải màu hẹp, vân màu hẹp

Fasciola hepatica sán lá gan Fasciola hepatica

fastigiate (có) dạng chóp

fastigial nucleus nhân bụng

fat mõ

fat map bản đồ số phận

fat-solute vitamins vitamin tan trong $m\tilde{o}$

fatigue (có) dạng chóp

fatty acids axit béo

fatty acid binding protein protein bám axit béo

fatty acid methyl esters este methyl axit béo

fatty acid synthetase synthetaza axit béo

fauna giới đông vật, khu hệ đông vật

faunae (các) giới đông vật, (các) khu hệ đông vật

faunal (thuộc) khu hệ động vật, giới động vật

faunas (các) giới động vật, (các) khu hệ động vật

favose (có) dạng tổ ong

Fc receptor thụ thế Fc

F-box proteins protein hộp F

FC viết tắt của flow cytometry

Fc fragment månh Fc

FDA viết tắt của Food and Drug Administration

feathers (sự) sợ hãi

febrifuge lông chim

febrile thuốc sốt

fecundity sức sinh sản

feeding (sự) cho ăn, nuôi

feedback inhibition úc chế ngược, kìm hãm ngược

federal coordinated framework for regulation of biotechnology mang

lưới liên bang điều hành quy chế công nghệ sinh học

federal insecticide fungicide and rodenticide act (FIFRA) đạo luật liên bang

(về) diệt động vật gậm nhấm, diệt nấm và diệt sâu bọ

feedback inhibition ức chế ngược, ức chế trở lại

feedstock nguyên liệu (để) chế biến

female 1 giống cái 2 cây cái 3 vật cái 4 hoa cái

female pronucleus tiền nhân cái, nhân nguyên cái

femoral (thuộc) thuộc đốt đùi

femur đốt đùi

fen đầm lầy thấp

fenestra *lỗ mở, cửa sổ*

fenestra ovalis cửa sổ bầu dục, cửa sổ tiền đình

fenestra pro-otlca lỗ trước tai

fenestra rotunda cửa sổ tròn

fenestrate (có) cửa sổ

fenestrated (có) cửa sổ

fenestrations sự đục lỗ, sự thủng lỗ

fenestra tympani *lỗ tai giữa, cửa sổ tai giữa*

fenestra vestibuli cửa số tiền đình

feral *hoang dã*

fermentation (sự) lên men

ferns *nhóm dương xỉ*

ferritin *feritin*

ferrobacteria vi khuẩn ăn sắt

ferrochelatase ferrochelataza

ferrodoxin ferrodoxin

fertile hữu thu

fertile flower hoa hữu thu

fertilisin fertilisin

fertility độ mắn để, độ hữu thụ, độ phì nhiều

fertility factor (F) nhân tố hữu thu, nhân tố giới tính (ở vi khuẩn)

fertilization (sự) thụ tinh, thụ phấn

fertilization cone mấu thu tinh

fertilization membrane màng thụ tinh

fertilization potential diện thế thụ tinh

fertilizers phân bón

fetishism (chứng) loạn dâm đồ vật

fetus bào thai, thai

fever sốt

FFA viết tắt của Free Fatty Acids

FGF viết tắt của Fibroblast Growth Factor

FGMP viết tắt của Food Good Manufacturing Practice

FHB viết tắt của Fusarium Head Blight

FIA viết tắt của Fluorescence ImmunoAssay

fibre soi, thó, rễ con, rễ tơ

fibre tracheid tế bào ống sợi, quản bào

fibrilla soi nhỏ

fibrillar (thuộc) sợi nhỏ

fibrillar flight muscle sợi cơ sáng

fibrillate (thuộc) sợi nhỏ

fibrin tơ máu, tơ huyết, fibrin

fibrinogen fibrinogen, chất tạo máu tơ huyết, chất tạo tơ máu

fibrinolytic agents (các) tác nhân phân giải sợi huyết

fibroblasts (các) nguyên bào sợi

fibroblast growth factor (fgf) nhân tố sinh trưởng nguyên bào sợi

fibrocartilage sụn sợi, sụn liên kết

fibronectins fibronectin

fibrosis sợi hoá sơi

fibrous connective tissue mô liên kết sợi

fibrous layer lóp sọi

fibrous roote system *hệ rễ sọi*

fibrous tissue mô sợi

fibrovascular bundle bó mạch sợi

fibula xương mác

fibulare xương gót

Fick 's law ò diffusion dịnh luật khuyếc tán Fick

Fick principle nguyên lí Fick

ficoll hypaque (hon hop) Ficoll hypaque

fidelity đô tin cây, đô trung thực

field capacity sức chứa ẩm đồng ruộng

field resistance sức đề kháng đồng ruộng, sức đề kháng của một vùng

field inversion gel electrophoresis diện di trên gel đảo ngược trường

field succession diễn thế tư nhiên

FIFRA viết tắt của Federal Insecticide Fungicide and Rodenticide Act

FIGE viết tắt của Field Inversion Gel Electrophoresis

fight phản ứng sáng

filament soi

filar micrometer vi kế sơi, pame soi

Filicales bô Dương xỉ

Filicopsida lóp Dương xỉ

filiform (có) dạng chỉ

filiform papillae núm dạng chỉ

filler epithelial cells tế bào biểu bì hàn gắn, tế bào biểu bì lấp chỗ trống

film badge huy hiệu phim ảnh

filoplumes lông ống, lông sợi

filoplume feather lông ống

filopodia chân giả

filopodium chân giả dạng sợi, chân sợi

filter feeders sinh vât ăn loc

filtration su loc

fimbria diềm, tua viền

fimbriate (có) diềm, (có) tua viền

fimicolous ở phân

fin *vây*

fin rays tia vây

finger proteins protein ngón tay

fingerprint dấu vân tay

fingerprinting xác định dấu vân tay

FIONA viết tắt của Fluorescence Imaging with One Nanometer Accuracy

fire lửa, cháy, đốt cháy

firefly (con) đom đóm

firefly luciferase-luciferin system hệ thống luciferaza-luciferin của đom đóm

first filial hybrids (các) con lai đầu tiên, dạng lai đầu tiên

first law of thermodynamics định luật nhiệt động thứ nhất

first ventricle não thất thứ nhất

FISH viết tắt của Fluorescence In Situ Hybridization

fish cá

fish scales vẩy cá

fission (sự) phân đôi, tách đôi

fishing (sự) đánh cá, câu cá, nghề cá

fission of protozoa sư phân đôi ở đông vật nguyên sinh

fissionable isotope chất đồng vị phân hạt nhân

fissure vét nút, khe nút, rãnh

fissiped (có) chân chể, (có) ngón tách rời

fitness 1. (tính) thích nghi 2. (tính) phù hợp, thích ứng

fixation (sự) ngừng phát triển trí nhớ óc

fixation reflex phản xa cố định

fixed action pattern kiểu chuyển động rập khuân

fixed interval schedule chế độ cách quãng cố định

fixed quotas Cota xác đinh

fixed ratio schedule chế độ tỷ số cố định

flabellate (có) dang quat

flabelliform (có) dang quat

flaccid nhẽo, mềm, nhũn

flagella lông, roi

flagellar root gốc lông roi

Flagellata lớp Trùng tiêm mao

flagellate 1 (có) lông roi 2 trùng tiêm mao 3 (có) dạng sợi

flagellin flagellin

flagellum lông roi

flag leaf lá (dang) cờ

flame cell tế bào ngọn lửa

flame-cell system hệ thống tế bào hình ngọn lửa

flanking sequence trình tự chặn (2 đầu đoạn ADN)

flash colours nhớ ấn tượng mạnh

flat neurons thần kinh det

flavescent vàng nhạt, ngả màu vàng nhạt

flavin flavin

flavin adenine dinucleotide dinucleotid adenin flavin

flavin mononucleotide mononucleotid flavin

flavin nucleotides nucleotid flavin

flavine adenine dinucleotide flavin adenin dinucleotid

flavin-linked dehydrogenases dehydrogenaza liên kết flavin

flavinoids flavinoid

flavones flavon

flavonoids flavonoid

flavonols flavonol

flavoproteins flavoprotein

fleece wool lông len

flesh-eating infection nhiễm (chứng) ăn thịt

flexor cơ gấp

flexuose gấp khúc, hình chữ chi, uốn cong, lươn sóng

flexuous gấp khúc, hình chữ chi, uốn cong, lượn sóng

flightless birds chim không bay

flk-2 receptors thu quan flk-2

floating ribs xương sườn cụt

flocculation (sự) kết bông, lên bông

flocculus nhung mao, túm lông cuối

floccus 1 bộ lông to 2 túm lông đuôi 3 túm lông

flock bầy, đàn, tốp

flooding (sự) tràn ngập, nhấn chìm

floor plate đĩa gốc

flora 1 khu hệ thực vật 2 thực vật chí

flora evocation kích thích ra hoa

floral diagram sơ đồ hoa

floral envelope bao hoa chung

floral formula mẫu hoa, công thức hoa, hoa thức

floral leaf *lá hoa*

floral mechanism co chế hoa

flore pleno hoa đôi

floret hoa con, hoa nhỏ

florigen hormon thúc nở

floury-2 gen floury-2 (tăng hàm lượng methionine và tryptophan)

flow cytometry phép đo đếm tế bào theo dòng chảy

flower hoa

flower abortion rung hoa

flower development sự phát triển của hoa

flowering (sự) nở hoa, ra hoa

flow-sorted chromosomes nhiễm sắc thể được phân dòng

fluctuation of population biến động của quần thể

fluid energy dòng năng lượng

fluid feeder động vật ăn chất dịch (ký sinh)

fluid feeding ăn dịch lỏng

fluid mosaic khảm lỏng

fluid mosaic model mô hình khẩm lỏng

fluke 1. Sán lá .2. đuôi cá voi

 $fluorescein\ is othio cyanate\ is othio xyanat\ floresxein$

fluorescence (sự) phát huỳnh quang

fluorescence activated cell sorter máy (hoặc tác nhân) sàng lọc tế bào hoạt hoá huỳnh quang

fluorescence imaging with one nanometer accuracy hiện hình huỳnh quang với độ chính xác một nanomet

fluorescence Immunoassay xét nghiệm miễn dịch bằng huỳnh quang

fluorescence in situ hybridization lai in situ huỳnh quang

fluorescence mapping lập bản đồ bằng huỳnh quang

fluorescence microscopy soi hiển vi huỳnh quang

fluorescence multiplexing phân thành phần (bằng) huỳnh quang

fluorescence polarization (FP) phân cực huỳnh quang

fluorescence resonance energy transfer (FRET) sự chuyển năng lượng cộng hưởng huỳnh quang

fluorescent real-time PCR PCR thời gian thật huỳnh quang

fluorimeter huỳnh quang kế

fluorogenic probe mẫu dò phát huỳnh quang

fluorography (phép) chụp ảnh huỳnh quang

fluoroscope kính hiển vi huỳnh quang

fluorophore phân tử mang huỳnh quang

flush đầm lầy cạn

flush ends (các) đầu bằng (của ADN), xem blunt ends

fluvial (thuộc) sông

fluviatile (thuộc) sông

fluviomarine (thuộc) sông-biển

fluvioterrestrial (thuộc) vùng ven sông, sông- đất liền

fluxes dòng, luồng

flying-spot microscope kính hiển vi đốm quét

FMN viết tắt của Flavin MonoNucleotide

foetal (thuộc) thai, phôi

foetal membranes màng phôi

foetus thai, phôi

foldback DNA AND gập lại

foldback DNA ADN cuộn ngược

folding of polypeptides nép uốn của chuỗi polypeptit

follaceous 1. (Có) dạng lá, 2. (Có) lá

follar feeding nuôi theo đường lá

foliate papillae núm dạng lá

foliar gap *hốc lá*

foliar trace *vét lá*

foliose 1. (có) dạng lá 2. (có) bao lá

follicle 1. nang 2. bao, túi

follicle cells tế bào nang

follicle of vertebrate ovary nang trứng của động vật có xương

follicle stimulating hormone (FSH) hormon kích thích nang

follicle-stimulating hormone hormon kích bao trúng

follicular development phát triển tế bào nang

follicular phase pha rung trứng

following response phản ứng theo dõi

fontanelle thóp

food thức ăn

food and drug administration (FDA) vụ thuốc và thực phẩm (Mỹ)

food allergy dị ứng thức ăn

food body thể thức ăn

food chain chuỗi thữc ăn, mắt xích thức ăn

food density mật độ thức ăn

food good manufacturing practice (FGMP) thực tế sản xuất tốt thực phẩm

food groove rãnh thức ăn

food preferences thức ăn ưa thích

footprinting in dấu chân (tìm trình tự ADN chính xác cho protein bám)

food pollen hạt phần thức ăn

food supply cung cấp thức ăn

food vacuole không bào dinh dưỡng, không bào tiêu hoá

food webs mang lưới thức ăn

foot 1.chân, bàn chân 2.đế, gốc

foot rot thối gốc

foraging kiếm ăn

foraging approach tiếp cận thức ăn

foraging behavior tập tính ăn cổ, xén cổ

foraging theory lý thuyết thức ăn

foramen $l\tilde{\delta}$

foramen lacerum rách trước

foramen magnum *lõ xương cát*

foramen triosseum *lõ giữa ba xương*

Foraminifera *bộ Trùng lỗ*

forb cây thảo

forbidden clone clone cám

forceps kep, cặp

fore-arm cẳng tay, cẳng chi trước

fore brain não trước

fore-gut ruột trước

fore-kidney tiền thận

forest rùng

forfex kim

form genus giống hình thái

form taxon cấp phân loại hình thái

formaldehyde dehydrogenase dehydrogenaza formaldehyd

formal operations hoạt động chính thức

formol toxoid độc tố giảm lực focmol

fornix cấu trúc bó sơi

Forssman antigen, antibody kháng nguyên Forssman, kháng thể Forssman forward mutation đột biến thuận

FOS viết tắt của Fructose Oligosaccharides

FOSHU Chỉ thị của chính phủ Nhật Bản về thực phẩm dùng cho sức khoể fossa hố, hốc, hõm, ổ

fossa rhomboidalls hố trán não

fossette hố nhỏ

fossil (vât) hoá thach

fossil fuels chất đốt hoá thạch

fossil record vật mẫu hoá thạch

fossorial thích nghi đào bới

foundation on economic trends

founder effect hiệu ứng Founder, hiệu ứng kể sáng lập

fourth ventricle não thất IV

fovea hố nhỏ, vết hõm

fovea centralis hố trung tâm, võng mạc

foveate (có) hốc nhỏ, (có) vết lõm

foveola hố nhỏ, vết hõm

foveolar (có) hốc nhỏ, (có) vết lõm

foveolate (có) hốc nhỏ, (có) vết lõm

FP viết tắt của Fluorescence Polarization

fraction 1 protein tiểu phần protein

fractionation (sự) phân đoạn, phân liều

fragility *mong manh*

fraglle-X syndrome hội chứng dễ gãy nhiễm sắc thể X

fragmentation (sự) phân mảnh

fragmeshift mutation đột biến chuyển đoạn

frameshift dịch khung (khi đọc mã di truyền)

frass cứt ấu trùng

fraternal twins cặp sinh đôi khác trứng, cặp sinh đôi anh-em, cặp sinh đôi giả

free energy năng lượng tự do

free fatty acids axit béo tự do

free radical gốc tự do

free recall mất tự do, trở nên (bị) ràng buộc

free space không gian tự do

free association (sw) hiệp hội tư do

free cell formation (sy) tạo thành tế bào tự do

free central placentation kiểu đính noãn giữa tự do

free distribution phân bố tự do, phân bố lý tưởng

free energy năng lượng tự do

free energy of activation năng lượng tự do để hoạt hoá

free floating anxiety (chứng) lo lắng không cố định

free-air dose liều lượng trong không khí tự do

freeze etch khắc mòn kết đông

freeze fracture làm gãy kết đông

freeze substitution thay thế kết đông

freeze-drying dông-khô, sấy thăng hoa

freemartin vật song sinh lưỡng tính

frequency tấn số, tần suất

frequency-dependent selection chọn lọc phụ thuộc tần số

frequency distribution phân bố tần suất

frequency table bảng tần suất, biểu tần suất

freshwater lakes hô nước ngọt

FRET viết tắt của Fluorescence Resonance Energy Transfer

Freudian slip lõ lõi Freud

Freud's theory of dreams thuyết giác mơ của Freud

Freund's adjuvant tá chất Freud

frond *lá*, *tản*

frons trán

frontal 1.xuong trán 2.(thuộc) trán

frontal lobes thuỳ trán

frontal plane *mặt trước trán*, *mặt trán*

frontal sinuses xoang trán

frost sương giá

fructan fructan

fructification tạo quả thể

 $fructooligos accharides \ \ \textit{fructooligos accharid}$

fructose oligosaccharides oligosaccharid fructoza

frugivorous ăn quâ

fruit quả

fruit body thể quả

fruiting body thể quả

frustration (sự) thất vọng 2.(sự) ấm ức, hụt hẫng

frustule *vỏ tảo cát*

frutescent 1.(có) cây bụi 2.(có) dạng cây bụi

fruticose (có) cây bụi

F-scale thang F

FSH viết tắt của Follicle Stimulating Hormone

fucivorous ăn tảo biển

fucoxantin fucoxantin

function group nhóm chức

functional (thuôc) chức năng

functional psychosis (chứng) loạn tinh thần chức năng

functional responses (các) đáp ứng chức năng

fundamental niche $\delta(\sinh th \dot{a}i)c\sigma b \dot{a}n$

fundamential niche ổ sinh thái cơ bản

fungicide chất diệt nấm

fungal growth sinh trưởng nấm

fungal species loài nấm

fungi *nấm*

fungal xellulose xenlulosa nám

fungiform papillae núm dang nấm

Fungi Imperfecti phân ngành nấm bất toàn

fungistatic (thuộc) kháng nấm, hãm nấm

funicle cuống

funicular (thuộc) dải nhỏ, dây nhỏ, thừng, cột

funiculus dải nhỏ, dây nhỏ, thừng, cột

funnel *phễu*

fugitive species loài nhất thời

fugue (con) vắng ý thức

fuliginous ám khói, đen bồ hóng

fumigation (su) sông, (su) hun

fum viết tắt của fumarase

fumarase (fum) fumaraza

fumaric acid axit fumaric

fumonisins fumonisin

function chức năng

functional foods thực phẩm chức năng

functional genomics hệ gen học chức năng

functional group nhóm chức năng

functional protein microarrays vi dàn protein chức năng

fungicide diệt nấm

fungus *nám*

fur *bộ lông mao*

furanocoumarins furanocoumarin

furanose furanoza

furca chạc, mấu chạc

furcula 1.máu chạc nhỏ 2.xương chạc

furocoumarins furocoumarin

furrowing (su) phân cắt

fusaric acids axit fusaric

Fusarium Fusarium

Fusarium graminearum Fusarium graminearum
Fusarium head blight bệnh đầu lụi do Fusarium
Fusarium moniliforme Fusarium moniliforme
fusiform (có) dạng thơi
fusiform initials tế bào khởi sinh thơi
fusion (sự) nấu chảy, hoà lẫn, dung hợp
fusion genes gen dung hợp
fusion inhibitors chất ức chế dung hợp
fusion protein protein dung hợp
fusion toxin độc tố dung hợp
fusogenic agent tác nhân dung hợp gen
futile cycle chu trình kém hiệu quả, chu trình vô ích
FXR viết tắt của Farnesoid X Receptor

G- viết tắt của Gram-Negative G proteins viết tắt của Guanyl-Nucleotide Binding Proteins G+ viết tắt của Gram-Positive Gaciltormes bô cá tuyết GA21 gen GA21 (một gen chịu thuốc diệt cổ) GAD viết tắt của Glutamic Acid Decarboxylase Gain-of-fuction alleles alen công gôp gait dáng đi, điệu bô gal viết tắt của galactose galeate (có) tao mũ galeiform (có) dang mũ gall *nốt* Gala thuyết Gaia galactobolic (có) tác dụng tiết sữa, galatobolic galactomannan galactomannan galactophorous (chứa) sữa galactopolesis (su) tao sũa galactose galatoza galactosis (sự) tạo sữa, sinh sữa, tiết sữa gal4 gen gal4 (hoạt hoá phiên mã trong hệ thống hai con lai ở nấm men) Galapagos island dão galapago gall hach, nốt sần gallbladder túi mât gallstones sõi mật Galliformes bô Gà GalNAc viết tắt của N-acetyl-D-galactosamine GALT viết tắt của Gut-Associated Lymphoid Tissues galvanic skin response phản ứng ga ganvanic, phản ứng da điện galvanotaxis (tính) theo điện, ứng điện galvanotropism (tính) theo điện, ứng điện, hướng điện gametal (thuôc) giao tử gametangium túi giao tử, bọc giao tử gamete giao tử gametes giao tử, tế bào sinh dục gametogenesis (su) hình thành giao tử gametogeny tế bào mẹ giao tử gametophore cuống túi giao tử gametophyte thể giao tử

gamma camera camera gamma gamma detector máy dò dùng tia gamma gamma globulin globulin gamma gamma interferon interferon gamma gamma motor neurons neuron vận động gamma gamma-ray source nguồn tia gamma gamocyte bào hop gamone kích tố giao tử, gamon gamopetalous (có) cánh tràng hợp, (có) cánh tràng liền gamophyllous (có) lá liền ganglia (các) hach ganglion hach ganglion cells tế bào hach ganglion impar hạch (thần kinh) lẻ, hạch cụt ganglioside gangliosit ganoid láng bóng, (có) ganoid ganoin *vảy láng* ganoin đô mở ganold scale ganoin gap khe hở gap gene gen (có) khe hở gas exchange trao đổi khí gap junction chỗ nối khe hở gaseous (có) khí, trao đổi gas gland tuyến khí, tuyến hơi Gasserian ganglion hach Gasser gaster da dày Gasteromycetes lóp Nấm bụng Gasteropoda lóp chân bụng gas transport vận chuyển khí gastric (thuôc) da dày, vi, vung da dày gastric juice dich vi gastric inhibitory peptide chuỗi peptit ức chế dịch vị gastric secretions sư tiết dich vi gastrin gastrin gastrocnemius cơ đép, cơ bắp chân gastrocoele khoang vi, khoang da dày gastrocolic reflex phản xạ dạ dày-ruột kết gastrodermis mầm ruột, biểu bì ruột gastrointestinal hormone hormon ruôt kết-da dày gastrointestinal tract *ống da dày ruôt* Gastropoda lớp Chân bung

```
Gastrotricha lớp Giun bụng lông
gastrovascular (thuôc) da dày- mach máu
gastrovascular cavity xoang da dày-mach máu, xoang vi-mach
gastrozooid cá thể dinh dưỡng
gastrula phôi vi
gastrulation (su) hình thành phôi vị
gas vacuole túi khí
GAT viết tắt của Glyphosate n-AcetylTransferase
gated transport vận chuyển qua cửa, vận chuyển qua lỗ (của protein trong tế
bào)
Gause's principle nguyên lí Gause, nguyên lí loại trừ canh tranh
Gaussian distribution phân bố Gause
G-banding (sư) hiện băng G
G-CSF viết tắt của Granulocyte Colony Stimulating Factor
GDH gene gen GDH (Glutamate DeHydrogenase)
GDNF viết tắt của Glial Derived Neurotrophic Factor
GEAC viết tắt của Uỷ ban xét duyệt kỹ thuật di truyền của Ấn Đô (India's
Genetic Engineering Approval Committee)
gel gel, thể keo đặc
gel diffusion tests thí nghiệm khuếch tán gel
gel electrophoresis điện di trên gel
gel filtration loc bằng gen
gel retardation gel châm
geltonogamy (tính) thu phấn khác hoa khác gốc
GEM dự án tăng cường chất mầm cho ngô (Germ plasm Enhancement for
Maize)
gemma 1.chồi, mầm, lá mầm 2.bào tử vách dày
gemma thể mầm dang chén, chén mầm
gemmae (các) chồi, mầm, lá mầm; (các) bào tử vách dày
gemmation (su) nay chồi, mọc chồi
gemmiferous mang chồi
gemmiparous mang chồi
gemmule chồi nhỏ, chồi mầm
GEMP viết tắt của Genetically Engineered Microbial Pesticide
GEMs viết tắt của Genetically Engineered Microorganisms
gene gen
gene activity (su) hoat động gen
gene amplification (su) khuếch đại gen, nhân gen
gene array systems hệ thống dàn gen
gene bank ngân hàng gen
gene chips chip gen
gene cloning tách dòng gen
```

gene correction sửa chữa gen gene delivery vân chuyển gen gene dosage liều lương gen gene expression biểu hiện (của) gen gene expression analysis phân tích sự biểu hiện gen gene expression cascade bâc biểu hiện gen gene expression markers chỉ thị biểu hiện gen gene expression profiling dinh hình sư biểu hiện gen gene expression regulation diều hoà hoạt động gen gene flow dòng gen gene frequency tần số gen, gene function analysis phân tích chức năng gen gene fusion dung hop gen gene imprinting đánh dấu gen, in dấu gen gene machine bộ máy gen gene manipulation thao tác gen gene map bản đồ gen gene mapping lập bản đồ gen, xây dựng bản đồ gen gene mutation dôt biến gen gene number số lượng gen gene pool vốn gen gene probe *mẫu gen* gene repair sửa chữa gen gene replacement therapy liệu pháp thay thế gen gene silencing bất hoạt gen gene splicing tách intron (khỏi) gen "gene stacking" xếp đặt gen gene switching bật tắt gen gene targeting nhằm đích gen gene taxi taxi trở gen (vecto) gene technology office văn phòng công nghê gen gene technology regulator (gtr) (cơ quan) điều hoà công nghệ gen gene therapy liệu pháp gen gene transcript sản phẩm phiên mã gen genecology sinh thái học di truyền gender identity (su) giống hệt giới tính gender role vai trò của giới tính genera (các) chi general paresis sa sút trí tuệ đến liệt toàn bộ general sexual dysfunction loan chức năng giới tính chung generalist sinh vât rông sinh thái generalization (su) khái quát hoá

```
generalized anxiety disorder rối loạn lo lắng tổng thể
genealogy phả hê học
gene-for-gene concept khái niệm gen tương ứng với gen
generation thế hê, đời, lứa
generation time tuổi sinh sản, thời gian sinh, đời 1 thế hệ
generative cell tế bào sinh sản
generator potential diên thế phát
generic (thuôc) chi
genesis (su) phát sinh, hình thành, phát triển
genestein genestein (hoá chất do đâu tương sinh ra để chóng lai một số bênh)
genet cá thể di truyền, cây genet
genetic (thuộc) phát sinh, hình thành, phát triển, (thuộc) di truyền, gen
genetic di truyền
genetic adaptation thích nghi di truyền
genetic change thay đổi di truyền
genetic code mã di truyền
genetic correlation tuong quan di truyền
genetic counseling tư vấn di truyền học
genetic difference (su) sai khác di truyền
genetic diversity da dang di truyền
genetic drift lac dòng di truyền
genetic engineering kỹ thuật thao tác gen, thao tác di truyền
genetic engineering approval committee uỷ ban phê duyêt kỹ thuật di
truyền
genetic equilibrium cân bằng di truyền
genetic erosion hao mòn di truyền
genetic event sư kiên di truyền
genetic fingerprinting xác định dấu di truyền
genetic information thông tin di truyền
genetic linkage liên kết di truyền
genetic locus locut di truyền
genetic manipulation thao tác di truyền
genetic manipulation advisory committee (gmac) uỷ ban tư vấn thao tác
di truyền
genetic map bản đồ di truyền
genetic manipulation thao tác di truyền
genetic marker dấu chuẩn di truyền, chỉ thị di truyền
genetic material vật liệu di truyền
genetic polymorphism (hiên tương) đa hình di truyền
genetic preference (su) ua thích di truyền
genetic probe mẫu dò di truyền
genetic recombination tái tổ hợp di truyền
```

```
genetic recombination tái tổ hợp di truyền
genetic resources tài nguyên di truyền
genetic spiral vòng xoắn di truyền
genetic targeting nhằm đích di truyền
genetic transformation biến nap di truyền
genetic use restriction technologies (GURTS) (các) công nghệ giới han sử
dụng di truyền
genetic variance đô biến di di truyền
genetic variation biến dị di truyền
genetically engineered microbial pesticides (GEMP) chất diệt sâu vi sinh
vât được thiết kế di truyền
genetically engineered organism sinh vât được thiết kế di truyền
genetically manipulated organism (GMO) sinh vật được thao tác di
truyên
genetically modified crop cây trồng biến đối gen
genetically modified microorganism (GMM) vi sinh vât được sửa đổi di
truyền
genetically modified organism (GMO) sinh vật được sửa đổi di truyền
genetically modified pest protected (GMPP) plants thực vật chống sâu bọ chuyển
gen
genetically significant dose liều có ý nghĩa di truyền học
genetics di truyền học
genial (thuôc) cằm
genicular (thuôc) đầu gối
geniculate cong gập, gấp khúc
genetic informations thông tin di truyền
geniculate ganglion hach gối
geniohyoglossus co càm-luõi
genistein genistein (hoá chất do đầu tương sinh ra để chóng lai một số
bênh)
genistin genistin (dang đồng phân \beta-glycoside của isoflavon)
genital atrium xoang sinh duc
genital tubercle mấu sinh duc
genitalia bô máy sinh duc, cơ quan sinh duc
genitals bô máy sinh duc, cơ quan sinh duc
genital stage giai đoạn phát dục
genome hệ gen
genomic DNA AND hê gen
genomic imprinting đóng dấu hệ gen
genomic library thu viện gen
genomic sciences các khoa hoc về hệ gen
genomics hệ gen học
genosensors vât cảm biến gen, chất cảm biến gen
```

genotoxic (thuôc) đôc tố gen genotoxic carcinogens tác nhân ung thư gây độc gen genotype kiểu gen genotypic (thuôc) kiểu gen genotypic change thay đổi kiểu gen genotypic ratio tỉ lê kiểu gen genotypic sex determination xác đinh giới tính bằng kiểu gen gentechnik gesetz (gene technology law) luât về công nghê gen genu *thể gối* genus chi genys hàm dưới GEO viết tắt của Genetically Engineered Organisms geobiotic (thuôc) đia-sinh, sống trên can geocarpy (sư) ra quả dưới đất geocline nêm đia lý geographical race nòi địa lý geographycal range phân bố đia lý geometric series chuỗi cấp số nhân geomicrobiology vi sinh vât học đất geophagous ăn đất geophilous va đất, sống ở đất geophyte thực vật chỗi ngầm, thực vật chỗi dưới đất geotaxis (tính) vân đông theo trong lưc geotropic (thuộc) hướng trong lực, hướng đất geotropism (tính) hướng trọng lực, (tính) hướng đất GEP diên di trên gel (Gel ElectroPhoresis) germ mầm, phôi, bào tử germ band dải mầm, băng mầm germ cell tế bào mầm germ line dòng mầm phôi germ nucleus nhân mầm, tiền nhân, nhân nguyên germ plasm chất mầm germ pole *lõ mầm* germ tube *ống mầm* germarium buồng trứng germinal cells tế bào mầm germinal cell determination xác đinh tế bào mầm germ aperture *lõ màm*, *lõ noãn* germinal cells tế bào mầm germinal central trung tâm mâm germinal disk đĩa mầm, đĩa phôi gerontic già, (thuôc) tuổi già

German gene law luât gen của Đức germinal epithelium biểu mô mầm germinal layers lớp mầm, lá phôi germinal pore *lõ mầm*, *lỗ noãn* germinal vesicle túi phôi, túi mầm germinative layer of epidermis lớp mầm biểu bì germinative region of lens vùng mầm thuỷ tinh thể germination (su) nav mam germ layers (các) lá phôi germ line dòng bào tử germplasm chất mầm gerontology lão học, lão khoa Gestalt hình thái tổng thể gestalt therapy liệu pháp hình thái gestation (su) có thai, chửa GHRF viết tắt của Growth Hormone-Releasing Factor giant cells tế bào khổng lồ giant fibres sơi khổng lồ gibberella ear rot (bệnh) thối tai do gibberella Gibberella zeae Gibberella zeae gibberellic acid axit giberelic gibberellin giberelin gibbous 1.nổi bướu, nổi u, nổi cục 2.(có) túi giddiness bướu gigantism (bênh) khổng lồ gill 1.mang 2.vách tia, bản gill arch cung mang gill bars thanh mang gill basket giổ mang, khung mang gill book phiến mang, sách mang gill clefts khe mang gill cover nắp mang gill filament to mang gill pouch túi mang gill rakers tấm lược mang gill rods que mang gill slits khe mang ginger.beer plant cây bia-gùng gingival (thuộc) lợi ginglymoid (thuôc) luống khớp ginglymus khóp nút chốt Ginkgoales bô Bach quả

```
girder mô xà
girdle đai
GIST
        u chất nền da dày (GastroIntestinal Stromal Tumors)
gizzard mê
glabrates 1.hói, trọc, trui, không lông, không tóc 2.nhắn
glabrescent 1.hói, troc, trui, không lông, không tóc 2.nhẫn
glabrous (có) bề mặt nhẫn không có lông
glacial cycles chu kỳ băng hà
glacial retreat (sw) thích nghi băng hà
gladiolus månh úc-ngưc giữa
gland tuyến
gland cell tế bào tuyến
glandlike dang tuyén
glandular (thuộc) tuyến
glandular epithelium biểu mô tuyến
glandular tissue mô tuyến
glans 1.qua đấu 2.cấu trúc tuyến
glans penis qui đầu, đầu dương vật
glaucescent luc lam nhat, luc lam nước biển
glaucous 1. luc lam nhạt, lục lam nước biển 2.(có) phủ phấn
glc viết tắt của glucoza
gleevac<sup>tm</sup> xem gleevec<sup>tm</sup>
gleevec<sup>tm</sup> gleevec<sup>tm</sup> (dươc phẩm chữa ung thư máu)
gleba mô tạo bào tử, mô hình thành bào tử
glei soil dất glây
glenoid (thuôc) ổ khớp
glenoid fossa ô chảo
gley soil đất glây
glia tế bào thần kinh đêm
glial derived neurotrophic factor (GDNF) nhân tố hướng thần kinh từ
thần kinh đêm
gliding (su) truot, luót
gliding growth sinh trưởng trượt
giobold hat thể cầu
global stability of a community tính ổn đinh chung của một quần xã
globate (có) dang cầu
globose nucleus nhân dang cầu
globular stage of plant embryo giai đoạn hình thành cầu của phôi thực
vât
globular protein globulin
```

```
globulin globulin
globus cầu
glochidiate (thuôc) lông móc
glochidium lông móc
glomalin glomalin
glomerate (thuôc) tu thành dang cầu
glomeralar (thuộc) quản cầu thân
glomerular filtration rate tốc đô loc tiểu cầu
glomerulonephritls viêm thân tiểu cầu
glomerulus 1.tiểu cầu, tiểu cầu mạch 2.cuôn cầu
glomus cells tế bào búi cuôn cầu
glossa luõi
glossal (thuôc) lưỡi
glossate (thuộc) lưỡi
glossopharyngeal (thuôc) lưỡi-hầu
glossopharyngeal nerve thần kinh lưỡi-hầu
glottis thanh môn
GLPNC viết tắt của Good Laboratory Practice for NonClinical studies
GLP viết tắt của Good Laboratory Practice
GLS viết tắt của glucosinolates
glucagon glucagon
glucan glucan
glucocalyx áo ngoai bào, đài gluco
glucocerebrosidase glucocerebrosidaza
glucocorticoids glucocorticoid
glucogenic amino acid axit amin glucogenic
gluconeogenesis (su) hình thành glucoza trong đông vật
glucose glucoza
glucose isomerase isomeraza glucoza
glucose oxidase oxidaza glucoza
glucose-6-phosphate dehydrogenase gluco-6phosphat dehydrogenaza
glucose-sensitive neurons neuron mẫn cảm với gluco
glucosinolates glucosinolat
glue genes gen keo
glufosinate glufosinat
glume mày
gluphosinate gluphosinat
glutamate glutamat
glutamate dehydrogenase dehydrogenaza glutamat
glutamic acid axit glutamic
glutamic acid decarboxylase (gad) decarboxylaza axit glutamic
glutamine glutamin
```

```
glutamine synthetase synthetaza glutamin
glutathione glutathion
gluteal (thuôc) mông
gluten gluten
glutenin glutenin
gluteus co mông
GLV viết tắt của Green Leafy Volatiles
gly viết tắt của glycine
glyceraldehyde glyceraldehyd
glycetein glycetein
glycine glycin
Glycine max đâu tương
glycinin glycinin
glycitein glycitein
glycitin glycitin
glycoalkaloids glycoalkaloid
glycobiology sinh hoc glycogen
glycocalyx glycocalyx (cơ chất polysaccharid gắn sinh vật với nền rắn)
glycoform dang glycogen
glycogen glycogen
glycogenolysis sư tiêu glycogen
glycolat oxidase enzyme enzym oxidaza glycolat
glycolipid glycolipid
glycolysis (su) đường phân
glycolytic pathway phương thức thuỷ phân
glycophorin A glycophorin A
glycophyte thực vật ưa môi trường nhat
glycoprotein glycoprotein
glycoprotein C glycoprotein C
glycoprotein remodeling mô hình hoá lai glycoprotein
glycosidases glycosidaza
glycoside glycosid
glycosinolates glycosinolat
glycosylation glyosylat hoá
glycosyltransferase glycosyltransferaza
glyoxylate cycle chu trình glyoxylat
glyoxisome glyoxysom
glyphosate glyphosat
glyphosate isopropylamine salt muối isopropylamin glyphosat
glyphosate n-acetyltransferase n-acetyltransferaza glyphosat
glyphosate oxidase oxidaza glyphosat
glyphosate oxidoreductase oxidoreductaza glyphosat
```

glyphosate-trimesium glyphosat-trimesium

GM viết tắt của Genetically Modified

GM crops - how to make tạo ra cây trồng biến đổi gen bằng cách nào

GM crops - who produces ai sản xuất cây trồng biến đổi gen

GM crops aims mục đích tạo ra các cây trồng biến đổi gen

GM crops benefits lợi ích của các thực vật biến đổi gen

GM crops countries growing các nước trồng cây biến đổi gen

GM crops debate cuộc tranh luận về sinh vật biến đổi gen

GM crops potential risks những rủi ro tiềm ẩn của cây trồng biến đổi gen

GM-CSF Granulocyte-Macrophage Colony Stimulating Factor

Gm Fad2-1 gen Gm Fad2-1 (mã hoá delta 12 desaturaza (△ 12)

GM plants for developing countries cây trồng biến đổi gen đối với các nước đang phát triển

GMAC viết tắt của Genetic Manipulation Advisory Committee

GM allotype alotyp GM

GMM viết tắt của Genetically Modified Microorganism

GMO viết tắt của Genetically Modified Organism

GMO viết tắt của Genetically Manipulated Organism

GMP viết tắt của Good Manufacturing Practices

GMPP viết tắt của Genetically Modified Pest Protected

GMMs viết tắt của Genetically Modified Microorganisms

GMS đậu tương biến đổi gen (Genetically modified soya)

gnathic (thuộc) hàm

gnathites mảnh hàm, phần phụ miệng

gnathobase mảnh gốc hàm

Gnathostomata tổng lớp có hàm

gnathostomatous (có) miệng hàm

gnathotheca bao mỏ sừng, bao sừng hàm dưới

gne

Gnetopsida *lớp Dây gắm*

gnotobiotic tri nhiễm, (đã) biết dạng sống

GO gene gen Glyphosate Oxidase

goal-directed behaviour tập tính hướng đích, hành vi có mục đích

goblet cell tế bào hình đài, tế bào hình ly rượu

goitre bướu giáp

golden rice lúa (bằng) vàng, lúa siêu hạng

goldenricetm lúa (bằng) vàng, lúa siêu hạng (nhãn hiệu lúa)

Golgi apparatus bộ may Golgi

Golgi body thể Golgi

Golgi cell tế bào golgi

Golgi complexes phức hợp Golgi

Golgi's organs co quan Golgi Golgi tendon organs co quan gân Golgi gomphosis khóp kiểu nón, khóp cố đinh gonad tuyến sinh duc gonadal (thuộc) tuyến sinh dục gonadotrophic hormone hormon gonadotropin gonidlum tế bào sinh sản vô tính không đông gonoblast tế bào sinh sản gonochorism (sự) phân tính, phân hoá giới tính gonochoristic khoang tuyến sinh duc gonadotropin-releasing hormones hormon giải phóng gonadotropin gonadotropins kích tố sinh duc gonoduct ống dẫn sinh sản phẩm sinh duc gonopods chân giao cấu gonopore *lõ sinh sản* gonozooid cá thể sinh sản good laboratory practice for nonclinical studies (glpnc) qui chế phòng thí nghiêm chuẩn dùng cho các nghiên cứu phi lâm sàng good laboratory practices (GLP) qui chế phòng thí nghiêm chuẩn (của $FDA, M\tilde{v}$) good manufacturing practices (gmp) qui chế sản xuất chuẩn gossypol gossypol gp120 protein protein gp120 GPA1 gen GPA1 (kiểm soát việc giữ nước và phân bào ở thực vật) GPCRs thu quan căp đôi với protein G (G-Protein-coupled Receptors) G-protein-coupled receptors thu quan căp đôi protein G G-proteins protein G Graafian follicle bao Graaf gracilis co khép mỏng gradient analysis phân tích gradien gradient model *mô hình gradien* gradient of reinforcement gradien cung có graft (su) chiết, ghép, cành ghép graft chimera thể khảm ghép graft hybrid thể lai ghép graft-versus-host disease bênh mô ghép chống cây chủ graft-versus-host reaction phản ứng mô(hoặc cành) ghép chống cây chủ grafting (su) ghép, cấy grain 1.hat 2.thó, vân gram molecular weight trong lượng phân tử gram gram stain *nhuôm gram* gram-negative (g-) gram âm

```
gram-positive (g+) gram duong
gramicidin gramicidin
graminacious (thuôc) cổ
Gramineae ho Lúa, ho Hoà thảo
gramineous (thuôc) cổ
graminicolous sống ở cỏ
graminivorous ăn cô
Gram-negative bacteria vi khuẩn Gram âm
Gram-positive bacteria vi khuẩn Gram dương
grand period of growth giai doan sinh trưởng chính
granulation tissue mô hoá dang hat
granule cells tế bào hat nhỏ
granulocidin granulocidin
granulocyte bach cầu hạt, tế bào hạt
granulocyte colony stimulating factor (G-CSF) nhân tố kích thích khuẩn
lac tế bào hat
granulocyte-macrophage colony stimulating factor (GM-CSF) nhân tố
kích thích khuẩn lạc đại thực bào-tế bào hạt
granuloma u hat
granulosa cells tế bào dang hat
granum hat luc, gran
grape sugar đường nho
GRAS list danh sách phụ gia thực phẩm an toàn (Generally Recognized as Safe)
grass cô
grass pea dâu dai (Lathyrus sativus)
grasshoper châu chấu
grassland đồng cỏ
graves disease bênh Grave
graveolent (có) mùi hương cao cấp
gravid (có) thai, (có) chửa
graviperception nhân cẩm (về) trong lưc
gravitational potential energy diên thế năng lương chiều
gravitropism ( tính) hướng trong lực, (tính) hướng đất
gray matter chất xám
grazers vât ăn cổ
grazer-scraper vât ăn cổ kiểu nao
grazing (sw) chăn thả
grazing pressure áp lực chăn thả
green algae tảo lục
green biotechnology công nghê sinh học xanh
green fluorescent protein protein huynh quang xanh
green glands tuyến luc
```

green leafy volatiles sư biến động do lá xanh greenfly *rêp cây* greenhouse effect hiệu ứng nhà kính green manure phân xanh gregaria phase pha bầy đàn grey matter *chất xám* grit cell tế bào sỏi, tế bào đá grooming (sư) chải chuốt gross primary productivity sức sản xuất sơ cấp thô ground meristem mô phân sinh cơ bản ground tissue mô gốc, mô cơ bản group selection chon loc theo nhóm group therapy liêu pháp theo nhóm group of national experts on safety in biotechnology *nhóm chuyên gia* quốc gia về an toàn trong công nghê sinh học growing point dinh sinh trưởng growth su sinh trưởng growth cone tháp sinh trưởng growth curvature (su) uốn cong sinh trưởng growth curve đường cong sinh trưởng growth form dang sinh trưởng growth factor nhân tố sinh trưởng growth factor receptor thụ quan yếu tố sinh trưởng growth hormones hormon sinh trưởng growth hormone-releasing factor (GHRF) nhân tố loại bỏ hormon sinh trưởng growth hormone-releasing hormone hormon kích thích tăng trưởng growth inhibitor chất ức chế sinh trưởng growth in soft agar sinh trưởng trong thạch mềm growth movement vân chuyển sinh trưởng growth potential tiềm năng sinh trưởng growth rate chỉ số tăng trưởng growth regulator chất điều hoà sinh trưởng growth retardant chất làm chậm sinh trưởng growth ring vòng sinh trưởng, vòng năm growth room phòng sinh trưởng growth schedule thời biểu sinh trưởng growth substance chất sinh trưởng GT/PT correlation mối tương quan GT/PT GT-AG rule quy luật GT-AG GTO Văn phòng công nghê gen (Gene Technology Office) GTP GTP (một dẫn xuất của G-Proteins)

```
GTPases enzym GTPaza (Guanosine TriphosPhatases)
GTR viết tắt của Gene Technology Regulator
GTS dâu tương chiu glyphosat (Glyphosate Tolerant Soybean)
guanine guanin
guanophore tế bào chứa sắc tố vàng
guard cell tế bào bảo vê
gubernaculum 1.dây chằng, dây nối 2.lông roi lái
guest đông vật sống nhờ, đông vật sống chung
guild 1.nhóm cùng sinh thái 2.nhóm đồng mức dinh dưỡng
gula cổ hong
gular 1.xuong gian mấu 2.tấm hong
gullet thực quản, cuống họng, họng, bào hầu
gum nhưa cây, gom
gum lac gom lăc, nhựa cánh kiến (đỏ)
gummosis (bênh) sùi nhưa đểo
gums loi
GURTS viết tắt của Genetic Use Restriction Technologies
gus gene gen gus (gen chỉ thi)
gustation vị giác, sự nếm
gustatory calyculus chồi vi giác
gustatory receptor thu quan vi giác
gut ống tiêu hoá
gut-associated lymphoid tissues (GALT) mô lympho liên kết ống tiêu hoá
gut cell lineage tế bào ruột
gutta đốm màu, vêt màu mặt ngoài
guttae (các) đốm màu, (các) vệt màu mặt ngoài
guttation (su) ri nhưa, ri giot, ri nước
guttulate (có) đốm màu. vệt màu mặt ngoài
guttural (thuôc) hầu
GVHD viết tắt của Graft-Versus-Host Disease
gymnocyte tế bào trần
Gymnomycota ngành Nấm nhày
gymnosperms nhóm Thực vật hạt trần
gynaeclum bô nhuy
gynandrism (hiện tượng) lưỡng tính
gynandromorph (hiên tương) lưỡng tính, (hiên tương) vừa đưc vừa cái
gynandromorphism dang cơ thể vừa đưc vừa cái
gynandrous (có) nhi-nhuy hợp, (có) nhi-nhuy liền
gynobasic (thuộc) để bầu
gynodioecious (có) hoa cái-lưỡng tính khác gốc
gynoeclumn bô nhuy
gynomonoecious (có) hoa cái-lưỡng tính cùng gốc, (có) hoa cái-hoa lưỡng
```

tính đồng chu gynophore cuống bầu nhuy gynospore bào tử cái gyrase gyraza gyri vòng xoắn gyrus 1.nếp cuộn 2.hồi não

H

H-2 histocompatibility system hệ tương hợp mô H-2

H. pylori H. pylori

H. virescens H. virescens

H. zea H. zea

HA viết tắt của HemAgglutinin

habenula cuống tuyến tùng

habit tập quán, thói quen, tập tính

habitat noi sống, sinh cảnh

habitat selection chon loc noi ở

habituated culture nuôi cây thích ứng

habituation (su) nhàm quen, trở thành quen

HAC viết tắt của Human Artificial Chromosomes

HACCP viết tắt của Hazard Analysis And Critical Control Points

hadrom 1.mô mach gỗ, mô dẫn nước, mô dẫn 2.mô dẫn

hadrome 1.mô mạch gỗ, mô dẫn nước, mô dẫn 2.mô dẫn

Haeckel's law định luật Haeckel

Haem hem

haemad cùng một phía cột sống

haemagglutinin ngưng kết tố hồng cầu aglutinin hồng cầu

haemal (thuộc) máu, (thuộc) mạch máu

haemal arch cung huyết

haemal canal kênh huyết

haemal ridges mấu huyết, gờ huyết

haemal spine gai huyết đốt sống, gai sống huyết

haemal system hệ mạch máu, hệ tuần hoàn

haemapoiesis (sự) tạo máu

haemapophyses (các) mấu huyết

haematal (thuộc) máu, (thuộc) mạch máu

haematobic sống trong máu

haematobium trùng máu, huyết trùng

haematoblast nguyên bào máu, huyết nguyên bào

haematocele khối tụ máu

haematochrome sắc tố đỏ, hông sắc tố

haematocrit ống đo thể tích tế bào huyết tương

haematogenesis (sự) tạo máu

haematogenous do máu

haematophagous ăn máu, nuôi dưỡng bằng máu, huyết dưỡng

haematopoiesis (sự) tạo máu

haematozoon ký sinh trùng máu

haemic (thuôc) máu, (thuôc) mach máu

haemocoel xoang máu

haemocyanin hemoxyanin, lam cầu tố, lam huyết tố

haemocytes (các) tế bào máu, (các) huyết bào

haemocytoblast nguyên bào máu, huyết nguyên bào

haernocytometer buồng đếm hồng cầu, (sư) tiêu tế bào hồng cầu

haemocytolysis (sự) tiêu hoá hông cầu, tiêu tế bào máu

haemodlalysis (su) thẩm tách máu

haemoglobin huyết cầu tố, hồng cầu tố, hemoglobin

haemoglobinometer huyết sắc kế, hemoglobin kế

haemolymph huyết dịch, huyết tương, dịch máu

haemolysin chất tiêu hồng cầu, tiêu hồng cầu tố, hemolyzin

haemolysis (sư) tiêu tế bào hông cầu, tiêu tế bào máu

haemolytic anaemia (chứng) thiếu máu do tiêu máu, (chứng) thiếu máu do huyết tiêu

haemolytic disease of the newborn (bệnh) tan huyết ở trẻ sơ sinh, (bệnh) tan máu ở trẻ sơ sinh

haemolytic plaque assay xét nghiệm mảng dung huyết

haemophilia (chứng) ưa chảy máu, (chứng) máu khó đông

haemopoiesis (su) tao máu

haemorrhage (su) xuất huyết, chảy máu

haemosiderin sự chảy máu, xuất huyết, băng huyết

haemostasis sắc tố máu vàng

haemotropic kích thích lên máu, tác động lên máu

hair tóc, lông

hair cell tế bào lông, tế bào tóc

hair follicle nang lông, nang tóc

hair follicle receptor thụ quan bao lông

hairpin cái kẹp tóc

hairpin loop vòng gấp cặp tóc (của nhiễm sắc thể)

hair plates dĩa tơ, dĩa lông, tấm tơ, tấm lông

haliplankton sinh vật nổi trên biến

hallucination do giác, cảm giác do

hallux ngón cái

halobiotic sống ở nước mặn, sống ở biển

halo effect hiệu ứng tạo quầng, hiệu ứng tạo quầng hào quang

halolimnic sinh vật biển chịu nước ngọt

halophile va muối, chịu muối, chịu mặn

halophilic bacteria vi khuẩn ưa muối, vi khuẩn ưa mặn

halophyte thực vật chịu mặn

halophytic vegetation thảm thực vật chịu mặn

halosere diễn thế nước mặn

halteres cánh chuỳ, cánh ta

Hamamelidae phân lớp Sau sau

hamster chuột túi má

hand monitor máy dò bức xạ cầm tay

hanging drop preparation chuẩn bị giọt treo

HAP viết tắt của Highly Available Phosphorous

HAP gene gen HAP

hapanthous (có) hoa nở một kỳ, (có) hoa nở một lần

hapaxanthic (có) hoa nổ một kỳ, (có) hoa nổ một lần

haplobiont sinh vât đơn hình

haplobiontic (thuộc) sinh vật đơn hình

haplodiploidy (tính) đơn-lưỡng bội

haplodont (có) răng hàm không núm

haploid (thuộc) đơn bội, thể đơn bội

haploinsufficient gene gen đơn bội thiếu

haploldization (su) đơn bội hoá

haplont thể giao tử đơn bội

haplophase pha đơn bội, giai đoạn đơn bội

haplostele trung tru đơn

haplostemonous một vòng nhị

haplotype kiểu đơn

haplotype map bản đồ kiểu đơn

haploxylic lá một gân, lá gân đơn

hapmap bản đồ kiểu đơn bội (Haplotype Map)

hapten hapten

hapteron chân để bám, cơ quan bám

haptoglobin haptoglobin

haptonema sợi bám

Haptophyceae lớp Tảo roi

haptotropism (tính) hướng bám, (tính) hướng tiếp xúc

hard bast libe cứng, sợi libe cứng

hardening (sự) làm tăng tính chịu đựng

Harder's glands tuyến Harder

hard palate vòm cứng (miệng)

hard radiation bức xạ cứng

Hardy-Weinberg equilibrium trang thái cân bằng Hardy-Weinberg

Hardy-Weinberg theorem dinh luat Hardy-Weinberg

harvest-men chàng say

harvest spider nhện chàng say

harvested population (các) quần thể thu hoạch

harvesting thu hoach

harvesting enzymes enzym thu hoach, enzym thu thập

Hashimoto disease bệnh Hashimoto

Hashimoto thyroiditis (bệnh) viêm tuyến giáp Hashimoto

hashish hasit

hastate (có) dạng mác, (có) dạng mũi tên

haustellate (có) vòi hút

hausteilum vòi hút, miêng vòi hút

haustorium *rễ hút*

Haversian canals (các) ống Havers

hatching sự ấp trứng

Hatch-Slack pathway con đường chuyển hoá Hatch-Slack

Haversian lamellae (các) lá phiến xương Haver

Haversian spaces (các) khoang trống Haver, ống Haver

Haversian system hệ thống Haver

Hawthorne effect hiệu ứng Hawthorne

hay fever sốt rom

hazard analysis and critical control points (HACCP) điểm kiểm soát then chốt và phân tích rủi ro

head dạng đầu

HCC viết tắt của hepatocarcinoma

HCS sàng lọc khối lượng lớn (high-content screening)

HD gene gen HD (Huntington's disease)

HDL lipoprotein tỷ trọng cao (High-Density Lipoproteins)

HDLPs viết tắt của High-Density LipoProteins

head foot *chân đầu*

head kidney tiền thận

health physics vật lý trị liệu

Heam-heam interaction phản ứng heam

hearing sự nghe, thính giác

heart tim, quả tim

heart attack con nghẹn tim, con nhồi máu cơ tim

heart wood gỗ lỗi, gỗ ruột

heat động dục

heartbeat *nhịp tim*

heat energy năng lượng nhiệt

heath trảng cây bụi lùn thường xanh, trảng thạch nam

heat shock protein protein choáng nhiệt

heat spot vết nhiệt, đốm nhiệt

heavy (H) chain chuỗi nặng, chuỗi H

heavy-chain variable (vh) domains vùng biến động (của) chuỗi nặng heavy metal kim loại năng

hebephrenia (bệnh) tâm thần phân liệt thể dậy thì

hebephrenic schizophrenia (bệnh) tâm thần phân liệt thể dạy thì

hectocotylized arm tay giao phối, tay giao cấu

hedgehog proteins protein nhím $\hat{A}u$

hedgehog signaling pathway con đường phát tín hiệu nhím Âu

hela cells tế bào hela

helical coil model mô hình xoắn ốc

Hardy-Weinberg law dinh luật Hardy-Weinberg

helical thickening hoá dày hình xoắn

helicase helicaza

Helicobacter pylori Helicobacter pylori

helicoid (có) dạng xoắn ốc

helicotrerna khe tiền đình-màng nhĩ

Helicoverpa armigera Helicoverpa armigera

Helicoverpa zea (h. zea) Helicoverpa zea (h. zea)

heliophyte thực vật ưa nắng, thực vật ưa sáng, thực vật ưa mặt trời

Heliothis virescens (h. virescens) Heliothis virescens (h. virescens)

heliotactic theo nắng, theo mặt trời

heliotropic quang hướng động, hướng động theo mặt trời

heliotaxis (tính) theo nắng, theo mặt trời

helium heli

helix (chuỗi) xoắn

Helminthes nhóm Giun sán

helophyte thực vật đầm lầy

helotism (sự) sống nô dịch, (hiện tượng) bị bám hút

helper T cell tế bào T hỗ trợ

heliotropism trợ bào bạch cầu T, lympho bào T hỗ trợ hepatic

hemagglutinin (ha) hemagglutinin

hemal system hệ mạch máu

hematologic growth factors (HGF) nhân tố sinh trưởng huyết học

hematopoiesis tạo máu

hematopoiesis growth factor nhân tố tăng trưởng tạo máu

hematopoiesis stem tế bào nguồn tạo máu

hematopoietic stem cells tế bào gốc tạo máu

heme hem

Hemiascomycetes *lớp Giả nấm túi, lớp nửa nấm túi, lớp nấm túi bất toàn* hemibranch *mang không hoàn toàn, mang nửa*

hemicelluloses hemixenluloza

Hemichorda phân ngành nửa dây sống, phân ngành bán dây sống Hemichordata phân ngành nửa dây sống, phân ngành bán dây sống hemicryptophyte thực vật chồi ẩn không hoàn toàn hemicelluloses or hexosan hexosan hoăc hemicelluloza

hemignathous (có) hàm lệch, (có) hàm không đều

Hemimetabola bô cánh ngoài

hemimetabolic (có) biến thái thiếu, (có) biến thái không hoàn toàn

hemimetabolous metamorphosis biến thái không hoàn toàn

hemiparasite vật ký sinh không hoàn toàn, vật bán ký sinh

hemipenes cặp nửa dương vật, dương vật hai mảnh

Hemiptera bộ cánh nửa

hemisphere bán cầu não

hemizygous bán hợp tử

hemizygous individuals cá thể bán hợp tử

hemocyte hồng cầu, huyết bào

hemoglobin, hồng cầu

hemolymph huyết tương

hemophibia bệnh ưa chảy máu

hemostasis sự cân bằng huyết tố

Henle's loop quai Henle

heparin heparin

hepatic (thuộc) gan

hepatic địa tiền

hepatic artery dông mạch gan

hepatic cell tế bào gan

hepatic duct ống dẫn mật

hepatic portal vein tĩnh mạch nhánh gan

hepatic vein tĩnh mạch gan

Hepaticae lớp địa tiền

Hepaticopsida lớp địa tiền

hepatic portal system hệ mạch cửa gan

hepatic portal vein tĩnh mạch cửa gan

hepatocytes túi mật

hepatopancreas gan tuy

hepatoportal system hệ mạch cửa gan

HER-2 viết tắt của Human Egf-Receptor-Related Receptor

herb 1.cây thảo 2.dược thảo, cây thuốc, cây hương liệu

herbaceous (thuộc) cây thảo, (thuộc) thân thảo

herbaceous perennial cây thân thảo

herbarium 1.tập hợp mẫu thực vật 2.phòng tập hợp mẫu thực vật

HER-2 gene gen HER-2

HER-2 protein protein HER-2

HER-2 receptor thụ quan HER-2

HER2/neu gene gen HER-2/neu

herbibore động vật ăn cổ

herbicide resistance (tính) chịu thuốc diệt cổ

herbicide-resistant crop cây trồng chiu thuốc diệt cổ

herbicides thuốc diệt cổ

herbivore-plant system hệ thống ăn cổ và cây

herbivores động vật ăn cỏ

hercogamy (tính) không tự giao, (tính) bất tự giao, bất giao phối

herds đàn, bầy

herding (sự) chăn dắt

hereditary (thuộc) di truyền

hereditary angioneurotic oedema (chứng) phù thần kinh mạch di truyền heredity (tính) di truyền

heritability hiệu suất di truyền, chỉ số di truyền

hermaphrodite 1.người lưỡng tính 2.đực cái đồng thể 3.thể lưỡng tính

hermaphroditism (hiện tượng) lưỡng tính

hetero-auxin hetero-auxin

hererotrophism di duõng

heteroblastic 1.(thuộc) chồi mầm dị hình 2.(thuộc) dị sinh 3.phát triển gián tiếp

heterocercal dị vĩ, (có) thuỳ vây đuôi không đều, (có) thuỳ vây đuôi dị hình

heterochiamydeous (có) lá đài khác cánh tràng

heterochromatin chất dị nhiễm sắc, dị nhiễm sắc tố

heterochromatic regions vùng dị nhiễm sắc

heterochronic genes gen di hop

heterocoelous lõi-lõm

heterocotylized arm tay giao cấu

heterochrony tính dị thời, tính khác thời gian

heterocyclic dị chu trình

heterocyst tế bào dị hình, dị bào

hetorodactylous khác ngón

heterodont khác kiểu răng, (có) răng không đều, dị nha

heterodromous (thuộc) xoay vòng khác hướng

heteroduplex DNA AND sợi kép dị hợp

heteroecious khác vật chủ

heterogamete giao tử không đều

heteroduplex phức đôi dị biệt

heterogametic sex giới tính dị giao tử, (có) giao tử khác nhau

heterogamous di giao tử, (có) giao tử khác nhau

heterogamy (tính) di giao tử

heterogeneous bất đồng nhất

heterogeneous nuclear RNA ARN nhân không đồng nhất

heterogenesis (sự) phát sinh tự nhiên, xen kẽ thế hệ

heterogenetic phát sinh tự nhiên, (thuộc) xen kẽ thế hệ

heterogenous summation cộng kích thích khác nguồn

heterogeny (tính) khác thể hê

heterogony (tính) xen kẽ thế hệ

heterokaryon thể khác nhân, thể dị nhân

heterokaryosis (sw) sinh sản khác nhân

heterokaryote thể dị nhân

heterokont (có) roi khác nhau, (có) roi lệch, (có) roi không đều

heterokontan (có) roi khác nhau, (có) roi lệch, (có) roi không đều

Heterokontophyta ngành Tảo roi khác, ngành Tảo dị roi

heterolecithal không đều noãn hoàng

heterologous di tương đồng

heterologous DNA ADN di tương đồng

heterologous proteins protein di tương đồng

heterology di tương đồng

heteromastigote (có) lông roi khác nhau

heteromerous khác tầng, dị tầng

heterometabolic (có) biến thái không hoàn toàn, (có) biến thái thiếu

heteromorphic 1.khác hình, dị hình 2.khác dạng, dị dạng

heteromorphic alternation of generations xen kẽ thể hệ dị hình

heteromorphous khác dạng dị dạng, khác hình, dị hình

heteronomous khác quy luât, không theo quy luât

heterophil antigen kháng nguyên đa loài

heterophylly (tính) lá khác dạng

heteroplasma di nguyên sinh

heteroplastic (thuộc) ghép khác loại, ghép dị loại

heteropolymer di polyme

heteropycnosis (sự) kết đặc không đồng đều, dị kết đặc

heteroscedastic khác phương sai, dị phương sai

heterosexual khác giới tính

heterosis (hybrid vigour) uu thế lai

heterosporous khác bào tử, dị bào tử

heterospory (tính) khác bào tử, (tính) dị bào tử

heterostyly (tính) vòi nhuỵ không đều, (tính) vòi nhuỵ so le, (tính) khác vòi nhuỵ

heterothallic (thuộc) giao phối khác loại

heterothallism (sự) giao phối khác loại

heterotherm động vật máu lanh

heterotopic transplantation sự cấy truyền khác loài

heterotrichous di mao

heterotroph thể dị dưỡng, sinh vật dị dưỡng

heterotrophic di duong

heterotrophic nutrition dinh dưỡng kiểu dị dưỡng

heterotypic khác kiểu, di kiểu, khác loại, khác typ

heterotypic binding liên kết dị hợp tử

heterotypic division phân chia khác kiểu, giảm phân I

heterozygosis (sự) dị hợp tử

heterozygosity (tính) dị hợp tử

heterozygote thể dị hợp tử, dị hợp tử

heterozygous (có) di hop tử

heterozygous advantage uu thế lai dị hợp tử

Hexactinellida lớp Thân lỗ sáu tia, lớp bọt biển sáu tia

hexamerous (có) mẫu sáu

Hexapoda lớp Sáu chân

hexarch sáu giải nguyên mộc

hexadecyltrimethylammonium bromide (CTAB) bromid hexadecyltrimethylammonium hexose hexoza

HF cleavage phản ứng tách bằng axit hydrofluoric

HGF viết tắt của Hematologic Growth Factors

HGH viết tắt của Human Growth Hormone

HGT chuyển gen theo chiều ngang (horizontal gene transfer)

Hh protein nhím Âu (Hedgehog proteins)

hibernate nghỉ đông, ngủ đông

hibernation (sự) nghỉ đông, ngủ đông

hidrosis (sự) tiết mồ hôi, chảy mồ hôi

high-amylose corn ngô (có) hàm lượng amyloza cao

high blood pressure cao huyết áp

high-content screening sàng lọc hàm lượng cao

high-density lipoproteins (HDLPs) lipoprotein độ đậm cao

high endothelial venule tiểu tĩnh mạch nội mô cao

high energy phosphate compounds (các) hợp chất phosphat cao năng

high-energy system hệ thống năng lượng cao

high-galactomannan soybeans đậu tương (có hàm lượng) galactomannan cao

high-glutenin wheat lúa mì (có hàm lượng) glutenin

high-isoflavone soybeans dậu tương (có hàm lượng) isoflavon cao

high-lactoferrin rice lúa (có hàm lượng) lactoferrin cao

high-laurate canola (có hàm lượng) laurat cao

high-linolenic oil soybeans đậu tương (có hàm lượng) dầu linolenic cao

high-lysine corn ngô (có hàm lượng) lysin cao

high-mannogalactan soybeans dậu tương (có hàm lượng) mannogalactan cao

high-maysin corn ngô (có hàm lượng) maysin cao

high-methionine corn $ng\hat{o}$ ($c\acute{o}$ hàm lượng) methionin cao

high-oil corn ngô (có hàm lượng) dầu cao

high-oleic oil corn ngô (có hàm lượng) dầu oleic cao

high-oleic oil soybeans dâu tương (có hàm lượng) dầu oleic cao

high-oleic sunflowers hướng dương (có hàm lương) oleic cao

high-phytase corn and soybeans đậu tương và ngô (có hàm lượng) phytaza cao

high-protein rice lúa protein cao

high-stearate canola canola (có hàm lượng) stearat cao

high-stearate soybeans dâu tương (có hàm lượng) stearat cao

high-sucrose soybeans đậu tương (có hàm lượng) sucroza cao

high-throughput identification dinh dang dinh luong cao

high-throughput screening (HTS) sang loc dinh luong cao

higher-order conditioning phản xạ có điều kiện bậc cao

highly available phosphate corn (maize) ngô phosphat sẵn có cao

highly available phosphorous (HAP) gene gen phosphat sắn có cao

highly unsaturated fatty acids (HUFA) axit béo bão hoà cao

Hill reaction phản ứng Hill

hilum seo, rốn

hind brain não sau

hind-gut ruột sau

hinge 1.bản lề vỏ 2.gốc khóp, điểm khóp 3.khóp bản lề

hinge ligament dây chằng bản lề

hinge region vùng bản lề

hippocampal (thuộc) đồi hải mã

hippocampus đồi hải mã

hirsute rậm lông, nhiều lông

hirudin hirudin

Hirudinea lớp Đỉa

his viết tắt của histidine

hispid râm lông cứng, nhiều lông cứng

histamin histamin

histidine *histidin*

histamine histamin

histidine histidin

histiocyte mô bào, tế bào mô

histoblasts

histochemistry hoá hoc mô

histocompatibility testing thử nghiệm phù hợp mô

histocompatibility antigen kháng nguyên phù hợp tổ chức, kháng nguyên tương hợp mô

histocompatible phù hợp tổ chức, tương hợp mô

histogen lớp tao mô, lớp sinh mô, tầng sinh mô

histogenesis (sư) hình thành mô, tao mô

histogram biểu đồ tần suất

histology mô học

histolysis (sự) phân huỷ mô, tiêu mô

histones histon

histone modification sửa đổi histon

histopathologic bệnh học mô

histozoic sống trong mô

HIV-1 viết tắt của Human Immunodeficiency Virus Type 1

HIV-2 viết tắt của Human Immunodeficiency Virus Type 2

hives (nổi) mày đay

HLA viết tắt của Human Leukocyte Antigens

hne

HNGF nhân tố sinh trưởng thần kinh người (Human Nerve Growth Factor)

hoarding (su) tích trữ, trữ

HOC ngô (có) lượng dầu cao (High-Oil Corn)

hock vó, khớp vó

Hodgkin's disease bệnh Hodgkin, bệnh u bạch huyết Hodgkin

Hoechst 33258 thuốc nhuộm Hoechst 33258, thuốc nhuộm hiện vạch nhiễm sắc thể

Hogness box hôp Hogness

Holarctic region vùng toàn Bắc, vùng Holarctic

holdfast gốc bám, đĩa bám, chân tản

holins holin (protein của phag)

hollow fiber separation phép phân tách sợi rỗng

holobenthic (thuộc) đay hoàn toàn, ở đáy hoàn toàn

holoblastic phân cắt hoàn toàn

holoblastic cleavage phân cắt hoàn toàn

holobranch mang đủ, mang hoàn toàn

holocarpic (thuộc) thể quả hoàn chỉnh, (thuộc) thể quả đủ

holocentric chromosome nhiễm sắc thể đa tâm, nhiễm sắc thể toàn tâm, nhiễm sắc thể tâm khuếch tán

holoenzyme holoenzym

hologamy 1.(tính) toàn giao, (tính) giao tử hoàn chỉnh 2.(trạng thái) phối hợp giao tử hoàn chỉnh

holomastigote (có) lông roi phân bồ đều toàn thân

Holometabola phân lớp biến thái hoàn toàn, phân lớp biến thái đủ

holometabolic (có) biến thái đủ, (có) biến thái hoàn toàn

holometabolism (hiện tượng) biến thái đủ, (hiện tượng) biến thái hoàn toàn

holometabolous metamorphosis biến thái hoàn toàn

holoparasites vật ký sinh bắt buộc, vật ký sinh hoàn toàn

holophytic dinh dưỡng kiểu quang hợp, dinh dưỡng kiểu thực vật

holostyly khớp kiểu trực tiếp hoàn toàn

Holothuroidea *lớp Hải sâm*

holotrichous phủ lông hoàn toàn

holotype kiểu loài chuẩn, vật mẫu loài chuẩn

holozoic dinh dưỡng kiểu đông vật

holozoon cá thể dinh dưỡng kiểu động vật

homeobox hộp cân bằng

homeostasis (tính) nôi cân bằng, cân bằng tư nhiên

homeostasis mechanisms cơ chế nôi cân bằng

homeotic mutants (các) thể đôt biến chuyển vi

homeotherm đẳng nhiệt, động vật máu nóng, hằng nhiệt

homeotypic division phân chia đồng kiểu

home range nơi ở, vùng lãnh thổ sinh sống

homing behaviour tập tính về tổ

homing receptor

homoblastic 1.(thuộc) chồi mầm đồng hình 2.phát triển trực tiếp

homocercal đồng vĩ, (có) thuỳ vây đuôi đều, (có) vây đuôi đồng thuỳ, (có) dang vây đuôi cân đối

homochiamydeous (có) bao hoa cùng loại, (có) lá đài giống cánh tràng homocysteine homocystein

homodont cùng kiểu răng, (có) răng cùng loại

homoeomeric cùng kích thước, cùng cỡ, cùng mẫu, cùng tầng

homoeomerism (hiện tượng) đồng tiết, (hiện tượng) phân đốt đồng tiết

homoeosis (hiện tượng) phân đốt đồng tính dị vị, (sự) hình thành đồng hình khác vi trí

homogametic đồng giao tử, cùng kiểu giao tử

homogametic sex giống đồng giao tử, giới tính đồng giao tử

homogamy 1.(hiện tượng) hoa đồng tính, nhị nhuy cùng chín 2.(tính) đồng giao, (tính) đồng phối, kết hôn đồng tôc

homogenesis (sự) phát sinh đồng nhất, phát sinh đồng tính, sinh sản thuần nhất

homogenous đồng dạng, đồng tính, đồng chất

homogeny (tính) đồng nhất, (tính) đồng dạng

homograft mảnh ghép cùng loài, miếng ghép cùng loài

homokaryon thể cùng nhân

homologous tương đồng

homologous alternation of generations xen kẽ thế hệ đồng hình

homologous chromosomes nhiễm sắc thể tương đồng

homologous organs (các) cơ quan tương đồng

homologous protein protein tương đồng

homologous recombination tái tổ hợp tương đồng

homologous structure cấu trúc tương đồng

homologous theory of alternation thuyết xen kẽ (thế hệ) tương đồng

homologous variation biến dị tương đồng, biến dị đồng dạng

homology (sự) tương đồng

homology modeling xây dựng mô hình tương đồng

homolohydric điều chỉnh được nước

homolomerous cùng tầng

homoloplastic ghép cùng loại, ghép đồng loại

homolothermal (có) thân nhiệt ổn đinh, hằng nhiệt

homolothermous (có) thân nhiệt ổn định, hằng nhiệt

homomorphic đồng hình

homomorphous đồng hình

homoplasma đồng nguyên sinh chất

homoplastic 1.tương đồng, tương tự 2.(thuộc) ghép cùng loại, ghép đồng loại

homopolymer dong polyme, homopolyme

homoscedastic (có) cùng phương sai

homosexuality (tính) đồng tính luyến ái, (hành vi) đồng tính luyến ái

homosporous (có) bào tử đồng hình

homospory (tính) đồng bào tử

homostyly (tính) vòi nhuy đều, (tính) vòi nhuy bằng nhau

homothallic (thuộc) giao phối đồng loại

homothallism (sự) giao phối đồng loại

homothermous đồng nhiệt

homotropic enzyme

homotypic cùng kiểu, đồng kiểu

homozygosis (tính) đồng hợp tử

homozygote đồng hợp tử

homozygous (thuộc) đồng hợp tử

homunculus người lùn, người tí hon

honeycomb bag dạ tổ ong

honey dew 1.phân ngọt 2.dịch ngọt

honey guide chỉ tiêu mật, thể chỉ dẫn mật

hoof móng guốc

hookworm giun móc

horizon 1.tầm nhận thức, tầm hiểu biết, phạm vi nhận thức 2.tầng lớp

horizon cells tế bào ngang

horizontal gene transfer truyền gen theo chiều ngang

horizontal life-tables bảng sống ngang

hormonal change thay đổi nội tiết

hormonal control điều chỉnh hormon

hormonal disorders rối loạn nội tiết

hormone hormon

hormone response elements phần tử phản ứng hormon

hormone-sensitive lipase (HSL) lipaza nhạy cảm hormon

horn 1.sừng, 2.mào lông, 4. xúc tu, 5.gai

horned (có) sừng

hornoplasty (tính) đồng dang, (tính) tương đồng

horny (có) sừng

horseradish peroxidase peroxidaza cử cải đen

host *vật chủ*

host cell tế bào chủ

host range khu vưc vật chủ

host vector (HV) system hệ thống vecto vật chủ

hot spot điểm nóng, vùng nóng

housekeeping gene gen giữ nhà

HPLC viết tắt của High Pressure Liquid Chromatogrphy

HSL viết tắt của Hormone-Sensitive Lipase

HSOD viết tắt của Human Superoxide Dismutase

HSP protein choáng nhiệt (heat shock protein)

HTC cây trồng chịu thuốc diệt cổ (Herbicide-Tolerant Crop)

HTMS phép đo khối phổ thông lượng cao (High-throughput Mass Spectrometry)

HTS viết tắt của High-Throughput Screening

HTSH viết tắt của Human Thyroid-Stimulating Hormone

HUFA viết tắt của Highly Unsaturated Fatty Acids

human artificial chromosomes nhiễm sắc thể nhân tạo (ở) người

human chorionic gonadotropin gonadotropin màng đệm ở người

human cognition nhận thức của con người

human colon fibroblast tissue plasminogen activator chất hoạt hoá plasminogen mô nguyên bào sơi ruôt kết ở người

human demography dân số học người

human egf-receptor-related receptor (her-2) thụ quan tương quan thụ quan EGF ở người

human embryonic stem cells tế bào gốc phôi người

human gamma-glutamyl transpeptidase transpeptidaza gamma-glutamyl người

human growth hormone (HGH) hormon sinh trưởng người

human immunodeficiency virus virut thiếu hụt miễn dịch ở người

human leucocyte antigen system hệ thống kháng nguyên bạch cầu ở người

human leukocyte antigens (HLA) kháng nguyên bạch cầu người

human protein kinase c kinaza c protein người

human superoxide dismutase (HSOD) dismutaza superoxid người

human thyroid-stimulating hormone (HTSH) hormon kích thích tuyến giáp người

humanized antibody kháng thể nhân tính hoá

humeral 1.(thuộc) xương cánh tay, trên xương cánh tay 2.(thuộc) góc gốc trước 3.mảnh sừng

humerus xương cánh tay

humic acids axit humic, axit mùn

humicole moc trên đất trồng, moc trên đất trồng

humicolous mọc trên đất trồng, mọc trên đất trồng

humidity độ ẩm

humification (su) mùn hoá, hình thành đất mùn

humor chất lỏng, chất dịch, thể dịch

humoral immunity (tính) miễn dịch thể dịch

humour chất lỏng, chất dịch, thể dịch

humus mùn

humus plant thực vật mùn

humoral immune response phản ứng miễn dịch dịch thể

humoral immunity miễn dịch dịch thể

hunting permits giấy phép săn bắn

Huntington's disease bệnh Huntington

HuSNPs (sự) đa hình đơn nucleotid ở người (Human single-nucleotide polymorphisms)

HV viết tắt của Host Vector

HVR viết tắt của HyperVariable Region

hyaline cartilage sun trong suốt

hyaline layer *lóp trong*

hyaline trong suốt

hyaloid (có) dang trong suốt

hyaplasm 1.chát trong suốt 2.tế bào chất

hybrid antibodies kháng thể lai

hybridization (su) lai, tao giống lai

hybridoma tế bào lai

hybrid sterility (tính) bất thu do lai

hybrid vigour uu thé lai

hydathode *lõ thoát nước, thuỷ khổng*

hydatid cyst nang sán dây

hydranth cá thể thuỷ tức

hydraulic capacity dung tích thuỷ lực

hydrocoel hệ ống nước

hybrid con lai, (thuôc) con lai

hybrid vigour uu thế lai

hybrid zone vùng lai

hybrid-arrest translation dịch mã giữ đoạn lai

hybridisation *lai*

hybridization method phương pháp lai

hybridization surfaces mặt phẳng lai

hybridoma khối tế bào lai

hybrid-release translation dich mã thải đoạn lai

hydrazine hydrazin

hydrazinolysis phân giải hydrazin

hydrocarbon hydrocarbon

hydrofluoric acid cleavage phân tách axit hydrofluoric

hydrogen bon liên kết hydro

hydrogen ion $ion H^+$

hydrogen ion liên kết ion

hydrogenation hydro hoá

hydroid 1.ống nước, tế bào dẫn nước 2.polip thuỷ tức

hydrologycal cycle chu trình nước

hydrolysis (su) thuỷ phân

hydrofuge tránh nước

hydrogen bacteria vi khuẩn hydro

hydrogen-bonding liên kết hydro

hydrolytic cleavage phân tách bằng thuỷ phân

hydrolytic enzymes enzym thuỷ phân

Hydromedusae bô Sứa thuỷ tức

hydrolyze thuỷ phân

hydrophilic tính ưa nước, thụ phần nhờ nước

hydrophobic tính ky nước, ky nước

hydrophobic interaction tương tác ky nước

hydrophily 1.(tính) ưa nước 2.(tính) thụ phấn nhờ nước

hydrophobia (chứng) sợ nước, (chứng) ky nước

hydrophyte thực vật ở nước, thực vật thuỷ sinh

hydroponics nghề trồng cây bằng dung dịch, kỹ thuật trồng cây trong nước

hydropote tế bào thấm nước, tuyến thấm nước

hydropyle *lỗ thoát nước, lỗ hút nước*

hydrosere hệ diễn thế thực vật ưa ẩm

hydrostatic pressure áp suất thuỷ tĩnh, áp suất cân bằng nước

hydrostatic skeleton bộ xương thuỷ tĩnh

hydrotaxis (tính) hướng nước, (tính) hướng ẩm

hydrotropism (tính) theo nước, (tính) theo ẩm, (tính) thuỷ ứng động

hydroxyl group nhóm hydroxyl

hydroxyproline hydroxyprolin

Hydrozoa lớp Thuỷ tức

hygrophyte thực vật ưa ẩm

hygrometric movement cử động hút ẩm, cử động thấm nước

hygroscopic movement. cử động hút ẩm, cử động thấm nước

hylophagous $\check{a}n g\hat{\delta}$

hymen màng trinh

hydroxylation reaction phản ứng hydroxyl hoá

hymenium tầng bào tử, bào tầng

Hymenomycetes lớp Nấm màng trần

hymenophore thể tầng bào tử

Hymenoptera bộ Cánh màng

hyoid xương móng, sun dưới lưỡi

hyoid arch cung móng

Hyoid bone xuong móng,

hyoid cartilage sun dưới lưỡi

hyoldeus thần kinh móng

hyomandibular (thuộc) cung móng hàm

hyomandibular cartilage sun móng hàm

hyomandibular nerve dây thần kinh móng hàm

hyostylic (thuộc) khóp kiều móng hàm

hyostyly khớp kiểu móng hàm

hypanthium để hoa rộng

hypapophyses gai trước

hypaxial dưới cột sống

hyperactive state trạng thái hoạt động quá mạnh, trạng thái vận động

hyperacute rejection loại bổ siêu nhạy

hyperalgesia sự tăng cảm giác đau

hyperchromicity sự tăng nhiễm sắc, tăng độ đậm quang học (khi ADN biến tính)

hyperdactyly (tật) thừa ngón

hyperdiploidy thể dư lưỡng bội

hypergammaglobulinaemia (chứng) tăng globulin gamma huyết

hyperkinetic state trạng thái động học cao

hypermetamorphic siêu biến thái

hypermetamorphosis (sự) tiêu biến thái

hypermetraemia tật viễn thị

hyper-osmotic (có) thẩm thấu cao, ưu thấm

hyperosmotic solution dung dich uu truong

hyperparasite vật ký sinh lồng, vật ký sinh cấp hai

hyperparasitism (hiện tượng) ký sinh lồng, (hiện tượng) ký sinh cấp hai

hyperphalangy (tật) thừa đốt ngón

hyperpharyngeal (thuộc) trên hầu

hyperplasia (sự) tăng sản, tăng trưởng quá mức

hyperplastic tăng sản, sinh trưởng quá mức

hyperploid thể dư bội, thể siêu bội

hyperpolarization (su) phân cực hoá

hypersensitivity (tính) quá mẫn, tăng mẫn cảm

hypersensitive response phản ứng quá mẫn cảm

hypersensitivity reaction in plant phản ứng siêu nhạy ở thực vật

hyperstomatal (có) khí khổng ở mặt trên

hypertely (su) phát triển quá mức

hypertension (sư) tăng huyết áp, cao huyết áp

hyperthermophilic siêu ua nhiệt

hypertonic uu truong

hypertonic solution dung dich uu truong

hypertrophy (sự) nở to, phì đại

hypervariable region vùng siêu biến

hyperventilation sự thông gió quá mức

hypha 1.soi nấm, khuẩn ty 2.soi tảo

hyphae sợi nấm, khuẩn ty

hyphopodium nhánh phụ

hypnagogic imagery hình ảnh trước lúc ngủ

hypnagogic state trạng thái trước lúc ngủ

hypnosis (trạng thái) thôi miên

hypnospore bào tử nghỉ, miên bào tử

hypnotic 1.(thuộc) thôi miên 2.thuốc ngủ

hypoblast nội phôi bì, là phôi trong

hypobranchial duới mang

hypobranchial space khoang dưới mang

hypocercal (có) thuỳ vây đuôi dưới

hypochondriasis (bệnh) tưởng, tâm thần hoang tưởng

hypochromic red cells tế bào sắc tố đỏ

hypocone mấu trong-sau

hypocotyl trụ dưới lá mầm

hypoderm hạ bì, vỏ dưới, da dưới, biểu bì thực, thực bì

hypodermal (thuộc) hạ bì, (thuộc) vỏ dưới, (thuộc) da dưới

hypodermis 1.ha bì, vỏ dưới, da dưới 2.biểu bì thực, thực bì

hypogammaglobulinaemia (sự) giảm globulin gamma huyết

hypogaeous dưới đất

hypogeal dưới đất

hypoglossal 1.dưới lưỡi 2.thần kinh dưới lưỡi

hypoglottis 1.månh dưới lưỡi, månh gốc lưỡi 2.månh dưới mảnh môi

hypognathous đính dưới bầu

hypogynous thể dưới móng

hypohyal thể dưới móng

hypolimnion tầng nước đáy hồ

hyponasty (tính) thiên dưới

hyponome phễu bơi

hypo-osmotic (có) thẩm thấu thấp, nhược thấm

hypoosmotic solution dung dich nhược trương

hypopharyngeal dưới hầu

hypophloedal dưới vỏ cây

hypophysis 1.cuống phôi 2.hố khứu 3.tuyến yên

hypoplasia (thuộc) tuyến yên, (thuộc) cuống phôi, (thuộc) hố khứu

hypoplastic (thuộc) suy sản, phát triển dưới mức

hypoploid thể giảm bôi

hyposensitization (sự) gây giảm mẫn cảm, giảm mẫn cảm

hypostasis (bệnh) ứ máu chỗ thấp

hypostatic 1.lång, đọng, cặn 2.lặn gen, lặn tính trạng

hypostoma 1.tấm trên khẩu 2.tấm hạ khẩu 3.mảnh môi dưới

hypostomatal (có) khí không ở mặt dưới

hypostomatous (có) miệng ở mặt dưới, (có) miệng ở mặt bụng

hypostome tấm hậu khẩu, tấm hạ khẩu, mảnh môi dưới

hypotarsus cua

hypotension giảm huyết áp, hạ huyết áp

hypothalamic nuclei nhân vùng dưới đồi

hypothalamus vùng dưới đồi, vùng dưới gò, ha khâu não

hypothermia tính hạ nhiệt, giảm nhiệt

hypothesis giả thuyết

hypothyroidism hiện tượng nhược năng tuyến giáp

hypotonia sự nhược trương

hypotonic nhược trương

hypotonic solution dung dịch nhược trương

hypotrichous (có) lông ở dưới

hypoventilation sự giảm thông gió

hypoxaemia sự giảm oxy máu

hypoxia sự giảm oxy huyết

hypsodont (có) mào răng cao

hypsophyll lá bắc

Hyracoidea bộ Đaman, bộ có túi

hysteranthous ra lá muộn, ra lá sau hoa

I region miền I

Ia antigens kháng nguyên Ia

IBA viết tắt của Industrial Biotechnology Association

IBG Nhóm công nghệ sinh học quốc tế (International Biotechnology Group)

ICAM viết tắt của Intercellular Adhesion Molecule

ichthyopterygium vây

ichthyosis (bệnh) da vảy cá

ICM viết tắt của Intact-cell MALDI-TOF-MS

iconic memory trí nhớ ngắn hạn

Id id, cái ấy

IDA viết tắt của Iron Deficiency Anemia

IDE viết tắt của Investigational Device Exemption

ideal free distribution phân bố tự do lý tưởng

ideal protein concept quan niệm protein lý tưởng

ideas of reference ý nghĩ ám chỉ

identical twins trẻ sinh đôi một trứng, trẻ sinh đôi một hợp tử

identification (sự) đồng nhất

idioblast tế bào đặc dị, dị bào

idiogram bản đồ (cấu trúc) nhiễm sắc thể, biểu đồ (cấu trúc) nhiễm sắc thể

idiopathic (thuộc) đột phát, sơ phát

idiopathy bệnh đột phát, bệnh sơ phát

idiot savant trẻ đần độn thông thái , người ngu uyên bác

Idiothermous (thuộc) máu nóng, (có) máu nóng

Idiotope idiotop, quyết định idiotyp

idiotype idiotyp

IDM quản lý bệnh tổng hợp (Integrated Disease Management)

IFBC viết tắt của International Food Biotechnology Council

IFN-alpha interferon alpha

IFN-beta interferon beta

IGF-1 nhân tố sinh trưởng giống insulin (Insulin-Like Growth Factor-1)

IGF-2 nhân tố sinh trưởng giống insulin (Insulin-Like Growth Factor-2)

IGR vùng liên gen, vùng giữa các gen (intergenic region)

IHH viết tắt của Indian Hedgehog Protein

ileum cơ ruột tịt

iliac ruột hồi, hồi tràng

iliac region miền xương

iliac veins tĩnh mạch chậu

ilium xương châu

illegitimate pollination thụ phấn không hợp, thụ phấn không chính thức

illegitimate recombination tái tổ hợp không hợp thức

illusion do giác, do tưởng

IL-1 interleukin-1

IL-Ira sinh vật đối kháng thụ quan Interleukin-1 (Interleukin-1 Receptor Antagonist)

ILSI viết tắt của International Life Sciences Institute

imaginal (thuôc) thành trùng, (có) dang trưởng thành

imaginal bud mầm thành trùng,

imaginal disk đĩa thành trùng, mầm thành trùng

imagines (các) thành trùng, (các) dang trưởng thành

imago thành trùng, dang trưởng thành

imbibition (su) hút, thấm

imbibitional movement cử động hút ẩm, cử động hút nước

imbricate xếp lợp, xếp vảy cá, mọc cõi

imidazolinone-tolerant soybeans dâu tương chịu imidazolinon

imitation (su) bắt chước

immediate hypersensitivity quá mẫn tức thì

immigration (sw) di nhâp, nhâp nôi

immobilization (su) cố đinh, làm bất đinh

immobilized culture nuôi cấy cố định, nuôi cây bất động

immune (được) miễn dịch

immune body thể miễn dịch

immune complex phức hợp miễn dịch

immune effector sites điểm gây hiệu quả miễn dịch

immune responde phản ứng miễn dịch

immune adherence kết dính miễn dịch

immune response phản ứng miễn dịch

immune response gene gen phản ứng miễn dịch

immune system hệ miễn dịch

immunity (tính) miễn dịch

immunization (sự) gây miễn dịch, tạo miễn dịch

immunize tạo miễn dịch, gây miễn dịch

immunoadhesins immunoadhesin

immunoassay xét nghiệm miễn dịch

immunoblot (kỹ thuật) thấm miễn dịch

immunoconjugate tiếp hợp miễn dịch

immunocontraception tránh thụ thai miễn dịch

immunodificiencies thiết hụt miễn dịch

immunodominant tính trội miễn dịch

immunofluorescerice (kỹ thuật) huỳnh quang miễn dịch

immunogen tác nhân gây miễn dịch

immunoglobulin globulin miễn dịch

immunoglobulin genes (các) gen globulin miễn dịch

immunological memory trí nhớ miễn dịch

immunological tolerance dung nap miễn dich

immunology miễn dịch học

immunomagnetic nam châm miễn dịch, từ tính miễn dịch

immunosensor đầu nhạy đo miễn dịch

immunosorbent chất hấp phụ miễn dịch

immunosuppression (sự) ức chế miễn dịch

immunosuppressive ức chế miễn dịch

immunotoxin độc tố miễn dịch

imperfect flower hoa bất toàn, hoa không hoàn toàn, hoa thiếu, hoa

khuyết

imperfect fungi nấm bất toàn, nấm khuyết

imperfect stage giai đoạn bất toàn

imperforate không thủng lỗ, không đuc lỗ

implant miếng cấy, mảnh cấy, miếng ghép, mảnh ghép

implantation (su) cáy, làm tổ,

impotence sự bất lực, sự liệt dương

impregnation (su) thu tinh, thu thai

impression formation tạo ấn tượng, hình thành ấn tượng

imprinting (sự) ghi sâu, in vết

in silico in silico

in silico biology sinh học in silico

in silico screening sàng lọc in silico

in situ tại chỗ, in situ

in situ gene banks ngân hàng gen in situ, ngân hàng gen tại chỗ

in vitro ngoại môi, in vitro, trong ống nghiệm

in vitro evolution tiến hoá in vitro

in vitro fertilization thu tinh trong ống nghiêm

in vitro selection chon giống in vitro, chon giống trong ống nghiêm

in vitro transcription phiên mã in vitro

in vitro translation dich mã in vitro

in vivo trong cơ thể sống, trong tế bào, in vivo, nôi môi

in volucre bao chung, tổng bao

inbred thể nôi phối

inbred line dòng nội phối

inbreeding (sự) nội phối

inbreeding coefficient hệ số nội phối

inbreeding depression suy thoái do nội phối

incentive learning tập quen có động lực

incept mầm cơ quan

incertae sedis vi trí không chắc chắn, vi trí không xác đinh

incest taboo luật cấm đồng huyết

incisors (các) răng cửa

inclusion bodies (các) thể ẩn nhập, (các) thể vùi

inclusive fitness thích ứng thêm

incompatibility (tính) tương khắc, (tính) không hợp

incompatible behaviours (các) tập tính không hợp, (các) tập tính không hợp

incidence tỷ lệ phát sinh

incidental learning tập quen tình cờ, tập quen ngẫu nhiên

incipient plasmolysis co nguên sinh ban đầu

inciscura vét ngấn, vét lần, vét lõm

incisiform (có) dạng răng cửa

involuntary muscle cotron

incomplete dominance tính trội không hoàn toàn

incomplete flower hoa không hoàn chỉnh

incomplete linkage liên kết không hoàn toàn

incomplete metamorphosis biến thái thiếu, biến thái không hoàn chỉnh

incoordination sự không phối hợp, sự mất phối hợp

incubation (su) áp, ủ

incubous (thuộc) lợp, cuối

incudes (các) xương đe

incus xuong de

IND viết tắt của Investigating New Drug

ind exemption sự miễn trừ thuốc mới nghiên cứu

indel (các) doạn xen/mất (<u>In</u>serted/<u>Del</u>eted segments)

indeciduate không rụng

indefinite 1.(có) số lượng không xác định 2.sinh trưởng đơn trục 3.cụm hoa có chùm

indefinite growth sinh trưởng vô hạn, sinh trưởng liên tục

indehiscent không mở, không nẻ, không nứt, không rách

independent assortment sự phân bố độc lập

inderterminate cleavage (sự) phân cắt không hoàn toàn

indeterminate growth sinh trưởng bất định, sinh trưởng không xác định index case ca bênh mẫu

index of abundance chỉ số phong phú

indian department of biotechnology $B\hat{\rho}$ công nghệ sinh học Ấn Đ $\hat{\rho}$

indian hedgehog protein $protein nhím \hat{A}n$ - $\hat{D}\hat{o}$

indian hemp cây cần sa

indicator cây chỉ thị

indicator species analysis (phép) phân tích loài chỉ thị

indicator species loài chỉ thi

indifferent gonad tuyến sinh duc không biệt hoá

indigenous (thuộc) địa phương, tại chỗ, bản xứ

indigestion (sự) khó tiêu, không tiêu

indirect development phát triển gián tiếp

indirect flight chiếu sáng gián tiếp

indirect immunofluorescence (kỹ thuật) huỳnh quang miễn dịch

indirect metamorphosis biến thái gián tiếp

individual cá thể, cá nhân

individual distance khoảng cách cá thể, cự ly cá thể

indole-3-acetic acid axit indol-3-axetic

induced dormancy kích thích ngủ hè

induced fit biến đổi cho phù hợp, tạo cảm ứng

inducers tác nhân gây cảm ứng

inducible enzymes enzym cảm ứng

inducible promoter promoto cảm ứng

induction (su) cảm ứng

indumentum 1.lóp lông 2.bô lông

indusiate (có) áo, (có) kén, (có) vỏ

indusiform (có) dạng áo, (có) dạng kén, (có) dạng vỏ

indusium 1.màng phôi, màng ấu trùng 2.hồi não

industrial biotechnology association hội công nghệ sinh học công nghiệp

industrial melanism nhiễm melanin công nghiệp

inequipotent không cân bằng thế năng, không đẳng thế

inequivalve (có) vỏ không đều

infantile autism tu kỷ

infant death tử vong lúc nhỏ

infarcts vùng nhồi máu

infection (bệnh) bại liệt trể em

inferior (sự) nhiễm trùng, nhiễm bệnh, nhiễm nội ký sinh

inferior dưới, ở phía dưới

inferior olivary nucleus nhân bầu dưới

inferiority complex mặc cảm tự ti

inferior vena cava tĩnh mạch chủ dưới

infertility (tính) vô sinh

infestation (sự) nhiễm trùng, nhiễm ngoại ký sinh

independent variable biến dị không phụ thuộc

inflammation sự viêm, sự sưng tấy

infliximab infliximab (thuốc kháng thể đơn dòng)

inflorescence 1.cum hoa, hoa tụ 2.cum hùng khí-tàng noãn khí

information RNA (iRNA) ARN thông tin

informational molecules (các) phân tử thông tin

infraclass ha lóp

inframarginal 1.dưới bờ, dưới mép 2.tấm rìa

infraorbital foramen *lõ dưới ổ mắt*

infraorbital glands (các) tuyến dưới

infundibular (thuôc) phễu

infundibulum 1.co quan hình phễu 2.phễu não 3.túi phế nang 4.phễu

boi 5.pheu to vi

ingest tiêu hoá, ăn uống

ingestion (sự) tiêu hoá, ăn uống

inflammatory response phản ứng viêm

ingestive behaviour tập tính ăn uống

IGF-1 viết tắt của Insulin-like Growth Factor-1

IGF-2 viết tắt của Insulin-like Growth Factor-2

ingluvies diều

ingroup, outgroup trong nhóm, ngoài nhóm

inguinal (thuộc) ben

inhalant (thuộc) hút vào

inhibition (su) ức chế, kìm hãm

inhibin sư ức chế, sư kìm hãm

inhibitor ức chế, kìm hãm

inhibitory (thuộc) ức chế, kìm hãm

inhibitory junction potential điện thế nối ức chế

inhibitory model of succession mô hình kìm hãm diễn thế

inhibitory postsynaptic potential diện thế ức chế sau sinap

initial tế bào nguyên thuỷ

initiation codon codon khởi đầu

initiation complex phức hệ khởi đầu

initiation factor yếu tố khởi đầu

initiation of translation khởi đầu dịch mã

initiator codon codon khởi đầu, mã khởi đầu, bô ba khởi đầu

injected (bi) tiêm, (bi) bom

injury sự thiệt hại, sự tổn thương

ink muc

inkblot test trắc nghiêm vết mực

ink sac túi mưc

innate 1.bẩm sinh 2.(thuộc) di truyền

innate capacity for increase khả năng tăng trưởng bẩm sinh

innate releasing mechanism co chế phóng thích bẩm sinh

innate immune response phản ứng miễn dịch bẩm sinh

innate immune system hê thống miễn dịch bẩm sinh

inner cell mass khối nôi bào

inner ear tai trong

inner glume mày trong

innervation (su) phân bố thần kinh

Innocent lành tính

innominate không tên, vô danh

inoculation (su) tiêm truyền, cấy

inorganic molecules phân tử vô cơ

inositol inositol

inositol hexaphosphate (ip-6) hexaphosphat inositol

inquiline động vật ở nhờ tổ, động vật ký cư

insanity (bệnh) tâm thần

insect cell culture nuôi cấy tế bào côn trùng

Insecta lớp Côn trùng

insecticides (các) thuốc trừ sâu

Insectivora bô ăn côn trùng

insectivorous plant cây ăn côn trùng, cây ăn sâu bọ

insemination (su) thu tinh

insert doan xen, xen vào

insertion 1.(su) đính, gắn 2.chỗ gắn 3.điểm gắn

Insertion element yếu tố đính

insertion vector vecto xen doan

insertional knockout systems hê thống bất hoạt (đánh guc) do xen đoạn

insessorial thích nghi đâu

insight learning (phương pháp) học hiểu ngay

in-situ hybridization lai tai chô

inspiration (su) hít vào

instar *tuổi*

instability of harvested population tính không ổn định các quần thể thu

hoach

institution tập tục, tập quán

insulin insulin

insulin-dependent diabetes mellitis (iddm)

insulin-like growth factor nhân tố tăng trưởng tương tu insulin

intact-cell maldi-tof.ms

integral dose *liều nguyên ven, liều đủ*

integral protein protein gắn, protein xuyên màng

integrated crop management quản lý cây trồng toàn diên

integrated disease management quản lý bệnh toàn diện

integrated pest management (ipm) quản lý sâu hại toàn diện

integrated virus virut hop nhất, virut hoà nhập

integration (sw) đính, gắn, hoà nhập

integrins *integrin*

integron doan nhảy

integument màng boc, vỏ, áo

integumentary exchange thay đổi vỏ, lột xác

integumented (thuộc) màng bọc, vổ, áo, (có) màng bọc, áo, vổ

intein vùng can thiệp, vùng xen vào (intervening domain)

intelligence quotient chỉ số thông minh, chỉ số IQ

Intensifying screen 1.màng hình tăng cường 2.tấm chắn tăng cường,

màn chắn tăng cường

intentional learning học tập có chủ đích

intention movement động tác có chủ đích

interambulacrum vùng gian chân mút, vùng kẽ chân mút

interbranchial septa vách gian mang

intercalare sun gian đốt, sun cốt hóa gian đốt

intercalary (thuộc) gióng, lóng, gian đốt

intercalary meristem mô phân sinh lóng

intercalate thêm đoạn, xen kẽ

intensity of species cường độ loài

interaction tác động tương hỗ

instinct bản năng

intercalated cells tế bào gian đốt sống

intercalated disk dĩa đêm

intercalating dyes (các) thuốc nhuộm xen kẽ

intercalation of cells sự xen kẽ tế bào

intercellular gian bào

intercellular adhesion molecule (ICAM) phân tử dính bám gian bào

intercellular spaces (các) khoảng gian bào

intercerebellar nuclei nhân gian não

interchange (sự) trao đổi lẫn nhau, hoán vị

interchondral gian sun

interciavicle xương gian đòn, xương trên ức

intercostal gian sườn, kẽ sườn

intercostal muscle co gian sườn

interdigitating cells tế bào xoè ngón

interdorsal gian lung

interference microscope kính hiển vi giao thoa

interferon chất ức chế sinh sản

interfascicular camblum tượng tầng gian bó

interfascicular region miền gian bó

interference (su) nhiệu, giao thoa

interfering RNAs ARN nhiễu, ARN can thiệp

interferon inteferon, chất kìm hãm sinh sản, chất ức chế sinh sản

interim office of the gene technology regulator (IOGTR) văn phòng tạm

thời điều phối công nghệ gen

interkinesis gian kỳ (phân bào), kỳ nghỉ

interleukin gian bạch cầu tố, interleukin

intermediary metabolism trao đổi chất trung gian

intermediate filaments (các) sợi trung gian

intermediate mesoderm trung phôi bì

intermediate host vât chủ trung gian

intermedium xương gian cổ tay, xương gian cổ chân, xương cườm

intermittent reinforcement củng cố tùng đợt

internal image tượng trong, hình ảnh bên trong

internal phloem libe trong

internal respiration hô hấp bên trong

internal secretion chất nội tiết

internasal septum vách gian mũi

international food biotechnology council hội đồng công nghệ sinh học thưc phẩm quốc tế

international life sciences institute viện khoa học sự sống quốc tế

international office of epizootics cơ quan dịch bệnh động vật quốc tế

international plant protection convention công ước bảo vệ thực vật quốc tế international society for the advancement of biotechnology hội quốc tế vì sư tiên tiến của công nghê sinh học

international union for protection of new varieties of plants (UPOV) liên đoàn quốc tế bảo vệ các giống thực vật mới

internaulin internaulin

interneuron noron trung gian, noron chuyển tiếp, noron đệm

internodal bands vân ngang, băng ngang

internuncial gióng, lóng

interoceptor nội thụ quan, thàn kinh nội cảm thụ

interopercular xương nắp mang màng

interparietal (thuộc) xương gian đỉnh

interphase gian kỳ (phân bào)

interpositional growth sinh trưởng lõm vào, sinh trưởng xậm nhập vào

inter-renal body thể gian thận

interrupted genes gen ngắt quãng

interruptedly pinnate (có) lá kép lông chim đứt đoạn

intersegmental membrane màng gian đốt

intersex dạng giới tính trung gian, dạng chuyển tiếp giới tính

interspecies hybrids lai khác loài

interspecific giữa các loài, khác loài

interstitial (thuôc) khe, kẽ

interstitial cell of Leydig tế bào kẽ Leydig

interstitial cell tế bào kẽ

interstitial fliud dịch gian bào, dịch mô interval schedule of reinforcement chế độ củng cố cách quãng intervening sequence trình tự can thiệp intervertebral gian đốt sống intervertebral discs đĩa gian đốt sống intestinal (thuộc) ruột intestine ruôt

intine vỏ trong, màng trong

intoxication (sự) trúng độc, nhiễm độc, ngộ độc

intracellular trong tế bào, nội bào

intracellular enzyme enzym nội bào

intracellular fluid dịch nội bào

intracellular messengers chất truyền tin nội bào

intracellular transport vận chuyển nội bào

intracranial pressure ap suat trong so

intrafusal trong thoi co

intrapleural trong màng phổi

intrapleural pressure áp suất màng phổi

intrapulmonary presure áp suất trong màng phổi

intraspecific trong loài

intraspecific competition sự tiêu hoá nội bào

intrathoracic pressure áp suất lồng ngực

intra-vitam staining nhuộm sống

intraxylary phloem *libe gần trục, libe trong gỗ*

intrazonal soil đất nội đới

intrinsic nội tại, bên trong

intrinsic factor yếu tố nội tại, yếu tố tác động bên trong

intrinsic growth factor nhân tố tăng cường nội tại

intrinsic protein protein nội tại

intrinsic rate of growth tốc độ tăng trưởng cấp số nhân

intrinsic rate of rincrease tốc độ tăng trưởng nội tại

introduction (sự) đưa vào, nhập vào

introgression lai nhập gen

introgressive hybridization lai nhập gen

introjection (tác dụng) nội hợp

intromittent đưa vào, đút vào

intron intron

introrse hướng trục, quay vào, hướng tâm

introvert 1.người hướng nội, hướng về nội tâm 2.nếp cuộn vào

intrusive growth sinh trưởng xâm nhập

intussusception (sự) phát triển lồng vào, phát triển chui vào inulin inulin

invaginate lõm vào

invagination (su) lõm vào, lôn vào

invasin invasin

inversion (su) đảo đoan

inversion chromosome segments sư đảo đoan nhiễm sắc thể

invertase invertaza

invertebrata nhóm động vật không xương sống

Invertebrate Đông vật không xương sống

inverted đảo ngược, quay ngược, lộn ngược

inverted micelle micell dåo nguoc

inverted repeat doan lap ddo ngược

Investigating New Drug thuốc mới đang nghiên cứu

investigational new drug thuốc mới nghiên cứu

investment áo, vó, bao

involuntary nervous system hê thần kinh sinh dưỡng

involute xoắn, cuốn, co, cuộn vào

involution sư xoắn, sư cuốn, sư co

iodophilic bacteria vi khuẩn nhuộm iot

IOGTR viết tắt của Interim Office of the Gene Technology Regulator

ion ion

ion channels kênh ion

ion trap bãy ion

ion-exchange chromatography sắc ký trao đổi ion

ionization time of flight mass spectrometry thời gian ion hoá của máy đo khối phổ bay

ionizing radiation phóng xa ion hoá

ionophore thể vận chuyển ion, thể mang ion

ionotropic hướng ion

ipsilateral cùng bên, cùng phía

ip-6 viết tắt của Inositol HexaPhosphate

IPM quản lý sâu hại tổng hợp (Integrated Pest Management)

IPPC viết tắt của International Plant Protection Convention

IPTG (Iso-Propyl-ThioGalactoside) IPTG (chất cảm ứng có tác dụng giải ức chế quá trình phiên mã operon lac).

Ir gene gen Ir

iridial (thuôc) mống mắt

iridocyte tế bào đốm sắc cầu vồng

ionic bond liên kết ion

iris mống mắt

iron bacteria (các) vi khuẩn sắt

irregular không đều

irritability (tính) dễ kích thích, khả năng kích thích

iRNA viết tắt của information RNA

iron bacteria vi khuẩn (ăn) sắt

iron deficiency anemia (ida) bệnh thiếu hụt sắt

iron law of the discount rate dịnh luật sắt về tỷ lệ thấp

irritability độ mẫn cảm

irritant (thuộc) kích thích

ISAB viết tắt của International Society for the Advancement of Biotechnology

ischiadic (thuộc) xương ngồi, (thuộc) ụ ngồi

ischial (thuộc) xương ngồi, (thuộc) ụ ngồi

ischium xương ngồi, ụ ngồi

islets of Langerhans đảo nhỏ của Langehan

iso-agglutination (su) ngung kết cùng loài

iso-antigen kháng nguyên cùng loài

isobilateral đối xứng hai bên đều

isocercal (có) thuỳ vây đuôi đều

isodactylous (có) ngón bằng nhau, (có) ngón đều

isodont (có) răng đều, (có) răng bằng nhau

iso-electric focusing tụ tiêu đẳng điện

isoelectric contractions đường đẳng điện

isoelectric point diểm đẳng điện

isoenzyme isoenzym, đồng enzym

isogamy (tính) đẳng giao

isogenetic đẳng phát sinh, phát sinh đẳng tính

isogenic đẳng gen

isoflavins isoflavin

isoflavones isoflavon

isoflavonoids isoflavonoid

isogamy (tính) bất đẳng giao

isokont (có) lông roi đều

isolate phân lập, tách, biệt lập

isolation experiment thí nghiệm phân lập

isolating mechanism cơ chế cách ly

isolecithal đẳng noãn hoàng, noãn hoàng đều

isoleucine isoleucin

isomastigote (có) lông roi đều, (có) lông roi bằng nhau

isomer chất đồng phân

isomerase isomeraza

isomerous (có) mẫu đều, (có) số đều, đẳng số

isometric contraction co co đẳng cự

isometric growth tăng trưởng đều

isomorphic đẳng hình, đều hình

isomorphic alternation of generations xen kẽ thế hệ đẳng hình

isomorphous replacement thay thế đẳng hình

isonome đường đồng thức

iso-osmotic đẳng thẩm thấu

isopedin isopedin, chất ngà láng vảy

isopentenyladenine isopentenyl adenin

Isopoda bô Chân đều, bô Bình túc

isopodous (có) chân đều

isoponds động vật chân đều

isoprene isopren (hydrocarbon)

Isoptera *bộ Cánh đều*

isostemonous (có) cùng cơ số với số nhi

isotachophoresis phép điện di đẳng tốc (một dạng điện di mao dẫn)

isotherm đường đẳng nhiệt

isothiocyanates isothiocyanat

isotonic đẳng trương

isotonic solution dung dich dẳng trương

isotonic contraction co đẳng trương

isotope therapy liệu pháp chất đồng vị

isotopes chất đồng vị

isotopic dilution pha loãng đồng vị

isozymes isozym

ISPM tiêu chuẩn quốc tế về quản lý sâu hại (International Standards for

Pest Management)

isthmus eo

itch sự ngứa ghể

iter đường dẫn, ống dẫn, cống

iteroparous để nhiều lần

ITP điện di đẳng tốc (isotachophoresis)

ivory ngà, ngà voi

J chain chuỗi J J exon exon J Jacobson's gland (các) tuyến Jacobson Jacobson's organ co quan Jacobson James-Lange theory of emotions thuyết cảm xúc James-Lange Japan bio-industry association hôi công nghiệp sinh học Nhật bản jasmonate cascade tâng jasmonat jasmonic acid axit jasmonic jaundice bệnh vàng da jaw joint khớp hàm jaws hàm jejunum *hõng tràng* jgular (thuộc) cổ, họng, tĩnh mạch cảnh Johnston organ co quan jordanon species loài Jordanon jugal (thuôc) xương má jugular nerve dây thần kinh hầu jumping genes gen nhảy juncea *mù tạt dại* junction điện thế nối junk DNA ADN vô dụng, ADN phế thải just notice jable difference (su) khác nhau vừa vặn thấy được juvenile non, chưa thành thực juvenile hormone hormon ấu trùng juvenile mortality tử vong ở con non juvenile phase pha non, giai doan non juxtaglomerular apparatus bô máy gần cầu thân juxtamedullary nephrons tuỷ thận

K

kappa chain chuỗi kapa

KARI Viện nghiên cứu nông nghiệp Kenya hoặc Kawanda ở Uganda

karnal bunt bệnh karnal bunt ở lúa mì do Tilletia indica

karyogamy (sự) phối hợp nhân, dung hợp nhân

karyogram nhân đồ, bản đồ nhân

karyon nhân

karyotype kiểu nhân

karyotyper máy xác định kiểu nhân

Kaspar-Hauser experiments thí nghiệm Kaspar-Hauser

katadromous (thuôc) di cư xuôi dòng, di cư ra biển

kataplexy (tính) giả chết

kb viết stắt của kilobase

kd viết stắt của kilodalton

K-cell tế bào K

Kefauver rule luật Kefauver

keloid seo lõi

kelp 1. tảo be 2.tro tảo be

Kenya biosafety council hội đồng an toàn sinh học Kenya

keratin keratin

keratogenous hoá sừng, tạo sừng

ketose *ketoza*

key khoá phân loại

keyhole limpet haemocyanin hemoxyanin hà

K-factor analysis phân tích nhân tố K

kidney thận

kidney development sự phát triển của thận

kidney stones sỏi thận

killer T cell tế bào T giết người

kilobase (kb) kilô bazơ

kilobase pairs (kbp) các cặp kilô bazơ

kilodalton (kd) kilodalton

kin ety thể động

kin selection chọn lọc theo dòng họ

kinaesthesia chứng mất cảm giác vận động

kinaesthesis cảm giác vận động

kinase kinaza

kinases kinaza

kinase assays xét nghiệm bằng kinaza

kinesin kinesin

kinesis (su) vân đông theo (cường đô) kích thích

kinetin kinetin, chất sinh trưởng thực vật

kinetochore vùng gắn thơi, đoạn trung tâm

kinetic energy năng lượng vận động, năng lượng chuyển hoá

kinetodesma sợi động

kingdom giới

kinin *kinin*

kinome kinom

Klenow fragment doan Klenow

klinostat máy hồi chuyển

knee đầu gối

kneecap xương bánh chè

knockdown đánh gục

knockin nhập gen, biểu hiện gen nhập

knockout nốc ao

knockout (gene) nốc ao (gen), bất hoạt gen chủ

knot 1.nốt, mấu 2.mắt

knottins nhiều mấu, nhiều mắt

KO thuốc nhuộm màu cam Kusabira

Koch's postulates luận đề Koch

Korsakoff's psychosis (chứng) loan tâm thần Korsakoff

Korsakoff's syndrome hội chứng Korsakoff

Koseisho cơ quan phê duyệt dược phẩm mới của Chính phủ Nhật

kozak sequence trình tự kozak

konzo xem lathyrism

Krantz anatomy giải phẫu Krantz

Krebs cycle chu trình Krebs

Krummholz cây thấp vùng núi cao

K-selection chon loc K

K-selection chọn lọc theo K

K-strategist chiến lược K

Kupifer cell tế bào Kupifer

kurtosis độ nhọn

K-value giá trị K

kunitz trypsin inhibitor chất ức chế trypsin Kunitz

kusabira orange thuốc nhuộm màu cam kusabira

L

label đánh dấu (bằng huỳnh quang hoặc phóng xa) labeled molecules or cells các phân tử hoặc tế bào được đánh dấu labelling theory thuyết đánh dấu labia 1.cánh môi 2.mánh môi sờ, tuỳ dưới môi 3.thuỳ vòi labial *môi* labial palp *månh môi sờ* labia majora *môi lớn* labia minora *môi bé* labiate (có) môi labium *månh môi* labrum månh môi trên, månh môi trước labyrinth mê lô, đường rối labyrinthodont (có) răng rối lab-on-a-chip phòng thí nghiệm trên con chip lac nhưa cánh kiến thô lac operon operon lac LACI viết tắt của Lipoprotein-Associated Coagulation (Clot) Inhibitor laccase laccaza lachrymal (thuôc) nước mắt, lê lachrymal fluid nước mắt, lệ laciniate xể thuỳ, khía sâu lacrimal (thuôc) nước mắt, lê lacrimal duct *ong lê* lacrimal gland tuyến lê lacrimation (su) chảy nước mắt lactation (su) tiết sữa lacteals mach nhũ chấp lactic (thuộc) sữa lactic acids axit lactic lactiferous 1.(có) nhưa mủ 2.(có) sữa lactiferous ducts ong nhưa mủ, ông sữa lactobacilli vi khuẩn lactoza Lactobacillaceae ho Vi khuẩn sữa lactoferricin lactoferricin lactoferrin lactoferrin lactonase lactonaza lactoperoxidase lactoperoxidaza lactose lactoza

lacuna khoang trống, chỗ trống

lagena bình mang

lagenostome ống dẫn trứng

lagging (su) rót lai

lagging strand sợi chậm (sao chép chậm)

Lagomorpha bô Găm nhấm

lagopodous (có) chân phủ lông

lalling (sự) nói bập bẹ

Lamarckism chủ nghĩa Lamarck

lambda bacteriophage thực khuẩn thể lamda

lambda chain chuỗi lamda

lambda phage thực khuẩn thể lamda

lamella phiến, bản mỏng, lá mỏng

lamellibranch (có) mang phiến

lamina 1.cấu trúc dạng phiến 2.phiến, tấm mỏng, lớp mỏng

lamina propria *lớp đệm niêm mạc*

laminarin laminarin

laminar flow lớp mỏng, dòng nhỏ

lamina terminalis tấm tận cùng, lá tận cùng

laminin laminin

lamins lamin

lampbrush chromosome nhiễm sắc thể chổi đèn

lanate (có) lông mịn, (có) dạng lông mịn

lanceolate (có) dang mác

lanciriating đau nhói, đau nhức nhối

Langerhans cell tế bào Langerhans

landrace giống truyền thống

Langerhans cells (các) tế bào Langerhans

Langerhans islets dåo Langerhans

language acquisition device vùng ngôn ngữ, bộ lĩnh hội ngôn ngữ

laniary (thuộc) răng xé mồi, (có) dạng răng xé mồi

lanuginose (có) lông tơ, (có) lông măng

lanugo *lông máu*

lapidicolous sống dưới đá

Laplace law quy tắc Laplace

large intestine ruột già, đại tràng

larva *ấu trùng, ấu thể*

larva instars tuổi ấu trùng

larviparous để ấu thể, để ấu trùng

larvivorous ăn ấu thể, ăn ấu trùng

Laryngeal receptor thụ quan thanh quản

larynx thanh quản

latency (tính) âm i, (tính) tiềm tàng, (tính) nghỉ

latency period giai đoạn tiềm tàng

Laryngotracheal chamber túi hầu-khí quản

latency stage giai đoạn tiềm tàng

latent tiềm ẩn, nghỉ, âm ỉ

latent content nội dung ẩn

latent heat tim nghỉ tiềm tàng

latent learning tập quen ngầm

latent period thời kỳ tiềm tàng, thời kỳ chậm phát

lateral (thuộc) bên, cạnh, cành bên

lateral fissure kẽ nút đường bên

lateral geniculate nucleus nhân khuỷu bên

lateral inhibition ức chế đường bên

lateral intercellular space khoảng bên gian bào

lateral line system hệ thống đường bên

lateral meristem mô phân sinh bên

lateral plate *tấm bên*

laterigrade di ngang, bò ngang

laterosphenoid xương bướm

late genes các gen biểu hiện muộn

late protein *protein* (giúp gen) biểu hiện muộn

late wood gỗ muộn

latex 1.nhua mu 2.latex

laticiter tế bào nhựa mủ, ống nhựa mủ

laser capture microdissection vi phẫu bằng laser

laser inactivation bất hoạt bằng laser

lateral line system hệ thống cơ quan đường bên

laterality (tính) chuyên hoá bên

laterallzation (sự) chuyên hoá bê

lateral line đường bên

lathyrism chứng liệt chân do ngộ độc lathyrus

latitude vĩ độ

lattice hypothesis giả thuyết mạng lưới

Lauraceae họ Nguyệt quế

law of effect luật hiệu quả

layering 1.(sự) phân lớp, phân tầng 2.(sự) ép cành tạo cây mới

leaching (sự) rửa lũa, ngâm lũa

laurate người được giải thưởng

lauric acid axit lauric

lauroyl-acp thioesterase thioesteraza lauroyl-acp

lazaroids lazaroid

l-carnitine *l-carnitin*

LCM phép vi phẫu bắt giữ bằng laze (Laser Capture Microdissection)

LCPUFA viết tắt của Long Chain Poly-Unsaturated Fatty Acids

LD mất cân bằng liên kết (Linkage Disequilibrium)

LDL viết tắt của Low-Density Lipoprotein

LDLP viết tắt của Low-Density LipoProtein

LDLP receptors thu quan LDLP

LE cell tế bào LE

lead đường dẫn

lead equivalent duong luong chì

leader dẫn đầu, ngọn chính, thân chính

leader peptides peptid dẫn đầu

leader sequence trình tự dẫn đầu, đoạn dẫn đầu (một đoạn mRNA)

lead poisoning nhiễm độc chì

lead protection bảo vệ (bằng) chì

leaf *lá*

leaf area index chỉ số diện tích lá

leaf gap hốc lá

leaflet lá chét, lá con

leaf mosaic khảm lá

leaf scar seo lá

leaf sheath bẹ lá, bao lá

leaf succulent thực vật lá mong

leaf trace vét lá

leak channels *kênh lô*

leaky mutants đột biến rò, đột biến không triệt để

LEAR hạt chín có hàm lượng axit erucic thấp (low-erucic-acid rapeseed)

learned helplessness bất lực tập quen

learning (sự) học tập, tập quen

learning set định hướng tập quen

learning theory thuyết học tập, thuyết tập quen

least distance of distinct vision khoảng nhìn rõ tối thiểu

lecithin lecithin, chất lòng đỏ, chất noãn hoàng

lecithocoel khoang noãn hoàng, túi noãn hoàng

lectin lectin

leg chân

leghaemoglobin hemoglobin đậu

legume 1.quả đậu 2.cây đậu

Leguminosae họ Đậu

leguminous (thuộc) cây họ Đậu

lemma *mày dưới, mày ngoài*

lemniscal system hệ thống chất trắng lens thể thuỷ tinh, nhân mắt lentic (thuôc) nước đứng, nước đong, nước tù lentic ecosystem hê sinh thái nước đứng lenticel *lõ vỏ* lenticular (có) dang thấu kính lentiform nucleus nhân dang thấu kính Lepidoptera *bô Cánh vảy* lepidote (được) phủ vảy lepospondylous (có) đốt sống hai mặt lepromin test thử nghiêm lepromin leptin leptin leptin receptors thu quan leptin leptocercal (có) đuôi mỏng, (có) đuôi thon dài leptocercous (có) đuôi mỏng, (có) đuôi thon dài leptodactylous (có) ngón thon dài leptodermatous (có) da mỏng, (có) bì mỏng leptom libe, mô mach libe leptome libe, mô mach libe leptonema soi månh leptosporangium túi bào tử mỏng leptotene leptoten, giai doan soi Leslie matrix model mô hình khuôn Leslie lessivage (su) rửa trôi sét lethal (thuôc) gây chết lethal dose liều lương gây chết lethal factor yếu tố gây chết lethal gene gen gây chết lethal mutation dôt biến gây chết leu viết tắt của leucine leucine leucin leucoblast nguyên bào bach cầu leucocyte bach câu leucocytopenia (su) giảm bạch cầu leucocytosis (su) tăng bach câu leucon cấu trúc leucon

leucopenia (su) giảm bach cầu

leukaemia ung thư bạch cầu leukemia ung thư bach cầu

leukocytes bach câu

leucoplast hat không màu, vô sắc lap

leukotrienes lokotrien, leukotrien

levator cơ nâng

levorotary (l) isomer chất đồng phân quay trái (l)

lewisite levisit

Leydig's duct ống Leydig

Leydig cells tế bào Leydig

L-forms dang L

LH viết tắt của Luteinizing Hormone

Lhiidae phân lớp Loa kèn, tổng bộ Loa kèn

liana cây leo

liane cây leo

libido duc vong

library thư viện

lichen địa y

Lie detector máy phát hiện nói dối

lie lách

Lieberkuhn's crypts hốc Lieberkuhn's, khe ruột non, khe Lieberkuhn's

lienal (thuộc) lách

liengastric (thuộc) lách-dạ dày

LIF huỳnh quang được tạo ra bằng laze (laser-induced fluorescence)

life cycle chu kỳ sống, vòng đời

life form dang sống

life table bảng sức sống, bảng thông số sinh học

ligament dây chẳng

life-history lịch sử đời sống

ligand phối tử

ligase *ligaza*

ligation (sự) nối

light (L) chain chuỗi nhẹ L

light ánh sáng, chiếu sáng

light-chain variable (vl) domains vùng biến động chuỗi nhẹ

light microcope kính hiển vi quang học

light reactions (các) phản ứng sáng

light trap (cái) bẫy đèn

light using ratio hệ số sử dụng năng lượng ánh sáng

lignans $s \phi i g \tilde{\delta}$

lignicole sống trong gỗ

lignicolous sống trong gỗ

lignin chất gỗ, lignin

lignivorous $(thu\hat{o}c)$ ăn $g\tilde{o}$

 $lignocellulose \ \textit{lignocelluloza}$

ligulate (có) thìa lìa, (có) mảnh lưỡi, (có) lưỡi nhỏ

Liliaceae họ Loa kèn

Liliopsida lớp Hành, lớp Loa kèn, lớp Huệ

limb 1.chi, chân, cánh 2.phiến (lá) 3.mép cánh hoa

limb muscle co chi

limbic system *hệ limbic*

limbous chòm lên nhau

lime-induced chlorosis (bênh) vàng úa do vôi

limicolous sống trong bùn

limit cycle chu kỳ giới hạn, ổn định

limiting factor nhân tố giới hạn

limivorous ăn bùn

limnobiotic sống ở nước ngọt

limnology hô học

limnophilous va đầm hồ

limonene limonen

Lincoln index chỉ số Lincohl, chỉ số độ lớn quần thể

linear 1.đài 2.tuyến tính, thẳng hàng

lingua 1.lưỡi 2.mảnh hạ hầu, mảnh dưới hầu 3.đáy miệng

lingual (thuộc) luỗi, luỗi gai

lingual lipase lipaza luõi

lingulate (có) dạng lưỡi

linkage (sự) liên kết

linkage disequilibrium bất cân bằng liên kết

linkage group nhóm liên kết

linkage map bản đồ liên kết

linkaged gene gen liên kết

linker tác nhân liên kết, tác nhân kết nối, linke

linker protein protein liên kết

linking kết nối

Linnaean system hệ thống phân loại Linnaeus

linoleic acid axit linoleic

linolenic acid axit linolenic

LPAAT protein protein LPAAT (LysoPhosphatidic Acid Acyl

Transferase)

lipase lipaza

lipid bilayer *lóp kép lipid*

lipid body thể lipid

lipid rafts mång lipid (nổi)

lipid sensors đầu đò lipid

lipid vesicles khoang lipid

lipidomics hệ mỡ học

lipogenous sinh mõ, sinh lipid, tao mõ

lipolytic enzymes enzym phân giải lipid

lipophilic ua mõ

lipoplast thể lipid

lipopolysaccharide lipopolysacarid

lipoprotein lipoprotein

lipoprotein-associated coagulation inhibitor (LACI) chất chống đông liên

kết lipoprotein, chất ức chế vón cục liên kết lipoprotein

liposome liposom

lipoxidase lipoxidaza

lipoxygenase (lox) lipoxygenaza

lipoxygenase null không có lipoxygenaza

lissencephalous (có) bán cậu đại não tron

Listeria monocytogenes vi khuẩn Listeria monocytogenes

lithite hạt vôi, sởi

lithocyts túi sỏi, túi đá

lithodomous sống trong hốc đá, sống trong kẽ đá

lithogenous tạo đá, hoá đá

lithophagous 1.ăn đá 2.đục đá, khoan đá

lithophyte thực vật mọc trên đá

lithotomous khoan đá, đuc đá

litter *lóp phủ*

littoral 1.ven biển 2.vùng hồ nông

littoral seaweed communities quần xã cổ biển ven biển

littoral zone vùng ven biển

liver 1.tuyến tiêu hoá, gan tuy 2.gan

live cell array dàn tế bào sống

liver flukes sán lá gan

liver x receptors (lxr) thụ quan X của gan

liverworts lớp Địa tiền

LMO viết tắt của Living Modified Organism

loci locut (số nhiều)

living modified organism sinh vật biến đổi gen

Lloyd Morgan's canon quy tắc Lloyd Morgan

loam đất thịt, đất pha

lobate phân thuỳ, xể thuỳ, chia thuỳ

lobe thuỳ

lobed phân thuỳ, xể thuỳ, chia thuỳ

lobopodium chân thuỳ

lobose (có) thuỳ

lobotomy (thủ thuật) mở thuỳ

lobular (thuộc) thuỳ nhỏ, tiểu thuỳ

lobular of testis thùy tinh hoàn

lobulate xể thuỳ nhỏ, chia thuỳ nhỏ

lobulus tiểu thuỳ

local potential diên thế cuc bô

local stability of community on định tại chỗ của quần xã

localization (su) định vị

lockjaw (bệnh) uốn ván, (chúng) co cúng cơ

locular (thuộc) ô, ngăn, phòng

locule xoang, ô, ngăn, phòng

loculicidal xể ô, xể vách doc

loculus xoang, ô, ngăn phòng

locus locut

locust châu chấu

lodicules mày cực nhỏ

logistic equation phương trình logistic

logistic growth sinh trưởng logistic

logistic population growth quần thể sinh trưởng Logistic

lomasome lomasom, thể biên, túi biên

lomentose (có) quả thắt ngấn

lomentum quả thắt ngấn

long-day plant cây ngày dài

long gevity tuổi thọ

longicorn (có) râu dài, (có) sừng dài, (có) vòi dài, (có) anten dài

longipennate (có) cánh dài, (có) lông vũ dài

longirostral (có) mỏ dài, (có) vòi dài

longitudinal valve van doc

long shoot chồi dài, chồi vượt, chồi vươn

locus locut

LOI lạc đàn, mất dấu vết (loss of imprinting)

long terminal repeat đoạn lặp dài ở đầu cuối

long-sightedness tật viễn thị

long-term memory trí nhớ dài hạn

looming response phản ứng kinh hoàng

loop vòng nút

looping movement chuyển động vòng nút

loops of Henle nút Henle

loose connective tissue mô liên kết lỏng

loph mào răng

lophobranchiate (có) tấm mang lược

lophodont (có) răng mào, (có) răng lược

lophophore thể lược

loral (thuộc) vùng gian mắt mỏ

lore vùng gian mắt mỏ

lorica *vỏ giáp*

lotic ecosystem hệ sinh thái nước chảy

LOSBM thức ăn đậu tương nghèo oligosaccharid (Low-Oligosaccharide Soybean Meal)

loss of imprinting *mất dấu*

loss-of-function mutations đột biến chức năng mất dấu

Lotka's equations (các) phương trình Lotka

Lotka-Volterra model *mô hình Lotka-Vontera*

lower quartile điểm tứ phân vị dưới

low-density lipoproteins (LDLP) lipoprotein độ đậm thấp

low-linolenic oil soybeans dâu tương (có hàm lượng) dầu linolenic thấp

low-lipoxygenase soybeans dậu tương (có hàm lượng) lipoxygenaza thấp

low-phytate corn ngô (có hàm lương) phytat thấp

low-phytate soybeans đậu tương (có hàm lượng) phytat thấp

low-stachyose soybeans dâu tương (có hàm lượng) stachyoza thấp

low-temperature tolerance (tính) chịu nhiệt độ thấp

low-tillage crop production sản xuất cây trồng trên đất thấp

lox viết tắt của lipoxygenaza

lox null soybeans đậu tương lox-0, đậu tương không có lipoxygenaza

lox-1 lipoxygenaza-1

lox-2 lipoxygenaza-2

lox-3 lipoxygenaza-3

LPS viết tắt của LipoPolySaccharide

LSD viết tắt của Lysine Specific Demethylase

l-selectin selectin-l

lucid dreaming mo tinh

luciferase luciferaza

luciferin luciferin

lumbar (thuộc) động mạch thắt lưng, thần kinh thắt lưng, đốt sống thắt lưng

lumen 1.khoang tế bào 2.lòng ống

luminase luminaza

luminesce phát quang, phát sáng

luminescence (sự) phát quang, phát sáng

luminescent assays xét nghiệm phát quang

luminophore vật mang huỳnh quang

lunar *xương nguyệt*

lunate (thuộc) trăng khuyết, bán nguyệt, (có) dạng liềm

lung *phổi*

lung book phổi lá sách

lung-irritant receptor thụ quan kích thích phổi

lung-related pressure áp suất phổi

lunula vét liềm, thể liềm

lunular (có) dang liềm

lunulate (thuôc) trăng khuyết, bán nguyêt, (có) dang liềm

lunule vét liềm, thể liềm

lupus luput

lupus erythematosus luput ban đổ

lupus erythematosus cell tế bào luput ban đỏ

luteal (thuộc) tế bào thể vàng

luteal phase pha thể vàng

lutein cells tế bào lutein, tế bào thể vàng

lutein lutein, thể vàng

luteinizing hormone hormon thể vàng

luteinizing hormone-releasing hormone gi¶i ph $\tilde{a}ng$ hormon t ^{1}o th \acute{O} $v\mu ng$ luteolin luteolin

lux gene gen lux (gen phát sáng)

lux proteins protein lux (protein phát sáng)

lxr viết tắt của liver x receptors

lycopene lycopen

Lycopsida lóp Thạch tùng

lymph lympho, bạch huyết

lymph gland tuyến bạch huyết

lymph heart tim bach huyết

lymphatic duct ong bach huyết

lymphatic system hê bach huyết

lymphatic valves van bạch huyết

lymphocyte tế bào lympho

lymphocyte function associated molecules phân tử liên quan tới chức năng lympho bào

lymphocytes tế bào lympho, lympho bào

lymphogenous sinh bạch huyết, tạo bạch huyết

lymphoid organs co quan lympho

lymphoid stem cells tế bào dạng lympho

lymphoid tissues mô lympho, mô bạch huyết

lymphokine lymphokin

lymphoma u lympho, ung thư mô bạch huyết

lymph sinuses (các) xoang bạch huyết

lymph vessels mạch bạch huyết

lymphotoxin lymphotoxin

lyocytosis (sự) tiêu mô

lyochrome lyochrom

lyophilization làm khô lạnh

lyra *thể lia*

lyrate (có) dạng bàn lia

lyriform organs cơ quan dạng đàn lia

lys viết tắt của lysine

lyse tan, tiêu

lysergic acid diethylamide diethylamit axit lysergic

lysin lysin, tiêu tố

lysine lysin

lysine specific demethylase (LSD) demethylaza đặc hiệu lysin

Iysis (sự) phân giải, tiêu

lysogenic tiềm tan

lysogenic cycle chu trình tiềm tan

lysogeny (sự) tiềm tan

lysophosphatidylethanolamine lysophosphatidylethanolamin

lysosome lysosom, tiêu thể

lysozyme lysozym, enzym phân giải

lyssa (bệnh) dại

lytic sinh tan

lytic cycle chu trình tan

lytic infection nhiễm tan

lytta 1.thể giun, vách lưới 2.(bệnh) dại

M

M cells (các) tế bào M MAA viết tắt của Marketing Authorization Application MAB viết tắt của Monoclonal AntiBodies maceration (su) ngâm macrocyte đai hồng cầu, hồng cầu lớn macrofauna hê đông vật lớn macrogamete đại giao tử, giao tử lớn macroglia tế bào thần kinh đêm macroglobulin macroglobulin, đai globulin macromere đại phôi bào, phôi bào lớn, tế bào cực thực vật macromolecular đại phân tử macromolecules đai phân tử macronucleus nhân lớn, nhân dinh dưỡng macronutrient chất dinh dưỡng đa lương, nguyên tố đa lương macroparasites ký sinh cỡ lớn macrophage đai thực bào, thể thực bào macrophage colony stimulating factor (MCSF) nhân tố kích thích hình thành khuẩn lac đai thực bào macrophagous ăn mồi lớn macrophyll lá to, lá lớn macroscopic thô, vĩ mô, (có thể) nhìn bằng mắt thường macroevolution tiến hoá vic mô, tiến hoá lớn, tiến hoá qua các kỳ đia chất macrosome hat lớn macrosplanchnic (có) thân dài chân ngắn macrospore đại bào tử, bào tử cái macrosporophyll lá đai bào tử, lá bào tử cái, đai bào tử diệp macrotous (có) tai to, (có) tai lón MACS sàng lọc tế bào bằng từ tính (Magnetic Cell Sorting) macula acustica điểm thính giác, vết thính macula điểm, đốm, mấu nhỏ, hố nhỏ, lõm nhỏ maculae chấm, đốm, điểm macula lutea điểm vàng macule điểm, đốm, mấu nhỏ, hố nhỏ, lõm nhỏ madreporite tấm lỗ đỉnh magainins magainin (peptid kháng khuẩn) Magendie's foramen lõ Magendie maggot giòi magic bullet dan thần

Maglinant tumor ung thư ác tính

Magnesium magie

magnetic antibodies kháng thể từ tính

magnetic beads hôt từ tính

magnetic cell sorting phân hạng tế bào bằng từ tính, sàng lọc tế bào bằng từ tính

magnetic labeling đánh dấu bằng từ tính

magnetic particles hat từ tính

Magnoliidae phân lớp Ngọc lan, tổng bộ Ngọc lan

Magnoliophyta phân ngành Ngọc lan

Magnoliopsida lóp Ngoc lan

Maillard reaction phản ứng Maillard

maize ngô

major basic protein protein cơ bản trưởng thành

major depression trầm cảm nghiêm trọng

major histocompatibility antigen kháng nguyên phù hợp mô chính

major histocompatibility complex phức hợp phù hợp mô chính

mal (multiple aleurone layer) gene gen mal (gen qui định lớp đa aleuron)

malacia (chứng) nhuyễn mô

macrosmatic (có) cơ quan khứu giác phát triển

malacology nhuyễn thể học

malacophily (tính) thụ phấn nhờ thân mềm chân bụng

Malacostraca phân lớp Giáp xác

malacotracous (có) vỏ mềm

malar (thuộc) vùng má, xương gò má

malaria bệnh sốt rét

male 1.giống đực 2.đực, (thuộc) tính đực

male pronucleus nhân nguyên đực, nhân tinh trùng

male sterility (tính) bất thụ đực

maleic hydrazide maleic hydrazit

malignant ác tính

malleolar 1.(thuộc) xương mắt cá 2.mấu xương mác

malleolus mắt cá, xương mắt cá

malleus 1.xuong búa, 2.xuong nghiền

Mallophaga bộ ăn lông

MALDI-TOF-MS viết tắt của Matrix-Associated Laser Desorption

Ionization Time of Flight Mass Spectrometry

male-sterile bất thụ đực

Malonyl CoA (dẫn xuất của Ac-CoA)

Malpighian body tiểu thể Malpigi

Malpighian corpuscule tiểu thể Malpigi

Malpighian cell tế bào Malpigi

Malpighian layer lóp Malpigi

Malpighian tubes ống Malpigi

Malvaceae họ Bông

mamilla núm vú

mamillar body thể dạng núm

mamma vú, tuyến sữa

Mammalia lớp Động vật có vú, lớp Thú

mammalian cell culture nuôi cấy tế bào động vật có vú

mammary (thuộc) vú, tuyến vú

mammary gland tuyến vú

Man chủng Người

management quản lý sinh thái

mandible 1.hàm dưới 2.hàm nghiền

mandible of insects hàm nghiền của côn trùng

mandible length chiều dài hàm dưới

mandibular cartilage sun hàm dưới

mandibular glands tuyến hàm dưới

manganese mangan

mania con hưng cảm

manifest dream content nội dung của biểu thị giác mơ

manna giọt mật

mannan oligosaccharides oligosaccharid mannan

 $mann an oligo saccharides \quad mann an oligo saccharid$

mannogalactan mannogalactan

manoxylic wood gõ mềm, gỗ xốp

mantle áo, lớp bao

mantle cavity 1.xoang bao tim 2.khoang áo

Mantoux test thử nghiệm Mantoux

Manubrium 1.cán 2.cán xương ức 3.cán xương búa 4.cán dù

manus bàn tay

manyplies da lá sách

map *bản đồ*

map distance khoảng cách (trên) bản đồ (di truyền)

MAPK kinaza protein hoạt hoá bởi tác nhân phân bào (Mitogen-Activated Protein Kinase)

MAPK system hệ thống MAPK

mapping (sư) lập bản đồ, xây dựng bản đồ

mapping (of genome) lập bản đồ, xây dưng bản đồ (của hệ gen)

marcescent (sự) khô héo, tán úa

marginal (thuộc) rìa, mép, cạnh, bờ

marginal layer lóp áo

marginal meristem mô phân sinh rìa, mô phân sinh bên

marihuana marihuana

marine system hệ biển

mark and recapture đánh dấu và bắt lai

marker (DNA marker) chỉ thị, dấu chuẩn (chỉ thị ADN)

marker (DNA sequence) chỉ thi, dấu chuẩn (môt trình tư ADN)

marker (genetic marker) chỉ thị, dấu chuẩn (chỉ thị di truyền)

marker assisted breeding nhân (chọn) giống nhờ chỉ thị

marker assisted selection chọn giống nhờ chỉ thị

marking dấu ghi, vết

marrow tuỷ (xương)

MARS chọn giống định kỳ nhờ chỉ thị (marker-assisted recurrent selection)

marsk đầm lầy

marsupial (thuộc) có túi

marsupial mammal thú có túi

Marsupiala bộ Thú có túi

marsupium túi nuôi con, túi ấp

MAS chon giống nhờ chỉ thị (Marker Assisted Selection)

mask cơ quan bắt mồi

masochism (chứng) khổ dục, (chứng) khổ dâm, (chứng) loạn dâm thích đau

masoglea thực bào trung bì

mass applied genomics hệ gen học ứng dụng hàng loạt

mass khối lượng

mass migration di cư đồng loạt

mass number số khối

mass reflex phản xa khối

mass spectrometer máy đo khối phổ

masseter conhai

masseteric (thuôc) cơ nhai

mass-flow hypothesis giả thuyết dòng vật chất

massively parallel signature sequencing giải trình tự hàng loạt các dấu

song song (trong định dạng các ARN ngắn)

mast quả hạch, quả sồi, quả dẻ gai

mast cell tế bào mast, tế bào phì, dưỡng bào

mastication (sự) nhai, nghiền

mastax mê nghiên

masticatory nhai, nghiền

Mastigomycotina phân ngành Nấm có động bào tử, lớp Nấm có động bào tử

Mastigophora lớp Trùng roi

mastoid (có) dạng núm, (có) dạng chữm

maternal effect tác dụng của mẹ, hiệu ứng của mẹ, ảnh hưởng của mẹ

maternal immunity miễn dịch mẹ truyền

maternal mARN mARN me

mating type kiểu giao phối, kiểu ghép đôi

matric potential thể hút mao mạch

matrix 1.chất cơ bản 2.chất nền

matrix metalloproteinases (MMP) metalloproteinaza co chât

matrix-assisted laser desorption (quá trình) đẩy rời laze bằng cơ chất

matroclinous (có) tính trạng mẹ, (có) dòng mẹ

matromorphic (có) dang me

matter mů

maturation (su) thành thuc, trưởng thành

maturation divisions phân bào thành thục, phân chia giảm nhiễm

maturation of behaviour thành thục về tập tính

maturation of oocyte tế bào trứng chín

maturation promoting factor yếu tố khở đầu chín

maxilla 1.hàm trên, xương hàm trên 2.hàm dưới

maxillae (các) hàm trên, (các) xương hàm trên, (các) hàm dưới

maxillary (thuộc) hàm trên, xương hàm trên

maxillary glands tuyến hàm trên

maxilliferous (có) hàm

maxilliform (có) dang hàm

maxilliped månh chân hàm, chân hàm

maximal food chain chuỗi thức ăn tối đa

maximum permissible concentration nồng độ tối đa cho phép

maximum permissible dose flux thông lượng tối đa cho phép

maximum residue level mức độ gốc cực đại

maysin maysin (hoá chất ở ngô có tác dụng diệt côn trùng)

maze mê lộ, đường rối

MCA viết tắt của Medicines Control Agency

MCS viết tắt của Multiple Cloning Site

MCSF viết tắt của Macrophage Colony Stimulating Factor

MCT triacylglycerid chuỗi trung bình (Medium Chain Triacylglycerides)

MD viết tắt của Muscular Dystrophy

MEA Hiệp định môi trường đa phương (Multilateral Environmental Agreement)

mean trung bình (số học)

mean arterial blood pressure huyết áp trung bình

mean lethal dose liều gây chết trung bình

mean-square error sai số bình phương trung bình

meat thit

meatus ông, ngách

mechanical tissue mô cơ, mô đỡ

mechanoreceptor cơ quan thụ cảm cơ học

Meckel cartilage sun Meckel

meconium cút su

med ullary bundle bó lõi, bõ ruột

mediad theo truc, theo đường giữa

median eye *mắt giữa*

median số trung vị, (giá trị) trung bình

mediastinum trung thất

medical model mô hình y học

medicines control agency (MCA) cục (cơ quan) kiểm soát thuốc

medifoods thực phẩm được

medium môi trường (nuôi cấy), trung bình

medium chain saturated fats mõ bão hoà chuỗi trung bình

medium chain triacyglycerides triacyglycerid chuỗi trung bình

medium chain triglycerides triglycerid chuỗi trung bình

medulla 1.tuỷ 2.lõi, dác, ruột

medulla oblongata hành tuỷ

medullary 1.(thuộc) tuỷ 2.(thuộc) lõi, dác, ruột

medullary canal *ống tuỷ*

medullary folds nép thần kinh

medullary plate tấm tuỷ

medullary ray 1.miền gian bó 2.tia tuỷ

medullary sheath 1.bao nguyên mộc 2.bao tuỷ, bao myelin

medullated nerve fibres sợi thần kinh có bao myelin

medullated protostele trụ nguyên sinh có tuỷ

medullate (có) tuỷ, (có) lõi, (có) giác, (có) ruột

medullated (có) tuỷ, (có) lõi, (có) giác, (có) ruột

medusa súa

megabase megabazo (môt triệu bazo)

megafauna khu hệ động vật lớn

megakaryocyte stimulating factor nhân tố kích thích tế bào nhân lớn

megaphytes thực vật lớn

megagamete đại giao tử, giao tử cái

megakaryocyte tế bào nhân khổng lồ

megalecithal nhiều noãn hoàng

megaloblast nguyên hồng câu khổng lồ

megamere phôi bào lớn

meganucleus nhân lớn, nhân sinh dưỡng

megaphanerophyte $c\hat{a}y g\tilde{o} l\acute{o}n$

megaphyll lá to, lá lớn

megaphyllous (có) lá lón

megasporangium túi bào tử cái, nang đại bào tử

megaspore đại bào tử, bào tử lớn

megasporophyll lá bào tử cái, lá đại bào tử, đại bào tử diệp

mega- yac viết tắt của Mega-Yeast Artificial Chromosomes

mega-yeast artificial chromosomes (mega YAC) nhiễm sắc thể nấm men lớn nhân tao

maximum permissible dose rate suất liều lượng tối đa cho phép

maximum permissible level mức tối đa cho phép

maximum sustainable yeild thu hoạch bền vững tối đa

Meibomian glands (các) tuyến Meibomi, tuyến sụn mí mắt

meiomerous thiếu bộ phận, giảm bộ phận

meiomery (tính) thiếu bộ phận, (tính) giảm bộ phận

meiosis (sự) giảm phân, phân bào giảm nhiễm

meiospore bào tử đơn bội

Meissner's corpuscles (các) tiểu thể Meissner

Meissner's plexus dám rối thần kinh Meissner

melanism (chứng) nhiễm melanin

melanoblast nguyên bào melanin, nguyên hắc tố bào

melanocyte-stimulating hormone hormon kích thích tế bào melanin

melanoidins melanoidin (chất chống oxy hoá mạnh trong cơ thể người)

melanoma ung thư da (u màu đen)

melanophore tế bào sắc tố đen, tế bào melanin

melanosporous (có) bào tử đen

melanosporous (chứng) nhiễm sắc tố melanin

Melastomaceae ho Mua

melliphagus ăn mật

mellivorous *ăn mật*

melotic (thuộc) giảm phân, phân bào giảm nhiễm

melotic arrest ngừng giảm phân

melting nóng chảy, biến tính

melting (of DNA) biến tính ADN, nóng chảy ADN

melting temperature nhiệt độ nóng chảy

melting temperature of DNA nhiệt độ biến tính ADN

member thành phần, chi

membrana màng

membrana tectoria màng Corti, màng mái

membrana tympani màng nhĩ, trống tai

membrane 1.màng 2.màng tế bào

membrane filter bộ loc màng

membrane potential diện thế màng

membranella màng nhỏ, màng mỏng

memory trí nhớ, bộ nhớ

memory cell tế bào ghi nhớ

memory span khẩu đô trí nhớ, quãng nhớ, trí nhớ ngắn hạn

memory trace dấu vết ghi nhớ

menarche tuổi bắt đầu có kinh

Mendel's laws (các) định luật Mendel

Mendelian character tinh trang Mendel

Mendelian genetics do truyền học Mendel

Meniere 's disease bệnh Meniere

meninges (các) màng não-tuỷ

meninx màng não-tuỷ

menopause (sự) ngừng kinh, mãn kinh, tắt kinh

mensa mặt nghiền, thớt nghiền

menstrual cycle chu kỳ kinh nguyệt

menstrual cycle chu kỳ kinh nguyệt

menstruation kỳ kinh nguyệt, kỳ hành kinh

menstrution hiện tượng kinh nguyệt

mental (thuộc) cằm, vùng cằm, mảnh cằm

membrane channels kênh (trên) màng

membrane transport vận chuyển (qua) màng

membrane transporter protein protein vận chuyển (qua) màng

membranes (of a cell) màng (của tế bào)

MEMS các hệ thống vi cơ điện (Micro-ElectroMechanical Systems)

mental age tuổi khôn, tuổi tâm thần, tuổi trí tuê

mental model *mô hình tư duy*

mental retardation (chứng) tâm thần chậm chạp, (chứng) tâm thần trì đôn

mental set nếp tư duy, nếp suy nghĩ

mentum 1.cam 2.vung cam

mEPSPS mEPSPS (dang m của enzym 5-EnolPyruvyl-Shikimate-3-

Phosphate Synthase)

mericlinal dạng khẩm bao từng phần

meridional (thuộc) kinh tuyến, (thuộc) chiều dọc

meriiscus sun chêm

meristele trụ phân chia, trung trụ nhánh

meristem *mô phân sinh*

merogamy (tính) tiếp hợp giao tử nhỏ

merogenesis (sự) phân đốt

merogony (sự) phát triển đoạn trứng

merome đốt thân, khúc thân

meroplankton sinh vật nổi theo mùa

merosthenic chi sau không bình thường, chi sau đặc biệt phát triển

meristem culture nuôi cây mô phân sinh

meristic phân đoạn, phân đốt

meristic variation biến đổi số lương Merkel cells té bào Merkel mermaid's purse vỏ trứng cá đuối meroblastic phân cắt không hoàn toàn messenger RNA ARN thông tin mestome bó mach gỗ-libe merozoite thể hoa thi, thể chia đoan merycism (su) nhai lai mesarch toå trung tru, toå tâm mesaxonic foot chân truc giữa, chân móng guộc lể mescaline *mescalin* mesectoderm trung ngoại phôi bì mesencephalon não giữa mesenchyma trung mô, mô giữa mesenchymal adult stem cells tế bào gốc trưởng thành trung mô mesenchymal stem cell (MSC) tế bào gốc trung mô mesenchymatous (thuôc) trung mô, mô giữa mesenchyme trung mô, mô giữa mesenterial (thuôc) ruôt giữa, (thuôc) mac treo ruôt mesenteric (thuộc) ruột giữa, (thuộc) mạc treo ruột mesenteric caeca ruôt thừa, manh tràng, ruôt tit mesenteron ruôt giữa mesentery 1.nép doc vách ruôt, tia vách ruôt 2.mac treo mesethmoid sun gian xương sàng mesiad hướng mặt phẳng giữa mesial (thuộc) mặt phẳng dọc giữa mesh size cõ mắt lưới mesmerism (sư) thôi miên mesobenthos sinh vât đáy sâu trung bình mesoblast trung phôi bì, lá phôi giữa mesoblastic (thuôc) trung phôi bì, lá phôi giữa

mesoblastic somites (các) đốt thân trung phỏi bì, (các) đốt thân lá phỏi giữa
mesocarp vỏ quả giữa, trung quả bì

mesocarp vò quả giữa, trung quả bì
mesocoele xoang não giữa, cống
mesoderm trung phôi bì, lá phôi giữa
mesodermal adult stem cells tế bào gốc trưởng thành trung phôi
mesofauna khu hệ động vật cỡ vừa
mesogaster mạc treo dạ dày, màng treo dạ dày
mesogloea lớp keo đệm, lớp keo giữa, tầng trung gian
mesokaryote nhân giữa, nội nhân

mesolecithal (có) lượng noãn hoàng trung bình, (có) lượng noãn hoàng vừa

mesohyl mô giữa, trung mô

mesometrium mac treo tử cung, mạc treo dạ con

mesomorph người có hình thái trung bình

mesonephric (thuộc) trung thận

mesonephric duct ống trung thân

mesonephros trung thận, thể Wolff

mesophile thể ưa nhiệt trung bình, sinh vật ưa nhiệt trung bình

mesophilic ưa nhiệt trung bình, ưa nhiệt ôn hoà

mesian (thuộc) mặt phẳng dọc giữa

mesomeres đốt giữa, khúc giữa

mesophilic bacteria vi khuẩn ưa nhiệt độ trung bình

mesophyll thit lá

mesophyll cell tế bào thit lá

mesophyte thực vật ôn đới-ẩm trung bình

mesorchium mạc treo tinh hoàn, màng treo tinh hoàn

mesosternum 1.phần giữa xương ức, thân xương ức, cán ức 2.mảnh ứcngưc giữa

mesotarsal (thuộc) đốt bàn chân giữa 2.khớp mắt cá

mesoscale qui mô trung bình

mesothoracic trung biểu mô

mesothorax đốt ngực giữa

mesotrochal (có) vành lông rung giữa

mesovarium mạc treo buồng trứng, màng treo buồng trứng

messenger thể mang thông tin, phân tử mang thông tin

messenger RNA mARN (ARN thông tin)

mestom sheath bao bó mạch gỗ-libe

mestome sheath bao bó mạch gỗ-libe

met viết tắt của methionin

metabohite chất chuyển hóa, sản phẩm chuyển hoá

metabolic (thuộc) chuyển hoá, trao đổi chất

metabolic engineering kỹ thuật trao đổi chất

metabolic flux analysis phân tích dòng chảy trao đổi chất

metabolic pathway con đường trao đổi chất, con đường chuyen hoá

metabolic rate tốc độ chuyển hoá

metabolism trao đổi chất, chuyển hoá

metabolism (hiện tượng) chuyển hoá, (sự) trao đổi chất

metabolite chất trao đổi

metabolite profiling định dạng chất trao đổi

metabolome hệ trao đổi chất

metabolomics môn trao đổi chất

metabolon đơn vi trao đổi chất

metaboly (tính) biến dạng, (tính) đổi dạng

metabonomic signature dấu ấn trao đổi chất (bộ chất trao đổi tại một thời điểm)

metabonomics môn Phản ứng trao đổi chất (nghiên cứu sự biến đổi trao

đổi chất khi có tác động ngoại cảnh hoặc do thao tác gen)

metacarpal (thuộc) xương đốt bàn tay

metacarpale (thuôc) xương đốt bàn tay

metacarpus xương đốt bàn tay

metacercaria áu trùng metacercaria

metachronal rhythm nhịp đổi thời, nhịp khác thì

metachrosis (sự) thay đổi màu da

metacoele não thất IV, khoang não sau, khoang cuối

metadiscoidal placentation nhau thai kết đĩa

metagenesis (sự) xen kẽ thế hệ sinh sản

metal tags vòng đeo sắt, thể kim loại

metalloenzyme metalloenzym

metalloproteins metalloprotein

metamere đốt thân, khúc thân, cơ thể, khúc cơ thể

metameric (thuôc) phân đốt

metameric segmentation phân đốt

metamerism (hiện tượng) phân đốt

metamodel methods (of bioinformatics) phương pháp mô hình trung

bình (trong tin sinh học)

metamorphic (thuộc) biến thái

metamorphosis (sự) biến thái

metamyelocyte tuỷ bào thứ sinh, hậu tuỷ bào

metanephric (thuộc) hậu thận

metanephric duct ống hậu thận, ống thận sau

metanephridia hậu đơn thận

metanephridium hậu đơn thận

metanephros hậu đơn thận

metanomics xem metabonomics

metaphloem libe thứ cấp, libe hậu sinh

metaplasia (sự) biến dạng mô

metaplasis giai đoạn thành thực, giai đoạn chín

metaphase kỳ giữa

metaphase plate tấm kỳ giữa

metapodial (thuộc) bàn tay, bàn chân, cổ chân, đốt sau cuống bụng, phần cuối cuống bụng

metapodium 1.bàn tay, bàn chân, cổ chân 2. đốt sau cuống bụng 3. phần cuối cuống bung

metapophysis mấu trên mỏm khớp đốt sống

metarterioles nhánh động mạch nhỏ

metasitism (hiên tương) ăn thit đồng loại

metasoma phần cuối bung

metasomatic (thuộc) phần cuối bụng

metastasis 1.(su) di căn 2.(su) chuyển chức năng

metatarsal (thuôc) xương bàn chân

metatarsale (thuôc) xương bàn chân

metatarsus 1.đốt bàn cuối 2.xương bàn chân

Metatheria phân lớp Thú có túi

metathoracic (thuộc) đốt ngực cuối

metathorax đốt ngưc cuối

metaxenia tác dung phấn hoa

metaxylem hậu mộc, mô gỗ thứ cấp, mô gỗ vách dày

Metazoa phân Giới động vật đa bào

metecdysis giai đoạn phục hồi sau lột xác

metencephalon phần trước não sau

methadone methadon

methaemoglobin metheoglobin

methane methan

methionine methionin

methyl jasmonate jasmonat methyl

methyl salicylate salicylat methyl

methylated methyl hoá

methylation (su) methyl hoá

metoecious hai vật chủ, song vật chủ

metoestrus giai đoạn sau động dục

metoxenous (ký sinh) nhiều vật chủ

metric trait tính chất định lượng

meter mét, vật đo

MFA phân tích luồng trao đổi chất mạnh (Metabolic Flux Analysis)

MGED Hội dữ liệu biểu hiện gen vi dàn (Microarray Gene Expression Data Society)

MHC viết tắt của Major Histocompatibility Complex

MHC I phức hợp phù hợp mô chủ yếu cấp độ I (Major Histocompatibility Complex, class I)

MHC II phức hợp phù hợp mô chủ yếu cấp độ I (Major Histocompatibility Complex, class II)

MIAME thông tin tối thiểu về thí nghiệm vi dàn (minimum information about a microarray experiment)

micelle micel, chuỗi phân tử, miền kết tinh, sợi cenlulô

micriclimatic variation biến đổi vi khí hâu

micro-environment vi môi trường, tiểu môi trường

micro-incineration (su) nung vi lượng, thiêu vi lượng

micro sensors đầu đo vi nhạy

micro total analysis systems hệ thống phân tích vi tổng thể

micro total analytical systems hệ thống phân tích vi tổng thể

microaerophile sinh vật ưa khí ít oxy

microarray (testing) vi dàn (dùng để xét nghiệm)

microbe vi khuẩn, vi sinh vât

microbial activity hoat tính vi khuẩn

microbial physiology sinh lý học vi sinh vật

microbial respiration hô hấp vi khuẩn

microbial source tracking lựa chọn nguồn vi sinh vật

microbicide diêt vi khuẩn

microbiology vi sinh vật học

microbivora dinh dưỡng bằng vi sinh vật

microbody vi thể, thể nhỏ

microchannel fluidic devices dung cu long vi kênh

microclimate vùng vi khí hậu, vùng khí hậu nhỏ, vùng tiểu khí hậu

Micrococcaceae ho Vi cầu khuẩn

microdissection vi giải phẫu, vi phẫu

micro-electromechanical systems hệ thống vi cơ điện

microevolution tiến hoá vi mô

microfauna hệ động vật nhỏ

microflora hê thực vật nhỏ

microfibril vi soi (xenlulô)

microfilament vi sợi (bào chất)

microfilaria áu trùng giun chỉ

microfluidic chips chip vi long

microfluidics môn vi lỏng học

microgamete tiểu giao tử, giao tử đực

microgametocyte tế bào giao tử đực, tiểu giao tử tế bào, tế bào tiểu giao tử

microglia thần kinh đệm nhỏ

microglobulin microglobulin, tiểu globulin

microgram microgram

microinjection vi tiêm

microlecithal ít lòng đỏ, ít noãn hoàng

microhabitat differentiation biệt hoá vi môi trường

microorganism vi sinh vật

micromachining vi gia công, vi cơ khí

micromodification sửa đổi nhỏ, vi sửa đổi

micromanipulator máy vi thao tác, máy vi sử lý

micromere tiểu phôi bào, phôi bào nhỏ, tế bào cực đông vật

micrometer eyepiece thước trắc vi thị kính

micron micron, micromet

micronucleus nhân nhỏ, nhân sinh sản

micronutrient chất dinh dưỡng vi lương, nguyên tố vi lương

microorganism vi sinh vât

microparasites vật ký sinh cỡ nhỏ

microparticles vi hat, hat nhỏ

microphage tiểu thực bào, thể thực bào nhỏ

microphagocytic (thuộc) tiểu thực bào, thể thực bào nhỏ

microphagous ăn mồi nhỏ

microphanerophyte cây gỗ nhỏ, cây mộc nhỏ

microphyll 1.lá nhỏ 2.lá cực nhỏ

microphyllous (có) lá nhỏ, (có) lá cực nhỏ

Microphyllophyta ngành Thực vật lá nhỏ

Micropodiformes bộ Chân nhỏ, bộ Chân thô sơ

micropocious (có) chân nhỏ, (có) chân thô sơ

micropropagation (su) vi nhân giống

micropterous (có) vây nhỏ, (có) cánh nhỏ

microRNA ARN nhỏ

microsatellite DNA ADN vi vệ tinh

microsmatic (có) cơ quan khứu giác kém phát triển

microsomes tiểu thể, vi thể, thể nhỏ, hạt nhỏ

microspecies loài phụ

microsplanchnic (thuôc) thân nhỏ-chân dài

microsporangium 1.túi bào tử đực, túi tiểu bào tử, nang tiểu bào tử 2.túi phấn, bao phấn

microspore 1.tiểu bào tử 2.hạt phấn

microsporocyte tế bào mẹ hạt phấn, tế bào mẹ tiểu bào tử

microsporophyll lá bào tử đực, lá tiểu bào tử, tiểu bào tử diệp

microsporophyte thể tiểu bào tử

microtome máy vi phẫu, máy cắt tiêu bản hiển vi

microtopography of soil vi địa mạo của đất

micropyle 1.lõ noãn 2.rón hạt 3.lỗ trứng

microradiography (phép) chụp phóng xạ hiển vi (phép) chụp rơnghen vi cấu trúc, (phép) chụp tia X vi cấu trúc

microscope kính hiển vi

microsystems technology công nghệ vi hệ thống

microtubule vi ông, vi quản

microtubule-organizing centre trung tâm tạo vi ống

microvilli (các) vi nhung mao, lông nhung nhỏ

mictic eggs trứng bất thụ

micturition (sự) tiểu tiện, đái

midbrain não giữa

middle ear tai giữa

middle lamella tấm gian bào, phiến giữa, mảnh giữa

midgut ruôt giữa

midrib 1.gân giữa 2.sống giữa

midriff co hoành

mid-oleic sunflowers hướng dương (có hàm lượng) oleic trung bình

mid-oleic vegetable oils dầu thực vật (có hàm lượng) oleic trung bình

migrating motor complex phúc họp vận chuyển

migration (sự) di cư, di trú

migration inhibition factor yếu tố ức chế di tản

migration of cell tế bào di động

migratory cell tế bào di đông

mildew (bênh) mốc

milk glands (các) tuyến sữa

milk teeth (các) răng sữa, bộ răng sữa

millipede rét, cuốn chiếu

Millipore filter bộ lọc nhiều lỗ, bộ lọc Millipore

milt 1.lách 2.tinh hoàn, tinh dịch, se 3.thụ tinh trứng

mimetic (thuộc) bắt chước, nguy trang, hoá trang

mimetics (su) bắt chước, nguy trang, hoá trang

mimic (thuộc) bắt chước, nguy trang, hoá trang

mimicry (tính) bắt chước, (tính) nguy trang, (tính) hoá trang

mineralization (sw) khoáng hoá

mineral chất khoáng

mineral deficiency thiếu hụt chất khoáng

mineral nutrient chất dinh dưỡng

mineralization of chemical khoáng hoá của chất dinh dưỡng hoá học

mines mo

miniature endplate potentials diện thế tận cùng thu nhỏ

minimal area diện tích tối thiểu

minimized domains vùng tối thiểu

minimized proteins protein tối thiểu

minimum tillage đất canh tác tối thiểu

miniprotein domains vùng protein tối thiểu

miniproteins vi protein, protein nhỏ

minus strain dòng âm

miosis (sự) co đồng tử, co con ngươi

miracidium *ấu trùng miracidia, ấu trùng có lông rung*

mire *bãi lầ*y

miRNAs (các) ARN ty thể

miscarriage (su) sẩy thai, để non

mismatch repair sửa chữa khập khiếng, sửa chữa không khớp

missense mutation dôt biến sai nghĩa, đôt biến nhầm nghĩa mitochondria ty thể (số nhiều) mitochondrial DNA ADN ty thể mitochondial matrix chất nền ty thể mitochondrion ty thể mitogen tác nhân (gây) phân bào, tác nhân (gây) nguyên phân mitogen-activated protein kinase kinaza protein được hoạt hoá bởi tác nhân phân bào mitogenic signals tín hiệu phân chia tế bào mitosis (sư) nguyên phân, phân bào nguyên nhiễm mitospore bào tử nguyên phân mitotic (thuôc) nguyên phân, phân bào nguyên nhiễm mitotic crossing over trao đổi chéo (trong) nguyên phân mitotic index chỉ số nguyên phân mitotic spindle thoi nguyên phân mitral (có) dang mũ, (có) dang chóp mitral valve van hai lá, van nhĩ-thất mitriform (có) dang lá, (có) dang mũ, (có) dang chóp mixed pha trôn, hỗn hợp mixed bud chồi hỗn hợp mixed inflorescence cum hoa phức mixed lymphocyte culture nuôi cấy lympho bào hỗn hợp mixed-function oxygenases oxygenaza chức năng hỗn hợp mixotrophic ăn tap, tap dưỡng, ký sinh không hoàn toàn MMP viết tắt của Matrix MetalloProteinases mobbing (sư) tao đám đông chống trả mobile element yếu tố di đông, phần tử di đông mobile genetic element yếu tố di truyền vận động mobile organism sinh vât di đông modal interval khoảng mốt, khoảng mô thái modality thể thức modal value giá tri mốt, giá tri có tần suất cao nhất mode (giá tri) mốt model organism sinh vât mô hình modelling (su) bắt chước, noi gương moder mùn bán phân giải, vật chất nửa phân huỷ modern synthesis tổng hợp nhân tao modifier gen sửa đổi, gen cải biến, gen thường biến modiolus tru ốc tai modular organism sinh vât modul moiety *môt nửa* moisture độ ẩm

mol mol

molality nồng độ mol theo khối lượng

molarity nồng độ mol theo dung tích

molars răng cối

mold *mốc*

mole 1.mol, phân tử gam 2.vết chàm, novi 3.khối máu tu

molecular biology sinh học phân tử

molecular cloning sự tách dòng phân tử

molecular filter bộ lọc phân tử

molecular formula công thức phân tử

molecular beacon mốc hiệu phân tử

molecular biology môn Sinh học phân tử

molecular breeding nhân giống phân tử, chọn giống phân tử

molecular bridge cầu phân tử

molecular chaperones chaperon phân tử

molecular diversity da dang phân tử

molecular evolution tiến hoá phân tử

molecular fingerprinting xác định dấu vân phân tử

molecular genetics di truyền học phân tử

molecular lithography (phép) in đá phân tử

molecular machines bộ máy phân tử

molecular pharming molecular pharming (thương hiệu của Cty được

phẩm lấy từ cây trồng)

molecular profiling định dạng phân tử

molecular sieves giần sàng phân tử

molecular weight trọng lượng phân tử

Mollusca ngành Thân mềm

molting (sự) lột xác

moment momen, thời trị

monad 1.bào thể đơn 2.hạt phán rời, hạt phán đơn lẻ, bộ đơn

monadelphous một bó nhị

monandrous 1.một túi đực 2.một nhị

monarch một bó nguyên mộc

monarch butterfly bướm chúa

monemonics thuật luyện trí nhớ

Monera giới Monera

Mongolism (hội chứng) Down

mongrel giống lai, vật lai, cây lai

monimostyly kiểu gắn xương vuông-vảy, kiểu khớp bất động xương vuông vảy

monoamine oxidase oxidaza monoamin

monocardian (có) tim đơn, (có) tim hai ngăn

monocarpellary mô lá noãn, (có) lá noãn đơn

monocarpic ra quả một lần

monocerous môt sừng

monochasial cyme xim một ngả

monochasium xim một ngả

monochiamydeous (có) bao hoa đơn

monochiamydeous chimera thể khẩm bao đơn

monocistronic don cistron

monoclimax don cao dinh

monoclimax theory thuyết một cao đỉnh, thuyết đơn cao đỉnh

monocliny hoa lưỡng tính, hoa hoàn toàn

monoclonal antibody kháng thể đơn dòng, kháng thể đơn clon

monocolpate một rãnh, đơn rãnh

monocot cây một lá mầm

Monocotyledones lớp Môt lá mầm, lớp Đơn tử diệp

monocotyledonous môt lá mầm

monocular môt mắt

monocule động vật một mắt

monoculture (su) đôc canh, đơn canh

monocyclic một vòng

monocyte bạch cầu đơn nhân, tế bào mono, bạch cầu mono

monodactylous một ngón

monodont môt răng

monoecious 1.(có) hoa phân tính cùng gốc 2.lưỡng tính, đực cái trên

cùng một cá thể

monoecious cùng gốc

monoecious species loài cùng gốc

monoestrous một lần động dục

monogamous don giao

monogenetic 1.(thuôc) sinh sản đơn tính, sinh sản vô tính, thuyết phát

sinh một nguồn 2.một hệ gen 3.một nguồn

monogerm *một mầm*

monogony (tính) sinh sản vô tính

monolayer culture nuôi cấy lớp đơn

monolete môt khe, môt vết

monohybrid cross phép lai một tính trạng, phép lai đơn tính

monomer monomer

monomorphic một dạng, mộ hình, đơn hình, đơn dạng

monosaccharides monosaccharid

monounsaturated fats mõ đơn không bão hoà

monounsaturated fatty acids axit béo don không bão hoà

mononuclear phagocyte system hệ thống thực bào đơn nhân

monophagous đơn thực, ăn một loại thức ăn, ăn một loại mồi

monomer đơn phân, monome

monophagy tính đơn thực

monophasic một pha, một kỳ, một giai đoạn

monophyletic một nguồn gốc, một dang tổ tiên

monophyletic group nhóm đơn nguyên, nhóm cùng nguồn gốc

monophyly đơn tộc, đơn gốc

monophyodont một bộ răng

monoploid thể đơn bội

monopodial growth sinh trưởng một trục chính

monosaccharide đường đơn

monosome nhiễm sắc thể lẻ, nhiễm sắc thể X

monosomy (hiện tượng) thể một, (hiện tượng) thiếu một nhiễm sắc thể

monospermy (tính) thụ tinh đơn

monosporous 1.một bào tử 2.sinh từ một bào tử

monostichous một dãy, một hàng

monosynaptic stretch reflex bạch cầu đơn nhân to

monotocous (thuộc) để một lứa, ra quả một lần

Monotremata bộ Thú đơn huyệt

monotreme động vật đơn huyệt

monotrophic (thuộc) đơn dưỡng, đơn thực, ăn một loại thức ăn, ăn một loại mồi

monotypic (thuộc) một loại, kiểu duy nhất, kiểu độc nhất

monozygotic twins trẻ sinh đôi cùng trứng, trẻ sinh đôi cùng hợp tử

Monro's foramen lõ Monro

monster quái thai, quái vật

Monte-Carlo methods phương pháp Monte-Carlo

moor đầm lầy

moorland vùng đầm lầy

mor mùn thô, đất rừng

Morgagni's ventricle khoang Morgagni

morph kiểu hình thái

morphactins morphactin

morphallaxis (sự) tái sinh đổi dạng

morphine morphin, thuốc phiện

morphogen chất tạo hình

morphogenesis (sự) phát sinh hình dạng, tạo hình, hình thành hình dang

morphogenetic (thuộc) phát triển hình dạng, tạo hình, hình thành hình dạng

morpholino morpholino (một phương pháp làm câm lặng gen) morphological (thuôc) hình thái morphology hình thái học

morphosis (sư) phát triển hình thái, phát triển hình thể

morphotic (thuộc) phát triển hình thái, phát triển hình thể

mortality tỷ lệ chết, tỷ số chết

morula phôi dâu

morula state giai đoạn phôi dâu

mosaic 1.thể đốm, thể khảm 2.thể khảm 3.khảm lá 4.(bênh) đốm lá

mosaic development (sự) phát triển khẩm

MOS viết tắt của MannanOligoSaccharides

mosaic thể khảm, (thuộc) khảm

mosaic evolution (sự) tiến hoá khẩm

mosquito muõi

moss *rêu*

mossy fibres soi rêu

mother cell tế bào mẹ

motivation động lực

motoneuron noron vận động

motor (thuộc) vận động

motor areas vùng vận động

motor cell tế bào vân đông

motor cortex vỏ vận động

motor end plates (các) lá cuối (tận cùng) thần kinh vận động

motor habits thói quen vận động, thao tác quen

motor nervous system hệ thần kinh vận động

motor neurons dây thần kinh vận động, noron vận động

motor nuclei nhân vận động

motor programs chương trình vận động

motor protein protein vận động

motor system hệ vận động

mould mốc, nấm mốc

motor unit đơn vị vận động

moult rung lông, thay lông, rung tóc, lột xác, rung sừng

mountain núi, đài nguyên

mountain sickness chứng say núi

mouse-ear cress cải xoong tai chuột

mouth miệng, lỗ mở, cửa

mouth parts phần phụ miệng

mouth structure cấu trúc miêng

movement sư vận động, sư chuyển đông

MPSS giải trình tự hàng loạt bằng các dấu song song (massively parallel signature sequencing)

MRAS viết tắt của Mutual Recognition Agreements

mRNA mARN

MRA hiệp định công nhận lẫn nhau (Mutual Recognition Agreements)

MreB sợi MreB (protein định hình các vi khuẩn dạng roi)

MRL viết tắt của Maximum Residue Level

mRNA mARN xem Messenger RNA

MS máy khối phổ (Mass Spectrometer)

MSA tự lắp ráp ở mức phân tử (Molecular Self-Assembly)

MSC viết tắt của Mesenchymal Stem Cell

MSF viết tắt của Megakaryocyte Stimulating Factor

MST viết tắt của Microbial Source Tracking

mt viết tắt của melting temperature

MTAS (các) hệ thống phân tích vi tổng thể (Micro Total Analysis Systems)

mtDNA mtADN, ADN ty thể

muciform (có) dạng dịch nhầy

mucilaginous (có) dịch nhầy, (có) nhựa keo

mucinogen chất tạo dịch nhầy

mucins chất nhầy, muzin

mucoid (có) dạng nhầy

mucopolysaccharides mucopolysacarit

mucoproteins mucoprotein

mucosa màng nhầy, niêm mạc

mucous (có) chất nhầy, (có) dịch nhầy

mucous cell tế bào tuyến nhầy

mucous glands tuyến nhầy

mucous membrane màng nhầy, niêm mạc

mucro mấu nhọn, đầu nhọn

mucronate (có) mấu nhọn, (có) đầu nhọn

mucus dịch nhầy, niêm dịch

mucus gland tuyến nhầy

mucus secreting cells tế bào tiết dịch nhày

MUFA viết tắt của MonoUnsaturated Fatty Acids

mulch lớp phủ đất, lớp thảm mục

mull mùn mềm của đất rừng

Muller's muscle co Muller

Mullerian duct *ống Muller*

Mullerian mimicry (tính) nguy trang Muller, (tính) bắt chước Muller

multiarticulate nhiều khớp

multiaxial nhiều trục, đa trục

multicellular nhiều tế bào, đa bào

multicipital nhiều đầu, nhiều cành

multi-copy plasmids plasmid nhiều bản sao multicuspidate nhiều mấu, nhiều núm multi-drug resistance (tính) đa kháng thuốc multienzyme system hệ thống đa enzym multifactorial nhiều nhân tố, nhiều yếu tố, nhiều gen multigene family ho da gen multigenic da gen multigravida phu nữ mang thai nhiều lần multilayered structure cấu trúc nhiều lớp, cấu trúc nhiều tầng multilocular nhiều ngăn, nhiều ô multinet growth sinh trưởng nhiều mang, sinh trưởng đan multinucleate nhiều nhân, đa nhân multiparous (thuôc) để nhiều con multiple alleles da alen multiple cloning site diểm đa tách dòng multiple fission phân chia nhiều lần, phân cắt nhiều lần multiple fruit quả phức, quả tu multiple isomorphous replacement thay thế đồng hình nhiều lần multiple myeloma u tuỷ nhiều chỗ multiple personality disorder (chứng) rối loạn đa nhân cách multiple sclerosis (bênh) đa xơ cứng multiplex assay xét nghiêm đa thành phần multiplexed assay xét nghiêm đa thành phần multipolar đa cực, nhiều cực multi-photon microscopy kính hiển vi đa photon multipotent da năng multipotent adult stem cell tế bào gốc trưởng thành đa năng multiseriate nhiều dãy, nhiều hàng multituberculate nhiều mấu, nhiều cử multivalent nhiều hoá tri, đa hoá tri multivariate analysis phân tích nhiều chiều multivoltine nhiều lứa, nhiều thế hê, đa thế hê Mummery's plexus dám rối Mummery muramyl dipeptide dipeptit muramyl muricate (có) gai, phủ gai murmus tiếng tim murine (thuôc) chuôt Musci lớp rêu muscle co, bắp co, bắp thịt muscle cell differentiation sư biệt hoá tế bào muscle filber soi co muscle tissue *mô cơ*

muscular dystrophy (bệnh) teo cơ

musculature hê cơ

musculocutaneous (có) cơ-da, (có) cơ-bì

mushroom nám

mushroom bodies thể dạng nấm

muskeg đầm lầy rêu

muskeg bog đầm lầy than bùn

musk glands tuyến xạ

mutagen tác nhân đột biến

mutagenesis phát sinh đột biến

mutageri chất gây đột biến

mutant thể đôt biến

mutation (su) đôt biến

mutation breeding chọn giống đột biến, nhân giống đột biến

mutation rate tần số đôt biến

muticate không có gai nhọn, không có mấu nhọn

muticous không có gai nhọn, không có mấu nhọn

mutualism (hiện tượng) cộng sinh lẫn nhau, (hiện tượng) cộng sinh tương

hỗ, (hiện tượng) hỗ sinh

mutase mutaza

mutual antagonsim tương tác đối kháng

mutual interference tương tác giao thoa

mutual recognition agreements (MRAS) hiệp định nhận biết tương hỗ

mutual recognition arrangements quản lý nhận biết tương hỗ

muzzle mõm

myarian (thuôc) cơ

myasthenia gravis (bênh) nhược cơ năng

mycelia sợi nấm, khuẩn ty

mycelial (thuộc) thể sợi nấm

mycelium sợi nấm, khuẩn ty

mycetocytes tế bào có vi khuẩn

mycetome mycetom

mycetophagous ăn nấm

mycobiont thành phần

mycology nấm học

mycophthorous (thuộc) nấm ký sinh nấm

Mycobacterium tuberculosis Mycobacterium tuberculosis

mycoplasma mycoplasma

Mycoplasmatales bô Khuẩn tương bào nấm

mycorrhiza re-nam, khuẩn căn

mycotoxin độc tố nấm, mycotoxin

mycotrophic plant thực vật dinh dưỡng rễ nấm

mydriasis (sư) giãn đồng tử myelencephalon não cuối myelin myelin myelin sheath bao myelin, vo myelin myelination (su) hình thành myelin, tao myelin myelocyte tế bào tuỷ (xương), tuỷ bào myeloid cell tế bào dang tuỷ myeloid stem cell tế bào gốc tuỷ myeloma *u tu*ý myeloplast nguyên bào tuỷ (xương) myeloplax tế bào đa hạt khổng lồ tuỷ xương myenteric (thuộc) cơ ruột myiophily (tính) thu phấn nhờ côn trùng hai cánh myoblast nguyên bào cơ myocardium co tim myocoel khoang co myocomma vách cơ myocyte 1.tế bào cơ 2.tầng sơi cơ myo-epithelial (thuộc) biểu mô-cơ myoelectric signals tín hiệu điên mô cơ myo-epithelial cells tế bào biểu mô cơ myofibril soi co myofilaments to co myogenesis sự hình thành sợi cơ, sự phát triển sợi cơ myogenic (do) co myoglobin myoglobin myolemma bao soi co vân myology bắp cơ học myoma u co myomere đốt cơ, khúc cơ myometrium co da con, khúc co myoneural (thuôc) cơ thần kinh myophily (tính) thu phấn nhờ côn trùng hai cánh myo-inositol hexaphosphate hexaphosphat inositol co myopia tật cận thị myoseptum vách co myosin myosin myotactic reflex phản xạ duôi myotome đốt cơ, khúc cơ myotubes ông co myriapod đông vật nhiều chân, nhiều chân myristoylation gây ung thư (bằng cách chuyển protein vào tế bào) myrmecochory (sự) phát tán nhờ kiến
myrmecophagous (thuộc) ăn kiến
myrmecophily (tính) ưa kiến
Myrtaceae họ Sim
mysophobia (chứng) sợ lây nhiễm
myxamoeba amip nhầy, niêm amip
Myxomycota bộ Khuẩn nhầy, bộ Niêm khuẩn
myxomatosis (bệnh) ư niêm dịch, (bệnh) ư nhầy
Myxomycetes lớp Nấm nhầy
Myxomycota ngành Nấm nhầy
Myxophyceae lớp Tảo nhầy
myxoviruses virut nhầy

N

N glycosylation glycosyl hoá N N-3 fatty acids axit béo N-3 n-6 fatty acids axit béo N-6 N-acetyglucosamine N-acetyglucosamin NA viết tắt của Neuraminidase nacre xà cừ nacreous layer lớp xà cừ NAD viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide NADA viết tắt của new animal drug application ứng dung thuốc mới cho đông vật NADH viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide, Reduced NADP viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide Phosphate NADPH viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide Phosphate, Reduced naevus 1.novi, vét chàm 2.nốt ruồi, bớt naiad thiếu trùng ở nước, thiếu trùng thuỷ sinh nail móng, vuốt naive T cells các tế bào T chuyên cần naked trần, tron, lô, không bọc naked DNA ADN trần naked gene gen trần nanism (hiện tương) lùn nanobiology sinh hoc nano nanobodies vât thể, thân thể nano nanobots người máy nano nanocapsules viên nang nano nanocochleates xoắn nano nanocomposites (vât liêu) composit nano nanocrystal molecules phân tử (có) tinh thể nano nanocrystals tinh thể nano nanoelectromechanical system (NEMS) hệ thống cơ điện nano nanofibers soi nano nanofluidics môn nghiên cứu chất lỏng nano nanogram (ng) nanogram (ng) nanolithography (kỹ thuật) in khắc đá nano nanometers (nm) nanomet (nm) nanoparticles hat nano nanophanerophyte cây gỗ thấp nanoplankton vi sinh vât trôi nổi, vi sinh vât phù du

nanopore *lõ siêu nhỏ, lỗ nano*

nanopore detection phát hiện lỗ nano

nanoscience khoa hoc về nano, nano hoc

nanoshells vo nano

nanotechnology công nghệ nano

nanotube ống nano

nanotube membranes màng nano

nanowire dây điện nano

naphthalene acetic acid naphthalen axetic

napole gene gen napole (tăng axit cho thịt)

NAPPO viết tắt của North American Plant Protection Organization

narcissism (hội chứng) tự mẽ

narcolepsy con ngủ kịch phát, con ngủ thoáng qua

narcosis (trạng thái) mê 2.(sự) gây mê

narcotic 1.gây ngủ, gây mê 2.thuốc ngủ, thuốc mê

nares *lõ mũi*

narial (thuộc) lỗ mũi

nariform (có) dạng lỗ mũi

naringen naringen (flavon đã glycosyl hoá, có trong các quả họ cam chanh)

nark gene gen nark

NAS viết tắt của National Academy of Sciences

nasal (thuộc) mũi

nasal cavities khoang mũi

nasal chambers khoang mũi

nasal receptor thụ quan thính giác

nasolacrimal canal *ống mũi-lệ*

nasopalatine duct *ống mũi-hầu*

nasopharyngeal duct *ống mũi-hầu*

nasoturbinal (thuộc) mũi xương xoăn, mũi xương cuốn

nastic movement vận động ứng động

nasty (tính) ứng động

natal 1.(thuộc) sinh sản, để 2.(thuộc) mông

natality tỷ lệ sinh sản, tỷ suất sinh sản

natatorial (thuộc) bơi, bơi lội

natatory (thuộc) bơi, bơi lội

nates *mông*

National Academy Of Sciences Viện Hàn lâm khoa học quốc gia

National Cancer Institute Viện ung thư quốc gia

National Heart, Lung, And Blood Institute Viện tim, phổi và huyết học quốc gia

National Institute of Allergy And Infectious Diseases Viện quốc gia về dị ứng và các bệnh nhiễm trùng

National Institute ôf General Medical Sciences Viện quốc gia về khoa học y học

National Institutes of Health Viện y tế quốc gia

National Nature Reserve Khu bảo tồn thiên nhiên quốc gia

National plant protection organization (nppo) Tổ chức bảo vệ thực vật quốc gia

native conformation cấu hình nguyên thể

native protein protein nguyên thể

native structure cấu trúc nguyên thể

nativism thuyết bẩm sinh

naturaceuticals dược phẩm tự nhiên

natural antibody kháng thể tự nhiên

natural classification phân loai tư nhiên

natural immunity miễn dịch tự nhiên

natural killer cell tê bào giết tự nhiên, tế bào K

natural killer cells tế bào sát thủ tự nhiên

natural selection chọn lọc tự nhiên

naturalized (được) tự nhiên hoá

nauplius *áu trùng nauplius*

Nautiloidea phân lớp ốc anh vũ

navel *rốn*

navicular bone xương thuyền

navigation (sự) định hướng di trú

N-bands b mg N

NCI viét tắt của National Cancer Institute

N-cofilin cofilin N

NDA (to FDA) đơn xin ứng dụng thuốc mới gửi đến FDA (New Drug Application)

NDA (to Koseisho) đơn xin ứng dụng thuốc mới gửi đến Koseisho (New

Drug Application)

neanic thiếu trùng

near neurons noron cân

near response phản ứng kế tiếp

Nearctic region vùng Tân Bắc cực, vùng Bắc Mỹ

nearest neighbour analysis phân tích lân cận gần nhất

near-infrared spectroscopy (NIR) môn quang phổ cận hồng ngoại

near-infrared transmission (NIT) truyền dẫn cận hồng ngoại

neck 1.cổ 2.cuống chân

neck canal cell tế bào ống cổ

necrobiosis (su) hoại sinh

necrophagous ăn xác chết

necrophorous (thuộc) chôn xác

necrose chết thối, hoại tử

necrosis (bệnh) chết thối, (bệnh) hoại tử

necrotic chết thối, hoại tử necrotroph vật hoại dưỡng nectar mật nectar guide đường dẫn mật hoa nectarivorous ăn mật (hoa) nectary tuyến mật

necton sinh vât bơi, sinh vật tư du

nectopod chân bơi

need nhu cầu

needle lá kim

neem tree cây neem (Azadirachta indica, chống chịu với sâu bọ và nấm)

negative control kiểm soát âm tính

negative feedback phản ứng ngược âm tính

negative feedback mechanisms cơ chế tác động ngược âm tính

negative reaction phản ứng âm tính

negative reinforcement củng cố âm tính

negative staining nhuộm âm tính

negative supercoiling siêu xoắn âm tính

Neighborhood effects hiệu ứng bên

Neisseriaceae họ Song cầu khuẩn

nekton sinh vật bơi, sinh vật tự du

nelibiose melibioza

NEMS NanoElectroMechanical System

nematoblast nguyên thích ty bào, nguyên bào châm

nematocyst tế bào châm, thích ty bào

Nematoda lớp Giun tròn

nematodes giun tròn

Nemertea ngành Giun vòi

Nemertini ngành Giun vòi

NEMS viết tắt của NanoElectroMechanical System

neoantigen kháng nguyên mới

neoblasts tế bào mầm, tế bào tân tạo, mô tân tạo

neo-Darwinism thuyết Darwin mới, thuyết tân Darwin

neo-Freudians trường phái Freud mới, tân trường phái Freud

neologism (sự) tạo từ mới vô nghĩa

neonychium bao móng

neopallium *vòm não mới*

neoplasia (sự) sinh trưởng mới (của các mô)

neoplasm vật mới sinh khác thường, khối u

neoplastic (thuôc) vật mới sinh khác thường, khối u

neoplastic growth (sự) sinh trưởng (của) khối u

neossoptiles lông tơ, lông măng

neotenin neotenin neoteny (tính) ấu trùng tồn tai, (tính) ấu trùng kéo dài neotropical region vùng tân nhiệt đới neovitalism thuyết sinh lưc mới nephric (thuộc) thân nephric ducts ông thân nephridial (thuôc) đơn thân nephridiopore *lõ thân* nephridium đơn thận nephrodinic (thuôc) ống niêu-sinh duc nephrogenic mesenchyme trung mô thân nephrogenic tissue *mô tao mô thân* nephrogonoduct ống niêu-sinh duc nephron ống niệu,nguyên thân, ống niệu nephros thân nephrostome phễu thân nephrotoxin đôc tố hai thân nepionic (thuôc) thời kỳ ấu thể neritic ecosystem hê sinh thái ven bờ neritic zone vùng ven bờ nervation (su) phân bố gân, hê gân nervature (sư) phân bố gân, hê gân nerve 1.dây thần kinh, bó thần kinh, đường thần kinh 2.gân nerve cell tế bào thần kinh nerve centre trung khu thần kinh nerve ending đầu tận cùng dây thần kinh nerve fibre soi truc (thần kinh) nerve growth factor nhân tố sinh trưởng thần kinh nerve impulse xung thân kinh nerve net *lưới thần kinh* nerve plexus dám rối thần kinh nerve root *rễ thần kinh* nerve trunk thân thần kinh nervous (thuôc) thần kinh nervous activity hoat động thần kinh nervous tissue *mô thần kinh* nervous system hê thần kinh nervure *gân* nest *tố*

nest epiphyte thực vật biểu sinh tao ổ

nested PCR PCR xép, PCR lồng ghép

nested fragments doan xép

net assimilation rate tỷ suất đồng hoá tính

net primary productivity sản lương sơ cấp tinh

net production sản phẩm tinh

network of molecular mechanisms mô hình mạng lưới phân tử

network theory thuyết mang

Neu5Gc gen Neu5Gc (có ở hầu hết động vật, nhưng không có ở người)

neural (thuộc) dây thần kinh

neural arch cung thần kinh

neural canal ống não tuỷ

neural cell adhesion molecule phân tử dính bám tế bào thần kinh

neural crest mào thần kinh

neural crest cells tế bào mào thần kinh

neural folds and groove tấm nếp thần kinh, rãnh thần kinh

neural inducer tác nhân gây cảm ứng thần kinh

neural induction sự cảm ứng thần kinh

neural plate tấm thần kinh

neural spine gai thần kinh

neural synaptic transmission vận chuyển qua synap thần kinh

neural tube *ống thần kinh*

neuraminidase neuraminidaza

neurapophyses (các) mấu gai đốt sống

neurapophysis mấu gai đốt sống

neurilemma bao thần kinh, bao Henle

neurine n*orin*

neurites soi truc thần kinh

neuroblasts nguyên bào thần kinh, tế bào tao thần kinh

neurocranium hôp so, so não

neurocrine (sw) tiết dịch thần kinh, tiết thể dịch thần kinh

neurocyte tế bào thần kinh, nơron

neuroendocrine system hê thần kinh nôi tiết

neuroepithelial cells tế bào biểu bì thần kinh

neurofibril node eo soi thần kinh

neurofilament sợi thần kinh

neurogenesis (sw) hình thành thần kinh

neurogenic (do) kích thích thần kinh

neuroglia tế bào thần kinh đêm

neuroglia cell adhesion molecule *phân tử dính bám tế bào thần kinh đệm* neurohaemal organs *cơ quan huyết- thần kinh, cơ quan máu- thần kinh*

neurohormone hormon thần kinh, thần kinh thể dịch

neurohypophysis thuỳ sau tuyến yên

neurolemma bao thần kinh, bao Henle

neurolemmocyte tế bào bao thần kinh

neurology thần kinh học neuromasts nhóm tế bào đường bên, cơ quan đường bên neuromodulation sư điều khiển thần kinh neuromodulator tác nhân điều khiển thần kinh neuromuscular (thuôc) thần kinh-cơ neuromuscular junction chỗ nối thần kinh cơ neuromuscular transmission trung chuyển thần kinh cơ neuron noron, tế bào thần kinh neurone noron, tế bào thần kinh neuropil mang lưới thần kinh, vùng kết thần kinh neurophysin neurophysin neuropore lõ khoang thần kinh neuropile mang não-hach thần kinh đốt neurosecretory cell tế bào tiết thể dịch thần kinh neuroses (chứng) loan thần kinh neurola giai đoan hình thành ống thần kinh neurotoxin đôc tố thần kinh, chất độc thần kinh neurotransmitter chất dẫn truyền xung thần kinh neurotrophic factors nhân tố hướng thần kinh neurula giai đoan hình thành ống thần kinh phôi neurulation sư hình thành ống thần kinh neutraceuticals xem neutriceuticals neutral selection chon loc thần kinh neutral variation biến di trung tính neutriceuticals thưc phẩm-thuốc neuter 1.vô tính 2.bất duc, vô sinh neutral vô tính, bất duc, vô sinh neutral pump bom trung tính neutron therapy liệu pháp notron neutrophil bạch cầu trung tính, bạch cầu ưa trung tính new animal drug application úng dung thuốc mới cho đông vật new drug application (su) áp dung thuốc mới ng viết tắt của nanogram NGF viết tắt của Nerve Growth Factor NHLBI viết tắt của National Heart, Lung, and Blood Institute niacin niacin, vitamin B3, axit nicotinic NIAID viết tắt của National Institute of Allergy and Infectious Diseases niche $t\hat{o}$, \hat{o} nick điểm cắt nick translation dich chuyển từ điểm cắt nicotinamide adenine dinucleotide dinucleotid nicotinamid-adenin

nicotinamide adenine dinucleotide phosphate phosphat dinucleotid nicotinamid-adenin

nicotine-adenine dinucleotide dinucleotid nicotin-adenin

nicotine-adenine dinucleotide phosphate phosphat dinucleotid nicotin-adenin

nicotine-adenine dinucleotide phosphate, reduced (NADPH) dinucleotid phosphat nicotin-adenin

nicotine-adenine dinucleotide, reduced (NADH) dinucleotid nicotin-adenin khử

nicotinic acid axit nicotinic

nictitating membrane màng thấm, màng đáy

nidamental *tao võ*

nidation (su) tạo tổ

nidicolous ở lai tổ, rời tổ muôn, (thuộc) chim non yếu

nidification (su) làm tổ

nidulation (sw) làm tổ

nidus tổ, ổ, hốc nhỏ, nhân

night blindness (chứng) quáng gà, (chứng) dạ thị

night terror (su) sơ đêm

NIGMS viết tắt của National Institute of General Medical Sciences nigrescent đen nhat

NIH viết tắt của National Institutes of Health

NIHRAC ủy ban tư vấn về ADN tái tổ hợp (Recombinant DNA Advisory

Committee) của Viện Y tế quốc gia Mỹ (NIH)

ninhydrin reaction phản ứng ninhydrin

nipple núm vú

NIR viết tắt của Near-InfraRed spectroscopy

nisin nisin (peptid diệt khuẩn tách chiết từ Lactococcus lactis)

Nissl bodies thể Nissl, hạt Nissl, thể hổ vằn

Nissl substance chất Nissl

NIT viết tắt của Near-Infrared Transmission

nitrate bacteria vi khuẩn nitrat

nitrate reduction khử nitrat

nitrates nitrat

nitrate-reducing bacteria vi khuẩn khử nitrat

nitric oxide oxid nitric

nitric oxide synthase synthaza oxid nitric

nitrification (su) nitrat hoá

nitrifying bacteria vi khuẩn nitrat hoá

nitrilase nitrilaza

nitrites nitrit

Nitrobacteriaceae ho Nitrobacteriaceae

nitrogenase nitrogenaza

nitrogen balance cân bằng nitơ

nitrogen cycle chu trình nito

nitrogen fertilizer phân bón nito

nitrogen fixation cố định đạm, cố định nitơ

nitrogen flux dòng nito

nitrogen metabolism chuyển hoá nito

nitrogenase system hệ thống nitrogenaza

nitrogenous base bazo nito

nitrophilous ua dam, ua nito

nitrozation (sw) nitro hoá

nm viết tắt của nanometers

NMR công hưởng từ hạt nhân (Nuclear Magnetic Resonance)

NO oxid nitric (Nitric Oxide)

nociceptive dau nhức

nociceptive reflex phản ứng đau nhức

nociceptors thể nhận cảm giác đau

noctilucent phát sáng ban đêm, phát quang ban đêm

nod gene gen tạo nốt sần

node nốt, mấu, lóng, hạch, nút mắt

node of plant stems hach, mấu, mắt thân thực vật

nodose (có) nốt, (có) mấu, (có) lóng, (có) hạch, (có) nút mắt

nodular (có) nốt sần, (có) mấu nhỏ, (có) hạch nhỏ

nodulation (sự) tạo nốt sần

nodule nốt sần, nốt nhỏ, bướu

nomadism (sự) du mục, du cư, lang thang

Nomarski microscope kính hiển vi Nomarski

nomeclature danh lục, hệ danh pháp, bảng tên

nomeristic (có) số khúc thân xác định

non-caducous không rụng sớm

noncompetitive inhibitor yếu tố kìm hãm không cạnh tranh

noncyclic electron flow dòng điện tử không khép kín

noncyclic photophosphorylation phosphoryl hoá quang hoá không quay vòng

non-disjunction (sự) không phân ly

non-essential organs (các) cơ quan phụ

non-equilibrium theories (các) lý thuyết không cân bằng

non-homologous pairing (sự) ghép đôi không tương đồng, tiếp hợp không tương đồng

non-medullated không myelin

nonessential amino acids axit amin không thay thế

nonheme-iron proteins protein sắt không hem

nonpolar covalent bond liên kết đồng hoá tri không phân cực

nonpolar group nhóm không phân cực

nonsense codon codon vô nghĩa, cụm mã vô nghĩa

nonsense mutation đột biến vô nghĩa

nonsense syllable *âm tiết vô nghĩa*

non-specific immunity miễn dịch không đặc hiệu

non-starch polysaccharides polysaccharid không tinh bột

nontranscribed spacer doan dêm không phiên mã

non-verbal communication giao tiếp phi lời

nonviable không sức sống

nopaline nopalin

noradrenaline noadrenalin

norepinephrine norepinephrine

norm chuẩn

normal distribution phân phối chuẩn

normoblast nguyên bào thường, nguyên bào hồng cầu

normochromic anaemias té bào sắc

north american plant protection organization (NAPPO) tổ chức bảo vệ thưc vật Bắc Mỹ

northern blotting (phép) thẩm tích Northern, blot Northern

northern coniferous forests rừng thông phương Bắc

northern corn rootworm sâu đục rễ ngô miền bắc (Mỹ)

nos terminator vật huỷ diệt nos, tác nhân huỷ diệt nos, phân tử huỷ diệt nos nosology (môn) phân loại bênh, hê thống bênh học

nostrils *lõ mũi ngoài*

notochord dây sống

notochordal (thuộc) dây sống

no-tillage crop production sản xuất cây trồng không đất

notum månh lung (côn trùng)

NPPO viết tắt của National Plant Protection Organization

NPTII phosphotransferaza neomycin II (neomycin phosphotransferase II)

NPTII gene gen nptII (mã hoá neomycin phosphotransferase II)

NSP Polysaccharid không tinh bột (Non-Starch Polysaccharides)

NT chuyển nhân (Nuclear Transfer)

nt nt (nucleotide)

n-terminus đầu N

nuclear DNA ADN nhân

nuclear envelope vỏ nhân, bao nhân

nuclear hormone receptors thụ quan hormon nhân

nuclear lamina phiến nhân

nuclear magnetic resonance cộng hưởng từ hạt nhân

nuclear matrix chất cơ bản của nhân, chất nền của nhân nuclear matrix proteins protein chất nền của nhân nuclear medicine y hoc hat nhân nuclear membrane màng nhân nuclear pore complex phức hệ lỗ nhân nuclear receptors thu quan nhân nuclear sap dich nhân nuclear spindle thoi nhân nuclear transfer truyền nhân, chuyển nhân nuclear transplantation ghép nhân nuclear winter theory thuyết mùa đông hat nhân nuclease nucleaza nucleic acid axit nucleic nucleic acid probes mẫu dò axit nucleic noxious community hoá chất đôc của cây nucellus phôi tâm nuchal (thuôc) gáy nuchal crest mào gáy, mào chẩm nuchal flexure nép uốn gáy nucivorous ăn hát, ăn quả hạch nuclear budding sinh chồi nhân nuclear envelope bao nhân, màng nhân nuclear fragmentation (su) phân đoan nhân nucleoid vùng nhân nucleoid region vùng nhân nucleolar (thuôc) tiểu hạch, hạch nhân nucleolar organizer chỗ thắt tao tiểu hạch nucleolar-organizing region vùng tạo tiểu hạch nucleolus nhân nhỏ, hach nhân, tiểu hach nucleolus organizer tác nhân tổ chức hạch nhân nucleophilic group nhóm ưa nhân nucleoplasm chất nhân nucleoplasmic ratio tỷ lệ nhân- bào chất nucleoproteins nucleoprotein nucleoside nucleosid nucleoside diphosphate sugar duòng diphosphat nucleosid nucleosome thể nhân, nucleosom nucleotide nucleotid nucleus *nhân* nucleus receptor thụ quan nhân nude trui nudicaudate (có) đuôi trui

null alleles alen vô hiệu null cells tế bào vô hiệu null community quần xã không nullisomic không thể nhiễm sắc, (thuộc) thể không numerator genes gen đánh số numerical taxonomy phân loai hoc nu nu *nu nu* nuptial flight bay ghép đôi, bay giao phối, bay giao hoan nurse cells tế bào nuôi nut quả hạch nutation (su) vân đông ngon nutlet quả hạch nhỏ nutricines nutricin nutrient chất dinh dưỡng, dinh dưỡng nutrient demand nhu cầu dinh dưỡng nutrient enhanced chất dinh dưỡng tăng cường nutrient film technique kỹ thuật màng dinh dưỡng nutrient solution dung dich dinh duõng nutrient-recovery hypothesis giả thuyết phục hồi sinh dưỡng nutrigenomics hệ gen học dinh duỡng nutrition (su) dinh duỡng, nuôi duỡng nutritional epigenetics biểu sinh học dinh dưỡng nutritional genomics hê gen hoc dinh dưỡng nutritive (thuộc) dinh dưỡng, nuôi dưỡng nyctalopia (chúng) quáng gà, (chúng) dạ thị nyctanthous (có) hoa nở đêm nyctinastic movement vân đông ứng đông ban đêm nyctinasty (tính) ứng động ban đêm nyctipelagic ngoi lên mặt ban đêm, nổi lên tầng mặt ban đêm nymph 1.nhông trần 2.thiếu trùng nystagmus sư giất cầu mắt, sư đảo nhanh cầu mắt NZB, NZW mice chuôt nhắt đen New Zealand, chuôt nhắt trắng New Zealand

\mathbf{O}

OD viết tắt của Optical Density OECD viết tắt của Organization for Economic Cooperation and Development OIF viết tắt của OsteoInductive Factor oligopeptides oligopeptit, peptit ngån oligophagous consumers sinh vật tiêu thụ ăn ít oligopod 1.út chân 2.(thuôc) pha út chân oligospermia *it tinh trùng* oligotokous ít con oligotrophic thiếu dinh dưỡng, nghèo dinh dưỡng, ít dinh dưỡng oligotrophic lake hồ nghèo dưỡng oligotrophophyte thực vật thiếu dinh dưỡng oliphagous ăn ít, ăn hep olivary nucleus *nhân hình trám* omasum da lá sách ombrogenous do mua sinh ra ombrophile thực vật ưa mưa, thực vật chiu mưa ombrophyte thực vật ưa mưa, thực vật chiu mưa omental (thuôc) mac nối, màng nối omental bursa hâu cung mac omentum màng nối mac nối ommatadia *mắt con* ommatidium mắt con ommatophore cuống mắt omnivore động vật ăn tạp omnivorous *ăn tap*, tap thực omphalic (thuộc) rốn, omphaloid (có) dang rốn onchosphere áu trùng 6 móc oncogene gen gây ung thư oncogenic virus virut gây ung thư oncogenesis (sư) phát sinh cá thể, phát triển cá thể one-gene/ one-polypeptide theory thuyết đơn alen, đa alen one-gene-one enzyme hypothesis giả thuyết một gen một enzyme ontogenetic (thuộc) phát sinh cá thể, phát triển cá thể ontogeny (sư) phát sinh cá thể, phát triển cá thể onychogenic 1.tao móng, sinh móng 2.chất tao móng, chất sinh móng Onychophora phân ngành có móc

ooblastema trứng đã thụ tinh

oocium bọc trúng, ổ trúng

oocyst 1.nang hợp tử, kén hợp tử 2.pha thụ động

oocyste noãn bào

oogamy 1.(tính) noãn giao 2.(tính) bất đẳng giao

oogenesis (su) sinh trúng, sinh noãn, phát sinh giao tử cái

oogonia noãn bào, ổ noãn, túi noãn

oogonium 1.nguyên bào noãn, noãn bào 2.ổ noãn, túi noãn

oolemma màng noãn hoàng

oology noãn hoc

Oomycetes nhóm Nấm noãn

ooplasmic segregation sự tách chất tế bào trứng, sự phân tách chất noãn

oosperm trứng đã thụ tinh

ootheca trúng thụ tinh, hợp tử kết kén, bào tử noãn

ootocoid vô trứng

ootocous (thuôc) để thai trứng

open aestivation tiền khai hoa nở, tiền khai hoa lộ

open cirvulatory system hệ tuần hoàn hở

open community quần xã thưa

open vascular bundle bó mạch hở

open-field test trắc nghiệm trên hiện trường mở

operant chain chuỗi thao tác, chuỗi xử lý

operant conditioning điều kiện hoá có hiệu lực, điều kiện hoá có tác dụng

operant response đáp ứng hữu hiệu, đáp ứng có hiệu lực

operational taxonomic units don vị phân loại hữu hiệu

operator gen chỉ huy, gen điều khiển

opercular apparatus bộ phận nắp mang, cơ quan nắp mang

operculate (có) nắp mang

operculum *nắp đậy*

operon *operon*

Ophiuroidea *lớp Đuôi rắn*

ophthalmic (thuộc) mắt, thị giác

Opiliones phân lớp Chân dài, phân lớp Trường cước

o antigen kháng nguyên O

obconic (có) dạng nón ngược

obdiplostemonous nón ngược

object constancy (có) vòng nhị ngoài đối cánh tràng

object constancy (tính) cố định của đối tương

object permanence (su) tồn tai thường xuyên của đối tượng

oblate dep hai đầu

obligate bắt buộc, phụ thuộc

obligate anaerobe sinh vật ky khí bắt buộc

obligate fungal parasities nấm ký sinh bắt buôc obligate mutualism tương hỗ bắt buộc obligate parasite vât ký sinh bắt buôc obligate saprophyte vât ký sinh bắt buộc, ký sinh trùng bắt buộc obligate saprophyte thực vật hoại sinh bắt buộc obligatory diapause nghỉ bắt buôc obliquus co chéo oblongata hành tuỷ obovate (có) dang trứng ngược obovoid (có) dang trứng ngược observation learning tập quen bằng quan sát O glycosylation glycosyl hoá O OAB viết tắt của Office of Agricultural Biotechnology obsession (su) ám ånh obsessive-compulsive disorder rối loan kiểu cưỡng bức-ám ảnh obturator co bit, nút bit obtuse tù obvolvent khép xuôi obsity (chứng) béo phì, béo occipital (thuộc) chẩm occipital bone xương chẩm occipital condyle *lòi cầu chẩm* occipital somitomeres dốt chẩm occipitalia sun chẩm, xương chẩm occipotal lobe *lõ chẩm* occiput vùng chẩm occiusor co bit occlusion (su) bit, khép oceanic ecosystem hê sinh thái biển oceanic zone vùng khơi, vùng đại dương oceans hải dương, đai dương ocellate (có) mắt đơn ocellus mắt đơn, đốm mắt, đốm màu hình mắt ochrea be chìa, be ôm lóng, bao lá kèm ochratoxins độc tố hoàng thổ ochroleucous (có) màu vàng đất ochrophore tế bào chứa sắc tố vàng ochrosporous (có) bào tử vàng, (có) bào tử vàng-nâu ocrea be chìa octadecanoid signal complex phức hợp tín hiệu octadecanoid octopine octopin octopod tám chân, tám tay, tám tua cuốn

ocular (thuộc) mắt, thị kính

ocular micrometer thước trắc vi thi kính

oculate (có) mắt, (có) vệt dạng mắt

oculomotor 1.vận mắt, vận nhãn 2.(thuộc) thần kinh vận mắt, thần kinh vân nhãn

oculomotor reflex phản xa đảo mắt

OD viết tắt của Optical Density

odds ratio tỷ lệ có/không, tỷ số cơ may 1/2

Odonata bô Chuồn chuồn

odontoblast nguyên bào tạo ngà

odontoclast tế bào huỷ răng, huỷ nha bào

odontogeny (sự) phát sinh răng, mọc răng

odontoid (có) dang răng

odontoid process môm răng, mấu dạng răng

odontophore thể gắn răng

odontostomatous (có) hàm răng

odorant binding protein protein bám chất thơm

odoriferous compounds phúc hợp có hương

OECD viết tắt của Organization for Economic Cooperation and

Development

oedema (bệnh) phù, (bệnh) phù thũng

oedematous (bi) phù

Oedipus and Electra complexes (các) mặc cảm Oedipus và Electra

oesophageal (thuộc) thực quản

oesophageal sphincter co thực quản

oesophageal valve van thực quản

oesophagus thực quản

oestral (thuộc) động dục, động đực, động hớn

oestradiol hormon buồng trứng

oestrogen oestrogen

oestrous cycle chu kỳ động dục

oestrum (sự) động dục, động đực, động hớn

oestrus (sự) động dục, động đực, động hớn

office international des epizootics văn phòng quốc tế về bệnh dịch động vât

office of agricultural biotechnology văn phòng công nghệ sinh học nông nghiệp official bào chế được phẩm

officinal cây thuốc

offset 1.chồi bên 2.chồi hành khí bên, giò ngầm con

offspring size kích thước lứa để

OH43 gen OH43 (tạo vỏ hạt)

OIE văn phòng quốc tế về bệnh dịch động vật (Office International des Epizootics)

OIF viết tắt của OsteoInductive Factor

oil dâu

oil gland tuyến nhờn

oil-immersion objective vật kính ngập dầu

Okazaki fragment doan Okazaki

oleate oleat (muối của axit oleic)

oleic acid axit oleic

olecranon mấu khuỷ, mỏm khuỷu

oleosomes oleosom

olfaction khứu giác, sự ngửi

olfactory 1.(thuộc) khứu giác 2.(thuộc) dây thần kinh sọ số I, dây thần

kinh khứu giác

olfactory bulb hành khứu giác

olfactory cells tế bào khứu giác

olfactory epithelium biểu mô khứu giác

O'farrell gels gel O'farrell

olfactory lobes (các) thuỳ khứu giác, (các) thuỳ khứu

olfactory receptor thụ quan khứu giác

olfactory tract vùng khứu giác

oligaemia (sự) giảm thể tích máu

oligemia (sự) giảm thể tích máu

oligionucleotide oligionucleotid

oligo tiếp đầu ngữ có nghĩa là "ít, ngắn"

oligo- dt-cellulose oligo- dt-celluloza

Oligochaeta lóp Giun ít to

oligodendrocyte tế bào ít nhánh

oligodendroglia tế bào thần kinh đệm ít nhánh

oligofructans oligofructan

oligofructose oligofructoza

oligolabelling đánh dấu oligo

oligolecithal út noãn hoàng

oligomer oligome

oligomerous thưa số, thưa mẫu

oligonucleotide oligonucleotid

oligonucleotide probes mẫu dò oligonucleotid

oligonucleotide-directed mutagenesis gây đột biến định hướng bằng

oligonucleotid

oligopeptide oligopeptid

oligos (các) đoạn ngắn

oligosaccharide microarrays vi dàn oligosaccharid

oligosaccharides oligosaccharid

omega-3 fatty acids axit béo omega-3

omega-6 fatty acids axit béo omega-6 on (su) khử nitrat hoá oncogenes gen (gây) ung thư oncogenes gen gây ung thư Các gen có liên quan đến ung thư. oocytes noãn bào opague-2 gen opague-2 (ở ngô cho hàm lương lysin, calci, magne, sắt, kẽm và mangan cao) open reading frame khung đọc mở operator điểm chỉ huy, operato operon operon opine opin opisthaptor giác sau, mấu bám sau opisthocoelous (thuộc) lõm sau lồi trước opisthoglossal (có) lươi gâp vào opisthomere khúc thân cuối opisthosoma phần thân sau, vùng thân sau, phần vugn opportunism sinh vât cơ hôi opportunistic infection nhiễm trùng cơ hội opportunistic species loài cơ hôi opposite moc đối opsonin opsonin opsonization opsonin hoá optic (thuộc) thị giác, dây thần kinh sọ số II optic chiasma bắt chéo thi giác optic cup cốc mắt optic disc điểm mù optic lobes thuỳ thi giác optic nerve dây thần kinh thị giác optic vesicle bong mắt optical activity hoat động quang học, hoạt tính quang học optical density (OD) đô đâm quang hoc optical tweezer *nhíp quang hoc* optimal proportions tỷ lệ tối ưu, tỷ lệ tối thích optimum foods thực phẩm tối ưu optimum pH đô pH tối ưu optimum temperature *nhiet đô tối ưu* optrode cực quang (một loại cảm biến) ora serrata bò răng cưa oral (thuộc) miệng oral cancer ung thư miêng oral cavity khoang miêng oral characters cá tính giai đoan miêng, tính cách giai đoan miêng

oral contraception tránh thai bằng uống thuốc oral leukoplakia bênh leukoplakia miêng (ung thư miêng) oral stage giai đoan miêng oral sucker giác miêng oral tolerance tính chiu thuốc của miêng orally-administered được quản lý bằng lời orbicular (có) dang vòng, (có) dang quỹ đao orbiculares co vòng orbit ổ mắt, hốc mắt orbitosphenoid xương bướm ổ mắt orchic (thuôc) tinh hoàn orchitic (thuôc) tinh hoàn Orchidaceae ho Lan order *bô* ordination (su) phân loại ordination of communities toa đô quần xã ORF viết tắt của Open Reading Frame organ cơ quan, bô phân organ culture nuôi cấy cơ quan organ of Corti co quan Corti, co quan thăng bằng organ primordia mâm co quan organelle cơ quan tử, bào quan organ genus giống hình thái organ system hệ cơ quan organic acids axit hữu cơ organic chemicstry hoá học hữu cơ organisms sinh vât organic evolution sự tiến hoá hữu cơ organic mental disorders rối loan tổ chức não organic molecule 3phân tử hữu cơ organism as food resources sinh vât coi như tài nguyên lương thực organized (có) tổ chức organization tổ chức organization for economic cooperation and development (OECD) $T\hat{\delta}$ chức hợp tác và phát triển kinh tế organizational effects of hormones hiệu quả tổ chức của hormon organizational hypothesis giả thuyết tổ chức organizer véu tố tổ chức organizer experiment người tổ chức thí nghiệm organizing center trung tâm tao hình, trung khu tổ chức organogenesis (su) phát sinh cơ quan

organogeny (sw) phát sinh cơ quan organography phát sinh cơ quan orgasm điểm cực khoái orgastic (thuôc) điểm cực khoái oriental region vùng phương đông orientation (su) dinh hướng orientation behaviour tâp tính đinh hướng oriented transport vân chuyển đinh hướng orienting reflex phản xa định hướng origin gốc, nguồn gốc ornis khu hê chim ornithic (thuôc) chim ornithine ornithin ornithology điểu học ornithophily (tính) thu phấn nhờ chim ornithosis sốt vet, sốt chim oro-anal (thuôc) miêng-hâu môn oronasal (thuôc) miêng-mũi oronasal membrane màng miêng lưỡi orphan drug thuốc côi (sử dụng cho ít người, hoặc chữa bệnh ít gặp) orphan genes (các) gen orphan (gen không có chức năng rõ ràng) orphan receptors thu quan orphan (thường là các cảm biến đo lipid) orthognathous (có) hàm thẳng orthologous genes (các) gen cùng nguồn orthologs gen cùng nguồn orthophosphate cleavage chia tách orthophosphat Orthoptera bô cánh thẳng orthotropism (tính) hướng thẳng os 1.lô 2.xuong oscillations in population dao đông trong quần thể oscular *lõ thoát* osculiferous (có) lỗ thoát, (có) lỗ nhỏ osculum *lõ*, *lõ thoát* osmeterium mấu tuyến mùi osmolarity nồng đô mol, nồng đô phân tử gam osmole *mol thẩm thấu* osmoreceptors tế bào cảm nhân áp suất thẩm thấu osmoregulation (có) điều hòa áp suất thẩm thấu osmoregulation affected by acidity (su) điều hoà áp suất thẩm thấu tác đông bởi đô axit osmosis (sư) thẩm thấu, thấm, thấm loc

osmotic forces in soil luc thẩm thấu của đất osmotic potential thế thẩm thấu osmotic pressure áp suất thẩm thấu osmotins osmotin, chất thẩm thấu osmotrophy (sư) dinh dưỡng bằng thẩm thấu osphradial (thuôc) cơ quan nhân cảm hoá học osphradium cơ quan cảm nhân hoá học ossa xuong osseous (có) xương, (có) dạng xương ossicle xương nhỏ, gai xương ossification (su) cốt hoá, xương hoá, tao xương ossify hoá xương, tao xương Osteichthyes lớp Cá xương osteoarthritis (bênh) viêm khóp xương mãn tính osteoblast tế bào tao xương, tao cốt bào osteoclast tế bào huỷ xương, huỷ cốt bào osteocranium so xuong osteocyte tế bào xương, cốt bào osteodermal (thuôc) da xương, bì xương osteodermis da xuong, bì xuong osteogenesis (su) hình thành xương, phát triển xương, tao xương osteoinductive factor (OIF) nhân tố gây tao xương osteology cốt học osteoporosis (chúng) loãng xương osteosciereid tế bào cứng hai đầu dày, cương bào hai đầu dày ostiolate (có) lỗ mở, (có) lỗ nhỏ ostiole lỗ mở, lỗ nhỏ ostiate (thuộc) lỗ miệng, (thuộc) lỗ hút, (thuộc) lỗ tim, (thuộc) lỗ voà , lỗ hút, miêng vòi Fallop ostium 1.lõ miệng, lỗ hút 2.khe tim 3.miệng vòi Fallop Ostracoda phân lớp vỏ cứng ostracoderm té bào xương otic placode túi tai, tấm tai otocyst túi thăng bằng, bình nang otolith sỏi thăng bằng Ouchterlony test thí nghiêm Ouchterlony Oudin test thí nghiêm Oudin outbreeding (su) ngoại phối outcross (sw) lai chéo outgroup ngoài nhóm outcrossing lai chéo, ngoại phối ova (các) trứng, tế bào trứng

oval window cửa sổ bầu dục ovarian (thuôc) buồng trứng, bầu ovarian cycle chu kỳ rung trứng ovariole *ống trứng* ovary 1.buồng trứng, tuyến sinh dục cái 2.bầu ovate (có) dang trứng, (có) dang trái xoan overcrowding quần thể quá đầy overexploitation khai thác quá mức overgrowth competition (su) canh tranh do sinh trưởng quá mức overlapping genes (các) gen chồng lợp overlearning (su) hoc vươt, hoc vươt chuẩn overwinding thắt quá chặt oviducal (thuộc) ống dẫn trứng oviduct *ống dẫn trứng*, *ống Muller* oviferous mang trứng, ôm trứng ovigerous mang trúng, ôm trúng oviparous noãn sinh, phát triển tử trứng thai oviposition (su) để trứng ovipositor thuỳ máng để trứng, dùi để trứng ovisac túi trứng, nang trứng ovotestis tuyến sinh sản lướng tính ovoviviparous để thai trứng, noãn thai sinh ovulation 1.(su) tao trúng, hình thành trúng 2. rung trúng ovule noãn, trứng nhỏ ovule culture nuôi cấy noãn ovum trứng, tế bào trứng oxalate oxalat oxalate oxidase (oxox) oxidaza oxalat oxalic acid axit oxalic oxaloacetic acid axit oxaloaxetic oxidant chất oxy hoá oxidation oxy hoá oxidation-reduction reaction phản ứng oxy hoá - khử oxidative phosphorylation phosphoryl hóa-oxyl hoá oxidative stress căng thẳng (do) oxy hoá oxidizing agent chất oxy hoá, tác nhân oxy hoá OXOX viết tắt của Oxalate Oxidase oxydactylous (có) ngón búp măng, (có) ngón thon nhon oxygen oxy oxygen debt su hut oxy oxygen free radical gốc không có oxy oxygenase oxygenaza

oxyntic *tiết axit* oxyphobic *ky đất chua* ozone *ozon*

P

```
pacemarker nút xoang nhĩ
pachydermatous (có) da dây, (có) vỏ dày
pachyphyllous (có) lá dày
pachytene pachyten, giai đoạn sợi dày
pacinian corpuscles tiểu thể Pacini
packing ratio of DNA tỷ lệ xoắn cuộn của ADN, tỷ lệ bọc gói của ADN
paedogenesis (su) ấu sinh
paedomorphosis (su) biến thái ấu trùng
paedophilia loan dâm với trẻ em
pain receptor thụ quan cảm nhận đau
paired-associate learning hoc tâp từng cặp liên kết
pairing (sư) cặp đôi, kết cặp
p element yếu tố p
P. gossypiella P. gossypiella
p34 protein protein p34
            gen p53
p53 gene
p53 protein protein p53
paclitaxel paclitaxel (dược phẩm chống ung thư, lúc đầu được tách chiết
tù Taxus brevifolia)
PAF viết tắt của Platelet Activating Factor
PAGE viết tắt của PolyAcrylamide Gel Electrophoresis
pair-rule genes gen liên kết, gen kết cặp
Palaearctic region miền cổ Bắc
palaeo-ecology cổ sinh thái học
palama màng bơi
palatal (thuôc) vòm miêng, (thuôc) tấm trên hầu
palate 1.vòm miệng 2.tấm trên hầu
palatine (thuôc) vòm miêng
palatine tonsil amidan vòm miệng
palatoquadrate cartilage sun vòm miệng-xương vuông
pale lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy
palea lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy
paleogenetic lai giống, lai tổ
paleontology cổ sinh học
palet lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy
palingenetic (su) hồi tố, lại giống
palisade mô dâu
pallescent xanh xao
```

palliative giảm tam thời, thuốc làm diu, thuốc làm giảm tam thời pallial (thuôc) áo, (thuôc) vỏ não, áo não palliate (có) áo, (có) áo não, (có) vỏ não pallium 1.áo 2. vỏ não, áo não palm oil *dâu co* Palmae ho Co palindrome doan xuôi ngược như nhau (ADN) palmar (thuôc) lòng bàn tay palmate 1.xe chân vit, (có) dang chân vit 2.(có) chân màng palmatifid xể chân vit nông palmelloid form dang nhầy lan ra hình chân vit palmisect xể chân vit sâu palmitate palmitat palmitic acid axit palmitic palp mảnh môi sờ, mấu chân sờ, râu sờ, tua sờ palpal (thuộc) mảnh môi sờ, mấu chân sờ, râu sờ, tua sờ palpation (phép) sờ nắn palpebra *mí mắt* palpus 1. månh môi sờ, mấu chân sờ 2. râu sờ, tua sờ palynology môn phấn hoa, bào tử phấn hoa học pampas đồng cổ đồng bằng ôn đới, pampa pan 1.tầng đất cái 2.đất trũng lòng chảo pancreas tuyến tuy, tuy pancreatic islet dåo tuy pantophagous ăn tap, tap thực pantothenic acid axit pantotenic pancreatic lopase lipaze tuy pancreatic polypepide polypeptit tuy pancreozymin pancreozymin pandemic (thuộc) bệnh dịch rộng, bệnh dịch lớn pandurate (có) dang đàn violon panduriform (có) dang đàn violon pangae toàn đại luc, siêu đại luc, pangae pangamic hỗn giao, ngấu giao panic attack con hoảng loạn, con khiếp sợ panic disorder con hoảng loan, rối loan panicle cum, chùm, chùm kép paniculate (có) cụm, (có) chùm, (có) chùm kép panmictic (thuộc) ngẫu giao, hỗn giao panmixia (sư) ngẫu giao, hỗn giao panmixis ngẫu giao, hỗn giao pannose phủ lông mềm

papain papain, nhưa đu đủ paper chromatography sắc ký (trên) giấy papilionaceous (có) dang bướm papilla 1.nhú, núm 2.gai thit papillae foliatae núm hình lá papillary (thuôc) nhúm núm, gai thit papillary muscle co núm vú papillate (có) nhú, (có) núm, (có) gai thịt papovavirus papovavirut pappus vành lông, mào lông, túm lông papulae 1.mang bì, mang da 2.chồi mang parabiosis đời sống ghép parabronchi nhánh phế quản III paracentesis (su) chọc hút, chích hút paradoxical sleep giác ngủ nghịch lý paraeiopod chân đi, chân bò paraesthesia cân cảm paraganglia hach bên paragenetic information thông tin cân di truyền paragnathous (có) hàm dài bằng nhau, (có) mỏ trên và mỏ dưới dài bằng nhau paralalia (chứng) nói lẫn paralimnion vùng ven hồ parallel descent thế hệ song song parallel evolution tiến hoá song song parallel processing phân cắt song song parallelism (sư) tiến hoá song hành parallelodromous (có) gân song song paramere nửa bên, khúc bên, đốt bên, đoan bên, thuỳ bên, parameter thông số, tham số paramorph dang biến di (do môi trường) paramylon hat dang tinh bôt paramylum hạt dạng tinh bột paranephric bên thân, canh thân paranephros tuyến thương thân, tuyến trên thân paranoia (chúng) paranoia paranoid disorder rối loan paranoia paranoid schizophrenic tâm thần phân lập dạng paranoia parapatric speciation sự hình thành loài cận vùng phân bố paraphasia rối loan ngôn ngữ paraphilias hành vi giới tính khác thường

paraphyletic á huyết thống paraphyletic group nhóm á huyết thống paraphyly (tính) á huyết thống paraphysate (có) sơi vô tính, (có) sơi dinh dưỡng, (có) mấu bên paraphyses (có) sợi vô tính, (có) sợi dinh dưỡng, (có) mấu bên paraphysis 1. soi vô tính, soi dinh dưỡng 2. mấu bên parapineal organ cơ quan bên tuyến tùng, mấu bên tuyến tùng parapodial (thuôc) chân bên, chân bò parapodium 1.chân bên 2.chân bò parapophyses gai bên, mấu bên, paraprotein paraprotein parapsid hố thái dương bên parapsychology tâm lý hoc ngoại cảm paraquat paraquat parasexual cycle chu kỳ cân giới tính parasite vật ký sinh, ký sinh trùng parasitic castration thiến do ký sinh, hoan do ký sinh parasitic male con đưc ký sinh parasitism (su) ký sinh parasitoid vật ký sinh không hoàn toàn, vật dạng ký sinh parasitoid host model *mô hình ký sinh vật chủ* parasitology ký sinh trùng hoc parasphenoid xương màng nền so parasymbiosis (su) công sinh giả parasympathetic nervous system hê thần kinh phó giao cảm parasympathetic ganglia hach phó giao cảm parathormone hormon tuyến cân giáp parathyroid tuyến cận giáp parathyroid hormone hormon tuyến cận giáp paratonic movement vận động do kích thích paratope paratop, cân thi paratyphoid phó thương hàn paraxial mesoderm trung bì truc bên paraxonic foot chân lệch trục bên, chân móng guốc chẵn Parazoa phân giới Đông vật đa bào parencephalon bán cầu não parenchyma mô mềm, nhu mô parenchyma cell tế bào mô mềm parenchymatous (thuộc) mô mềm, nhu mô parental types kiểu hình giống bố me, dang bố me parenteral ngoài ruôt,ngoài đường tiêu hoá

paresis sa sút trí tuê liêt parietal (thuôc) thành, vách parietal cell tế bào vách parietal cortex vô đỉnh parletal foramen *lõ đỉnh* parietal organ co quan đỉnh parietal placentation kiểu đính noãn vách, kiểu đính noãn bên paries thành vách parietes (các) thành, vách paronychia viêm quanh móng parosmia (chứng) loan khứu parotid gland tuyến mang tai pars *phần* pars anterior phần trước pars distalis khối chính pars intermedia phần trung gian, phần đêm pars nervosa phần thần kinh partes (các) phần parthenocarpy (tính) tao quả không hat, (tính) tao quả đơn tính, (tính) tao quả điếc parthenogenesis (su) sinh sản đơn tính, trinh sản Parkinson's disease bênh Parkinson ParM protein ParM (tham gia tách nhân trong giảm phân) PARP enzym PARP (Poly ADP-ribose Polymerase, kiểm soát apoptosis) parthenogenetic (thuôc) sinh sản đơn tính, trinh sản parthenospore bào tử đơn tính, bào tử trinh sản partial parasite 1.cây ký sinh một phần 2,cây ký sinh gián đoan partial pressure áp suất riêng phần, áp suất từng phần partial reinforcement củng cố từng phần partial refuges trú ẩn từng phần partial umbel tán con partial veil bao từng phần particle cannon súng bắn hat particle gun súng bắn hạt (gen) partite (thuôc) xể sâu, xể sát gốc cuống parturient (thuôc) để, sổ thai partition coefficient hê số chia partitioning agent tác nhân chia parturition (su) sổ thai, để parvifoliate nhiều lá nhỏ passage cell tế bào chuyển tiếp Passeriformes bô Sê

passive dispersal phát tán thụ động passive immunity mien dich thu đông passive movement vân chuyển thu đông passive permeability (tính) thấm thu đông passive-aggressive behaviour hành vi chống đối thụ động passive cutaneous anaphylaxis phản vê da thu đông passivetransport vân chuyển chủ đông passive immunization mien dich thu đông Pasteur filter bô loc Pasteur PAT viết tắt của Phosphinothricin AcetylTransferase PAT gene gen PAT patagial (thuôc) màng dù lươn patagium 1.mấu lưng ngực trước 2.màng dù lượn patch đốm patch-clamp recording (phép) ghi đếm bằng kep giữ tế bào patella xương bánh chè, xương vùng patent xoè rông pathetic muscle co xúc cảm pathetic nerve dây thần kinh IV, dây thần kinh vận nhãn pathogen mầm bệnh, nguồn bệnh, bệnh nguyên pathogenesis related proteins protein liên quan phát sinh bênh pathogenic (thuôc) sinh bênh pathogenicity islands dảo sinh bệnh pathology bệnh học, bệnh lý học pathway đường, con đường (trao đổi chất trong tế bào, cơ thể) pathway feedback mechanisms (các) cơ chế liên hệ ngược trên đường (trao đổi chất) Patriotheria phân lớp Thú cổ patristic similarity (tính) tương đồng do cùng nguồn, (tính) tương đồng do cùng tổ tiên patroclinous (có) cùng dòng bố, (có) tính bố patroendemics loài bố đặc hữu pattern mẫu hình, mẫu, bản mẫu, khuôn kiểu pattern formation (sw) tao hình paunch da co paurometabolous metamorphosis sự biến thái dần dần Pauropoda *lớp râu chể* pavement epithelium biểu mô lát pattern biomarkers (các) chỉ thi sinh học mẫu patulin *patulin* pbef PBR viết tắt của Plant Breeder's Rights

pBR322 plasmid pBR322 (ở E. coli)

PC viết tắt của Phosphatidyl Choline

PCC kênh dẫn protein (Protein-Conducting Channel)

PCD cái chết của tế bào đã lên chương trình (Programmed Cell Death)

PCO cycle chu kỳ PCO

PCR viết tắt của Polymerase Chain Reaction

PCR cycle chu kỳ PCR

PDCAAS viết tắt của Protein Digestibility-Corrected Amino Acid Scoring

PDE Phosphodiesteraza (Phosphodiesterases)

PDGF viết tắt của Platelet-Derived Growth Factor

PDWGF viết tắt của Platelet-Derived Wound Growth Factor

PDWHF viết tắt của Platelet-Derived Wound Healing Factor

peak dose liều bức xa cực đỉnh

pearl ngọc trai

peat than bùn

pebrine *bệnh tằm gai*

pecic substances hợp chất pectin

pectinate (có) dang lược

pectineal 1.bò lược 2.mào xương chày

pectines tâm lược

pectins pectin

pectization (sự) pectin hoá

pectorales (các) co ngực

pectoral fins vây ngực

pectoral girdle dai ngực

pectoralis co ngực

peck order *trật tự mổ hạt*

pecten lược, tấm lược, dãy lược

pedal locomotion vận động bằng chân

pectin pectin

Pectinophora gossypiella

pedate leaf lá xể chân vịt, lá dạng chân vịt

pedes (các) bàn chân

pedicel cuống

pedicel 1.cuống anten 2.cuống

pedicellaria chân kìm nhỏ

pedicellate (có) cuống, nằm trên cuống

pedicle 1.cuống 2.mấu ngang

pediculosis *bênh chấy rân*

pedigree gia phả, hê phả

pedipaip chân kìm sờ

pedology thổ nhưỡng học peduncle 1.cuống cum hoa 2.cuống thân pedunclopotine nucleus nhân cuống pedunculate (có) cuống, đính trên cuống pelagic ngoài khơi, (thuộc) biến khơi pelagic larva *ấu trùng phù du* pelazic zone vùng khơi Pelecaniformes bô Bồ nông pedigree analysis phân tích phả hệ PEG-SOD viết tắt của PolyEthylene Glycol SuperOxide Dismutase pegylation Pelecypoda lớp Chân rìu, lớp Phủ túc pelleted seed hat vo viên pellicle màng phim, màng mỏng pelliculate (có) màng phim, (có) màng mỏng pelma gan bàn chân peltate (có) dang khiên pelvic (thuôc) khung châu, bể thân pelvic fins căp vây bung pelvic girdle đai châu, đai hông pelvis 1.khung châu 2.bể thân Pelycosauria bộ Thần lần hạc pen *mai* pendulous placentation kiểu đính noãn đỉnh, kiểu đính noãn buông, thõng penetrance mức ngoại hiện penial (thuôc) dương vật, (thuôc) gai giao phối penianth segment cánh hoa-cánh tràng peniblast hop bào noãn hoàng penicillin penicillin penicillinases penicillinaza Penicillium Penicillium penis 1.dương vật 2.gai giao phối Penman-Monteith equation phuong trình Penman-Monteith pennae *lông thân* pennate 1.(có) cánh, (có) lông 2.(có) dạng lông chim pentadactyl limb chi năm ngón pentadactyl năm ngón pentamerous (có) mẫu năm, năm phần pentarch năm bó nguyên môc Pentastomida phân ngành Miêng móc pentosans pentosan trong gô

pentose pentoza pentose phosphate pathway con đường (chuyển hoá) pentoza-photphat pentose shunt chuyển nhánh pentoza PEP carboxylase PEP cacboxylaza pepsin pepsin peptidase peptitdaza peptide peptid peptide bond liên kết peptid peptide chain chuối peptid peptide mapping lâp bản đồ peptid peptide nanotube *ong nano peptid* peptidoglycan peptidoglycan peptido-mimetic mô phỏng peptid peptidyl transferase transferaza peptidyl peptone pepton percentile phân vi perception (su) nhân thức, tri giác, nhân cảm perc.eptual learning (su) tâp quen nhân thức Perciformes bô Cá vươc percurrent dài toàn thân pereiopods chân ngưc, chân bò perennation (su) sống lâu năm, lưu niên perennial cây lâu năm, cây lưu niên perfect. 1.hoàn chỉnh 2,hữu thụ perfoliate xuyên qua lá perforant pathway phương thức hoạt động perforate thủng, (có) lỗ, (có) hốc perforation (su) dùi thủng, đục thủng, khoan perforin *perforin* performence sư thực hiện, sức sản xuất, công, thành tích performance test trắc nghiêm thực hành perianth bao hoa periblastic (thuộc) hợp bào noãn hoàng periblem tầng sinh vỏ peribranchial quang mang pericardial (thuôc) xoang bao tim, màng bao tim pericardial space khoảng bao tim pericardium xoang bao tim, màng bao tim pericarp vỏ quả, quả bì pericellular quanh tế bào perichaetium bao túi sinh sản perichondrium màng bao sun, bao sun

perichordal quanh dây sống, bao dây sống periclinal bao quanh, ghép vòng periclinal chimera dang kham bao quanh pericranium màng bọc sọ, bao sọ pericycle vỏ trụ, bao trụ, trụ bì periderm lớp vỏ ngoài, chu bì peridesmium bao dây chẳng perididymis bao tinh hoàn peridinin perimidin peridium vỏ cuống bào tử, vỏ túi bào tử, vỏ sơi nấm, vỏ quả thể perineal glands tuyến đáy châu perineum đáy châu perineurium ba bao thần kinh periodicity (tính) chu kỳ, (tính) tuần hoàn periodic fluctuation dao đông theo chu kỳ periosteum màng xương, cốt mạc periostracum lóp sừng ngoài periotic quanh ông tai trong peripheral bên ngoài, ngoại biên, ngoại vi peripheral chemoreceptor hoá thu quan ngoại biên peripheral nervers thần kinh ngoại biên peripheral nervous system hệ thần kinh ngoại biên perigynium bao túi noãn perigynous đính quanh bầu perilymph ngoai dich, dich bào perilymphatic (thuộc) ngoại dịch, dịch bào perimedullary zone miền quanh tuỷ, khu vưc quanh tuỷ perimysium bao cơ, cân perinaeal (thuộc) đáy chậu perinaeum đáy châu perineal (thuôc) đáy châu periodicity tính chu kỳ, tính tuần hoàn periodontium mô periodontium (giữ chặt răng trong hàm) peripheral nervous system hê thần kinh ngoại biên periplasm 1.chất bào thể sao 2.lớp chất tế bào chất ngoại vi periplasmic space khe quanh tế bào chất periproct vùng quanh hậu môn perisarc bao ngoài perisperm ngoại nhũ perissodactyl (có) ngón lể Perissodactyla bô Ngón lể peristalsis (sw) nhu đông

peristaltic (thuôc) nhu đông peristaltic waves sóng nhu đông peristome 1.vành miêng 2.vành lông mặng, xỉ mao peristomial (thuôc) vành miêng peristomium 1.đốt quanh miệng 2. vành quanh miệng perisystole kỳ cân tâm thu perithecium thể quả dang chai peritoneal cavity khoang mang bung peritoneum màng bung, phúc mạc peritonitis viêm màng bung peritrichous (sw) lông rung rải rác peritrophic (thuôc) bao quanh ống tiêu hoá perivascular sheath bao quanh mach perivitelline quanh noan hoàng perivitelline space fluid dich bao quanh noan hoàng perivitelline temperature nhiêt đô cho phép permafrost đóng băng permanent dentition bô răng thứ sinh, bô răng vĩnh viễn permanent wilting point điểm héo vĩnh viễn, điểm héo cố đinh permeation sư thấm perivitelline dose liều cho phép pernicious anaemia thiếu máu ác tính peroral quanh miêng peroxidases peroxidaza peroxisome the peroxi, peroxisom perseveration sư dai dẳng, sư tồn lưu persistence tính tồn lưu persistent *liên tuc*, *tồn lưu* person cá thể, con người personal dosimeter liều lương cá nhân personal space không gian cá thể personality nhân cách, cá tính personality disorders rối loạn nhân cách, rối loạn cá tính personalized medicine y hoc cá thể, thuốc (đặc hiệu cho) cá nhân personnel monitoring kiểm tra đô bức xa cá nhân perspiration sự thoát mồ hôi, sư thoát hơi nước pertusate xuyên ngon pertussis toxin độc tố ho gà pes bàn chân pest bênh dich, vât gây hai petal cánh tràng, cánh hoa petalody (tính) biến thành cánh tràng, (tính) hoá cánh tràng

petaloid (có) dang cánh tràng petiolate (có) cuống petiole cuống lá pest free area khu vưc không có sâu hai pest risk analysis (PRA) phân tích rủi ro do sâu hại petiolule cuống lá chét petrosal (thuôc) xương đặc petrous 1.(có) đá 2.(thuôc) phần đá Peyer's patches mång Peyer Pfiesteria piscicida Pfiesteria piscicida PGHS Synthaza Prostaglandin H (Prostaglandin H Synthase) p-glycoprotein p-glycoprotein pH pHphaeic sẫm màu, tối màu phaeochrous (có) màu sẫm, (có) màu tối PHA viết tắt của PolyHydroxyalkanoic Acid phaeism (sư) sẫm màu, tối màu Phaeophyceae lóp Tảo nâu phage xem bacteriophage phage thể thực khuẩn, phagơ phage display hiển thi phago phagocyte tế bào thực bào phagocytosis (su) thuc bào phagolysosome thể thực bào sinh tan phagotrophy (su) dinh duống thực bào, thực dưỡng phalanges 1.(các) xương đốt ngón 2.(các) thể đàn Phalangida bô chân dài phalanx xương đốt ngón, thể đàn phallic (thuôc) dương vật, mầm dương vật, mầm âm vật phallic stage giai đoạn dương vật phallus dương vật, mầm dương vật, mầm âm vật phanerophyte thực vật chồi lô phantosy (su) tưởng tượng pharate pha ngung lôt xác pharmacoenvirogenetics môn Di truyền môi trường dược học pharmacogenetics môn Di truyền dước học pharmacogenomics môn Hê gen dước học pharmacokinetics môn Động học dược lý pharmacology duoc lý hoc pharmacophore phần chứa dược tính (của thuốc) pharming sản xuất thuốc (từ cây trồng biến đổi gen) pharyngeal (thuôc) hầu, hong

pharvngeal arches cung hau hong pharyngeal lamellae lá mang pharvngeal pouches *ống hầu hong* pharyngeal slit khe mang pharyngotympanic tube ống hầu họng màng nhĩ pharynx *hầu*, *hong* phase-contrast microscopy kính hiển vi tương phản pha phase I clinical testing thử nghiêm lâm sàng pha I phase I detoxification enzymes enzym khử độc pha I phase II clinical tests thử nghiêm lâm sàng pha II phase II detoxification enzymes enzym khử đôc pha II phase III clinical tests thử nghiêm lâm sàng pha III Phaseolus vulgaris Phaseolus vulgaris phasic receptor thu quan pha, thu quan kì PHB viết tắt của PolyHydroxylButylate phellem *mô bần* pH state thang pH phycobilin phycobilin phycobiont thành phần tảo phycology tảo học Phycomycetes nhóm nấm Tảo phyletic classification phân loai tiến hoá phelloderm tầng bần luc bì, tầng vỏ luc phellogen tầng sinh bần, mô sinh bần-lục bì, (mô) tượng tầng-bần phenetics (su) phân loai theo đặc điểm hình thái phenetic classification phân loại theo hình thái di truyền phenocopy (su) sao ngoai hình phenogenetic di truyền học ngoại hình phenogram cây hình thái sinh, hình thái đồ phenol metabolism trao đổi chất phenol phenolic hormones hormon phenol phenolics nhóm phenol phenology vật hậu học phenomenology hiên tương học phenomics môn kiểu hình học phenotype kiểu hình phenotypic change trao đổi kiểu hình phenotypic ratio tỷ lê kiểu hình phenotypic variance biến di kiểu hình phenotytic plasticity tình mềm dẻo kiểu hình phenoxyacetic acid axit phenoxyaxetic phenylalanine (phe) phenyalanin

pheriotypic (thuộc) kiểu hình pheromone pheromon Philadelphia chromosome nhiễm sắc thể Philadelphia phloem *libe* phioroglucinol phlorogluxinol phobia ám ảnh sơ, (chứng) sơ phobic disorder rối loan sơ hãi Pholidota bô Tê tê phonation (su) phát âm phloem ray tia libe phloemprotein protein libe phonoreceptor cơ quan nhận âm phoresis (su) điện di phoresy (tính) cõng nhau, (tính) bám nha Phoronidea ngành Giun ống phosphatase phosphataza phosphate fixation cố đinh phosphat phosphate group nhóm phosphat phosphate transporter genes gen vận chuyển phosphat phosphate-group energy năng lượng nhóm phosphat phosphatidyl choline cholin phosphatidyl phosphatidyl serine serin phosphatidyl phosphinothricin phosphinothricin phosphinothricin acetyltransferase (pat) acetyltransferaza phosphinothricin phosphinotricine phosphinotricin phosphodiester bond mối liên kết phosphodieste phosphodiesterases phosphodiesteraza phospholipids phospholipid phosphorylation phosphoryl hoá phosphorylation potential tiềm năng phosphoryl hoá phosphocarboxylase phosphocarboxylaza phosphoenolpyruvate phosphoenolpyruvate phospholipase phospholipase phospholipid phospholipid phosphoproteins phosphoproteins phosphorescence (su) lân quang phosphorescent (thuộc) lân quang phosphorus photpho phosphorylase phosphorylase photic zone vùng sáng, tầng sáng photoautotroph sinh vật quang tự dưỡng photobiology quang sinh hoc

```
photogenic (thuôc) tầng phát sáng
photogenin chất sinh ánh sáng, photogenin
photoheterotroph sinh vât quang di dưỡng
photoinhibition quang ức chế
photolyases photolyaza
photolysis quang phân ly
photolysis of water (su) phân ly nước bằng ánh sáng, quang phân ly
photomorphogeriesis (su) phát sinh quang hình thái
photon photon, lương tử
photonastic movement úng động ánh sáng, quang úng động
photonasty (tính) ứng đông ánh sáng, (tính) quang ứng đông
photopeak dinh photon
photoperiod chu kỳ sáng, quang chu kỳ
photoperiodicity (tính) chu kỳ sáng, (tính) quang chu kỳ
photoperiodism (hiên tương) chu kỳ sáng, (hiên tương) quang chu kỳ
photophilous va sáng, thích sáng
photophobia (chúng) sơ ánh sáng
photophore co quan phát sáng
photophosphorylation (su) quang photphoryl hoá
photophygous chiu bóng, ưa bóng
photopia sư thích nghi ánh sáng, sư thích ứng ánh sáng
photoreceptor 1.quang thụ quan, cơ quan cảm nhận ánh sáng, cơ quan
cảm quang 2.tế bào cảm quang
photorespiration (su) quang hô hấp
Photorhabdus luminescens Photorhabdus luminescens
photosensitizing dye thuốc nhuộm cảm quang
photosynthate sản phẩm quang hợp
photosynthesis (su) quang hop
photosynthetic carbon reduction cycle chu trình khử cacbon quang tổng
hop
photosynthetic effeciency hiệu suất quang hợp
photosynthetic effective ratio hê số hiệu quả quang hợp
photosynthetic phosphorylation phosphoryl hoá quang hop
photosynthetic pigments (các) sắc tố quang hợp
photosynthetic productivity năng suất quang hợp
photosynthetic quotient hệ sắc tố quang hợp
photosynthetic radiation búc xa quang hop
photosynthetic rate cường đô quang hop
photosynthetically active radiation bức xạ hoạt tính quang tổng hợp
photosystem hệ thống quang hoá
photosystem I hệ quang họp I
photosystem II hê quang hop II
```

```
phototactic (thuôc) theo ánh sáng
phototaxis (tính) hướng sáng, (tính) hướng quang
phototrophic quang duõng
phototropism quang hướng đông, (tính) hướng ánh sáng
phragma 1.vách ngăn, màng ngăn 2.mấu ngăn 3.nếp trong mảnh lưng
phragmoplast thể ngăn, thể vách ngăn
phrenic nerve thần kinh cơ hoành
phrenology não tướng học
phyletic evolution tiến hoá theo ngành
phyletic gradualism loài cấp tiến, sư hình thành loài cấp tiến
phyllid lá rêu, lá tản
phyllobranchia mang tấm, mang lá
phylloclade thân dang lá
phyllode cuống dạng lá
phyllody (tính) biến thành lá, (tính) hoá lá
phylloplane diên lá, mặt lá
phyllopodium chân (dang) lá
phyllosphere diên lá, mặt lá
phyllotaxis (sự) xếp lá
phyllotaxy (tính) xếp lá
phylogenesis (su) phát sinh chủng loại, phát sinh giống loài
phylogenetic (thuôc) phát sinh chủng loại
phylogenetic constraint áp lưc phát sinh chủng loại
phylogenetic profiling dinh hình phát sinh chủng loại
phylogeny (sư) phát sinh chủng loai, phát sinh giống loài
phylum ngành
physical containment ngăn chăn vât lý
physical map (of genome) bản đồ vật lý (của hệ gen)
physiography địa lý tự nhiên
physiological (thuôc) sinh lý, sinh lý hoc
physiological anatomy giải phẫu sinh lý học
physiological dead space khảng chết sinh lý
physiological drought khô hạn sinh lý
physiological psychology tâm sinh lý hoc
physiological race nòi sinh lý
physiological time thời gian sinh lý
physiology sinh lý hoc
physoclistous (có) bong bóng kín
physostomous (có) bong bóng hở
phytase phytaza
phytate phytat
phytic acid axit phytic
```

```
phytoalexin in plant phytolexin trong cây
phytoalexin phytoalexin
phytochemicals hoá chất (từ) thực vật
phytochemistry hoá hoc thực vật
phytochrome phytocrom, sắc tố thực vật
phytoene
phytoestrogens estrogen thực vật
phytoferritin phytoferitin
phytohaemagglutinins phytohaemagglutinin, ngung kết tố thực vật
phytohormone hormon thực vật
phytology thực vật học
phyto-manufacturing sản xuất thực vật (bằng máy)
phytonutrients dinh duỡng thực vật
phytopathology bệnh thực vật học, bệnh cây học
phytophagous ăn thực vật
phytophagous insects côn trùng ăn lá
phytopharmaceuticals dước phẩm thảo mộc
Phytophthora Phytophthora
Phytophthora megasperma f. sp. glycinea Phytophthora megasperma f. sp. glycinea
Phytophthora root rot bệnh thối rễ do Phytophthora
Phytophthora sojae Phytophthora sojae
phytoplankton phytoplankton (tảo phù du)
phytoplankton thực vật phù du, thực vật nổi
phytoplankton blooms nở hoa trước của thực vật nổi
phytoremediation chữa bênh thực vật
phytosanitary certificate chứng chỉ vê sinh thực vật
phytosociology quần xã thực vật
phytosterols phytosterol
phyto-sterols sterol thưc vât
phytotoxic substance chất độc đối với thực vật
phytotoxin phytotoxin, độc tố thực vật
phytotron phytotron
pia mater màng mềm
pica (su) thèm ăn vât la
Piciformes bô Gõ kiến
pigeon's milk sữa bồ câu
pigment sắc tố
pigment cell tế bào sắc tố
pileate (có) mào, (có) chóp, (có) mũ, (có) tán
pileus mũ, tán
pigmentary colours màu sắc tố
pilidium larva áu trùng pilidium
```

```
piliferous layer lóp lông hút
pilose nhiều lông hút
pillus lông (vi khuẩn)
pin kim
pinacocytes tế bào dạng kim
pincers kìm, kep, vuốt bám, móng bám
pineal apparatus tuyến tùng, tuyến quả thông
pineal gland tuyến tùng
pineal eye mắt quả thông
picogram (pg) picogram (pg)
picoRNA picoARN
pineal gland tuyến tùng
pinfeather lông mặng
pink bollworm sâu đục quả nang hồng
pink pigmented facultative methylotroph (PPFM) vât ăn methyl ngẫu nhiên màu hồng
pinna lá chét (lông chim), vây (cá), tai ngoài, lông vũ, cánh
pinnate 1.(có) dang lông chim 2.(có) lá chét lông chim, xể lá chét lông chim
pinnatifid xể lá chét lông chim
pinnatiped (có) chân màng
pinniped (có) chân màng
pinnule lá chét con
pinocytosis (su) ẩm bào
pioneer species loài tiên phong
piscivorous ăn cá
pisiform (có) dang hat đâu
pistil nhuy
pistillate (có) nhuy
pit hố, hốc, vết lõm, lỗ, lỗ núm
pit cavity khoang hốc, khoang hố, khoang lỗ
pit organ cơ quan đường bên
pitcher lá nắp ấm
pith lõi, dác ruôt, tuỷ
pithed (bi) bỏng não-tuỷ
pith medulla mô tuỷ, mô ruôt, mô lõi, mô giác
pith ray tia mềm, tia tuỷ, tia lõi, tia ruột
pit membrane màng hốc
pitted rõ hoa
pituitary gland tuyến yên
pivot joint khóp chày, khóp truc,
placebo plaxebo, thuốc vờ
```

placenta 1.nhau, thai bàn 2.giá noãn, thai toà 3.giá bào tử, bào tử bính placental (thuộc) nhau, thai bàn, (thuộc) giá noãn, (thuộc) giá bào tử, bào tử bính

placental mammal động vật có nhau

Placentalia phân lớp Thú có nhau

placentate (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bính placentiferous (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bính

placentigerous (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bính

placentation 1.kiểu đính noãn 2.kiểu bám nhau

placenta vera ra nhau, bong nhau

placode 1.tám 2.mâm

Placodermi lớp Cá giáp tấm

placoid (có) dạng tấm

plagiotropism (tính) hướng nghiêng, (tính) hướng xiên

plague (bệnh) dịch hạch

plain muscle co tron

planes and body axes trục mặt phẳng, trục cơ thể

planetary boundary layer tầng đối lưu

plankton sinh vật nổi, sinh vật phù du

planktonic sinhvật nổi

planktontrophic strategy chiến lược dinh dưỡng phù du

planogamete giao tử động, giao tử di động

planospore bào tử động

planozygote hop tử đông, hợp tử di động

plant thực vật, cây

plant cell culture nuôi cây tế bào thực vật

plant breeder's rights (PBR) (các) quyền của nhà chọn giống thực vật

plant genetic manipulation kỹ thuật di truyền thực vật

plant growth substance chất điều hoà sinh trưởng thực vật

plant hormone hormon thực vật

plant pathology bệnh lý học thực vật

plant protection act đạo luật bảo vệ thực vật

plant sterols sterol thực vật

plant variety protection act (PVP) đạo luật bảo vệ giống thực vật

plantibodies kháng thể thực vật

plantigens kháng nguyên thực vật

plantigrade đi bằng bàn chân

plantae giới thực vật

plantar (thuộc) gan bàn chân, (thuộc) đốt bàn

plant's novel trait (PNT) tính trạng mới của thực vật

plantula *ấu trùng plantula*

```
plaque vét tan
plasm sinh chất, dich trương, chất nguyên sinh
plasma sinh chất
plasma cells tế bào sinh chất
plasma membrane màng sinh chất
plasma protein binding sinh chất bám protein
plasmacytoma u tương bào
plasmalemma màng tế bào
plasmalogen plasmanogen
plasmid plasmid
plasmocyte bach câu
plasmodesma sơi liên bào, cầu sinh chất
plasmodial (thuôc) thể nguyên hình, thể amip bào, thể hợp bào dang
amip
plasmodium thể nguyên hình, thể amip bào, thể hợp bào dạng amip
plasmogamy (tính) hơp chất nguyên sinh
plasmolysis (sư) tan nguyên sinh chất
plasmon hệ gen bào chất
plastic déo
plastid lap thế
plastidome plastidom
plastmoderma cầu sinh chất
plastochron thời gian kế tiếp
plastochrone thời gian kế tiếp
plastocyanin plastocyanin
plastogamy (tính) hợp chất tế bào
plastoquinone plastoquinone
plastral (thuộc) tấm yếm, tấm bung, mảnh ngực rùa, (thuộc) màng khí
plastron 1.tấm yếm, tấm bụng, mảnh ngực rùa, 2. màng khí
plastron in insect màng khí ở côn trùng
plate bản, tấm, phiến
plate endings tấm cuối
platelet tiếu cầu, tấm nhỏ, bản nhỏ
platelet activating factor nhân tố hoạt hoá tiểu cầu
platelet-derived growth factor (PDGF) nhân tố sinh trưởng bắt nguồn từ tiểu cầu
platelet-derived wound growth factor (PDWGF) nhân tố sinh trưởng vết thương bắt
nguồn từ tiểu cầu
platelet-derived wound healing factor (PDWHF) nhân tố làm lành vết thương bắt
nguồn từ tiểu cầu
platelet factor nhân tố bản mỏng
platydactyl (có) đầu ngón dẹt, (có) đầu ngón bẹt
Platyhelminthes ngành Giun dep
platysma cơ banh cổ, cơ da cổ
```

```
platyspermic (có) hat det đối xứng hai bên, (có) hat det
plax tấm det, phiến det, vảy det
play đùa giỡn, nô giỡn, giả vờ
platelet bản nhỏ, tấm nhỏ, tiểu cầu
play therapy liệu pháp trò chơi, tri liêu bằng trò chơi
pleasure principle nguyên lý khoái cảm
Plectomycetes lớp Nấm cầu
plectonemic coiling cuôn xoắn kiểu plectonem (của ADN nôi bào)
plectostele trung tru mang
pleiomerous nhiều bô phân, nhiều phần tử
pleiomorphic nhiều hình, đa hình
pleiotropic đa hiệu
pleiotropy (tính) nhiều tác đông, (tính) đa hiệu, (tính) nhiều tính trang
pleochromatic (thuộc) đổi màu theo môi trường, đổi màu theo sinh lý
pleomorphic nhiều hình, đa hình
pleomorphism (hiện tương) nhiều hình, (hiện tượng) đa hình
pleomorphous nhiều hình, đa hình
pleopod chân bơi, phần phu bung
plerocercoid larva ấu trùng kết nang vô tính
plerome tầng sinh ngọn
plelotropic nhiều tác đông, đa hiệu, nhiều tính trang
plesiomorphic character đặc điểm đa hình
pleura 1.màng phổi, phế mạc 2.(các) mảnh bên, mảnh sườn
pleural (thuộc) mảnh bên, mảnh sườn
pleural cavity khoang bên
pleural pressure ap suát màng phổi
pleual space khoang màng phổi
pleurapophysis mấu bên đốt sống
pleurocarp thể quả bên
pleurodont (có) răng cạnh, (có) răng bên
pleurogenous moc ở bên, phát triển ở bên
pleuron mảnh bên, mảnh sườn
pleuropneumonia-like organisms (các) vi sinh vật dạng gây nhiễm phối
plexiform (có) dạng đám rối, (có) dạng mạng lưới
plexus đám rối
plica nép, nép nhăn, nép gấp
plicate (có) nếp, (có) nếp gấp
pliomorphic nhiều hình, đa hình
ploidy mức bội thể
plug flow dòng đêm, lớp đêm
plumae lông thân, lông chim
plumate (có) lông thân, (có) lông chim
```

plume 1.lông vũ, lông chim 2.cấu trúc dạng lông chim plumigerous (có) lông chim plumose (có) lông chim, (có) dang lông chim plumous (có) lông chim plumulaceous (có) lông mặng, (có) lông bao, (có) lông tơ plumulae bô lông đêm plumulate (có) lông mặng, (có) lông tơ, (có) lông bông plumulaceous (có) lông mặng, (có) lông bông, (có) lông tơ plumule 1.lông măng, lông tơ 2.chồi mầm plurilocular nhiều ngăn, nhiều ô pluripotent stem cell tế bào gốc tuỷ plus sign dấu dương, dấu công (+) plus strain dòng dương pluteus larva *áu trùng pluteus* PMN viết tắt của PolyMorphoNuclear PMP dược phẩm làm từ thực vật (Plant-made Pharmaceuticals) PN-I viết tắt của Protease Nexin I PN-II viết tắt của Protease Nexin II pneumathode *lô khí* pneumatic (thuộc) khí pneumatic sacs túi khí pneumatocyst 1.phao 2.bóng bơi, bong bóng 3.túi khí, khoang khí pneumatophores (các) rễ khí pneumococcal polysaccharide polysacarit phế cầu khuấn pneumococcus phế cầu khuẩn pneumostome *lõ phổi*, khe phổi PNK viết tắt của PolyNucleotide Kinase PNS viết tắt của Positive and Negative Selection PNT viết tắt của Plant's Novel Trait Poaceae ho Hoà thảo, ho Lúa pod vỏ giáp, vỏ đâu, quả đâu podal (thuộc) chân podex vùng hậu môn, vùng phao câu podia (các) chân, (các) bàn tay, (các) bàn chân, (các) chân ống podial (thuộc) chân, (thuộc) bàn tay, (thuộc) bàn chân,(thuộc) chân ống podical (thuôc) vùng hâu môn Podicipitiformes bô chim lăn podite chân bò podium 1.chân,bàn tay, bàn chân 2.chân ống podomere đốt chân podsol đất potzol Pogonophora ngành Mang râu

poikilocytes tế bào máu có cuống poikilocytocyte hồng cầu biến dang poikilohydric không điều chỉnh được nước poikiloosmotic biến thẩm thấu poikilothermal biến nhiệt poikilotherms đông vật biến nhiều, đông vật máu lanh point mutagenesis sưu đôt biến điểm point mutation đôt biến điểm poison chất độc Poisson distribution phân bố Poisson pokeweed mitogen chất kích thích phân bào pokeweed polar body thể cực polar body thể cực polar covalent bond liên kết đồng hoá trị phân cực polar granules hat phân cực, tâm đông polar group *nhóm phân cực* polar molecule phân tử phân cưc polar molecule (dipole) phân tử phân cực polar mutation đôt biến phân cực polar nuclei (các) nhân cực polarimeter máy đo phân cưc polarities tính phân cực polarity (tính) phân cưc polarity (su, tính) phân cực pole cực, đỉnh pole cells tế bào cưc poliomyelitis (bênh) bai liêt pollen hạt phần, phần hoa pollen analysis phân tích phấn hoa pollen chamber buồng phấn, ô phấn pollen count thống kê số phán hoa pollen flower hoa có phấn pollen grains hat phần pollen mother cell tế bào me hat phấn pollen sac túi phấn, bao phấn pollen tube *ống phấn* pollex ngón cái pollination (sự) thụ phấn pollination drop giot thu phán, giot nhầy pollination mutualisms tương hỗ thu phấn pollinium khối phấn, cục phấn pollutants chất gây ô nhiễm

```
pollution (sư) ô nhiễm, nhiễm bẩn
polyacrylamide polyacrylamid
polyacrylamide gel gel polyacrylamid
polyacrylamide gel electrophoreis (PAGE) diên di gen polyacrylamid
polyadeiphous nhiều bó nhị
polyadenylation polyadenyl hoá
polyadenylic acid axit polyadenylic
polyandrous nhiều nhi
polyandry (tính) nhiều đực
polyarch nhiều bó nguyên môc
polycarpic ra quả nhiều lần
polycarpous nhiều nhuy đơn
polycation conjugate tiếp hơp đa cation
Polychaeta lóp Giun nhiều tơ
polychasium xim nhiều ngả
polychromasia nhiệm nhiều màu
polycistronic da cistron
polyclimax cao đỉnh phức
polyclimax theory thuyết cao đỉnh
polyclonal activators (các) chất hoat hoá đa clon
polyclonal antibodies kháng thể đa dòng
polyclonal response phản ứng đa dòng
polycormic nhiều thân
polycotyledonous nhiều lá mầm
polycyclic nhiều vòng
polydactilous nhiều ngón
polydactylism (hiện tương) nhiều ngón, (tât) thừa ngón
polydactyly (tât) nhiều ngón
polyembryony (tính) đa phôi
polyethylene-glycol superoxide dismutase (PEG-SOD) polyethylene-glycol dismutaza
superoxid
polygalacturonase (pg) polygalacturonaza (pg)
polygamous 1.tap giao, da giao 2. tap tính
polygamy (tính) tap giao
polygenes gen số lương
polygenic đa gen, nhiều gen
polygenic inheritance tính di truyền đa gen
polygenic trait tính trang đa gen
polygoneutic nhiều lúa
polygraph máy ghi nhiều lần, đa trắc kế
polygynous nhiều cái đa thê
polygyny tính nhiều cái, tính nhiều nhị
```

```
polyhydroxyalkanoates polyhydroxyalkanoat
polyhydroxyalkanoic acid (PHA) axit polyhydroxyalkanoic
polyhydroxylbutylate (PHB) polyhydroxylbutylat
polylinker điểm đa tách dòng
polymer đa phân tử, polyme
polymerase polymeraza
polymerase chain reaction (PCR) phản ứng chuỗi polymeraza, phản ứng
chuỗi trùng hợp
polymerase chain reaction (PCR) technique kỹ thuật phản ứng chuỗi
trùng hơp
polymerous nhiều phần tử, nhiều số, nhiều mẫu
polymorphic đa hình, nhiều hình
polymorphism (hiện tượng) đa hình, nhiều hình
polymorphonuclear granulocytes tế bào hat dang đa nhân
polymorphonuclear leucocyte bạch cầu đa nhân, bạch cầu đa nhân múi
polymorphonuclear leukocytes (PMN) bach cầu dang đa nhân
polymorphous đa hình, nhiều hình
polynucleate đa nhân, nhiều nhân
polynucleotide polynucleotit
polynucleotide polynucleotid
polynucleotide kinase PNK kinaza polynucleotid PNK
polyoestrous nhiều lần đông duc
polyoma virus virut polyma
polyp polyp
polypetalous (có) cánh tràng phân
polypeptide (protein) polypeptid (protein)
polyphagous ăn tạp, tạp dưỡng, ăn nhiều loại thức ăn
polyphagous consumers vật tiêu thu ăn tạp
polyphenols polyphenol
polyphyletic tính nhiều nguồn gốc
polyphyletic group nhóm đa nguồn
polyphyllous (có) bao hoa rời, (có) bao hoa nguyên
polyphyly nhóm đa nguồn
polyphyodont nhiều lứa răng
polypide polyp cá thể
polyploid thể đa bôi, đa bôi
Polypodiales bô Dương xỉ
Polypodiopsida lóp Duong xi
polyprotodont nhiều răng cửa
polyribosome (polysome) polyribosom (polysom)
polysaccharide polysaccharid
```

polysepalous nhiều lá đài, (có) lá đài phân polyribosome polyribosom polysome polysom polysomy (tính) nhiều thể nhiễm sắc đa bôi polyspermy (tính) thụ phấn nhiều tinh trùng polyspondylic (thuôc) nhiều đốt sống polyspondyly (tính) nhiều đốt sống, (hiện tượng) nhiều đốt sống polysporidylous (có) nhiều đốt sống polystely (hiện tương) nhiều trung tru, (tính) nhiều trung trụ polystichous nhiều dãy, nhiều hàng polystuffer doan stuffer, doan nhôi polytene chromosomes nhiễm sắc thể nhiều sơi polytokous 1.nhiều con 2.sinh sản nhiều lần, mắn để polytoky (tính) nhiều con, (tính) sinh sản nhiều lần, (tính) mắn để polytrophic 1.dinh dưỡng xen kẽ 2.(thuôc) dinh dưỡng nhiều nguồn, ăn nhiều loại thức ăn polyunsaturated fatty acids (pufa) axit béo da không no Polyzoa ngành Polyzoa pome dang quả táo Pomoideae phân họ Táo tây pons *cầu* pons Varilii câu Varolio pontal (thuôc) cầu pontal flexure nép gáp cầu não pontes (các) cầu pontine nuclei *nhân varolio* population quần thể, quần loại, chủng loại, chủng quần population change thay đổi quần thể population crash bùng nổ dân số, bùng nổ quần thể population cycle chu kỳ quần thể population density mât đô quần thể population dynamic biến đông quần thể population eplosion bùng nổ quần thể population fluctuation dao động quần thể population genetics di truyền học quần thể population growth sinh trưởng quần thể population perturbation rối loan quần thể population regulation điều chỉnh quần thể population size kích thước quần thể population structure cấu trúc quần thể porcine somatotropin (PST) somatotropin lon pore *lõ*

poricidal (thuôc) nể lỗ, nứt lỗ, mở lỗ Porifera ngành Thân lỗ, ngành Bot biển, ngành Hải miên poriferous ($c\acute{o}$) $l\~{o}$ poriform (có) dang lỗ porin porin (protein tạo lỗ xuyên màng) Porocyte tế bào lỗ porogarny (tính) thụ phấn qua lỗ noãn porometer máy đo lỗ khí, thiết bi đo lỗ khí porous $(c\acute{o})$ $l\~{o}$ porous dehiscence mở lỗ, nể lỗ porphyrins porphyrin porrect thò ra porta *cong, của* portal (thuộc) cổng cửa portal system *hê cửa* portal vein *tĩnh mạch rốn* porus *lõ hat phán* position effect hiệu quả vi trí, hiệu ứng vi trí positional cloning (phép) tách dòng (tìm) vị trí positional information thông tin vị trí positive and negative selection (PNS) chon giống dương tính và âm tính positive control kiểm soát dương tính positive feedback tác đông ngược dương tính positive reaction phản ứng dương tính, phản ứng dương positive reinforcement củng cố dương, củng cố chủ động positive supercoiling siêu xoắn dương tính positive taxis hướng đông dương, (hướng) theo kích thích dương postanal tail đuôi sau hậu môn post-capillary venules tiểu tĩnh mạch sau mao mạch postcardinal sau (vùng) tim postcaval vein tĩnh mach chủ sau, tĩnh mach chủ dưới postclimax sau cao đỉnh postembryonic development sự phát triển sau giai đoạn phôi post-entry measures biện pháp hậu nhập post-fertilization stages (các) giai doan sau thu tinh post-hypnotic suggestion ám thi sau thôi miên posterior 1.phía gần truc thân 2.phía sau postical (thuộc) mặt sau, phía sau, phần thấp postsynaptic membrane màng sau khóp thần kinh post-transcriptional gene silencing (PTGS) (su) câm lăng gen sau phiên mã, bất hoạt gen sau phiên mã

post-transcriptional processing (modification) of RNAs xử lý (sửa đổi) sau phiên mã của ARN post-translational modification of protein sửa đổi sau phiên mã của protein post-trematic sau khe mang postural control điều chỉnh tư thế postventitious châm phát triển do gió postzygapophysis mấu khớp sau postzygotic barrier hàng rào sau hop tử potamous sống ở sông, sống ở suối potash bồ tat, kali cacbonat potassium kali potato late blight bênh tàn lui muôn potential (thuộc) tiềm năng potential energy năng lượng dự trữ potential evapotranspiration tiềm năng bốc thoát hơi nước potometer thiết bi đo mức hấp thu pouch túi bao powdery mildew (bệnh) mốc trắng, (bệnh) mốc sương pox viruses virut đâu mùa PPA đao luật bảo vệ thực vật (Plant Protection Act) PPAR viết tắt của Peroxisome Proliferators Activated Receptor PPAR alpha PPAR alpha PPAR gamma PPAR gamma PPB bám giữ protein sinh chất (Plasma Protein Binding) PPFM viết tắt của Pink Pigmented Facultative Methylotroph PPO oxidaza protoporphyrinogen (Protoporphyrinogen Oxidase) PPQ bar thanh PPQ P-protein *protein P* PQ interval khoảng cách PQ PRA viết tắt của Pest Risk Analysis PR interval khoảng cách PR PR proteins protein PR praecoces (các) chim non khoể prairies đồng cổ Prausnitz-Kustner reaction phản ứng Prausnitz-Kustner pre-adaptation (su) thích nghi ban đầu pre-b cell colony-enhancing factor prebiotic trước khi có sư sống, tiền sinh prebiotics trước khi có sự sống, tiền sinh precapillary sphincter co trước mao quản precautionary principle nguyên tắc cảnh báo trước precaval vein tĩnh mach chủ trước, tĩnh mach chủ trên

prechordal trước dây sống, trước tuỷ sống prechordal plate tấm trước dây sống precipitation (su) kết tủa precipitin test thí nghiêm kết tủa preclimax trước cao đỉnh precocial *chim non khoể* precoracoid xuong trước qua, xương trước đai ngưc predation (su) ăn thit predator động vật ăn thịt predator prey cycle chu kỳ vật ăn thit con mồi predentin(e) chất ngà non, chất tiền ngà predictive domancy du báo ngủ preen gland tuyến phao câu preening (sự) rỉa lông preference ua thích thức ăn preferendum *môi trường tối ưu* preferential mating giao phối (có) chon loc prefloration (sư) xếp mẫu nu hoa, tiền khai hoa prefoliation (sự) xếp mẫu búp lá, tiền khai lá preformation sư hình thành trước pre-frontal lobotomy phẫu thuật mở thuỳ trước trán preganglionic fibres soi trước hach pregnancy (su) có chửa, có thai prehallux ngón cái thừa prehensile thích nghi cầm nắm prelacteal (thuôc) thú rặng sữa preload tải trước premature ejaculation xuất tinh sớm premaxilla (thuôc) xương trước hàm trên premaxillary (thuôc) xương trước hàm trên premeiotic mitosis phân bào nguyên nhiễm trước giảm phân premolars (các) răng trước hàm premorse cut không đều, cut vát pre-operational thinking tư duy tiền hoạt đông, suy nghĩ của giai đoạn trước hoat đông pre-operculum xương trước nắp mang prepollex ngón cái thừa pre-prophase band dải trước tiền kỳ, dải trước kỳ đầu prepropolypeptit tiền polypeptit prepubic trước xương mu prepuce bao quy đầu prepupa giai đoạn trước nhộng, giai đoạn nhộng non

preputial (thuôc) bao quy đầu presbyopia (tât) viễn thi pressure bomb bom áp suất, bom nén pressure potential thế áp suất pressure probe đầu dò áp suất presternum 1.månh trước ức 2.xương ức presynaptic inhibition úc chế trước thần kinh pretrematic trước mang prevalence of species (su) uu thế của loài prevertebrace trước côt sống prev vât săn bắt, vât mồi prezygapophysis mấu khớp trước Priapulida ngành Giun vòi, ngành Giun đuôi mào Pribnow box hôp Pribnow prickle nhú gai, lông gai, gai primacy effect tác dung hàng đầu, tác dung ưu tiên primacy process thinking quá trình tư duy ưu việt, qúa trình tư duy ưu tiên primaries lông cánh sơ cấp primary 1.so cấp, nguyên thuỷ, nguyên sinh 2.chính yếu, quan trong nhất primary body cavity thể xoang nguyên thủy primary body thân sơ cấp primary cell wall vách tế bào sơ cấp, vách tế bào nguyên sinh primary constriction eo so cáp, eo tâm đông primary consumer sinh vật tiêu thụ sơ cấp, sinh vật tiêu thụ cấp một primary flexure nép uốn nguyên thuỷ primary germ layers (các) lớp phôi sơ cấp primary growth sinh trưởng sơ cấp primary immune response đáp ứng miễn dịch sơ cấp, đáp ứng miễn dịch lần đầu primary meristem *mô phân sinh sơ cấp* primary node mắt sơ cấp, mấu sơ cấp primary phloem libe so cáp primary pit field diên lỗ sơ cấp, diên lỗ sơ cấp primary producer sinh vật sản xuất primary production sản lương sơ cấp primary productivity năng suất sơ cấp, mức sản xuất ban đầu primary ray tia sơ cấp primary reinforcer nhân tố tái củng cố chính primary sere hệ diễn thế nguyên sinh, hệ diễn thế sơ cấp primary structure cấu trúc sơ cấp

```
primary succession diễn thế nguyên sinh, diễn thế sơ cấp, diễn thế ban
đầu
primary tissue mô sơ cấp, mô nguyên sinh
primary transcript sản phẩm phiên mã sơ cấp
primary wall vách sơ cấp
primary xylem mô gỗ sơ cấp
Primates bô Linh trưởng
primed (đã) mẫm cảm sơ bô, (đã) mẫm cảm lần đầu
primer đoan mồi
primer extension kéo dài đoan mồi (tổng hợp ADN)
primitive nguyên thuỷ
primitive streak dải nguyên thuỷ
primitive groove rãnh nguyên thuỷ
primitive grut ong nguyên thuy
primitive sex cords bó giới tính nguyên thuỷ
primitive yolk túi noãn hoàng nguyên thuỷ
primordial (thuôc) mầm
primordial germ cells (các) tế bào sinh dục mầm
primordium mâm
primosome thể mầm
principle nguyên lý
principle cells tế bào chính
principle of allocation nguyêntắc phân phối
principle of expectancy nguyên tắc kỳ vọng
principle of reinforcement nguyên tắc tái củng cố
prion prion
prisere hệ diễn thế nguyên sinh, hệ diễn thế sơ cấp
prismatic (có) dang lăng tru
prismatic layer lóp lăng tru
proanthocyanidins proanthocyanidin
proatls xương trước đôi
probability density function hàm mât đô xác suất
proband đầu dòng, đầu (phả) hê
probe mẫu dò
probiotics probiotics (hợp chất kích thích sinh trưởng các vi khuẩn có lơi
trong hê tiêu hoá đông vật)
problem solving behaviour hành vi giải quyết khó khăn
Proboscidea bô Có vòi, bô Voi
proboscis vòi
procambium tiền tương tầng
procartilage giai doan tiền sun, giai doan sun non
```

procaryotes sinh vât nhân sơ, sinh vât nguyên thuỷ, sinh vât chưa có nhân điển hình Procellarilformes bô Hải âu procercoid larva *áu trùng đuôi móc* process u lồi, mấu, chỏm; quá trình process validation quá trìnhgiá tri hoá Prochlorophyceae lớp Nguyên tảo luc, lớp Tiền tảo luc Prochordata phân ngành nửa dây sống procoelous lõm trước proctal (thuôc) vùng hâu môn proctodaeal (thuộc) ống hậu môn proctodaeum ống hâu môn procumbent (thuộc) nằm, bò lan procuticle tiền cuticun, cuticun non pro-drug therapy liệu pháp tiền chất thuốc (chữa bằng tiền chất của thuốc) producers sinh vât sản xuất, vât sản xuất production sån luong production effeciency hiệu suất sản xuất productivity năng suất pro-ecdysis giai đoạn tiền lột xác, giai đoạn trước lột xác proenzyme proenzym, tiền enzym proerythroblast tiền hồng cầu pro-embryo tiền phôi, mầm phôi progeria (su) già sóm, lão hoá sóm progesterone kích tố thể vàng, progesteron proglottides (các) đốt sán proglottis đốt sán prognathous (có) hàm nhô, (có) hàm vố programmed cell death sư chế tế bào theo chương trình programmed instruction hướng dẫn theo chương trình programmed learning hoc theo chuong trình progress zone vùng phát triển prohormone tiền hormone projection (su) phóng chiếu projective technique kỹ thuật phóng chiếu projective test trắc nghiệm phóng chiếu prokaryon nhân sơ, tiền nhân, nhân nguyên thủy prokaryote sinh vật nhân sơ, sinh vật nhân nguyên thủy, sinh vật chưa có nhân điển hình prokaryotic (thuộc) nhân sơ, sinh vật nhân sơ, sinh vật nhân nguyên thủy, sinh vật chưa có nhân điển hình prokaryotic cell tế bào nhân sơ, tế bào chưa có nhân điển hình prolamellar body thể tiền phiến

prolan prolan, hormon kích duc proleg chân bung, chân trước proliferation (su) tăng sinh, nảy nở proliferous (có) tăng sinh proliferous phase pha tăng sinh prolification (su) sinh san nhiều proline *prolin* promeristem nguyên bào phân sinh, mô phân sinh non prometaphase kỳ giữa sớm, đầu kỳ giữa, trước kỳ giữa promontory mấu lồi, u, bướu, núm, nếp, mào, gò promoter khởi điểm, promoto promoter trapping sự bắt giữ yếu tố khởi đầu promyelocyte tế bào tuỷ non pronation quay sấp, lật sấp pronate (sự) quay sấp, lật sấp pronator co quay sấp pronephric (thuôc) tiền thân pronephros tiền thân pronotal (thuôc) mảnh lưng trước pronotum månh lung trước pronucleus nhân con, tiền nhân, nhân nguyên pro-oestrus thời kỳ trước đông duc proof-reading doc sửa (trong phiên mã) pro-otic xuong trước tai propagation (su) nhân giống, truyền giống, phát tán, bành trướng propagule cành giâm, cành chiết, chồi mầm, cây non, ma, hat giống, thể nhân giống properdin properdin prophage tiền phage, prophag prophase tiền kỳ, kỳ trước, pha đầu prophyll lá đầu, lá gốc propionic acid axit propionic proplastid tiền lap thể prop root rễ chống, rễ ôm proprioception sư tư cảm, sư nhân cảm trong cơ thể proprioceptive thu cảm bản thể, tư cảm, nhân cảm trong cơ thể proprioceptor thu cảm bản thể, tư cảm, nhân cảm trong cơ thể proscapula xương đòn proscolex đầu sán non, kén dịch prosencephalon não trước prosocoele khoang não trước, não thất I prosoma 1.đốt đầu-ngưc, đốt thân trước 2.đầu

```
prostaglandins prostaglandin
prostaglandin endoperoxide synthase synthaza endoperoxid prostaglandin
prostate tuyến tiền liệt
prostate-specific antigen (PSA) kháng nguyên đặc thù tuyến tiền liệt
prostatitis viêm tuyến tiền liệt
prosthetic group nhóm prosthetic
prostomium phần trước miêng, thuỳ trước miêng
protandrous có tính nhi trước, có tính nhi chín trước
protandry (tính) đực chín trước, (tính) nhi chín trước
protease proteaza
protease nexin I (PN-I) proteaza nexin I (PN-I)
protease nexin II (PN-II) proteaza nexin II (PN-II)
proteasome proteasom
proteasome inhibitors chất ức chế proteasom
protective layer lóp bảo vê
protein protein
protein A protein A
protein arrays dàn protein
protein-based lithography thuật in khắc đá dưa trên protein
protein biochips chip sinh hoc protein
protein bioreceptors thu quan sinh hoc protein
protein C protein C
protein-conducting channel kênh dẫn protein
protein chips chip protein
protein digestibility-corrected amino acid scoring (PDCAAS) tỷ số axit amin
trên khả năng tiêu hoá protein
protein engineering kỹ thuật thao tác protein
protein expression biểu hiện protein
protein folding cuôn gâp protein
protein inclusion bodies thể vùi protein
protein interaction analysis phân tích tương tác protein
protein kinases kinaza protein
protein microarrays vi dàn protein
protein-protein interactions tương tác protein-protein
protein quality chất lương protein
protein sequencer máy giải trình tư protein
protein signaling (sư) phát tín hiệu của protein
protein splicing cắt ghép protein
protein structure cấu trúc protein
protein synthesis sư tổng hợp protein
protein targeting nhằm đích protein
protein tyrosine kinase inhibitor chất ức chế kinaza tyrosin protein
```

protein tyrosine kinases kinaza tyrosin protein proteoclastic phân huỷ protein proteolysis (su) phân giải protein proteolytic (thuôc) phân giải protein proteolytic enzymes enzym phân giải protein proteome chip chip hê protein proteomes hê protein proteomics hê protein hoc proterandrous (có) nhị chín trước, (có) yếu tố đực chín trước proterokont roi vi khuẩn prothallus 1.tán non, nguyên tán 2.giao tử thể prothoracis gland tuyến đốt ngưc trước prothorax đốt ngưc I, đốt ngưc trước Protista giới Sinh vật nhân chuẩn protocercal (thuôc) thuỳ vây đuôi đều, thuỳ vây đuôi nguyên thuỷ Protochordata ngành Dây sống nguyên thuỷ protoderm vỏ nguyên sinh, nguyên bì protogyny (tính) cái chín trước, (tính) nhuy chín trước protomorphic (có) dạng nguyên thuỷ, (có) dạng gốc protonema nguyên ty, tản dạng sợi protonephridial system hê nguyên đơn thân protonephridium nguyên đơn thân proton motive force luc chuyển đông proton proton pump bom proton proton-translocating ATPase ATPaza chuyển vi proton proto-oncogenes gen giả ung thư protophloem libe non, libe nguyên sinh protoplasm chất nguyên sinh protoplasmic (thuôc) chất nguyên sinh protoplasmic circulation lưu thông chất nguyên sinh protoplast thể nguyên sinh, tế bào trần protoplast culture nuôi cấy thể nguyên sinh protoplast fusion dung hợp thể nguyên sinh, dung hợp tế bào trần protopodite đốt gốc chân protostele nguyên trung tru, bó mạch đồng tâm protostome lỗ phôi, miêng phôi, đông vật nguyên khẩu Prototheria phân lớp Thú nguyên thuỷ prototroph nguyên dưỡng, sinh vật nguyên dưỡng prototype kiểu nguyên thuỷ, kiểu gốc, kiểu chuẩn protoxin protoxin, tiền độc tố protoxylem nguyên môc Protozoa ngành Đông vật nguyên sinh

protozoologist nhà nguyên sinh động vật protozoon đông vật đơn bào, đông vật nguyên sinh protractor co duỗi provascular tissue *mô mach non* proventriculus 1.da dày tuyến 2.mê 3.da dày, cối xay vị provitamin provitamin, tiền sinh tố provirus tiền virut, provirut provitamin A provitamin A proxemics thống kê học không gian nhân loại proximal gần tâm, cân tâm PRR bệnh thối rễ do Phytophthora (Phytophthora Root Rot) pruinose phủ phấn trắng pruniform (có) dang quả mân Prymnesiophyceae lóp Tảo roi PS serin phosphatidyl (Phosphatidyl Serine) PSA viết tắt của Prostate-Specific Antigen psalterium da lá sách psammophyte thực vật ưa cát, thực vật sống trên cát p-selectin pseudautostylic (thuộc) khớp kiểu trực tiếp giả pseudautostyly (thuôc) khớp kiểu trưc tiếp giả pseudo-aposematic nguy trang giả, (thuộc) màu nguy trang giả pseudobrachium vây ngực giả pseudobulb bong giả, túi chứa nước pseudocarp quả giả pseudocoele 1.khoang giả, não thất V 2.thể xoang giả pseudocoelomate dông vật xoang giả pseudocoetom thể xoang giả pseudocopulation (su) giao hop giả pseudocyesis (su) mang thai giả pseudodementia (chứng) giả sa sút trí tuê pseudodont (có) răng giả, (có) răng sừng pseudogamy (tính) giao phối giả, (tính) tiếp hợp giả pseudogene gen giả, gen sao sai, gen lỗi pseudoheart 1.tim giả 2.co quan trực pseudointerference bán giao thoa pseudometamerism (hiên tương) phân đốt giả Pseudomonadales bô hình que giả Pseudomonas aeruginosa Pseudomonas aeruginosa Pseudomonas fluorescens Pseudomonas fluorescens pseudoparenchyma mô mềm giả, nhu mô giả pseudopod *chân giả*

pseudopodia chân giả, cuống giả pseudopodium chân giả pseudopregnancy (tính) thu tinh giả Pseudoscoronidae ho hình que giả Pseudoscorpionidae bô bo cap giả Pseudovilli *lông nhung giả* PS interval khoảng cách PS pseudovitellus thể noãn hoàng giả Psilotopsida lớp Thông Psittaciformes bô Chân chèo, bô Vet psittacosis sốt vet, sốt chim psittacosis-lymphogranuloma viruses virut gây bênh Hodgkin-virut vet psoralen xem psoralene psoralene psoralene (hoá chất độc đối với côn trùng) PST viết tắt của Porcine SomatoTropin psychiatry bênh hoc tâm thần psychism thuyết tâm linh psychoanalysis 1.thuyết phân tâm 2.(phương pháp) phân tích tâm lý, (phương pháp) tâm thần psychodynamics đông thái tâm lý hoc psychogalvanic reflex phản xa điện-tâm thần psychogenic (có) nguồn gốc tâm thần, (có) nguồn gốc tâm lý psychogenic disorders (các) rối loạn tâm thần psychokinesis vân đông tâm thần, khả năng tâm thần chế ngư vật chất psychometrics trắc nghiêm tâm lý học psychopath loan nhân cách psychopathology bênh hoc tâm thần psychopharmacology tâm thần được học psychophily (tính) thu phấn nhờ bướm psychophysis vật lý tâm thần học psychophysiological disorders rối loan tâm sinh lý psychosexual development phát triển tâm thần-sinh duc psychosexual disorders rối loạn tâm thần-sinh dục psychosis (chứng) loạn tâm thần psychosomatic (thuôc) tâm thần, thân thể, tâm-thể psychophysiological disorders rối loan tâm thần-thân thể, rối loan tâmthể psychosurgery phầu thuật tâm thần psychotherapy liêu pháp tâm thần psychrophile sinh vât ưa lanh psychrophilic ua lanh, ua nhiêt đô thấp

psychrophilic enzymes enzym ua lanh

Pteridophyta ngành Thực vật hoa ẩn có mạch Pteridospermopsida lóp Dương xỉ có hat Pterobranchia nhóm Mang dang cánh Pteropsida *lóp Duơng xi* pterostilbenes pterygial 1.tia vây 2.(thuôc) vây, cánh pterygium chi pterygoid 1.xuong cánh, xuong cánh bướm 2.(có) dang cánh pterygopalatoquadrate bar thanh bướm khẩu cái vuông pterylosis (su) phân bố vùng lông PTGS viết tắt của Post-Transcriptional Gene Silencing ptilinum bao đầu PTK kinaza tyrosin protein (Protein Tyrosine Kinase) PTM sửa đổi sau dịch mã (Post-Translational Modification) ptyxis (sư) cuốn lá non, xếp chồi, xếp nu puberty tuổi dây thì puberulent (có) lông mặng, phủ lông min, (có) lông min, phủ lông min pubescence phủ lông mặng, phủ lông min, phủ lông tơ ngắn pubescent (có) lông mặng, (có) lông tơ, (có) lông mịn pubic (thuộc) xương mu pubis xuong mu PUFA axit béo da không bão hoà (Polyunsaturated Fatty Acids) puff ball thể quả nấm cỏ dày puffs dåi phình, puf pulmo *phổi* pulmonary artery động mạch phổi pulmonary C receptor thu quan phổi C pulmonary circulation tuần hoàn phổi pulmonary valves van tổ chim đông mach phổi pulmonary vein *tĩnh mach phổi* Pulmonata bô Có phổi pulmonate (có) phổi, (có) phổi sách, thở không khí pulmonary (thuộc) phối pulmonary (thuộc) phổi, khoang hô hấp pulmones (các) phổi pulp *tu*ỷ pulse mach pulse labelling đánh dấu mach đông pulvinule thể gối nhỏ, thể khuỷu nhỏ, thể đệm lóng nhỏ pulsed-field gel electrophoresis (phép) điện di gel trường mach đông, (phép) điện di gel xung-trường

pulvinus 1.thể gối, thể khuỷu 2.thể đệm lóng pump (su) bom punctate (có) đốm, (có) chấm, (có) điểm, lấm tấm, lốm đốm, lỗ chỗ punctuated equilibrium cân bằng ngắt quãng punctum chấm, điểm, đốm pungent 1.buốt, nhói 2.hăng, cay, gắt punishment (su) trùng phat pupa *nhông* pupal (thuộc) nhộng pupal parasitism kí sinh trong nhông puparium kén pupil đồng tử, con ngươi pupillary (thuôc) đồng tử, con ngươi pupilometer đồng tử kế pupiparous de nhông pure culture nuôi cấy sach, giống nuôi cấy sach pure line dòng thuần purine purin Purkinje network mang purkinje Purkinje cells té bào purkinje purposive behaviour tâp tính có muc đích pus *mů* pustule 1.mun nước 2.mun mủ, nốt mun pustulous (có) mun nước, (có) mun mủ, (có) nốt mủ pustutar (có) mun nước, (có) mun mủ, (có) nốt mủ putamen 1.màng vỏ trứng 2.nhân vỏ hến putrefaction (su) thối rữa puzzle box hộp đố trí p-value giá trị-p, giá trị xác suất PVP viết tắt của Plant Variety Protection Act PVPA đạo luật bảo vệ các giống thực vật (Plant Variety Protection) PVR quyền của giống thực vật (Plant Variety Rights) PWGF nhân tố sinh trưởng vết thương bắt nguồn từ tiểu huyết cầu (Platelet-Derived Wound Growth Factor) pycnidiospore bào tử phấn Pycnogonida bô Nhên chân trứng pycnosis (sư) kết đặc nhân, thoái hoá tế bào pycnoxylic wood gỗ cứng, gỗ chắc, gỗ đặc pygal 1.(thuộc) đốt hậu môn 2.mảnh cuối mai pygostyle xương bánh lái, xương lưỡi cày pyloric (thuôc) môn vi pyloric canal *ong môn vi*

pyloric sphincter co môn vi pylorus *môn vi* pyralis bọ rầy ngô châu Âu pyramid tháp pyramid pyramidal (thuộc) tháp pyramid pyramidal tract bó tháp pyramid pyramid of biomass tháp sinh khối pyramid of numbers tháp số lương pyramid of productivity tháp sức sản xuất pyranose pyranoza pyrenocarp thể quả dạng chai pyrenoid hạt tạo tinh bột, nhân tinh bột Pyrenomycetes lóp Pyrenomycetes pyrethrins pyrethrin pyrexia con sốt pyrexial (thuộc) con sốt pyridine alkaloids (các) pyridin alkaloit pyridoxal pyridoxal pyriform (có) dạng quả lê pyrimidine pyrimidin pyrogens mů pyroninophilic cells tế bào ưa pyronin pyrophilous va đất cháy pyrophosphate cleavage (su) tách pyrophosphat, chia pyrophosphat pyrrolizidine alkaloids alkaloid pyrrolizidin pyxidium quả hộp pyxis quả hôp

Q

Q-bands băng Q q-beta replicase replicaza q-beta q-beta replicase technique kỹ thuật replicaza q-beta QCM cân tinh thể Quartz vi lượng (Quartz Crystal Microbalances) OD điểm lương tử (quantum dot) **OPCR** phản ứng PCR đinh lương (Quantitative Polymerase Chain Reaction) QRS complex phúc hop QRS QS interval khoảng cách QS QSAR viết tắt của Quantitative Structure-Activity Relationship OSPR viết tắt của Quantitative Structure-Property Relationship QT interval khoảng cách QT QTL viết tắt của Quantitative Trait Loci quadrant góc phần tư quadrat ô vuông (tiêu chuẩn) quadrate 1.hình vuông, vuông 2.xương vuông quadrate bone xương vuông quadratus co vuông quadriceps cơ bốn đầu quadrivalent thể tứ tri quadrumanous bốn tay quadruped bốn chân quadrupole ion trap bãy ion bốn cưc qualitative variation biến đổi định tính quality chất lương quanratine (su) kiểm dichm thời gian cách ly, cách ly quantile 1.điểm phân vi 2.giá tri phân vi quantitative character đặc điểm định lượng, tính trạng số lượng quantitative genetics di truyền học định lương quantitative structure-activity relationship (qsar) quan hê số lương về cấu trúc-hoat tính quantitative structure-property relationship (qspr) quan hệ số lượng về cấu trúc-đặc tính quantitative trait tinh trang số lương quantity of radiation luong phóng xa quantum dot điểm lượng tử quantum tags thể lương tử quantum wire dây lương tử quarantine pest kiểm dich sâu bo

quartet bộ bốn bào tử, tứ tử quartette bô bốn bào tử, tứ tử quartz crystal microbalances vi cân bằng tinh thể thach anh quaternary structure cấu trúc bắc bốn queen (con) chúa queen bee substance chất ong chúa queen substance chất ong chúa quelling chế ngư (biểu hiện gen bàng ARN nhiễu) quencher dye chất nhuộm xoá quercetin quercetin (ho thảo dược chống oxy hoá và ung thư) quick-stop dùng nhanh, dấu chấm nhay quiescent centre tâm nghỉ, tâm không phân chia quiet sleep giấc ngủ sóng châm, giấc ngủ sâu quiliwort cây thuỷ phỉ quill thân ống quill feathers *lông ống* quinacrine fluorescence huỳnh quang quinacrin quincuncial aestivation mẫu nu hoa kiểu nanh sấu quinine ký ninh, quinin quinone quinon quorum sensing cảm biến đinh mức, cảm biến tới han (trong cơ chế truyền tín hiều ở vi sinh vật) quotas cota

R

r and k strategy chiến lược k và r R genes (các) gen R r/K chon loc r/K rabies (bênh) dai Rabl configuration cấu hình Rabl RAC uỷ ban tư vấn về ADN tái tổ hợp (Recombinant DNA Advisory Committee) race chủng racemate hỗn hợp đẳng phân (có số lương phân tử L và D bằng nhau) raceme chùm (hoa) racemic (mixture) xem racemate racemose (có) chùm, (thành) chùm racemose inflorescence cum hoa có chùm rachidial (thuôc) truc, côt sống rachilla cuống nhánh, trục nhánh rachiodont (có) răng gai rachis 1.truc, cuống, cong 2.thân ống 3.côt sống rad *rad* radial quay, toå tròn, toå tia, radial cleavage phân cắt phóng xa radial longitudinal section mặt cắt doc xuyên tâm, mặt cắt doc hướng đường kính radial symmetry (tính) đối xứng toả tia radiata sinh vât đối xứng toả tia radiate *toå tia* radiation *búc xa* radiation danger zone khu vực nguy hiểm phóng xạ radiation hazard nguy cơ nhiễm xa radiation sickness (bênh) nhiễm xa radiation therapy liêu pháp phóng xa, tri liêu bằng phóng xa radical 1.(thuôc) re 2. gốc radicivorous *ăn rê* radicle *rễ mầm* radioactive phóng xa radioactive dating xác đinh tuổi bằng phóng xa radioactive isotopes chất đồng vị phóng xạ radio-allergosorbent test thí nghiêm chất hấp phu di nguyên phóng xa radiobiology sinh học phóng xạ

radiocarbon dating định tuổi băng cacbon phóng xạ

radiograph ånh X quang, ånh tia rongen

radiography (phép) chụp (bằng) tia X, (phép) chụp (bằng) tia phóng xạ

radioimmunoassay xét nghiệm miễn dịch bằng phóng xạ

radioimmunoassay thí nghiệm chất miễn dịch phóng xạ

radio-immunosorbent test thử nghiệm chất hấp phụ miễn dịch phóng xạ

radioimmunotechnique kỹ thuật miễn dịch phóng xạ

radioisotope chất đồng vị phóng xạ

radiolabeled được đánh dấu bằng phóng xạ

Radiolaria bộ Trùng tia

radiolarian ooze bùn trùng tia

radiology phóng xa học

radiomimetic (có) tác dụng giống phóng xạ

radionuclide nuclit phóng xa

radionuclide imaging chup ảnh bằng nuclit phóng xạ

radiopaque không thấm bức xạ, chắn bức xạ

radioresistant chịu bức xạ, chịu phóng xạ

radiosensitive nhạy cảm với bức xạ, nhạy cảm với phóng xạ, nhạy cảm

radium needle kim rađi

radius 1.xuong quay, gân quay 2.truc đối xứng toả tròn

radix re, gốc

radon seeds (các) bao radon

radula lưỡi bào, dải băng kitin

radular (có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin

radulate (có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin

raduliform (có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin

rafts vùng đặc thù (trên màng tế bào động vật có vú tập trung thụ quan)

rain *mua*

rain forest rùng mưa

rain shadow vùng khuất mưa, khu vưc khuất mưa

rainfall luong mua

raised bog dâm lây dâng cao

raman optical activity spectroscopy (phép) quang phổ đo hoạt tính quang

học Raman

ramentum *våy lá*

ramet cây độc lập

ramiform (có) dang cành

ramus 1.soi (lông chim) 2.nhánh (hàm)

random amplified polymorphic DNA (RAPD) technique $K\tilde{y}$ thuật nhân ngẫu nhiên ADN đa hình

random coil thể xoắn ngẫu nhiên

random distribution cây độc lập, cá thể dòng vô tính

random mating giao phối ngẫu nhiên random searching tìm kiếm ngẫu nhiên random variable biến số ngẫu nhiên range khoảng biến thiên, biên đô range of optimum vùng cưc thuân ranine (thuôc) mặt dưới lưỡi

rank 1.hang, thứ hang 2.xếp hang

rank abundance diagrams (su) phân bố ngẫu nhiên

rank test thủ theo thứ hang

Ranunculaceae ho Mao luong

Ranvier's node eo Ranvier

RAPD viết tắt của Random Amplified Polymorphic DNA

raphe 1.sống noãn, gờ noãn 2.đường giữa

raphe nucleus *nhân sống noãn*

raphide tinh thể dang kim

rapid eve movement cử đông mắt nhanh

raptatory (thuôc) ăn thit, ác, dữ

raptorial (thuôc) ăn thit, ác, dữ

rapid microbial detection (RMD) phát hiện vi khuẩn nhanh

rapid protein folding assay xét nghiệm nhanh protein cuộn gói

rarialian complex phức hê nhiều lá noãn

rarity biểu đồ thứ tư phong phú

ras gene gen ras (rat sarcoma, gây ung thư ở chuột và người)

ras protein protein ras (do gen ras sinh ra)

rasorial thích nghi bới đất

rate of increase ti lê tăng

Rathke's pouch thí nghiêm Rathke

rationalization (su) hop lý hoá

ratio schedule of reinforcement chế đô củng cố tỷ số

rattle vòng đuôi sừng, khúc chuông

rational drug design thiết kế thuốc hợp lý

Rauber's cells (các) tế bào Raube

Raunkiaer classification of plant phân loại Raunkiaer về quần xã thực

Raunkiaer system hêu Raunkiaer

ray tia

ray floret 1.hoa rìa, hoa tia 2.hoa hình lưỡi

ray initial tế bào khởi sinh tia

ray tracheid quản bào tia

RB thể khúc xa (Refractile Bodies)

R-bands băng R

RBS gene gen RBS (chống chiu nấm Phialophora gregata)

rDNA rADN (ADN ribosom)

reaction (sự) phản ứng

reaction formation hình thành phản ứng

reaction time thời gian phản ứng

reaction wood gỗ (có phản ứng) định hướng

reactive depression suy giảm phản ứng

reactive oxygen species gốc tự do

reactive schizophrenia tâm thần phân liệt dạng phản ứng

readiness potential diện thế thường trực

reading frame khung đọc

reagin reagin

reaginic antibody kháng thể reagin

reality principle nguyên lý hiện thực

real-time PCR PCR thời gian thật

reassociation (of DNA) ghép đôi (hai sợi đơn ADN)

RecA gen RecA (gây tái tổ hợp ở E.coli)

recall hồi tưởng

recapitulation sự nhắc lại, sự thâu tóm, sự tổng kết

recapitulation theory thuyết lại tổ, thuyết lại giống

recency effect hiệu ứng về tính mới mể

receptacle 1.túi, nang 2.đế hoa

receptaculum 1.túi (chứa), nang (chứa) 2.túi chứa trứng

receptaculum seminis túi nhận tinh, túi chứa tinh

receptive (thuộc) tiếp nhận

receptor thụ quan, chất nhận, vật nhận, điểm nhận, thụ thể

receptor cells tế bào xúc giác

receptor fitting (RF) phù hợp thụ quan (phương pháp xác định cấu trúc đại phân tử)

 $receptor\ mapping\ (RM)\ \textit{lập bản đồ thụ quan (nhằm phỏng đoán cấu trúc}$

ba chiều của điểm bám thụ quan)

receptor mediated endocytosis nhập bào qua trung gian thụ thể

receptor potential thế năng thụ quan

receptor protein protein thụ quan

receptor tyrosine kinase kinaza tyrosin thu quan

recess ngách, hố, hốc

recessive (có tính trạng) lặn

recessive allele alen lặn

recessive gene gen lặn

reciprocal cross lai thuận nghịch, lai giao hỗ

reciprocal hybrids (các) con lai thuận nghịch, (các) con lai giao hỗ

reciprocal inhibition úc chế thuận nghịch

reciprocal interation phản ứng thuận nghịch

reciprocal neurons neuron thuận nghich

reciprocal translocation chuyển đoạn thuận nghịch, chuyển đoạn giao hỗ

recognition (su) nhận biết

recognition concept of species quan điểm thừa nhận loài

recognition helix chuỗi nhận biết

recolonization (su) tái đinh cư

recombinant thể tái tổ hợp

recombinant DNA ADN tái tổ hợp

recombinant DNA advisory committee uỷ ban tư vấn về ADN tái tổ hợp

recombinant DNA technology Công nghệ ADN tái tổ hợp

recombinant inbred strains (các) nòi nội phối tái tổ hợp

recombinase recombinaza

recombination (su) tái tổ hợp, tổ hợp lại

recombination map bản đồ tái tổ hợp

recombination nodule tái tổ hợp hạch

recovery rate tốc độ phục hồi

rectal (thuộc) ruột thẳng, trực tràng

rectal gills (các) mang trực tràng

rectirostral (có) mỏ thẳng, (có) vòi thẳng

rection center trung tâm phản ứng

rection center trung tâm phản ứng

rectrices (các) lông đuôi

rectricial (thuộc) lông đuôi

rectrix lông đuôi

rectum trực tràng, ruột thẳng

rectus co thẳng

recuitment (sự) bổ sung (quần thể), phục hồi sơ cấp, thu góp

recurrent hồi quy, tái diễn

recurvirostral (có) mỏ cong lên

red algae t*ảo đỏ*

red biotechnology công nghệ sinh học đổ

red blood cell hồng cầu

red blood corpuscle hồng cầu

red body mang mao mach

red corpuscle hồng cầu

Red Data Book Sách Đổ

red gland mang mao mach

red light ánh sáng đỏ

red muscles co đỏ

red nucleus *nhân đỏ*

red reaction phản ứng đỏ

red tide thuỷ triều đỏ

redia ấu trùng redia

redement napole (RN) gene gen redement napole (tăng axit cho thit)

redirected behaviour hành vi chuyển hướng

redox reaction phản ứng oxi hoá khử

reduced-allergen soybeans dâu tương giảm di ứng

reducing agent chất khử

reduction giảm, khử

reduction division giảm phân, phân bào giảm nhiễm

reductionism thuyết giảm thiểu

redundancy tính dư thừa, tính thoái hoá (mã di truyền)

reed da múi khế

reefs ran đá ngầm, ám tiêu, dải cát ngầm

re-entry tái phát

refection (su) tự ăn phân

referen

reflected (bi) phản xạ

reflerred pain phản xạ đau

reflex phản xạ

reflex action hành động phản xạ

reflex arc cung phản xa

refractile bodies (RB) thể khúc xa

refractory period thời kỳ trơ

refuges noi trú ẩn

refugium khu vực ẩn náu, vùng trú ẩn, vùng biệt cư

regeneration (su) tái sinh

regional plant protection organization (RPPO) tổ chức bảo vệ thực vật khu vưc

regression 1.(sự) hồi quy 2.(sự) thoái triều 3.(phép) hồi quy

regression analysis phân tích hồi quy

regular đều, cân đối

regular distribution phân bố đều

regulation sự điều hoà, điều chỉnh, điều tiết

regulative development (sự) phát triển có điều chính

regulative fitness (sự) phù hợp tương đối

regulator gene gen điều chỉnh

regulatory element phần tử điều hoà

regulatory enzyme enzym điều hoà

regulatory gene gen điều hoà

regulatory protein protein điều hoà

regurgitation 1.(sw) chảy ngược, đồn ngược 2.(sw) trơ, ợ

reinforcement (sự) củng cố, tăng cường

regulatory sequence trình tự điều hoà

regulon (đơn vị điều hoà)

reiterated sequences trình tư lặp lai

rejection (sư) đào thải, thải bỏ

rejuvenescence (sự) hồi xuân, trẻ lại

relative abundance mức phong phú tương đối

relative growth rate tỉ lệ tăng trưởng tương đối

relative humidity độ ẩm tương đối

relative refractory period thời kỳ tro tương đối

relaxation (su) giãn, nói, giải lao

relaxation time thời gian giãn

relaxin relaxin

relay nuelei *nhân còn lại*

release-inhibiting hormone giải phóng hormon kìm hãm

releaser chất tiết

releasing hormon tiết

releasing hormone giải phóng hormon

relict (su) hoc lai

rem *rem*

REM sleep giấc ngủ mắt cử động nhanh

remediation sự sửa chữa

remex lông cánh

remiges (các) lông cánh

remiped (có) chân chèo

Remipedia lóp Chân chèo

remission 1.(su) thuyên giảm 2.thời kỳ thuyên giảm

renal (thuôc) thân

renal nerve thần kinh thân

renal pelvis *bể thận*

renal portal system hê mach cửa thân

renal tubules ống thân, ống dẫn niêu

renaturation (su) hồi tính

rendzina đất rendzin

renin thân tố

reniform (có) hình thận, (có) dạng thận

rennet da múi khế

renin inhibitors chất ức chế thân tố

rennin enzym rennin (còn goi là chymosin, dùng làm phomat)

reovirus reovirut (có ARN sơi kép, reo: Respiratory Enteric Orphan)

repeated DNA ADN lăp lai

repeated sequences trình tư lặp lai

reperfusion nối mach, thông mach (máu)

repetition compulsion cưỡng bức lặp lại

repetitive sequence trình tư lặp lại repilica plating cáy bằng con dấu replacement diagrams biểu đồ thay thế replacement vector vecto thay the replication (sw) sao chép, tái bản replication fork chac sao chép replication sao chép replication fork nĩa sao chép (điểm tổng hợp ADN in vivo) replicon đơn vi sao chép, replicon replum vách giá noãn, vách giả repolarized tái phân cưc reporter gene gen chỉ thị, gen thông báo repressible enzyme enzym có thể bi ức chế repression (su) ức chế, (hiện tượng) ức chế repressor chất ức chế reproduction (sw) sinh sån reproductive (thuôc) sinh sản reproductive activity hoat dông sinh sản reproductive behaviour tâp tính sinh sản reproductive cycle chu kỳ sinh sản reproductive effort cố gắng sinh sản reproductive isolation cách ly sinh sản reproductive output sản phẩm sinh sản reproductive rate chỉ số sinh sản reproductive system hê sinh sản reproductive value giá trị sinh sản Reptilia lớp Bò sát repugnatorial glands tuyến bảo vệ resampling *lấy từ mẫu tiếp* research foundation for microbiological diseases quỹ nghiên cứu các bênh do vi sinh vât reserves (su) du trữ, để dành residue bã, căn resilience (su) đẩy nhau resilience (tính) đàn hồi, (tính) hồi phục resilience of community tính mềm dẻo của quần xã resin *nhưa* resin canal *ống dẫn nhưa* resin duct *ống dẫn nhưa* resistance (su) phản kháng

resintance of community tính đề kháng của quần xã resistant (có) sức đề kháng resolving power of the eye khả năng phân giải của mắt resource nguồn lơi, tài nguyên resource partitioning (su) phân chia nguồn giống respiration (su) hô hấp, (su) thở respiration energy năng lượng hô hấp respiration rate cường đô quang hợp hô hấp respiratory centre trung khu hô hấp respiratory chain chuỗi hô hấp respiratory chemoreceptor hoá thu quan hô hấp respiratory exchange ratio tốc đô hô hấp respiratory heat nhiêt hô hấp respiratory movement vận động hô hấp respiratory muscle cơ hô hấp respiratory organs (có) co quan hô hấp respiratory pigment sắc tố hô hấp respiratory quotient hê số hô hấp respiratory rhythmicity *nhip hô hấp* respiratory substrate cơ chất hô hấp respiratory system hê hô hấp respiratory tract đường hô hấp respiratory tree hê phổi respiratory valve van hô hấp respondant (sư) đáp ứng, trả lời responding cells tế bào trả lời, đáp lai response phản ứng response elements nguyên tố phản ứng đáp lai response latency (trang thái) ẩn của phản ứng restiform (có) phản ứng resting membrane potential diên thế màng nghỉ resting nucleus nhân nghỉ resting potential thế năng tĩnh resting spore bảo tử nghỉ, bào tử mùa đông restitution nucleus nhân tái tao restriction giới han restriction and modification han chế và thường biến restriction endonuclease endonucleaza giói han restriction enzyme enzym giói han restriction endoglycosidases endoglycosidaza giói han restriction endonucleases endonucleaza giói han restriction enzyme enzym giới han

restriction fragment doạn giới hạn (do enzym giới hạn cắt ra)

restriction fragment length polymorphism (hiện tượng) đa hình chiều dài đoạn giới han

restriction fragment length polymorphism da hình độ dài các đoạn giới hạn restriction map bản đồ giới han

restriction mapping lập bản đồ giới hạn

restriction mapping phương pháp đánh dấu điểm giới hạn

restriction points in cell cycles diểm giới hạn

restriction site điểm giới hạn

restrictive temprature nhiệt độ giới hạn

resupinate *lôn ngược*

resveratrol resveratrol (tác nhân chống nấm lấy từ thực vật)

rete mang lưới, lưới

rete Malpighii lưới Malpighiv

rete mirabile lưới mạch kỳ diệu

rete mucosum lưới Malpighi

rete testis mạng lưới tinh hoàn

retia (các) mạng lưới, lưới

reticular (thuôc) lưới

reticular formation tổ chức lưới

reticulate thickening hoá dày dạng lưới

reticular tissue mô lưới

reticulocytes tế bào lưới, hồng cầu lưới

reticulodromous (có) lưới tĩnh mạch

reticuloendothelial system hệ lưới-nội mô

reticulopodium chân lưới

reticulum 1.da tổ ong 2.thể lưới

retiform (có) dạng lưới

retiform tissue *mô lưới*

retina *võng mạc*

retinal (thuộc) võng mạc

retinene tiểu võng mạc

retinoid x receptors (RXR) thụ quan retinoid X

retinoids retinoid (dẫn xuất của vitamin A)

retractile (thuộc) co rút

retractor co co rút

retrices (các) lông đuôi lái hướng

retricial (thuộc) lông đuôi lái hướng

retrieval (sự) tái hiện (trí nhớ)

retrieval cue tác nhân tái hiện

retrix lông đuôi lái hướng

retroactive inhibition úc chế tác động ngược

retrocerebral glands (các) tuyến sau não retroelements xem transposon retrograde amnesia (chứng) mất trí nhớ về sau retrograde transport vân chuyển ngược retropulsion sư đẩy lùi, sư đẩy ngược retrovirus virut sao chép ngươc retrotransposon gen nhảy ARN retroviral vectors vecto retrovirut retrovirus retrovirut retuse khía tai bèo revehent mang ngược lai reverse genetics di truyền học ngược reverse micelle (RM) micel đảo ngươc reverse mutation dôt biến nghịch reverse phase chromatography (RPC) sắc lý đảo pha reverse potential diên thế đổi chiều reverse transcriptase enzym phiên mã ngược reverse transcriptase transcriptaza ngươc reverse transcription phiên mã ngươc reversed micelle micel đảo ngược reversion (su) hồi biến, đôt biến ngược revolute cuôn ra, cuôn ngoài reward system hê thống bù, hê thống củng cố rexigenous tao đứt gãy RFLP đa hình đô dài các đoan giới han rh rh (dùng cho các phân tử ở người được tạo ra bằng công nghệ ADN tái tổ hợp - Recombinant (r) human (h) rhabdite thể que rhabdom thể que rhabdomeres doan thể que rhachis truc, tru, mống, ống, thân ống, côt sống rhamphotheca bao (mỏ) sừng rhaphe sống noãn, gờ noãn, đường giữa Rheiformes bô Đà điểu mỹ rheoreceptors cơ quan đường bên, thu quan dòng chảy rhesus blood group system hê thống nhóm máu rhesus rhesus factor nhân tố rhesus rhesus monkey khi rhesus rheumatic fever (bệnh) thấp khớp (cấp) rheumatoid arthritis viêm khóp dạng thấp rheumatoid factor véu tố dang thấp rhinal (thuôc) mũi

rhinencephalon phần não khứu giác

rhinocoele xoang mũi

Rhizobaceae ho Vi khuẩn rễ

Rhizobium (bacteria) vi khuẩn Rhizobium

rhizodermis vỏ rễ, lớp lông hút

rhizoid dang re, re giả

rhizome thân-rễ, rễ-bò

rhizomorph sợi nấm dạng rễ

rhizophagous ăn re

Rhizopoda lớp Trùng chân rễ

rhizopodium chân-rễ, chân giả phân nhánh, chân giả dạng rễ

rhizosphere vùng rễ, bầu rễ

rhizoremediation sửa chữa, khắc phục bằng Rhizobium

rhnarium mõm, mũi

Rho factor nhân tố Rho

rhodamine rodamin

rhodophane chất dầu đỏ

Rhodophyceae nhóm Tảo đỏ

rhodopsin rodopsin

rhombencephalon não sau

rhopadium cơ quan đường bên

rhTNF nhân tố hoại tử khối u tái tổ hợp ở người (recombinant human

Tumor Necrosis Factor)

Rhynchocephalia bộ Đầu mỏ

rhynchiphorous (có) mỏ

rhynchocoel xoang vòi

rhynchodont (có) răng mỏ

Rhyniopsida lớp Dương xỉ

rhytidome vỏ khô

rib xương sườn

riboflavin riboflavin, lactoflavin, vitamin B_2

ribonucleic acid axit ribonucleic

ribose riboza

RI strains nòi RI

RIA xét nghiệm miễn dịch bằng phóng xạ (RadioImmunoAssay)

ribonuclease 1 gene

ribonuclease RNAse

ribonucleic acid Axit ribonucleic

ribonucleic acid (RNA)

ribose riboza

ribosomal adaptor

ribosomal DNA AND ribosom

ribosomal RNA (rRNA) ARN ribosom

ribosome ribosome

ribosome binding site diểm bám ribosom

riboswitches công tắc ribo (trong ARN thông tin)

ribozyme ribozym

ribulose ribuloza

ribulose 1,5-bisphosphate carboxylase oxygenase ribuloza 1,5-

biphosphat cacboxylaza oxygenaza

ribulose 1,5- carboxylase

ribulose bisphosphate ribuloza biphosphat

rice blast bệnh lúa héo

richness độ phong phú

richness relationship quan hệ phong phú

ricin ricin (lectin gây chết tế bào)

rickets bệnh còi xương

rictal (thuộc) lỗ mỏ, cửa mỏ

rictus *lõ mỏ*, cửa mỏ

rigidity sự cứng đò, chứng cứng đơ

rigor cứng đờ

rigor mortis cứng xác

RIKEN viện nghiên cứu vật lý và hoá học Nhật Bản

rima khe, rãnh, vết nứt

rimate (có) khe, (có) rãnh, (có) vết nứt

rimiform (có) dạng khe, (có) dạng rãnh

rimose (có) khe, (có) rãnh, (có) vết nút

ring vòng

ring counts vòng đếm được

ring culture trồng cây dạng vòng

ring gland tuyến vòng

ringing (sự) loại vòng ngoài

ring-porous (có) lỗ dạng vòng

ring-spot nốt đốm lá, nốt khả

Ripe of fruit and seed chín qủa và hạt

RISC phức hợp làm câm lặng (bất hoạt) do ARN (RNA-Induced Silencing Complex)

ritualization (sự) thích nghi hóa

rituximab rituximab (thuốc kháng thể đơn dòng chữa thấp khớp)

RMD viết tắt của Rapid Microbial Detection

rn gene gen rn, (xem napole gene)

RNA ARN

RNA-binding domain of protein vùng ARN liên kết với protein

RNA-induced silencing complex phức hợp bất hoạt do ARN gây ra

RNA interference (RNAi) (su) can thiệp của ARN

RNA polymerase ARN polymeraza

RNA probes mẫu đò ARN

RNA processing xử lý ARN (loại bỏ intron)

RNA ribosome ARN ribosom (rARN)

RNA-synthesis tổng hợp ARN

RNA transcriptase transcriptaza ARN

RNA vectors vecto ARN

RNAi ARNi

RNAp ARNp

RNAse ARNaza

RNAse 1 gene gen ARNaza 1

Robertsonian translocation chuyển đoan Robertson

Robustness of community sức khoể của quần xã

rod thể que, thể gây

rod cell tế bào hình que

Rodentia bộ Gậm nhấm

rogue 1.cây dại, cây thoái hoá 2.nhổ cây dại, nhổ cây thoái hoá

role vai trò

rontgen rongen

rontgen equivalent man duong luong rongen sinh vật

rontgenology rongen học

root 1.re 2.góc

root cap chóp rễ

root hair lông hút, rễ tơ

root plate tấm rễ, mấu rễ

root primordium màm rẽ

root pressure áp lực rễ

root tuber rê củ

rooting compound hợp chất kích thích mọc rễ

rooting of cutting giâm cành

root-mean-square căn quân phương, trình bình bình phương

rootstock thân rễ (đứng)

rootworm sâu đục rễ

Rorshach inkblot test trắc nghiệm vết mực Rorshach

ROS xem Reactive Oxygen Species

Rosaceae họ Hoa hồng

Rose -Waaler test thí nghiêm Rose-Waaler

rosemarinic acid axit rosemarinic

RosenmUllers organ co quan Rosenmuller

rosette thể hoa thị, dạng hoa thị

rosette plant cây dạng hoa thị

Rosidae phân lớp Hoa hồng, tổng bô Hoa hồng

rostellum cua

rostral (thuộc) mỏ, chuỳ

rostrate (thuộc) mỏ, chuỳ

rostrum mô, chuỷ

rot (sự) thối, (sự) rữa, hoại mục

rotate (có) dạng vành

Rotifera lớp Trùng bánh xe

rotor co xoay

rotula xương bánh chè

rough colony khuẩn lạc sần sùi

rough endoplasmic reticulum lưới nội chất hạt, lưới nội chất thô

rough ER lưới nội chất có hạt

round dance múa vòng tròn

roundworm giun tròn

Rous' sarcoma sacom Rous

roving gene gen di động

RPFA xem Rapid Protein Folding Assay

rps1c gene gen rps1c

rps1k gene gen rps1k

rps6 gene gen rps6

rps8 gene gen rps8

rRNA (ribosomal RNA) rARN (ARN ribosom)

r-selection chon loc r

R-strategist nhà chiến lước R

RTK xem Receptor Tyrosine Kinase

RT-PCR viết tắt của Real Time PCR

rubber cao su

Rubiaceae họ Cà phê

rubisco enzym rubico

RuBisCO enzym ribulozodiphotphat cacboxilaza-oxidaza

rubitecan rubitecan (được phẩm đẩy lùi ung thư tuyến tuỵ)

RuBP carboxylase cacboxylaza RuBP

RuBPCase RuBPCaza

ruderal mọc nơi bãi rác

rudiment cơ quan thô sơ, mầm cơ quan

RuDP RuDP Riboloza 1,5-bisphosphat

Ruffimi's organs (các) co quan Riffimi

rufous *nâu đỏ*

rugose (có) nếp nhăn

rugulose da cô

rumenic acid axit rumenic
ruminant (thuộc) nhai lại // động vật nhai lại
rumination (sự) nhai lại
runner thân bò
runt disease bệnh còi lympho bào
rupicolous sống trên đá, mọc trên đá
russet vết thâm, vết nhám, vết nâu đỏ
rust bệnh gỉ sắt
rut 1. Tiếng gọi cái, tiếng gọi động dục 2. (thuộc) động dục // giao cấu
rutilant phót đỏ, phót vàng
RXR thụ quan Retinoid X

 s_1 mapping $l\hat{a}p \ b \hat{a}n \ d\hat{o} \ S_1$ s_1 nuclease S_1 nucleaza (enzym thuỷ phân ADN sọi đơn) SAAND xem Selective Apoptotic Anti-Neoplastic Drug sabuline *moc trên cát* sabulose moc trên cát sac bao, túi saccadic eye movements (các) chuyển động tròng mắt, (các) cử động liếc nhanh saccate (có) dang túi saccharobiose saccharobioza Saccharomyces cerevisiae nám Saccharomyces cerevisiae sacculate (có) túi nhỏ Saccule túi tròn; túi nhỏ Sacculiform (có) dang túi nhỏ, (có) dang bao nhỏ sacculus túi nhỏ, túi tròn saccus túi phấn sacral ribs xương sườn cùng sacral vertebrae (các) đốt sống cùng sacroiliac joint khóp cùng- châu sacromere tiết cơ, khúc cơ sacrum xương cùng sadism (su) bao dâm sado-masochism (sw) bao- khổ dâm sa viết tắt của salicylic acid SAFA viết tắt của Saturated Fatty Acids SAGB viết tắt của Senior Advisory Group on Biotechnology SAGE viết tắt của Serial Analysis of Gene Expression sagittal doc giữa, (thuộc) trục dọc giữa sagittal plane tấm dang mũi mác sagittate (có) dang mũi tên Sahelian drought (nan) han hán Sahel Salamander kỳ giông salicylic acid (sa) axit salicylic Salientia tổng bộ Lưỡng cư không đuôi saline soil *dất măn* salinity độ muối, độ mặn salinity tolerance tính chiu mặn

saliva nước bot salivary gland chromosome nhiễm sắc thể tuyến nước bọt salivary glands (các) tuyến nước bot salivary secretions sư tiết nước bot salivatory centres trung khu nước bot Salmonella (vi khuẩn) Salmonella Salmonella enteritidis Salmonella enteritidis Salmonella typhimurium Salmonella typhimurium Salmoniformes bộ Cá hồi salpingian (thuôc) ống Eustachio, vòi Fallopio salpinx 1.ống dẫn phán 2. ống dẫn trứng salsuginous moc trên đầm lầy nước măn salt gland tuyến muối salt marsh đầm lầy (nước) măn salt tolerance tính chiu muối saltation (sự) đột biến nhảy saltatorial nhảy saltatory (để) nhảy saltatory conduction dẫn truyền nhảy (cóc) saltigrade (su) nhảy, bước nhảy salting out tủa bằng muối SAM xem S-adenosylmethionine samara quả (có) cánh samariform (có) dang cánh sam-k gene gen sam-k sampling (sư) lấy mẫu sampling distribution phân bố mẫu vât sampling error sai số (do) chon mẫu sanctuary zone vùng bảo vê Sand dunes dun cát, cồn cát sandwich method phương thức kep giữa sandwich technique kĩ thuật kiểu bánh mì kep chả sanitary and phytosanitary (sps) agreement Hiệp định vệ sinh và vệ sinh sanitary and phytosanitary (sps) measures các biện pháp vệ sinh và vệ sinh thực vật sap nhựa (cây); dịch sap wood $d\acute{a}c$ $(g\acute{o})$ saponification hoá xà phòng saponims saponim saponnins saponnin saprobe sinh vât hoai sinh saprogenous sống trên chất thối saprophilous va chất thối rữa

saprophyte thực vật hoại sinh

saprophytic (thuôc) thực vật hoại sinh

saprotrophy (su) hoại sinh, đời sống hoại sinh

SAR viết tắt của Systemic Acquired Resistance

SAR by NMR kỹ thuật SAR by NMR (tạo tương tác hoạt tính cấu trúc -

Structure-Activity Relationship - bằng cộng hưởng từ hạt nhân - Nuclear

Magnetic Resonance)

sarcodic (có) dạng nạc, (có) dạng thịt

Sarcodina lớp Trùng chân rễ, lớp Trùng chân giả

sarcodous (có) nac, (có) thịt

sarcoid (có) dang nac, (có) dang thịt

sarcolemma màng cơ

sarcoma sarcoma, sarcom, sacom

sarcomas (các) sarcoma, (các) sarcom, (các) sacom

sarcomata (các) sarcoma, (các) sarcom, (các) sacom

sarcomere khúc cơ, đốt cơ

sarcophagous ăn thịt

sarcoplasmic reticulum lưới cơ tương, lưới nhục chất

Sariarelli Shwartzman phenomenon hiện tượng Sanarelli Shawartzman

sartorius co may

satellite vệ tinh, thể kèm

Satellite cells tế bào kèm, tế bào vệ tinh

satellite DNA ADN vệ tinh

satiation sự ngấy

saturated fatty acids (SAFA) axit béo bão hoà

saturation sự bão hoà

saturation point diểm bão hoà

savanna đồng cỏ savan, trảng cỏ

saxicole sống trên đá, mọc trên đá

saxitoxins saxitoxin

SBO dầu đậu tương (soybean oil)

scab 1. Vảy nốt 2. (bệnh) nốt vẩy

scabellum gốc cánh

scaberulous sần sùi, (có) nốt sần

scabrid sần sùi, xù xì; đóng vảy, (có) vảy

scabrous sần sùi, (có) nốt sần

scaffold khung protein, lõi protein

scaffold/radial loop model mô hình vòng lõi protein/ toả tia

scale vav

scale bark 1. Vô (có) vảy 2. Vô khô

scale leaf lá (có) vảy

scalene muscle cothang

scale-up *mở rông qui mô* scaly bark vô (có) vảy scandent (thuôc) leo bám scanning electron microscope kính hiển vi điện tử quét scanning transmission electron microscope kính hiển vi điện tử truyền quét scanning tunneling electron microscopy kính hiển vi điện tử ống quét scansorial (thích nghi) leo trèo scape 1. Cán 2. Gốc (râu) scaphoid xương thuyền Scaphopoda lớp Chân thuyền scapigenous (có) cán; (thuôc) gốc (râu) scapula xương bả scapular (thuôc) xương bả scapulars (các) lông cánh scarification (su) rach ranh, tao ranh scavengers vât ăn xác thối scco2 scent gland tuyến xa, tuyến thơm scent-marking (sư) đánh dấu bằng mùi schedule of reinforcement lich trình củng cố Schick test phép thử Schick SCF viết tắt của Stem Cell growth Factor schistocyte tấm máu schizocarp quả nứt, quả nể schizocoel khoang nút, khoang tách lớp schizocoelic (thuôc) khoang nứt, khoang tách lớp schizogamy (tính) phân tích cá thể schizogenesis (sw) sinh sản phân tính, liệt sinh schizogenous (thuộc) phân cắt, nứt rời, liệt sinh schizogony (tính) sinh sản phân cắt, (tính) liệt sinh schizont thể sinh sản phân cắt, thể liệt sinh schizophrenia tâm thần phân liệt school (su) hop bầy, hop đàn school phobia (chứng) sơ đến trường schooling (su) hop bầy, hop đàn Schwann cell tế bào Schwann sciatic (thuôc) vùng hông scientific method phương pháp khoa học sciera màng cứng, củng mac scierified (bi) hoá cứng scierite thể cứng, mảnh cứng, gai xương, mảnh xương

scierophyll lá cúng scieroproteins (nhóm) protein cứng scierosed (bi) hoá cứng scintillation camera camera nhấp nháy scintillation counter máy đếm nhấp nháy scion cành ghép, chồi ghép, mầm ghép sciophyte thực vật ưa tối, thực vật ưa bóng sclere gai sclereid tế bào mô cứng ngắn sclereide tế bào vách dày sclerenchyma mô cứng, cương mô sclerenchyma cell tế bào mô cứng sclerosis (su) hóa xơ cứng, xơ vỡ, hoá licnin sclerotic (thuộc) mảng cứng, củng mạc sclerotic cell tế bào cứng scierotin scleronin sclerotium hach nám scierotization (su) hoá xơ cứng, kết cứng sclerotized (bi) hoá cứng sclerotome thể xương cứng SCN viết tắt của Soybean Cyst Nematodes scobicular (có) dang mat scobiform (có) dang mat cưa scoleces (các) đốt đầu, (các) đốt sán scolecid (thuôc) đầu sán scoleciform (có) dang đầu sán scolex đốt đầu, đầu sán scolophore thể cảm giác dạng thơi scolopidia (các) thể cảm giác dang chuông scolopidium thể cảm giác dang chuông scopa bàn chải phấn scopophilia loan duc nhìn scorch héo rám, bỏng rám Scorpionidea bô Bo cap scotoma 1.điểm tối, ám điểm 2.vết tối scotomata (các) điểm tối, ám điểm, (các) vết tối scotomization (su) ám điểm hóa scotopia sư thích ứng nhìn tối SCP viết tắt của Single-Cell Protein screening sàng loc scrobiculate (có) vết lõm nhỏ, (có) hốc nhỏ

scrobiculate (có) vết lõm nhỏ, (có) hốc nhỏ scrobiculus vét lõm nhỏ, hốc nhỏ Scrophulariaceae ho Hoa mõm chó scrotal (thuôc) bùu scrotum biu scutate (thuôc) vảy (sừng) scute våy (sừng) scutellum månh mày, månh thuần scyphistoma áu trùng dạng chén Scyphomedusae lóp Súa Scyphozoa lóp Súa sd1 gene gen sd1 SDA axit stearidonic (stearidonic acid) SDM đột biến định hướng điểm (site-directed mutagenesis) **SDS** sulfat dodecyl natri (Sodium dodecyl sulfate) sea biển sea urchins cầu gai seach tìm kiếm, vùng thu hep Sealily huê biển search image hình ảnh rà soát, hình ảnh tìm kiếm search time thời gian tìm kiếm searching efficiency hiệu quả tìm mồi seasonal movement di chuyển theo mùa seaweed tảo biển sebaceous (có) bã nhờn, (có) bã dầu sebaceous cyst nang bã sebaceous gland tuvén nhòn sebiferous tiết bã nhờn, tiết bã dầu sebum *bã nhờn*, *bã dầu* secodont (có) răng cắt second ventricle não thất thứ hai, não thất bên secondary body cavity khoang co thể thứ sinh secondary cell wall vách tế bào thứ sinh secondary constriction eo thứ cấp secondary compound hop chất bậc hai secondary consumer sinh vật tiêu thu bắc hai, sinh vật tiêu thu thứ cấp secondary growth sinh trưởng thứ cấp, sinh trưởng thứ sinh secondary immune response đáp ứng miễn dịch lần hai secondary law of thermodynamics nguyên lý thứ hai nhiệt động lực học secondary meristem mô phân sinh thứ cấp secondary mesenchyme cells tế bào trung mô thứ cấp secondary messenger chất truyền tin cấp hai

secondary metabolites (các) chất chuyển hoá thứ cấp secondary phloem libe thứ cấp secondary-process thinking quá trình tư duy thứ phát secondary productivity năng suất thứ cấp secondary reinforcement củng cố thứ cấp secondary structure cấu trúc bậc hai secondary substances (các) chất phu, (các) chất thứ cấp secondary succession diễn thế thứ sinh secondary thickening hoá dày thứ cấp secondary wall vách thứ cấp secondary xylem mô gỗ thứ cấp secretion (su) tiết, chế tiết secretor cơ thể tiết secretory (thuộc) tiết, chế tiết secretory duct *ông tiết* secretory epithelia biểu mô tiết secretory phase pha tiết secretory piece månh tiết secretory vesicle túi tiết secritin secritin section 1.lát cắt, mặt cắt 2.nhóm sectorial (thuôc) cắt, (có) dang nêm sectorial chimera thể khảm nêm secund môt phía, môt mặt, môt bên sedentary đinh cư, không đổi chỗ sediment core trầm tích seed hat, giống, nguồn gốc, nguyên nhân, se, tinh dich seed bank ngân hàng hạt giống seed leaf lá mầm, tử diệp seed plant cây có hat, thực vật có hat segment 1.đốt, đoan 2.đoan bào segmental (thuôc) phân đốt, phân đoan segmental interchange trao đổi chéo đoạn nhiễm sắc sedimentary rock đá trầm tích sedimentation an accumulation (su) lắng đọng, kết lắng seedless" fruits quả "không hat" seed-specific promoter promoto đặc hiệu hạt segmental plates tấm đốt segmentation (sư) phân đốt, chia đốt, phân cắt, phân đoạn, chia đoạn segmentation cavity khoang phân cắt đốt, khoang phân cắt segmentation genes gen phân đốt segregation (sư) phân ly, phân tách

segregation of chromosome sư tách nhiễm sắc thể seismonasty (tính) ứng chấn đông Selachii bô Cá nhám selectable marker gene gen chỉ thi (dùng để) chon loc selectins selectin selection (su) chon loc selection coefficient hê số chon loc selection pressure *áp luc chon loc* selective apoptotic anti-neoplastic drug thuốc chống tạo u mới bằng chương trình cái chết chon loc selective estrogen effect hiệu quả estrogen chọn lọc selective estrogen receptor thu quan estrogen chon loc selective extinction tuyêt chủng chon loc selective mating giao phối chọn lọc selective permeability tính thấm chọn lọc selective predation chon loc do vât dữ selectively permeable mebrane màng thấm chon loc selector genes gen chon loc selenodont (có) răng dạng móc, (có) răng dạng liềm selenocysteine selenocystein self tu, tu thân self-compatible tu hop self cure tư chữa tri, tư điều tri, tư chữa bênh self-digestion (su) tu tiêu self differentiation sư tau giải biệt hoá self fertilization tu thu tinh self incompatible tư vô giao, tư không hợp self sterile tự bất thụ self sterility (tính) tư bất thu, (tính) không thu tinh self-thinning curve dường tư tỉa thưa (quần thể) sell vỏ giáp semantic memory trí nhớ ngữ nghĩa semantide phân tử thông tin self-assembling molecular machines bộ máy phân tử tự lắp ráp self-assembly (of a large molecular structure) (su) tư lắp ráp (của một cấu trúc phân tử lớn) selfing (sự) tự phun, tự phối selfish DNA ADN tự thân, ADN ích kỷ self-pollination (su) tu thu phấn sematic (thuôc) tín hiệu nguy hiểm, báo nguy, cảnh báo semeiotic (thuôc) triều chứng semen tinh dich

semicircular canals (các) ống bán khuyên, (các) ống nửa vòng semilunar valve van bán nguyêt

seminal 1.(thuôc) tinh dich 2.(thuôc) hat giống 3.(thuôc) mầm

seminal receptacle túi nhận tinh, túi tiếp tinh

seminal roots (các) rễ mầm

seminal vesicle túi tinh

seminiferous chứa tinh dịch, sinh tinh dịch

seminiferous tubules óng sinh tinh

semiochemical hoá chất truyền tin

semiotics ký hiệu học

semi-oviparous để con không hoàn

semipalmate xể chân vịt nông, xể chân vịt không hoàn toàn

semipermeable membrane màng bán thấm

semiplacenta nhau không rụng,

semistreptostyly kiểu khóp bán động xương vuông-tuỷ

semisynthetic catalytic antibody kháng thể xúc tác bán tổng hợp

sempervirent thường xanh

senescence (sự) lão hoá, hoá già, già cỗi

senescent lão suy, lão hoá, già cỗi

senile-degenerative disorders (các) rối loạn của lão suy, (các) rối loạn của lão suy

senility (sự) lão suy, già cỗi

senior advisory group on biotechnology (SAGB) nhóm tư vấn cao cấp về công nghệ sinh học

sensation cảm giác

sense (có) nghĩa (nói về một sợi đơn ADN hoặc ARN)

sense strand sợi có nghĩa, mạch có nghĩa, mạch mã gốc, mạch thông tin senses (các) cảm giác

sensiferous nhận cảm

sensigerous *nhân cảm*

sensilla (các) vi giác quan, (các) giác quan nhỏ

sensillum vị giác quan, giác quan nhỏ

sensitive nhạy cảm, mẫn cảm

sensitive period thời kỳ mẫn cảm, giai đoạn nhạy cảm

sensitization (có) gây mẫn cảm, (sự) gây cảm ứng

sensorial (thuộc) vùng cảm giác, vùng nhân cảm

sensorimotor development phát triển cảm giác-vận động

sensorimotor intelligence stage giai đoạn trí tuệ cảm giác-vận động

sensorium vùng cảm giác, vùng nhận cảm

sensory (thuộc) nhận cảm, cảm thụ, cảm giác

sensory adaptation thích nghi cảm giác

sensory aphasia *mất cảm giác*

sensory deprivation tước đoạt cảm giác, ức chế cảm xúc sensory ganglia hach giao cảm sensory information thông tin cảm giác sensory memory trí nhớ cảm giác sensory neuron tế bào thần kinh thụ cảm sensory of afferent nervous system hê thần kinh cảm giác sensory receptor thu quan cảm giác sensory receptor thu quan sensory store kho cảm giác sepal *lá đài* separation anxiety lo so chia ly separation layer tầng tách ra, tầng rung sepsis (su) nhiễm khuẩn, nhiễm trùng septa (các) vách, (các) vách ngăn septal (thuôc) vách septal nuclei vách nhân septate (có) vách septate fibre soi vách septate fungi *vách nám* septic shock choáng nhiễm khuẩn septicidal nút vách, xể vách, nể vách, rách vách septifragal tách rời vách, nứt rời vách, xể rời vách septum vách, vách ngăn septum transversum vách ngang sequence chuỗi, trình tư, dãy sequence (of a DNA molecule) trình tư (của phân tử ADN) sequence (of a protein molecule) trình tư (của phân tử protein) sequence map bản đồ trình tự sequencing (sw) xác định trình tự sequencing (of DNA molecules) giải trình tự (của phân tử ADN) sequencing (of oligosaccharides) giải trình tư (của các oligosaccharid) sequencing (of protein molecules) giải trình tư (của phân tử protein) sequential induction model mô hình cảm ứng enzym chuỗi sequestered iron sát càng hoá sequestrene chát càng hoá, chất chelat hoá sequestrol iron sắt càng hoá sequon sequon (điểm bám của đường trên phân tử protein) seral (thuôc) hê diễn thế seral stage chuỗi diễn thế sere *hê diễn thế* serial analysis of gene expression (SAGE) phân tích hàng loạt sư biểu

hiên gen

serial homology tính tương đồng chuỗi

serial learning hoc thuôc lòng

serial recall hồi tưởng nhắc lại

serial-position effect hiệu ứng vị trí theo chuỗi, hiệu ứng vị trí thuộc lòng serine serin

serine (ser) serin

SERM chất điều biến thụ quan bằng estrogen chọn lọc (Selective Estrogen Receptor Modulators)

seroconversion chuyển hoá huyết thanh

serological determinants (các) quyết định kháng nguyên huyết thanh

serological typing xác định loại huyết thanh

serologist nhà huyết thanh học

serology huyết thanh học

seronegative âm tính về huyết thanh

serophyte vi khuẩn ưa huyết thanh

serosa màng thanh dịch, thanh mạc

serotaxonomy (sự) phân loại bằng huyết thanh

serotherapy liệu pháp huyết thanh, huyết thanh trị liệu

serotonin serotonin

serotypes kiểu huyết thanh

serous (có) huyết thanh, thanh dịch

serous membrane màng thanh dịch, thanh mạc

serrate (có) răng cưa, xể răng cưa

serrulate (có) răng cưa nhỏ

sertory cells tế bào sertory

serum, huyết thanh

serum albumin albumin huyết thanh

serum half life nửa tuổi thọ của huyết thanh

serum immune response phản ứng miễn dịch của huyết thanh

serum lifetime tuổi thọ của huyết thanh

serum sickness bệnh huyết thanh

serum therapy liệu pháp huyết thanh, huyết thanh trị liệu

servomechanisms cơ chế tự động

sesamoid xương vừng

sessile không cuống, định cư

sessile organisms sinh vật bám đáy

set of chromosome tập nhiễm sắc thể

set point điểm dùng

seta lông cứng, cuống bào tử, ria, tơ cứng

setaceous (có) lông cứng, (có) tơ cứng

setea lông cứng, tia, cuống bào tử, tơ cứng

setiferous (có) lông cứng

setiform (có) dang lông cứng

setigerous (có) lông cứng, mang lông cứng, (có) ria, mang ria

setose nhiều lông cứng

setulose (có) lông tơ, (có) lông mềm, (có) lông mịn

severe combined immunodeficiency syndrome hội chứng thiếu hụt miễn

dịch phối hợp trầm trọng

sex 1.giới tính 2.xác định giới tính

sex cells (các) tế bào sinh dục

sex chromosomes nhiễm sắc thể giới tính

sex determination xác định giới tính

sex differentiation (su) biệt hoá giới tính

sex gland tuyến sinh dục

sex hormone hormon giới tính

sex-limited character tính trạng bị giới hạn bởi giới tính

sex-linked liên kết giới tính, ghép giới tính

sex mosaic 1.thể khảm giới tính 2.dạng giới tính trung gian, thể lưỡng tính

sex ratio tỉ lệ giới tính

sex reversal đổi giới tính, chuyển ngược giới tính

sex reversed individuals cá thể bị biến đổi giới tính

sex roles (các) vai trò giới tính

sex transformation biến đổi giới tính, chuyển giới tính

sexual (thuộc) giới tính

sexual behaviour tập tính giới tính, tập tính sinh dục

sexual characteristics đặc tính sinh lý

sexual coloration nhuộm màu giới tính

sexual conjugation tiếp hợp hữu tính

sexual development sự phát triển giới tính

sexual differences phân biệt giới tính

sexual dimorphism (hiện tượng) lưỡng hình giới tính

sexual organs (các) cơ quan sinh dục

sexual reproduction sinh sản hữu tính

sexual selection chọn lọc hữu tính

Sezary syndrome hội chứng Sezary

SFE tách chiết dịch siêu tới hạn (supercritical fluid extraction)

shade plant cây ưa bóng, cây chịu bóng

shade tolerance tính chịu bóng

shading (su) che bóng

shadow species loài chịu bóng

shadowing technique kỹ thuật tạo bóng, kỹ thuật mạ bóng

shaft thân, trục, trụ, cán, cuống

shannon diversity index chỉ số đa dạng Shanon

shape dang

shape changes of cells sự thay đổi hình dạng tế bào

shaping (sự) định hình

shear *cắt*

sheath 1.bao 2.cánh cứng 3.be 4.bao, vỏ cứng, màng cứng

sheath of Schwann bao Schwann

sheep Dolly cùu Dolly

shell gland tuyến vỏ

shell ligament dây chằng vỏ

shell membranes of bird egg màng vỏ của trứng chim

shell sac túi vỏ

shell shock sốc tại nạn, sốc nặng

shellac nhưa cánh kiến, senlac

shells vỏ (thân mềm) vỏ cứng, vỏ giáp

shick cell anemia tế bào máu hình liềm

shielding (sự) chắn (phóng xạ)

shikimic acid axit sikimic

shinbone 1.xuong chày 2.đốt chày, đốt ống

Shine-Dalgarno sequence doan Shine-Dalgarno

shock sốc

shoot thân mầm, thân chồi

shoot system hê chồi

shoot-tip culture nuôi cấy đỉnh thân mầm

short-day plant cây ngắn ngày

short hairpin RNA ARN ngắn hình cặp tóc

short interfering RNA (siRNA)

short shoot thân chồi ngắn

short-sightedness cận thị

short-term memory trí nhớ ngắn hạn

shotgun cloning method phương pháp tách dòng bằng súng săn

shotgun sequencing giải trình tự bằng súng săn

shoulder girdle dai ngực

shRNA ARN hình kẹp tóc ngắn (short hairpin RNA)

shrubland cây bụi, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối

shunt equation phương trình nối

shunt pthway cách nối, phương thức nối

shunts nhánh nối

shuttle vector vecto con thoi

Shwartzman reaction phản ứng Shwartzman

sialic acid axít sialic

siblings anh chị em đồng huyết, anh chị em ruột

sibs anh chị em đồng huyết, anh chị em ruột

sickle cells tế bào hình liềm

sid-1 protein protein SID-1 (có chức năng xuyên màng)

sieve area *mặt rây*, *vùng rây*

sieve element yếu tố rây

sieve plate đĩa rây

sieve tube mạch rây, mạch libe

sieve tubu member mach rây

sievert sive

sighs thở dài

sigmoid flexure nép uốn chữ S

sign dấu hiệu, dấu

sign stimulus (tác nhân) kích thích dấu hiệu, (tác nhân) kích thích tín

hiệu

signal peptides peptit báo hiệu

signal sequences (các) chuỗi báo hiệu

signal transducers and activators of transcription (STATS) chất truyền

tín hiệu và hoạt hoá phiên mã

signal transduction truyền tín hiệu

signalling phát tín hiệu

signaling molecule phân tử (phát) tín hiệu

signaling protein protein (phát) tín hiệu

significance mức tin cậy

silencing (sự) câm (nói về gen không hoạt động)

silent mutation đột biến câm

silicole va silic, va đất giàu silic

siliqua quả giác dài, qủa cải dài

silique *quả giác dài, qủa cải dài*

silk to

Silurian ki Silua

Siluriformes bộ Cá trê

simian virus 40 virut khỉ 40

similarity coefficient hệ số đồng đều

simple đơn, đơn giản

simple cells don bào

simple diffusion khuyếch tán đơn giản

simple fruit quả đơn

simple leaf *lá don*

simple pit *lõ đơn*

simple protein protein don giản

simple sequence DNA AND có trình tự đơn giản

simple sequence repeat (ssr) DNA marker technique kỹ thuật chỉ thị

ADN (gồm) các đoạn lặp đơn giản

simple sequence repeat (SSR) genetic markers chỉ thị di truyền (gồm) các đoạn lặp đơn giản

Simpson diversity index chỉ số đa dạng Simson

simulate giả dạng

simulation (sự) giả dạng

simulation by computer mô phỏng bằng máy tính

single-cell protein protein don bào

single-nucleotide polymorphisms (SNPS) da hình don nucleotid

single-stranded DNA ADN soi don

single-walled carbon nanotubes ống nano carbon vách đơn

sinistrorse quay trái, cuộn trái

sink nơi cần, sức chứa

sinuate 1.(có) mép lá răng cưa 2.(có) hình sin, uốn lượn, lượn sóng

sinus xoang, ổ

sinus arrhythmia xoang ô

Sinus venosus xoang tĩnh mạch

sinusoid xoang mao mach

siphon ống hút, siphon

siphonaceous (có) hình ống

Slphonaptera bộ Bọ chét

siphonate (có) ống hút, siphon

siphoneous (có) hình ống

siphonogamy (tính) thụ tinh qua ống phấn

siphonostele trung trụ rỗng, thân mạch rỗng

siphuncle ống hút nhỏ, siphon nhỏ

siphunculate (có) ống hút nhỏ, (có) siphon nhỏ

Sipunculida ngành Giun vòi

sir2 gene gen sir2

Sirenia *bộ Bò biển*

siRNA ARN nhiễu ngắn (Short Interfering RNA)

sirT1 gene gen sirT1 (điều biến thông tin câm - Silent Information Regulator 1)

sirtuins xem sirT1 gene

sister cell tế bào chị em

sister chromatids nhiễm sắc tử chị em

sister nucleus nhân chị em

sister-chromatid exchange trao đổi nhiễm sắc tử chị em

site-directed mutagenesis Gây đột biến định hướng điểm

site-directed mutagenesis (sdm) Gây đột biến định hướng điểm

site mutation Đột biến điểm Xem Gene mutation

Site of Special Scientific Interest địa điểm có tầm quan trọng khoa học

đặc biệt, địa điểm thu hút chú ý đặc biệt về khoa học

site-specific mutagenesis gây đột biến điểm đặc hiệu

sitostanol sitostanol (este bắt nguồn từ sitosterol)

sitosterol xem sitostanol

size-exclusion chromatography (phép) sắc ký phân loại theo kích cỡ

Sjogren's disease bệnh Sjogren

sk co chất k (substance k)

skeletal (thuộc) bộ xương

skeletal muscle cơ vân

skeleton bô xương

skeletagenous (có tính chất) tạo bộ xương

skiagram phim X quang, anh X quang

skiagraph phim X quang, anh X quang

skin da

skin dose *liều trên da*

skin sensitizing antibody kháng thể gây mẫn cảm da

skin test thử nghiệm da

Skinner box lông Skinner

skull xuong so, so

slavery (sự) nô lệ, cảnh nô lệ

sleep ngủ, giấc ngủ

sleep apnoea syndrome hội chứng ngừng thổ lúc ngủ

sleep movement vận động ngủ

sleeping sickness ngủ do say

slice lát cắt

Sliding filament model mô hình sợi trượt

sliding growth mọc phủ, mọc cưỡi,

slime chất nhớt

slime mould nấm nhày

slime plug *nút nhầy*

slough xác

slow-reacting substance chất phản ứng chậm

slow virus virut châm

slow-wave sleep giác ngủ sâu, giác ngủ sóng chậm

small interfering RNA ARN nhiễu nhỏ

small intestine ruột non

smal nuclear ribonucleoprotein ribonucleprotein nhân con

small nuclear RNA ARN nhân nhỏ

small pole organic molecules phân tử hữu cơ nhỏ có cực

small RNA ARN nhỏ

small ubiquitin-related modifier tác nhân sửa đổi liên quan ubiquitin nhỏ

smallpox (bệnh) đậu mùa

smallpox vaccination chủng đậu

smegma bựa sinh dục

smell mùi

smooth colony khuẩn lac nhẵn

smooth endoplasmic reticulum lưới nôi chất trơn, lưới nôi chất nhẫn

smooth muscle co tron

smoothened được làm tron, được làm nhẵn

smut bênh nấm than

snails *ốc sên*

sneeze sư hắt hơi

SNP viết tắt của Single-Nucleotide Polymorphisms

snp chip chip SNP

snp map bản đồ SNP

snp markers chỉ thi SNP

snRNP ribonucleoprotein nhỏ trong nhân (small nuclear ribonucleoproteins) social cohension hypothesis for dispersal giả thuyết liên kết xã hội cho sư phát tán

social facilitation hành đông gây lây, tâp tính gây lây bắt buôc

social learning theory thuyết tập quen xã hội

social organization tổ chức xã hội

social parasitism ký sinh xã hôi

social perception nhận thức (về) xã hội, hiểu biết (về) xã hội

social phobia (chúng) sợ xã hội

social psychology tâm lý học xã hội

social symbiosis cộng sinh xã hội

socialization (sự) xã hội hoá

society tiểu quần xã

SOD viết tắt của SuperOxide Dismutase

sodium *natri*

sodium dodecyl sulfate sulfat dodecyl natri

sodium lauryl sulfate sulfat lauryl natri

sodium-potassium pump bom Na-K

soft commissure mép nối mảnh

soft laser desorption (phương pháp) đẩy rời laze nhẹ

soft palate vòm miệng mềm

soft radiation phóng xạ vòm miệng mềm

soft rot thối nhũn

soft wood gỗ mềm, gỗ không mạch

soil-acting herbicide chất diệt cổ thông qua đất

soil-flora khu hệ thực vật đất

soil structure cấu trúc đất

soil texture *kết cấu đất*

Solanaceae họ Cà

solanine solanin

solar toả tia, toả tròn solar energy năng lương mặt trời solar plexus đám rối toả tia solar radiation bức xa mặt trời soldier kiến lính, mối quân soldier's heart (hôi chứng) trái tim người lính solenocyte tế bào ống, tế bào ngon lửa solenoid model mẫu cuôn xoắn solid support giá thể rắn chắc solid-phase synthesis tổng hợp ở pha rắn soligenous sinh muối khoáng solitaria phase pha đơn độc soluble cd4 cd4 hoà tan soluble complex phúc hợp hoà tan soluble fiber soi hoà tan solute chất tan solute potential thế hoà tan solution dung dich, sư hoà tan, sư giải đáp, thuốc nước solvent dung môi, chất dung môi soma phần sinh dưỡng, soma somaclonal variation biến di dòng soma somata (các) soma, phấn sinh dưỡng somata pore khí khổng somatacrin somatacrin somatic (thuộc) soma, phần sinh dưỡng somatic cell tế bào soma, tế bào sinh dưỡng, tế bào thân somatic cell hybrid thể lai tế bào soma, tế bào soma lai somatic crossover sư trao đổi chéo soma somatic doubling lưỡng bôi hoá soma, nhân đôi soma somatic hybridization (su) lai soma somatic layer lóp sinh dưỡng somatic mutation đôt biến soma somatic nervous system hệ thần kinh sinh dưỡng somatic pairing ghép đôi soma somatic variants (các) thể biến di soma somatoblast nguyên bào soma, nguyên bào sinh dưỡng somatoform disorder rối loan soma, rối loan cơ thể somatogenic phát sinh từ tế bào soma somatomedins somatomedin somatopleural (thuôc) lá vách thân, lá thành somatopleure lá thành, lá vách

somatosensory neurons noron xúc giác somatostatin somatostatin somatostatin somatostatin somatotropic cells tế bào tuyến yên somatotropin somatotropin somatotropism (tính) hướng soma somatotype theory thuyết kiểu thân somnambulism chứng miên hành sonic hedgehog protein (SHH) xem hedgehog protein sornite đốt thân sorus 1.cum bào tử 2.ổ bào tử sos protein protein SOS sos repair system hê thống sửa chữa SOS sos response (in Escherichia coli bacteria) phản ứng SOS (ở vi khuẩn E.coli) SOS1 gene gen SOS1 sotenostele trung tru ống source strength cường độ nguồn Southern blot (phép) thẩm tích Southern Southern blot analysis phân tích bằng thẩm tích Southern Southern blotting (phép) thẩm tích Southern Southern corn rootworm sâu đuc rễ ngô phương bắc Southern hemisphere bán cầu phía Nam sowing density mật độ reo hạt soy protein protein đâu tương soybean aphid rêp đâu tương soybean cyst nematodes (SCN) giun tròn nang đâu tương soybean meal thức ăn đậu tương soybean oil dầu đâu tương soybean plant cây đâu tương SP co xhất P (substance P) SP-1 protein SP-1 space constant khoảng cách không đối space parasite vật ký sinh không gian, vật ký sinh khoảng trống spadiceous (có) bông mo spadiciform (có) dang bông mo spadicose (có) bông mo spadix bông mo spasm (su) co cúng, (có) co thắt spasmodic co cứng, co thắt spathe mo spatial patterns dăc trưng không gian

spatial summation (su) công (trong) không gian spatial tone âm công hưởng spatula månh ức, mẫu nóc ức spawn 1.để trứng, phóng tinh 2.soi nấm specialist cá thể chuyên hoá specialist species loài chuyên hoá speciation (su) hình thành loài species loài species diversity (su) đa dạng loài species richness đô phong phú loài species selection (su) chon loc loài species specific đặc thù loài specieslarea curve đường cong loài, diên tích specific đặc hiệu specific activity hoạt tính đặc hiệu specific character tính trang đặc trung specific dynamic action tác đông đông thái đặc biệt specific heat *nhiêt dung riêng* specific name tên loài specificity (tính) đặc hiệu spectrin spectrin spectrophotometer máy đo quang phổ spelaeology hang đông học speleology hang động học sperm tinh trùng sperm cell tinh bào, tế bào tinh spermaceti sáp cá nhà táng, sáp cá voi spermaduct *ống dẫn tinh, tinh quản* spermagonium túi chứa tinh, tinh tử khí spermary tinh hoàn, túi phấn, túi giao đực, hùng khí spermatheca túi nhân tinh, túi tiếp tinh spermatic (thuôc) tinh trùng, tinh hoàn spermatid tinh tử, tiếu tinh trùng spermatoblast *tinh tử* spermatocyte tinh bào, tế bào tinh spermatogenesis (sw) sinh tinh trùng spermatophore túi chứa tinh, bao chứa tinh Spermatophyta ngành Thực vật có hạt, ngành Thực vật hoa hiện spermatozoa (các) tinh trùng spermatozoid tinh tử đông spermatozoon tinh trùng spermiducal (thuôc) ống dẫn tinh, tinh quản

spermiducal glands (các) tuyến ống dẫn tinh, tuyến tinh quản spermiduct ống dẫn tinh, tinh quản spermiogenesis sư phát triển tinh trùng spermogonium túi chứa tinh, tinh tử khí spermotheca túi nhận tinh, túi tiếp tinh sphagnicolous sống ở đầm lầy rêu nước Sphagnum chi Rêu nước S phase pha S Sphenisciformes bộ Chim cánh cụt Sphenodon giống Thần lần, răng nêm sphenoidal (có) dang nêm Sphenopsida lớp Tháp bút, lớp Lá nêm Sphenophyllales bô Lá nêm spherosome thể cầu sphincter co thắt sphingomyelln sphingomyelln sphingosine sphingosine sphygmus mach spicate 1.(có) mấu nhọn 2.(có) dạng cựa spicular gai nhỏ, thể kim spiculate (có) gai nhỏ, (có) thể kim spicule gai nhỏ, thể kim spiculiferous (thuôc) gai nhỏ, (thuôc) thể kim spiculiform (có) dang gai nhỏ, (có) dang kim spiculum 1.gai nhỏ 2.lưỡi nao spike bông spikelet bông nhỏ, bông chét, bông nhánh, bông ke spina gai spinal (thuộc) côt sống, (thuộc) dây sống, tuỷ sống, (thuộc) gai sống spinal canal *ống tuỷ sống* spinal cord tuỷ sống spinal nerves thần kinh tuỷ sống spinal reflex phản xa tuỷ sống spinal shock choáng tuỷ sống spinate (có) gai spindle (thể) thơi spindle fibre soi thoi spine 1.gai 2.tia vây 3.gờ spiniform (có) dang gai spinneret vú tơ spinning glands tuyến tơ spinocerebellar tracts đường não tuỷ

```
spinosad spinosad (thuốc trừ sâu từ vi khuẩn Saccaropolyspora)
spinose (có) gai
spinosyns spinosyn (thuốc trừ sâu từ vi khuẩn Saccaropolyspora spinosa)
spinous (có) gai
spinous process 1.mấu gai, mỏm gai 2.mấu thần kinh
spinule gai nhỏ, nganh nhỏ
spiny vesicle túi gai
spiracle 1.lo thở 2.khe mang 3.khe mang ngoài 4.lo mũi ngoài
spiracular (thuộc) lỗ thở, khe mang, khe mang ngoài (có) lỗ mũi ngoài
spiraculate (có)lỗ thở, khe mang,(có) khe mang ngoài, (có) lỗ mũi ngoài
spiraculiform (có) danglỗ thở, (có) dang khe mang,(có) dang khe mang
ngoài (có) dang lỗ mũi ngoài
spiral thể xoắn, sợi xoắn, vóng xoắn
spiral cleavage (sự) phân cắt xoắn
spiral ganglion hach xoắn
spiral valve van xoắn
spirillum khuẩn xoắn
spirochaetes khuẩn xoắn
splanchnic (thuôc) tang
splanchnic ciculation vòng tuần hoàn tang
splanchnocoel khoang tang, xoang tang
splanchnopleural (thuôc) lá tang
splanchnopleure lá tang
spleen lách, lá lách, tì
splenomegaly (chứng) to lách, phì đai lách
splice forms (các) dang ghép nối
splice variants (các) biến thể ghép nối
spliceosomes (các) thể ghép nối
splicing (su) tách intron (ghép exon)
splicing (of protein molecule) (sw) tách intein (ghép extein)
splicing junctions diểm nối (các exon)
split brain não tách rời
SPM (phép) soi hiển vi (bằng cách) quét mẫu (scanning probe microscopy)
spodogram ånh than
spondyl đốt sống
spondylous (có) đốt sống
sponge lớp Bot biển
spongin chất bot biển
spongioblasts nguyên bào thần kinh đệm
spongy layer lớp xốp
spongy-mesophyll mô thit lá xốp
spongy-parenchyma nhu mô xốp
```

spongy-tissue *mô mềm xốp* spontaneous assembly (sư) lắp ráp ngẫu nhiên spontaneous behaviour tập tính tư phát, tập tính ngẫu nhiên spontaneous generation thể hệ tư sinh, phát sinh tư phát spontaneous recovery tự hồi phục, hồi phục ngẫu nhiên spontaneous remission tư bình phục sporangium túi bào tử, bào tử nang spore bào tử spore mother cell tế bào mẹ bào tử spore print *vết bào tử* sporocarp quả bào tử sporocyst kén bào tử, bào xác sporocyte tế bào me bào tử sporogenesis (sw) phát sinh bào tử, hình thành bào tử sporogenous (thuộc) sinh bào tử, mang bào tử sporogenous layer tầng phát sinh bào tử sporogonium thể sinh bào tử vô tính sporogony (sư) phát sinh bào tử, hình thành bào tử sporont giai đoạn tế bào giao tử sporophore cuống bào tử, bào tử bính sporophyll lá bào tử, bào tử diệp sporophyte thể bào tử, thực vật bào tử sporopollenin sporopollenin, chất vỏ bào tử-phấn Sporozoa lớp Trùng bào tử sporozoite tử bào tử, hat bào tử sport (su) đột biến sinh dưỡng, sporulation (su) sinh bào tử, hình thành bào tử SPR cộng hưởng plasmon bề mặt (công nghệ xét nghiệm - Surface Plasmon Resonance) sprain (sự) bong gân spray cành nhỏ, bui nước, bình bơm nước spread (su) phát tán, lan toả, lan truyền spreading agent tác nhân phát tán spring wood (vòng) gỗ xuân SPS hiệp đinh về tiêu chuẩn vê sinh và vê sinh thực vật của WTO (Sanitary and Phytosanitary Standards Agreement of the WTO) spur 1.cựa 2.chồi ngắn spuriae lông vũ giả, lông vảy, lông cứng squalamine squalamin squalene squama *våy* Squamata *bộ Thần lần*

squamiform (có) dang vảy squamous epithelium biểu mô vảy squamule v*å*y *nhô* squamulose (có) vảy nhỏ squarrose dựng lên, xù lên, sùi lên, squash ép, nén squint tât lác mắt S-R theory thuyết kích thích phản ứng SRB viết tắt của Sulfate Reducing Bacterium ssDNA ssADN (ADN soi don) SSR doan lặp trình tự đơn giản (Simple Sequence Repeat) ssRNA ssARN (ARN soi don) stabilate quần thể ổn đinh stability (độ) ổn định, (tính) ổn định, (độ) bền vững, (tính) bền vững stabilizing selection chon loc bình ổn, chon loc làm ổn đinh stable equilibrium cân bằng ổn đinh stable limit cycle chu kỳ giới han ổn đinh stable states trang thái ổn đinh stacchyose stacchyoza (loai oligosaccharid ở đâu tương) stachyose xem stacchyose "stacked" genes gen lón stading crop biomass sinh khối thu hoạch stadium *tuổi lứa* stag-headed (bi) chết cành ngọn stagnicolous sống ở nước tù, sống ở nước đong stage micrometer trắc vi kế bàn trươt staggered cuts (các) vết cắt xen kẽ, (các) vết cắt lệch nhau staling (su) đình trê stamen *nhi* staminal (thuôc) nhi staminate (có) nhi staminode nhi lép, nhi thui stand *lô rừng trồng*, *lô cây trồng* standard deviation đô lệch chuẩn, đô lệch quân phương standard error sai số chuẩn standard normal distribution phân phối chuẩn tắc chuẩn standing crop sản lương đinh kỳ, tổng thu hoach tiêu chuẩn standing-off dose *liều phải tránh xa* stanol ester este stanol stanol fatty acid esters este axit béo stanol stapes xương bàn đạp Staphylococcus tu câu khuẩn

star-shaped (có) dạng sao

starch tinh bôt

starch fungi tinh bột nấm

starch grain hạt tinh bột

starch plant cây (có) tinh bột

starch sheath bao tinh bôt

start codon codon khởi đầu

startle colours màu gây sửng sốt, màu gây kinh ngạc

startpoint điểm khởi đầu

startpoint of transcription diểm khởi đầu phiên mã

starvation (su) đói

stasis (su) ngừng sinh trưởng

STATS viết tắt của Signal Transducers and Activators of Transcription

state-dependent learning tập quen phụ thuộc trạng thái

state-dependent memory trí nhớ phục hồi trạng thái

statenchyma mô chứa sởi thăng bằng

static life tables bảng sống tĩnh

statistic số liệu thống kê

statocyst 1.túi thăng bằng 2.nang thăng bằng

statolith 1.thạch nhĩ, sỏi tai 2.sỏi thăng bằng

steapsin steapin

stearate (stearic acid) stearat (axit stearic)

stearic acid axit stearic

stearidonate stearidonat

stearidonic acid axit stearidonic

stearoyl-acp desaturase desaturaza stearoyl-acp

stele tru, trung tru, tru giữa

stellate (có) dang sao

stellate cells tế bào hình sao

stellate hair tóc chể ngọn

stem thân, cọng trục

stem-and-leaf plot sơ đồ thân và lá

stem cell tế bào nguồn, tế bào gốc

stem cell growth factor (SCF) nhân tố sinh trưởng tế bào gốc

stem cells tế bào gốc

stem cell one tế bào gốc số 1 (từ đó sinh ra tất cả các tế bào của hệ miễn dịch)

stem succulent thực vật thân mọng

stenohaline thích nghi độ mặn kẹp

stenophyllous (có) lá kẹp

stenopodium chân kẹp

steppes thảo nguyên

stereo-isomer chất đồng phân lập thể

stereocilia lông tiết cứng

stereoisomers chất đồng phân lập thể

stereoissomer đồng đẳng

stereokinesis (tính) ứng kích thích, (tính) ứng tiếp xúc

stereome mô cứng, cương mô

stereome cylinder tru mô cứng, tru cương mô

stereospondylous (có) côt sống gắn liền

stereospondyly cột sống gắn liền

stereotactic úng theo tiếp xúc thể rắn

stereotaxis (tính) ứng theo tiếp xúc thể rắn

stereotyped behaviour tập tính định hình, tập tính rập khuôn

steric hindrance trở ngại không gian

sterile 1.thui, lép, bất thụ, bất dục, không sinh sản, vô sinh 2.tiệt trùng

sterile (environment) tiệt trùng (môi trường)

sterile (organism) bất thụ (sinh vật)

sterile flower 1.hoa thui, hoa bất thụ 2.hoa đực

sterile glume mày lép

sterilization 1.(sự) thiến, hoạn, gây vô sinh, gây bất lực 2. khử trùng,

sterilization khử trùng, làm cho bất thu

sternal (thuôc) xương ức, mảnh ức

sternebrae (các) đốt ngực, (các) đốt ức

sternum 1.månh ức 2.xương ức, mỏ ác

steroid steroid

steroid hormones hormon steroit

steroid receptor thu quan steroid

steroid regulated genes (các) gen điều chỉnh bởi steroit

steroid response elements nhân tố đáp ứng steroid

sterols sterol

sticky ends (các) đầu dính, xem thêm cohesive ends

stigma 1.điểm mắt 2.núm nhuỵ 3.lỗ thở 4.khe mang 5.mắt cách

stigmasterol stigmasterol

stigmata (các) điểm mắt, (các) núm nhuỵ, (các) lỗ thở, (các) khe mang, (các) mắt cách

stilt-root re banh

stimulus chất kích thích, tác nhân kích thích

stimulus control kiểm soát kích thích

stimulus filter chon loc kích thích

stimulus generalization khái quát hoá kích thích

stimulus-response theory thuyết kích thích phản ứng

stimulus threshold ngưỡng kích thích

sting 1.ngòi (đốt) 2.máng để, ngòi để

stinging hair lông ngứa, lông độc stipe cuống stipes cuống mắt, cuống stipiform (có) dang cuống mắt stipitate (có) cuống, (có) cuống mắt stipites (các) cuống, (các) cuống mắt stipular trace mach lá kèm stipule lá kèm STM kính hiển vi quét tạo đường hầm (Scanning Tunneling Microscope) stochastic ngẫu hợp, ngẫu nhiên stock 1.gốc ghép 2.vật liêu gốc, nguyên liêu gốc stolon 1.thân bò, thân bồ 2.thân hình cung 3.thân bò ngầm 4.rễ sinh duc stolonate (có) thân bò, thân bồ, (có) thân hình cung, (có) thân bò ngầm, (có) rể sinh duc stoma *lõ, khí khổng, lỗ khí* stomach da dày stomach insecticide thuốc diệt côn trùng qua dạ dày stomachic (thuôc) da dày stomata (các) lỗ, (các) khí khổng, (các) lỗ khí stomatal (thuôc) lỗ, khí khổng, lỗ khí stomatal complex phức hê miêng stomatal open-closed mechanism cơ chế đóng mở khí khổng stomatal pores *lõ khí* stomate (có) lỗ, (có) khí khổng, (có) lỗ khí stomates (các) lỗ, (các) lỗ khí, (các) khí khổng stomatiferous (có) lỗ khí, (có) khí khổng stomatogastric (thuộc) miệng da dày stomatose (có) lỗ, (có) lỗ khí, (có) khí khổng stomatous (có) lỗ, (có) lỗ khí, (có) khí khổng stomium dãy tế bào nể stomodaeal (thuộc) ống miệng stone cell tế bào đá thach bào stoneworts bô Tảo bánh xe stool gốc đốn mọc chồi, chồi gốc stop codon codon kết thúc, đơn vi mã kết thúc stop transfer sequence trình tư dịch mã kết thúc storage proteins protein du trữ storied (được) phân tầng, (được) phân lớp storied cork luc bì nhiều tầng STR markers chỉ thi STR

strabiscus tât lác mắt strain dòng, nòi, chủng stranger anxiety (chúng) sơ người la stratification (su) phân tầng, phân lớp stratified (được) phân tầng stratified epithelium biểu mô tầng stratiform (có) dang tầng, (có) dang lớp stratose (có) tầng, kết tầng stratum tầng, lớp stratum corneum lóp sừng stratum germinativum *lóp mầm* stratum granulosum *lóp hat* stratum lucidum lóp sáng stratum Malpighi *lóp Malpighi* streak dåi, soc, vân stream dòng, luồng, suối, quá trình streaming (su) chảy streptavidin streptavidin streptococcus liên cầu khuẩn streptomycin streptomycin streptostyly kiểu khớp đông xương vuông-vảy stress tâm trang căng thẳng stress fibres bó sơi căng stress proteins protein gây căng thẳng stress response proteins protein phản ứng với căng thẳng stress responsive proteins protein phản ứng với căng thẳng stretch reflect phản xa duỗi stria 1.nép nhăn 2.dái, soc, vân, vach stria medullaris vân hành striate cortex vo co vân striated muscle co vân striation hê dải, hê soc, hê vân, hê vach strict aerobe sinh vật hiểu khí nghiêm ngặt stridulating organs co quan phát âm stridulation (su) co sát inh tai Strigiformes bô Cú strigose (có) dang lông cứng và dưng, (có) ria cứng và dưng stripe dåi, soc striped muscle co vân strobila 1,thể phân đoan nhiều đĩa 2.chuỗi đốt sán strobilaceous (thuôc) thể chén, thể nón

strobile thể phân đoạn nhiều đĩa, chuỗi đốt sán

strobiliferous (có) thể chén

strobilization 1.(sự) tạo thành thể phân đoạn nhiều đĩa 2.(sự) tạo thành chuỗi đốt sán

strobiloid (có) dạng chén

strobilus 1.lá bào tử dạng nón, nón thông 2.hoa tự nón

stroke sơ vữa mach máu

stroke volume thể tích mạch vữa

stroma 1.chất nền, cơ chất, thể lưới 2.khối mũ nấm 3.khung mạng, mô đỡ

stroma lamellae (các) tâm chất nền, (các) tấm cơ chất (lục lạp)

stromata (các) chất nền, (các) cơ chất, (các) thể lưới, (các) khung mạng, (các) mô đỡ

stromate (có) chất nền, (có) cơ chất, (có) khung mạng, (có) mô đỡ

stromatic (thuộc) chất nền, cơ chất, thể lưới,khung mạng, mô đỡ

stromatiform (có) dạng chất nền, (có) dạng cơ chất, (có) dạng khung mang, (có) dang mô đỡ

stromatoid (có) dạng chất nền, (có) dạng cơ chất, (có) dạng khung mang, (có) dang mô đỡ

stromatolites stromatolit, cấu trúc tảo tầng

stromatous (có) chất nền,(có) cơ chất, (có) khung mạng, (có) mô đỡ stromelysin (mmp-3) stromelysin (mmp-3)

strophic movement vận động xoắn cuộn, vận động xoắn vặn

strophiole mộng (hạt)

strophism (sự) xoắn cuộn, xoắn vặn

structural (thuộc) cấu trúc

structural biology sinh học cấu trúc

structural colours màu cấu trúc

structural diversity of plant da dạng cấu trúc của cây

structural formul công thức cấu tạo

structural gene gen cấu trúc

structural genomics hệ gen học cấu trúc

structural proteomics protein học cấu trúc

structure-activity models mô hình cấu trúc-hoạt tính

Struthioniformes bộ Đà điểu

sts sulfonylurea (herbicide)-tolerant soybeans dâu tương chịu sulfonylurea (thuốc trừ cỏ)

stubble gốc roi

stuffer fragment doan nhôi (xem thêm polystuffer)

stx độc tố giống Shiga (Shiga-like toxins)

style vòi nhuy

stylet trâm nhỏ, gai nhỏ, lông cứng nhỏ

styliform (có) dạng trâm, (có) dạng gai

stylopodium 1.gốc vòi nhuy 2.đốt háng subception nhân thức dưới ngưỡng subchelate (có) vuốt bắt mồi subclass phân lớp subclavian dưới đòn subclavian artery đông mach dưới đòn subclimax giai doan trước cao đỉnh subconscious (thuôc) tiềm thức subcortical d*uói vó* subculture (su) cáy truyền subcutaneous duói da subdorsal dưới lưng suberin suberin, chất bần, chất lie suberin lamella tầng lục bì, phiến lục bì, phiến suberin suberization (su) hóa bần, hoá lie, hoá sube subgenital (thuôc) dưới cơ quan sinh duc subgenual organ cơ quan dưới thể gối subimaginal (thuôc) giai đoan gần thành trùng subimago giai đoan gần thành trùng sublimation (sw) thăng hoa subliminal perception nhân thức dưới ngưỡng sublingua cua duới luõi subligual glands tuyến dưới lưỡi sublittoral plant thực vật vùng dưới triều, thực vật vùng ven bờ sublittoral zone vùng dưới triều, vùng cân triều, vùng ven bờ submandibular gland tuyến dưới hàm submaxillary dưới hàm dưới submucosal plexus đám rối dưới lớp màng nhày subset tiểu quần thể, bô nhỏ subsidiary cell tế bào phu, tế bào kềm, trơ bào subspecies loài phu substance co chất substantia chất, vật chất substantia nigra *chất xám* substantial equivalence (su) tương đồng cơ chất substantially equivalent tương đồng cơ chất substantive variation biến đổi chất lương substitutable resources tài nguyên thay thế substitution vector vecto thay the substrata chất nền substrate 1.chất nền, cơ chất 2.giá bám, thể bám, giá thể substrate adhesion molecules phân tử kìm hãm cơ chất

substrate co chất substrate level phosphorylation phosphoryl hóa mức cơ chất subtectal 1.duói mái 2.xuong so subtend nằm kề dưới, nằm ngay canh dưới subthalamic nucleus nhân vùng dưới đồi subtratum giá bám, thể bám, giá thể subulate (có) dang lá lúa, (có) dang dùi succession diễn thế succise (bi) cắt cụt, (bi) chặt cụt, (bi) bể cụt succulent mong dich, mong nước, mong nhưa succus entericus dich ruôt sucker 1.chồi rễ bất thườn 2.giác bám, giác hút, giác mút sucrase sucraza sucrose sucroza sucrose gradient sucroza gradien suction pressure áp lực hút suctorial cuốn vào, hút vào, (thuộc) giác hút suctorial mouthparts phần phu miêng kiểu hút sudden death syndrome hôi chứng đôt tử sudoriferous (có) mồ hôi, thoát mồ hôi, đổ mồ hôi sudorifrrous gland tuyến mồ hôi sudoriparous chảy mồ hôi, ra mồ hôi sugar đường sugar fungi nấm đường sugar molecules (các) phân tử đường sugar plant cây (có) đường suicide genes (các) gen tư sát suifructescent (có) cây bui thấp suifruticose (có) cây bui thấp sulci khe, rãnh sulcus khe, rãnh sulfate reducing bacterium vi khuẩn khử sulfat sulforaphane sulforaphan sulfosate sulfosat sulphur luu huynh sulphur bacteria vi khuẩn ưa lưu huỳnh sulphuric acid axit sunphuric summer annual cây môt năm vu hè summer egg trứng mùa hè summer wood gỗ mùa hè SUMO protein sửa đổi nhỏ liên quan với Ubiquitin (Small Ubiquitin-Related Modifier)

sun plant cây ưa nắng superantigens siêu kháng nguyên superciliary (thuộc) lông mày, trên ổ mắt supercoiling siêu xoắn supercritical carbon dioxide dioxid carbon siêu han supercritical fluid dich long sieu han superego cái siêu tôi, cái siêu kỳ, cái siêu ngã superficial cleavage phân cắt bề mặt superior *trên* superior vena cava tĩnh mạch chủ trên superior vestibular nucleus nhân tiền đình trên supernormal stimulus kích thích vươt chuẩn supernumary chromosomes nhiễm sắc thể thừa superovulation (su) rung trúng nhiều lần, rung trúng quá mức superoxide anion superoxit anion superstitious behaviour in animals tâp tính củng cố liên hiệp ở đông vật supinate (thuôc) quay ngửa supination (su) quay ngửa, ngửa bàn tay supinator cơ quay ngửa, cơ ngửa bàn tay supplemental (được) bổ sung, (được) thêm vào, dôi ra superoxide dismutase (sod) dismutaza superoxid superparamagnetic nanoparticles (các) hat nano thuân từ supplementary (được) bổ sung, (được) thêm vào, dôi ra supplementary motor area vùng phụ vận động supply point điểm cấp supporting cells té bào tru suppressed thiếu, không đầy đủ suppression 1.(su) ức chế 2.di tật thiếu, (su) thiếu suppressor cell tế bào ức chế suppressor gen ức chế suppressor gene gen ức chế suppressor mutation dôt biến ức chế suppressor T cells (các) tế bào T ức chế suppressor T cell factor nhân tố tế bào T ức chế supradorsal trên lưng supramolecular assembly (su) lắp ráp trên mức phân tử supra-occipital xuong trên chẩm suprarenal trên thân, thương thân suprarenal body tuyến thượng thận suprarenal gland tuyến thương thân supraspinal control of muvements sư điều khiển vân đông côt sống surface area vùng bề mặt

surface plasmons plasmon bề mặt surface plasmon resonance (SPR) công hưởng plasmon bề mặt surface tension sức cặng bề mặt surfactant chất hoạt dịch surround inhibition sư ức chế của môi trường survival (su) sống sót, thoát nan, thoát chết survival curve đường cong sống sót survivorship curve đường cong dô sống sót, đường cong sinh tồn suspension culture nuôi cấy huyền phù suspension feeder dông vật ăn loc suspensor dây treo, cuống phôi suspensor of plant embryo dây cheo, cuống phôi ở thực vật suspensorium sung móng hàm suspensory (thuộc) sung móng hàm, nâng đỡ, treo susplus yield model mô hình thu hoach thêm sustainable agriculture nông nghiệp bền vững sustainable development phát triển bền vững sustentacular cells tế bào đỡ sutural (thuôc) đường nối, đường khớp, (thuôc) khớp nối suture đường nối, đường khớp swallowing hong, nuốt swamp đầm lầy, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối swarm đàn, bầy swarm cell tế bào di đông swarmer bào tử di đông sweat mồ hôi, sư chảy mồ hôi sweating sư đổ mồ hôi swim bladder bong bóng swimmerets (các) tấm bơi switch plant cây thân quang hợp lá vảy switch proteins protein chuyển đổi, protein công tắc switch region vùng chuyển đổi switching (on/off) of genes bật-tắt gen SWNT ong nano carbon don vo (single-walled carbon nanotube) sycon cá thể dạng chum, dạng sycon syk protein protein syk (làm dùng một chuỗi phản ứng hoá học trong tế bào) syloid process mom trâm, mom gai Sylvian aqueduct cong Sylvius Sylvian fissure khe Sylvius symbiont hiện tương công sinh symbiosis (hiện tương) công sinh, (đời sống) công sinh symbiotic (thuộc) cộng sinh

symbol ký hiệu, vật tượng trung symmetrical đối xứng symmetry (tính) đối xứng sympathetic cholinergic păthway tác đông giao cảm kiểu chim, điều khiển dòng máu trong mach nhỏ sympathetic control sư điều khiển hệ thần kinh giao cảm sympathetic ganglia hach giao cam sympathetic nerves dây thần kinh giao cảm sympathetic nervous system hê thần kinh giao cảm sympathetic ophthalmia viêm mắt đồng cảm, nhãn viêm giao cảm, viêm mắt giao cảm sympathetic stimulation sư kích thích dây thần kinh giao cảm sympathomimetics tác dụng giống thần kinh giao cảm sympatric cùng khu vưc phân bố, gối vùng phân bố sympatric speciation (sw) hình thành loài cùng vùng phân bố sympetalous (có) cánh tràng hợp, (có) cánh tràng liền symphysial (thuôc) tiếp hợp, khớp, ghép symphysis chỗ tiếp hợp, chỗ ghép, khớp symplast thể hợp bào symplastic (thuôc) hop bào symplastic growth sinh trưởng hợp bào sympodial growth sinh trưởng hợp gốc sympodium truc hop synandrium nhóm bao phấn hợp, nang tiểu bào tử synandrous (có) nhi hop synangium túi bào tử hợp, hợp bào tử nang synapomorphies đặc tính dẫn xuất chia sể synapse khớp thần kinh synapsid môt hố thái dương Synapsida phân lớp Một hố thái dương synapsis (su) kết cặp, liên kết, tiếp hợp synaptic boutons chồi khớp thần kinh synaptic delay sự chậm chế tiếp hợp synaptic modulation sự phân hoá thuận nghịch synap thần kinh synaptic potential diên thế xynáp synaptic terminal đầu khớp thần kinh synaptic transmission hạch tự động truyền dẫn xynap thần kinh synaptic vesicles (các) bong sinap, (các) túi sinap synaptonemal complex phức hệ nhiễm kết cặp, phức hệ sinap synarthrosis khớp bất đông syncarpous (có) lá noãn hơp syncaryon *nhân hợp*

synchondrosis khóp sun synchronous flight chiếu sáng đồng thời synchrony in population (su) đồng bộ trong quần thể syncitium thể hợp bào syncytial (thuộc) hợp bào syncytial blastoderm hop bào phôi bì syncytiotroblast thể nguyên hình, hợp bào, hỗn bào syndactyl liền ngón, dính ngón syndactylism (su) liền ngón, dính ngón syndesmochorial placenta nhau lá, nhau liên kết-đêm niêu syndesmosis khớp chung dây chẳng, khớp động nhẹ syndrome hôi chứng synecology sinh thái hoc quần xã synergetic hợp lực, đồng vận synergic hợp lưc đồng vân synergic mechanisms cơ chế đồng vận synergid trơ bào, tế bào phu trơ synergism (su) tác dung phối hợp syngamy (tính) họp giao tử, (tính) họp giao, (tính) sinh sản hữu tính syngeneic đồng nguồn, đồng gen syngenesis (sư) dính mép bên, liền mép bên syngnathous (có) hàm liền, (có) hàm dính mép bên synkaryon *nhân hơp* synnovial membrane màng hoạt dịch synosteosis (su) liền xương synovia dich khóp, hoạt dịch synsacrum xương cùng liền, xương cùng hợp, khối xương cùng synstemic circulation vòng tuần hoàn lớn syntechnic hội tụ, đồng quy syntenosis khớp có gân bao quanh synthase synthaza synthesizing (of DNA molecules) tổng hợp (các phân tử ADN) synthesizing (of oligosaccharides) tổng hợp oligosaccharid synthesizing (of proteins) tổng hợp protein synthetase synthetaza synthetic analysis of development phân tích tổng hợp sư phát triển synthetic biology sinh hoc tổng hợp, sinh tổng hợp synthetic oligonucleotide oligonucleotid tổng hợp synusia quần xã cùng điều kiện syringeal (thuôc) minh quản syringes (các) minh quản syrinx minh quản

systalsis (su) co giãn, đập nhịp systaltic co giãn, co bóp, đập nhịp system 1.hê, hệ thống 2.hê, bộ, bộ máy systematic (có) hê thống, toàn thể systematic activated resistance tính kháng được hoạt hoá có hệ thống systematic desensitization *mất nhay cảm có hệ thống* systematics phân loại học, hệ thống học systemic (thuôc) hê thống, toàn hê systemic acquired resistance (SAR) tính kháng được tập nhiễm có hệ thống systemic arch vòng tuần hoàn systemic circuit hê thống kín systemic circulation hệ tuần hoàn systemic inflammatory response syndrome bệnh phản ứng nhiễm khuẩn có hệ thống systemic lupus erythematosus luput ban đỏ hệ thống systeomics hê thống học systole kỳ tâm thu systolic murmur tiếng thổi tâm thu systolic pressure áp lực tâm thu

T

T-agglutinin ngưng kết tố T-antigens (nhóm) kháng nguyên T T-bands băng T T-cell tế bào T T cell growth factor (TCGF) nhân tố sinh trưởng tế bào T T-cell leukaemia viruses (các) virut ung thư bach cầu tế bào T T cell modulating peptide (TCMP) peptid điều chỉnh tế bào T T cell replacing factor *nhân tố thay thế tế bào T* T cell receptors thu quan tế bào T TCGF viết tắt của T Cell Growth Factor TCMP viết tắt của T Cell Modulating Peptide T-dependent antigens (các) kháng nguyên phụ thuộc T t-distribution phân bố-t t-DNA t-ADN T lymphocyte lympho bào T T lymphocyte antigen receptor thu thể lympho bào Tdành cho kháng nguyên T3 tên một phág của E.coli T4 cells (các) tế bào T4 (lympho bào T) T6 marker chromosome nhiễm sắc thể đánh dấu T6 tabescent quăn, nhăn nhúm taboo điều cấm ky, luật cấm tabular (có) dang biểu bảng TAB vaccine vacxin TAB tachistoscope kinh nghiệm tốc tachycardia tim đập nhanh tachygenesis (su) phát triển đốt cháy giai đoan tachygenetic (sự) phát triển đốt cháy giai đoạn tachykinins tachykinin tactic movement cử đông theo kích thích, cử đông theo ứng đông tactile (thuôc) sờ mó, cảm xúc tactile bristle ria xúc giác, ria sờ mó tactile receptor co quan xúc giác tadpole nòng noc taenia 1.sán 2.bó soi taeniasis (sư) nhiễm sán dây tag thể, dấu, nhãn, vòng

tagged molecules or cells (các) tế bào hoặc phân tử được đánh dấu

tagma vùng thân

tagmata (các) vùng thân

tagmosis (sự) phân đoạn vùng thân

taiga taiga, vùng rừng thông xibia

tail đuôi

tali (các) xương sên

talon vuốt

talus xương sên

tandem affinity purification tagging dánh dấu tinh sạch ái lực liên tiếp

tandem repeat doạn lặp liên tiếp

tangential longitudinal section mặt cắt dọc tiếp tuyến

tanning (sư) ngâm tẩm, cố kết thêm

tannins tanin

tannin sac túi tanin

tapetum 1.tầng nuôi 2.lớp cơ phản quang, lớp sắc tố phản quang

tapeworm sán dây

TAP tagging (phương pháp) đánh dấu tinh sạch bằng ái lực nối tiếp)

Tandem Affinity Purification Tagging

taproot rễ cái, rễ chính

taproot system hệ rễ chính

Taq DNA polymerase polymeraza ADN Taq

Tardigrada phân ngành đi chậm, phân ngành Chân ngắn

target *dích*

target cell tế bào đích

target-ligand interaction screening

target validation hoạt hoá đích, làm cho đích có hiệu lực

tarsal (thuộc) sụn mí, đốt bàn, khối xương cổ chân

tarsal glands tuyến sụn mí mắt

tarsus 1.sun mí 2.đốt bàn 3.khối xương cổ chân

taste bud gai vị giác, chổi vị giác, nụ vị giác, nhú vị giác

TAT protein TAT (kích hoạt gen HIV trong tế bào)

TATA box hộp TATA

TATA homology tương đồng TATA

taungya đất giao trồng rừng

taxes (các) (tính) (hướng) theo kích thích

taxis (tính) (hướng) theo kích thích

taxol taxol (chất hoá học ở thực vật, chống bệnh mốc nước)

taxon taxon, cấp phân loại, đơn vị phân loại

taxonomic composition thành phần danh pháp học

taxonomic series dãy taxon

taxonomy phân loại học

TBT rào cản kỹ thuật đối với thương mại (Technical Barriers to Trade)

TCGF nhân tố sinh trưởng tế bào T (T Cell Growth Factor)

TCK Smut bênh nấm TCK Smut (ở lúa mì)

tear gland tuyến lệ

teats (các) núm vú

technology protection system hệ thống bảo vệ công nghệ

tectorial (thuộc) đây, che phủ

tectorial membrane màng đây

tectrices lông phức

tectum thể mái

tegulated (được) lợp vảy, (được) lợp tấm, (được) lát vảy, (được) lát tấm

tegument màng bọc, vỏ áo,

teleceptor viễn thụ quan, cơ quan cảm nhận từ xa

telegony (tính) ảnh hưởng đời bố trước, (tính) ảnh hưởng từ xa, (tính) ảnh

hưởng cách truyền

telencephalon não cùng, não tận

teleological (thuộc) mục đích luận

teleonomy mục đích luận

Teleostei phân lớp Cá xương

telepathy thần giao cách cảm, (sự) truyền giao cách cảm

telereceptor viễn thụ quan, cơ quan cảm nhận từ xa

telocentric (thuộc) tâm động mút

telolecithal đoạn noãn hoàng

telome telom, thể bào tử

telome theory thuyết telom, thuyết thể bào tử

telomerase telomeraza

telomere đoạn cuối, khúc cuối, telome

telomorph giai đoạn hữu tính

telophase kỳ cuối

telson gai trâm, trâm cong

temparate virus virut ôn hoà

tempate deciduous forest rừng ôn đới rụng lá

temperate ôn hoà

temperature nhiệt độ

temperature coefficient hệ số nhiệt độ

temperature deciduos forest rừng nhiệt đới rụng lá

temperature forest rừng ôn đới

temperature gradient gradien nhiệt độ

temperature grassland đồng cổ ôn đới

temperature regulating centre trung tâm điều hoà nhiệt độ

temperature sensitive mutant thể đột biến mẫn cảm nhiệt độ

temperature sensitive period giai đoạn mẫn cảm nhiệt độ

temperature zone vùng ôn đới

template khuôn

temporal xương thái dương

temporal heterogeneity bất đồng theo thời gian

temporal lobe hố thái dương

temporal openings hố thái dương

temporal summation (sự) tạo thành hố thái dương

temporal vacuities hốc thái dương

tendency xu thế, xu hướng

tendinous (có) gân

tendon *gân*

tendon reflex sự phản xạ gân

tendril tua cuốn

tenia sán, bó sơi

teniasis (sw) nhiễm sán dây

tension wood gổ chiu sức kéo

tensor co năng

tensor tympani muscle căng cơ tai giữa

tentacle tua sờ, mấu sờ, tay sờ, tay cuốn

tentacular (thuộc) tua sờ, mấu sờ, tay sờ, tay cuốn

tentaculiferous (có) tua sờ, (có) mấu sờ, (có) tay sờ, (có) tay cuốn

tentaculiform (có) dạng tua sờ, (có) dạng tay sờ

tentaculum tua sờ, mấu sờ, tay sờ, tay cuốn

tentorium 1.leu 2.khung so

teosinte cây ngô dại (Zea diploperennis)

tepal cánh hoa

teratogen tác nhân gây quái thai

teratology quái thai hoc

teratoma u quái

terebrate (có) dùi để trứng

terete (có) dang ống trứng

tergal (thuộc) mặt lưng, mảnh lưng, tấm lưng

tergum mặt lưng, mảnh lưng, tấm lưng

teratogen tác nhân gây quái thai

terminal bud chồi đỉnh

terminal deoxynucleotidyl transferase transferaza deoxynucleotit tận

cùng

termitarium *tổ mối*

ternate (có) mẫu ba

terpenoids terpenoit

terminal transferase transferaza điểm cuối

termination codon codon chặn cuối (gen)

terminator nhân tố kết thúc

terminator cassette casset kết thúc

terminator sequence trình tư kết thúc

terpenes terpen (hóa chất từ thực vật, tao hương vi cho thit cá, khi cá ăn)

terpenoids terpenoid

terrestrial communities quần xã trên cạn

territory *lãnh thổ*

tertiary structure cấu trúc bâc ba

tertiary thickening hóa dày cấp ba

tertiary wall vách cấp ba

test vỏ hạt, vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai

testa 1.vỏ hạt 2.vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai

testacean (thuộc) vỏ hạt, vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai

testaceous (có) vỏ hạt, (có) vỏ, (có) bộ xương ngoài, (có) vỏ giáp, (có) mai

testcross phép lai chéo

testes (các) tinh hoàn

testis tinh hoàn

testicular (thuộc) tinh hoàn

testicular feminization sự nữ hoá tinh hoàn

testosterone kích tố sinh dục đực, testosteron

tetanic contraction co cúng co

tetanus (bệnh) uốn ván, (chứng) co cứng cơ

tetanus antitoxin kháng độc tố uốn ván

tetanus toxin độc tố uốn ván

tetrad 1.thể tứ phân, tứ phân bào tử 2.bộ bốn

tetracycline (tc) tetracyclin

tetrad analysis phân tích bộ bốn

tetradactyl bốn ngón

tetragonous bốn góc, bốn cạnh

tetrahydrofolic acid axit tetrahydrofolic

tetramerous bốn phần, (có) mẫu bốn

tetraparental chimera quái thai bốn bố mẹ, thể khảm bốn bố mẹ

tetraploid *tứ bội, thể tứ bội*

tetrapod *bốn chân*

tetrapterous *bốn cánh*

tetrarch bốn bó sơ cấp, bốn bó nguyên mộc

tetrasornic thể bốn

tetrasporophyte thể tứ bào tử

texture cấu trúc, kiến tạo

TG triglycerid

TGA cơ quan chính phủ Australia phê duyệt các sản phẩm thuốc

TGF biến nạp nhân tố sinh trưởng (Transforming Growth Factor)

thalamic nulcei *nhân đồi thị*

thalamus 1.đế hoa 2.đồi thi

thalassaemia (bênh) thiếu máu vùng biển, thalassaemia

thalassophyte thực vật biển, tảo biển

Thale Cress Arabidopsis thaliana

thalloid (có) tản

thallus *tản*

thanatoid gây chết

thanatosis (trang thái) chết giả

Thebesian valve van Thebesian

theca 1.áo, vỏ 2.bao gân 3.vách chồi san hô

theca extena ổ bào tử ngoài

theca interna \vec{o} bào tử trong

thecal (thuộc) áo, vỏ, bao gân, vách chồi san hô

thecal cells tế bào áo

thecate (có) áo, (có) vỏ, (có) bao gân, (có) vách chồi san hô

thecodont (có) răng trong huyệt, (có) răng trong ổ

thelytoky (tính) sinh sản toàn cái

thematic apperception test trắc nghiệm nhận thức theo chủ đề

theory of evolution by natural selection học thuyết tiến hoá chọn lọc tự nhiên

theory of games lý thuyết trò chơi

the pill viên tránh thai

Theria phân lớp Thú bậc cao

thermal conductivity tính ttuyền dẫn nhiệt

thermal death point diểm chết nhiệt

thermal hysteresis proteins protein trễ nhiệt

thermoduric bền nhiệt

thermodynamics nhiệt động lực học

thermogenesis (sự) sinh nhiệt,

thermolysis (sự) mất thân nhiệt, toả nhiệt

thermonasty (tính) ứng động nhiệt

thermoperiodicism (hiện tượng) chu kỳ nhiệt

thermophil *wa nhiệt, wa nóng*

thermophilic *wa nhiệt*, *wa nóng*

thermophilic bacteria vi khuẩn ưa nhiệt

thermophilous va nhiệt, va nóng

thermophyllous (có) lá ưa nóng, (có) lá ưa nhiệt

thermoreceptor cơ quan cảm nhận nhiệt

thermoregulation (sự) điều hoà nhiệt độ

thermoregulatory effectors hiệu quả điều hoà nhiệt

thermotolerant chịu nhiệt, chịu nóng

therophyte cây môt vu, cây môt năm

thiamin thiamin

thick filament soi dày

thiessen polygons da giác Thiesen

thigmocyte tiểu cầu

thigmotropism (tính) hướng tiếp xúc

thin filament sợi mỏng

thioesterase thioesteraza

thiol group *nhóm thiol*

thioredoxin thioredoxin

third ventricle não thất III

thirst (sw) khát

thoracic (thuôc) ngươ, đốt ngươ

thoracic duct ông ngực

thorn gai

threat behaviour tập tính cảnh cáo, tính đe doạ

threatened species loài bị đe doạ

threonine threonin

threshold ngưỡng, bậc, thềm

thrombin trombin

thrombocyte tiểu cầu

thrombolytic agents tác nhân làm tan cuc (máu) nghẽn

thrombomodulin chất điều biến nghẽn mach

thrombosis (sw) nghẽn mạch, tắc mạch

thrombus cuc nghẽn

thrum hoa to

Thy 1 antigen kháng nguyên Thy 1

thylakoid thylacoit

thymic epithelial cells (các) tế bào biểu mô tuyến ức

thymic hypoplasia thiểu sản tuyến ức, suy sản tuyến ức

thymine thymin

thymocyte tế bào tuyến ức, ức bào, thymo bào

thymine (thy) thymin

thymoleptics (nhóm thuốc ảnh hưởng đến cảm giác và hành vi)

thymoma u tuyến ức

thymopoietin thymopoietin

thymosins thymozin

thymus tuyến ức

thymus derived cells (các) tế bào nguồn gốc tuyến ức

thymus independent antigen kháng nguyên không phụ thuộc tuyến ức

thymus dependent antigen kháng nguyên phụ thuộc tuyến ức

thymus dependent area vùng phụ thuộc tuyến ức

thyroid gland tuyến giáp

thyroid hormone hormon tuyến giáp

thyroid stimulating hormone (TSH) hormon kích thích tuyến giáp

thyroid-stimulating antibodies kháng thể kích thích tuyến giáp

thyroid-stimulating hormon hormon kích thích tuyến giáp

thyroiditis viêm tuyến giáp

thyrotoxicosis bệnh nhiễm độc tuyến giáp

Thysanoptera bộ Đuôi tơ

TI viết tắt của Trypsin Inhibitor

Ti plasmid plasmid Ti

tibia 1.xương chày 2.đốt chày, đốt ống

ticks ve, bét, tíc

tidal cycle chu kỳ thuỷ triều

tidal movement vận động triều

tidal volume thể tích hô hấp, dung tích hô hấp

tight junction đầu nối chặt

TIL cells (các) tế bào lọc khối u (tumor-infiltrating lymphocytes)

tiller chồi gốc, nhánh gốc

timber line dải rừng, đỉnh núi

Tinamiformes bộ Gà-Đà điểu

t-IND xem Treatment Investigational New Drug Application

t-IND treatment xem t-IND

T-independent antigene kháng nguyên không phụ thuộc T

tirf microscopy

tissue *mô*

tissue array dàn mô

tissue culture nuôi cấy mô

tissue engineering kỹ thuật (sửa) mô

tissue plasminogen activator (TPA) chất hoạt hoá mô sinh plasmin

tissue specific antigen kháng nguyên đặc hiệu mô

tissue tensions sức căng của mô

tissue typing định typ mô, định typ tổ chức

titin thụ thể trợ lực

titre hiệu giá, độ chuẩn

TKI viết tắt của Tyrosine Kinase Inhibitors

TLR xem toll-like receptors

Tm Tm, nhiệt độ nửa biến tính

Tmaze *mê lộ T*

TME năng lương thật có khả năng chuyển hoá (true metabolizable energy)

TMEn xem TME

TMV viết tắt của Tobacco Mosaic Virus

TNF viết tắt của Tumor Necrosis Factor

tobacco budworm sâu chồi thuốc lá (Heliothis virescens)

tobacco hornworm sâu sừng thuốc lá (Manduca sexta)

Tobacco mosaic virus virut khảm thuốc lá

tocopherols tocopherol

tocotrienols tocotrienol

tolerance (su) chiu đưng

tolerance range biên độ dung nạp, biên độ chịu đựng

tolerogen tác nhân chịu đựng

toll-like receptors thu quan toll-like

tomato cà chua

tomato fruitworm sâu đục quả cà chua

tomentose (có) lông măng, (có) lông tơ

tomentum lông bông

tone truong luc

tongue 1.luõi 2.vòi, vòi hút, bàn mài, luõi nao, thìa lìa, månh luõi

tonicity truong luc

tonofilament to biểu bì, to trương lực

tonoplast màng không bào

tonsils hạnh nhân, amidan

tooth 1.răng 2.răng hầu 3.răng cưa

top yeast nấm men váng

topotaxis chuyển theo hướng

topotype vật mẫu cùng địa điểm gốc

tornaria *áu trùng tornaria*

torsion (su) văn, xoắn,

torus 1.màng núm 2.nếp chân bên

TOS xem Transgalacto-Oligosaccharides

total internal reflecton fluorescence tổng huỳnh quang phản xạ bên trong total lung capacity tổng thể tích phổi

totipotency (tính) toàn năng

totipotent stem cells (các) tế bào gốc toàn năng

touch xúc giác bên ngoài

touchwood củi dẫn lửa

toxic substances control act (TSCA) đạo luật kiểm soát chất độc

toxicogenomics hệ gen độc tố học

toxicology độc chất học, độc tố học

toxigenic E. coli E. coli sinh độc tố

toxin độc tố, chất độc, toxin

toxoid nhược độc tố, giải độc tố

TPS hệ thống bảo vên công nghệ (Technology Protection System)

trabecula thớ vách, tơ vách

trace element yếu tố vi lượng

tracer (radioactive isotopic method) (phép) phát hiện vết (phương pháp

đồng phân phóng xạ)

trachea khí quản, ống khí

tracheal gills màng khí quản, màng ống khí

tracheal pits lõ khí quản

tracheal receptor thụ thể khí quản

tracheal system hệ khí quản, hệ ống khí

tracheary elements (các) yếu tố ống dẫn

tracheid(e) quản bào, tế bào ống

trachelate (có) cổ hẹp

tracheole khí quản nhỏ, vi khí quản

tracheophyte thực vật có mạch

tract ống, bó, dải

traditional breeding methods (các) phương pháp chọn giống truyền thống traditional breeding techniques (các) kỹ thuật chon giống truyền thống

tragus gờ loa tai

trail endings đoạn kết

trailer sequence trình tự dẫn, đoạn dẫn

training 1.(sự) huấn luyện, đào tạo 2.rèn luyện

trait nét, dấu hiệu, tính trạng

trance (trạng thái) lên đồng

trans fatty acids axit béo trans

trans-acting element yếu tố tác động vận chuyển

trans-acting protein protein tác động vận chuyển

trans-sexualism (sự) chuyển giới, chuyển đổi giới tính

transactivating protein protein hoạt hoá vận chuyển

transactivation hoạt hoá vận chuyển

transaminase transaminaza

transamination (sự) chuyển amin

transcribing genes (các) gen phiên mã

transcript sản phẩm phiên mã

transcriptase transcriptaza

transcription phiên mã

transcription activators tác nhân hoạt hoá phiên mã

transcription complex phức hệ phiên mã

transcription controlling fragment doạn kiểm soát phiên mã

transcription factor binding site diểm bám nhân tố phiên mã

transcription factors yếu tố phiên mã

transcription factors nhân tố phiên mã

transcription terminator diểm kết thúc phiên mã

transcription unit don vị phiên mã

transcriptional activation domain vùng hoạt hoá phiên mã

transcriptional activator nhân tố hoạt hoá phiên mã

transcriptional control (sư) kiểm soát phiên mã

transcriptional profiling định hình phiên mã

transcriptional repressor nhân tố ức chế phiên mã

transcriptional unit don vị phiên mã

transcriptionally-active chromatin cromatin có hoạt tính sao chép,

cromatin có hoat tính phiên mã

transcriptome hệ sản phẩm phiên mã, tổng sản phẩm phiên mã

transdetermination sự chuyển xác định

transdifferentiation sự chuyển biệt hoá

transduction (su) tải nap

transect hàng cây đánh dấu, dải cây đánh dấu

transfection (su) gây nhiễm

transfer cell tế bào chuyền

transfer factor yếu tố chuyển, nhân tố chuyển

transfer of training chuyển biến trong rèn luyện, chuyển biến trong đào tao

transfer RNA (tRNA) ARN vận chuyển (tARN)

transferase transferaza

transference (sự) chuyển dịch

transferred DNA ADN chuyển đi

transferrin transferrin

transferrin receptor thụ quan transferrin

transformant thể biến nạp

transformant line con đường biến nạp

transformation biến nạp

transformation 1.(su) biến nạp 2.(su) chuyển hoá

transforming growth factor-alpha (tgf-alpha) biến nạp nhân tố sinh trưởng alpha

transforming growth factor-beta (tgf-beta) biến nạp nhân tố sinh trưởng beta

transfusion reaction phản ứng truyền máu

transfusion tissue mô dẫn, mô truyền

transgalacto-oligosaccharides transgalacto-oligosaccharid

transgene gen chuyển

transgenic chuyển gen

transgenic (thuộc) chuyển gen

transgenic cells (các) tế bào chuyển gen

transgenic organism sinh vật chuyển gen

transgressive segregants (các) thể phân ly sai

transgressive segregation phân ly sai

transit peptide peptid chuyển tiếp

transition đồng hoán

transition region vùng đồng hoán

transition state trang thái đồng hoán

transitional epithelium biểu mô chuyển tiếp

transitional object vật qua độ, vật chuyển tiếp

translation (su) dich mã

translation control điều khiển sự dịch mã

translational repression ức chế dịch mã

translocated herbicide (thuộc) diệt cổ lan truyền

translocated injury thương tổn lây lan

translocation chuyển đoạn, đoạn chuyển, chuyển dịch

translocation of chromosomal segments chuyển đoan nhiễm sắc thể

transmission electron microscope kính hiển vi điện tử truyền qua

transmission electron microscope kính hiển vi điện tử truyền qua

transmission threshold ngưỡng truyền

transmembrane proteins protein (chuyển) qua màng

transpiration (su) thoát hơi nước

transpiration stream dòng thoát hơi nước

transplant 1.(su) ghép 2.manh ghép, miếng ghép

transplantation (su) ghép

transport proteins protein vận chuyển

transport RNA ARN vận chuyển

transport sư vân chuyển

transport vesicle túi vận chuyển

transport vesicles nang vận chuyển

transposable element yếu tố vận động, yếu tố chuyển vị, yếu tố di động

transposase transposaza

transposition (sự) nhảy, vận động (của gen)

transposon đoạn di động, gen nhảy

transversal ngang, nàm ngang

transverse 1.ngang 2.nam ngang

transversion dị hoán (vị trí của gen)

transwitch bật-tắt chéo, công tắc bật tắt chéo

trapezium thể thang

trarisvestism loạn dục giả trang khác giới

traspiration rate cường độ thoát hơi nước

trastuzumab (kháng thể đơn dòng chống ung thư)

trauma 1.chấn thương 2.sang chấn tâm thần

traumatic (thuộc) chấn thương

traumatic neurosis loan thần kinh chấn thương

treatment ind thuốc mới nghiên cứu thử nghiêm

treatment investigational new drug thuốc mới nghiên cứu thử nghiệm

"treatment" ind regulations qui chế về "điều trị" bằng thuốc mới nghiên cứu

treatment system hệ thống xử lý, hệ thống điều trị

tree cây môc, cây gỗ

tree ferns dương xỉ thân mộc, dương xỉ dang cây, dương xỉ thân gỗ

trefoil stage ba nhánh

trehalose trehaloza

trematic (thuộc) khe mang

Trematoda lớp Sán lá song chủ

tremorgenic indole alkaloids alkaloid indol gây rung

Treponemataceae họ Xoắn khuẩn

triacyglycerides triacyglycerid

triacylglycerols triacylglycerol

trial and error learning (su) thủ nghiệm và học sai

triandrous ba nhi

triarch ba bó gỗ

tribe *tộc*

tricarboxylic acid cycle chu trình axit tricacboxylic

tricarpellary ba lá noãn

triceps cơ ba đầu

trichocyst túi lông

Trichoderma harzianum Trichoderma harzianum

trichogyne to thu tinh

trichoid (có) dang lông

trichome túm lông

trichophore larva *áu trùng bánh xe*

trichosanthin trichosanthin

trichosis (sự) phân bố lông

trichotomy (sự) chể ba, chia ba

tricipital ba đầu

tricuspid ba mấu, ba lá

trifacial (thuộc) dây sinh ba, dây thần kinh sọ V

trifid chể ba, xể ba

trifoliate ba lá, ba lá chét

trifoliolate ba lá chét

trifurcate ba nhánh

trigeminal 1.ba cấu trúc, ba nhánh 2.(thuộc) dây (thần kinh) sinh ba

triglycerides triglycerid

trigonous ba góc tù

Trimerophytopsida lớp Mộc tặc

trimerous ba đoạn, ba phần,

trimonoecious ba loại hoa cùng gốc

trimorphic ba dạng, ba hình

trioecious ba loại hoa khác gốc

tripinnate (có) lá chét lông chim ba lần, xể lá chét lông chim ba lần

triple fusion (su) hop ba

triple response phản ứng bậc ba

triple vaccine vacxin tam liên

triplet *bộ ba*

triplet code mã bộ ba

triplets trể sinh ba, cá thể sinh ba

triploblastic ba lá phôi

triploid thể tam bội, tam bội

triquetrous ba góc nhọn

trisomic thể ba, tam thể, ba thể nhiễm sắc tương ứng

trisomy 21 (hiện tượng) thể ba 21

triton X-100 triton X-100

tritor mặt nghiền, thớt nghiền

triturate nghiền vụn, tán bột

trivalent tam tri

tRNA tARN, xem Transport RNA

trochal (có) dang bánh xe

trochanter 1.đốt chuyển 2.mấu chuyển

trochlea ròng rọc, mấu ròng rọc

trochlear (thuộc) ròng rọc

trochophore ấu trùng bánh xe, ấu trùng luân cầu, ấu trùng trochophora

trochosphere áu trùng bánh xe

trophallaxis (su) dinh dưỡng tương hỗ

trophic (thuộc) dinh dưỡng

trophic hormone dinh duỡng hormon

trophic level mức dinh dưỡng, bậc dinh dưỡng

trophic structure cấu trúc dinh dưỡng

trophoblast lá nuội phôi, dưỡng bào

trophozoite cá thể dinh dưỡng

tropic hormon ngoại hormon

tropical forest rừng nhiệt đới

tropical rain forest rừng mưa nhiệt đới

tropics miền nhiệt đới

tropism (tính) hướng kích thích

tropomyosin tropomyosin

troponin troponin

truncate (có) đầu vuông, cắt ngang, cắt vụn

truncus thân

truncus arterious thân động mạch

trunk 1.thân 2.vòi voi

trypanosomes nhóm Trùng mũi khoan

trypanosomiasis bệnh trùng mũi khoan

trypsin trypsin

trypsin inhibitors chất ức chế trypsin

tryptophan (trp) tryptophan

TSCA viết tắt của Toxic Substances Control Act

TSH viết tắt của Thyroid Stimulating Hormone

tube *ống*, vòi

tubefeet chân ống

tuber thân củ

tubercied sinh mấu nhỏ, phát hạch, sinh hạch lao, sinh núm lồi, sinh tubercle 1.củ, mấu nhỏ 2.núm 3.hạch, hạch lao 4.trực khuẩn lao 5,nốt sần

nốt sần

tubercular (thuộc) củ, mấu nhỏ; (thuộc) hạch; (thuộc) núm; (thuộc) nốt sần

tuberculate (có) củ, (có) mấu nhỏ; (có) hạch lao, (có) hạch; (có) núm; (có) nốt sần

tuberculin tubeculin

tuberculin test thử nghiệm tubeculin

tuberculose nhiều củ nhỏ, nhiều mấu nhỏ, nhiều núm, nhiều hạch, nhiều nốt sần

tuberculosis (bênh) lao

tuberculum củ, mấu nhỏ, núm, hach lao, nốt sần

tuberosity củ, mấu, mào

tuberous (thuộc) củ mấu, $(c\acute{o})$ dạng củ, $(c\acute{o})$ dạng mấu, $(c\acute{o})$ củ $,(c\acute{o})$ mấu

tubicolous ở trong ống, sống trong ống

tubifacient tạo ống

tubular necrosis hoại tử tuyến ống

tubular nerve cord bó thần kinh dạng ống

tubulate (có) ống

tubule ống nhỏ, ống dẫn, tiểu quản

tubuliferous (có) ống nhỏ,

tubuliform (có) dạng ống nhỏ

tubulin tubulin

tubulose nhiều ống nhỏ

tubulus ống nhỏ, ống dẫn, tiểu quản

tufted kết chùm, mọc chùm

tumid sưng tấy, nổi u, nổi cục

tumor khối u, bướu, nốt sưng tấy

tumor-associated antigens kháng nguyên liên kết u

tumor-infiltrating lymphocytes (til cells) lympho bào lọc khối u

tumor necrosis factor (TNF) nhân tố (gây) hoại tử khối u

tumor-suppressor genes (các) gen ức chế khối u

tumor-suppressor proteins (các) protein ức chế khối u

tumour-inducing principle nguyên lý gây u

tumour necrosis factor yếu tố hoại tử ung thư

tumour specific antigen kháng nguyên đặc hiệu ung thư

tundra tundra, lãnh nguyên

tunic áo, vỏ, bao

tunica *vỏ nang*

tunica-corpus concept khái niệm thân-vỏ nang

Tunicata phân ngành Có bao

tunicate (có) áo, (có) vỏ, (có) bao

tunicate bulb hành có áo

tunicated (có) áo, (có) vỏ, (có) bao

Turbellaria lớp Sán tiêm mao

turbinal 1.xương xoăn 2.xoắn ốc

turbinate xoắn ốc, xoáy ốc

turgid 1.truong 2.cuong

turgor súc trương

turgor movement vận động theo sức trương

turgor potential thế trương

turgor pressure áp suất trương, sức căng trương nước

Turners syndrome hội chúng Turner

turnover vòng tuần hoàn, sư đổi mới

turnover number số vòng tuần hoàn

turtle shell mai rùa, mu rùa

turtoise shell mai rùa, mu rùa

twenty-four hour rhythm nhip hai tư giờ

twiner cây leo cuốn

twins cặp sinh đôi

two-dimensional (2-d) gel electrophoresis diện di trên gel hai chiều

two-hybrid systems hệ thống hai con lai

tylose (sự) kết chai, kết sần, nổi chai, nổi sần, thể chai, thể sần

tylosis (sự) kết chai, kết sần, nổi chai, nổi sần, thể chai, thể sần

tympanal (thuộc) màng thính tai, tai giữa, (thuộc) màng nhĩ

tympanic (thuộc) màng thính tai, (thuộc) tai giữa, (thuộc) màng nhĩ

tympanic bulla bao màng nhĩ

tympanic membrane màng thính giác

tympanum 1.màng thính giác 2.túi khí 3.tai giữa, màng nhĩ 4.túi khí, nang khí

type 1.vật mẫu chuẩn 2.kiểu, mẫu

type I reaction phản ứng typ I

type I diabetes bệnh đái tháo đường typ I

type II diabetes bệnh đái tháo đường typ II

type specimen mẫu chuẩn
typhlosole rãnh ống tiêu hoá
typhoid (bệnh) thương hàn
typhoid fever sốt thương hàn
typical (thuộc) mẫu chuẩn, kiểu, mẫu
tyrosine (tyr) tyrosin
tyrosine kinase activation hoạt hoá tytorin
tyrosine kinase inhibitors (tki) chất ức chế kinaza tyrosin

U

u.s. patent and trademark office (uspto) văn phòng bằng sáng chế và nhãn mác Hoa Kỳ ubiquinone ubiquinon ubiquitin ubiquitin ubiquitin-proteasome pathway đường (trao đổi chất) ubiquitin-proteasom ubiquitinated ubiquitin hoá uliginose sống ở đầm lầy, sống ở bùn lầy, mọc trên đầm lầy uliginous sống ở đầm lầy, sống ở bùn lầy, mọc trên đầm lầy ulna xương tru ulnar (thuộc) xương trụ ulotrichous (có) lông xoăn, (có) lông quăn ultimobranchial gland tuyến mang cuối ultracentrifuge máy siêu li tâm ultrafiltration su siêu loc ultramicroscope kính siêu hiển vi ultramicrotome máy siêu vi phẫu ultrastructure siêu cấu trúc ultraviolet microscope kính hiển vi tử ngoại, kính hiển vi cực tím umbel tán umbellate (có) tán, sinh tán umbellifer cây hoa tán Umbelliferae ho Hoa tán umbilical arteries and veins dông, tĩnh mach rốn umbilical cord dây rốn umbilici (các) hố nhỏ, (các) lỗ thân ống lông, (các) rốn umbilicus 1.hố nhỏ 2.lỗ thân ống lông 3.rốn umbo *mấu*, *bướu* umbonate (có) mấu, (có) bướu umbones (các) mấu, (các) bướu umbrella ô, dù umwelt môi trường thích hợp, môi trường thuận lợi unarmed không vũ trang unavailable không sẵn có, không dùng được uncate (có) móc uncinate (có) dang móc, (có) móc nhỏ uncinus 1.móc 2.răng móc unconscious mind trí nhớ vô thức uncurrent dẫn vào, nhập vào, đưa vào

underleaf lá mặt dưới thân det, lá dưới undernutrition suy dinh duõng undulating membrane màng uốn, màng lươn sóng ungual (thuôc) móng, vuốt, móc ungues (các) móng, (các) vuốt, (các) móc unguiculate 1.(có) vuốt, (có) móc, (có) cưa 2.(có) dang móng unguirial (thuôc) móng, vuốt, móc unguis móng, vuốt, móc ungula (móng) guốc ungulate đông vật móng guốc ungulate dung phân đông vật móng guốc unguligrade đi bằng móng guốc uniaxial môt truc đơn unicellular đơn bào, một tế bào unicellular organization tổ chức đơn bào unilocular môt ngăn, môt ô uninemy hypothesis giả thuyết một sơi uninucleate môt nhân, đơn nhân union for protection of new varieties of plants (UPOV) Liên đoàn bảo vê các giống cây mới uniparous để một con, để một trứng, để một lứa unipolar *môt cực*, đơn cực unipotency (tính) đơn năng unique sequence DNA chuỗi AND duy nhất, trình tư AND độc nhất uniramous *môt nhánh* uniseriate môt dãy, môt loat, môt lớp unisexual don tính units (u) đơn vi unit character tính trang đơn vi unit leaf rate tỷ suất lá đơn vi univalent thể đơn vi univalent antibodies kháng thể đơn vi universal veil bao chung, mũ chung univoltine một lứa, một thế hệ unsaturated fatty acid axit béo không no unstirred layer lóp bảo vê, lóp biên unstriated muscle co tron unwinding protein protein giãn xoắn up regulating tăng số thụ quan (trên tế bào đích) up-regulation (su) tăng số thu quan (trên tế bào đích)

UPOV viết tắt của Union for Protection Of New Varieties of Plants

UPOV viết tắt của International Union for Protection Of New Varieties of **Plants** upper quartile số tứ phân vi trên upstream ngược dòng uracil uracil urea *ure* urea cycle chu trình ure urediniospore bào tử mùa hè urediospore bào tử mùa hè uredosorus cum bào tử mùa hè uredospore bào tử mùa hè ureotelic tiết ure ureotelic excretion loai thải ure ureter niệu quản, ống niệu urethra đường niêu, niêu đao urethral (thuôc) đường niêu, niêu đao uric acid axit uric uricotelic bài tiết axit uric uridine uridin urinary (thuôc) nước tiểu urinary bladder bàng quang, bóng đái urine *nước tiểu* uriniferous tiết nước tiểu, tao nước tiểu uriniparous (thuôc) tao nước tiểu urinogenital (thuôc) niêu-sinh duc urochord dây sống đuôi, đuôi sống Urochordata phân ngành Đuôi sống Urodela bộ Lưỡng cư có đuôi urodelous (có) đuôi vinh viễn urogenital groove rãnh niêu sinh duc urogenital membrane màng niêu sinh duc urokinase urokinaza uropod chân đuôi, mấu đuôi uropygial gland tuyến phao câu uropygium phao câu urosome 1.vùng đuôi, khúc đuôi 2.bung cuối urostyle xương cuối đuôi, trâm đuôi urticant châm ngứa, gây ngứa, làm ngứa urticaria (nổi) mày đay urticating châm ngứa, gây ngứa, làm ngứa USPTO viết tắt của U.S. Patent and Trademark Office Ustilaginales bô Nấm than

uterine (thuộc) tử cung, dạ con
uterine contraction sự co rút dạ con
uterine tube ống dạ con
utricle 1.túi nhỏ, 2.túi bầu dục 3.túi khí
utricular (thuộc) túi nhỏ, túi bầu dục, túi khí
utriculiform (có) dạng túi nhỏ
utriculus túi nhỏ, túi nhỏ
uvea màng mạch nho
uveal tract bó màng mạch nho

\mathbf{V}

V gene gen V vaccination (su) tiêm chủng vaccine vacxin vaccinia vacxinia vaccinial (thuôc) vacxinia vacuolar membrane màng không bào vacuolate (có) không bào, (có) hốc nhỏ vacuole 1.bóng, bọng, túi, nang 2.không bào, hốc nhỏ vacuum activity hoat đông tách biệt, hoat đông cách ly VAD (su) thiếu vitamin A (Vitamin A Deficiency) vagal nuclei nhân thần kinh phế vị vagal tone âm phế vị vagile lang thang, trôi nổi vagility (sư) phát tán, trôi nổi vagina 1.bao, be 2.âm đao vaginal (thuộc) bao, be; (thuộc) âm đạo vaginal plug nút âm đao vaginant (thuộc) bao, be; (thuộc) âm đạo vaginate (có) bao, (có) be, (có) âm đao vaginiferous (có) bao vaginosis (sư) chui vào, nhập vào vagus dây thần kinh phế vị, dây thần kinh mê tẩu, dây thần kinh X validation hoat hoá, làm cho có giá tri validation (of target) hoạt hoá đích, làm cho đích có giá trị valency giá valine (val) valin vallate papillae núm dang chén valley bog dâm thung lũng value-added grains (các) hat được bổ sung giá tri value-enhanced grains (các) hat được tăng cường giá tri valva nắp van, mảnh vỏ, lá van, tấm van valvate 1.xép mép, xép kiểu van 2.(có) nắp, (có) van valve 1.nåp 2.van 3.månh vỏ 4.lá van, tấm van valvule *månh vỏ nhỏ* van der Waals forces luc van der Waals vanadium vanadium vane *phiến*

varialbe *biến dị, biến đối*

variable region vùng biến di, vùng biến đổi

varialbe cleavage phân cắt thay đổi

variable-interval schedule chế độ cách quãng thay đổi

variable-ratio schedule chế độ tỷ số thay đổi

variable region vùng thay đổi

variance phương sai

variant thể biến dị, dạng biến dị

variate biến ngẫu nhiên

variation (su) biến dị

varicose veins chứng giãn tĩnh mach

variegation (sự) tạo khảm, tạo thành đa sắc, tạo thành đốm

variety nòi, thứ

variola đâu mùa

vas mạch, ống, quản

vas deferens *ong dẫn tinh*

vasa (các) mạch, ống, quản

vasa efferentia *óng dẫn tinh ra*

vasa recta *ống trực tràng*

vasa vasorum mao mach quanh mach

vasal (thuộc) mạch, ống, quản

vascular (thuôc) mach

vascular area vùng mach

vascular bundle bó mach

vascular cambium tang thương mach

vascular cylinder tru mach, trung tru

vascular endothelial growth factor (VEGF) nhân tố sinh trưởng nội mô mach

vascular funtion curve vòng cung mach

vascular plant thực vật có mạch, cây có mạch

vascular ray tia mach

vascular system *hê mach*

vascular tissue *mô mach*

vascular tissue system *hệ mô mạch*

vasculum hôp tiêu bản, hôp vật mẫu

vasifactive tao mach mới

vasochorial placenta nhau nội mạc-đệm

vasoconstrictor (thuộc) co mạch

vasodepressor area vùng giảm áp mạch

vasodilation sư giãn mach

vasodilator làm giãn mach

vasoformative tạo mạch, tạo máu

vasohypertonic co mach vasohypotonic giãn mach vasoinhibitory ức chế mach vasomotor vân mach vasomotor tone âm vân mach vasopressin vasopresin vasopressor thuốc tăng huyết áp vasopressor area vùng tăng huyết áp vector 1.vât truyền 2.vecto vegan người ăn chay vegetables rau vegetable pole cuc thuc vât, cuc dinh duõng vegetal plate tấm thực vật vegetal pole cuc thuc vât vegetation thực bì, thẩm thực vật, sư dinh dưỡng vegetative sinh duõng vegetative functions (các) chức năng sinh dưỡng vegetative propagation sinh sån sinh duõng vegetative reproduction sinh sån sinh duöng VEGF viết tắt của Vascular Endothelial Growth Factor veil bao, mũ, diềm, màn, màng uốn veiled cell tế bào mang vein 1.gân 2.tĩnh mach vein islet vùng gian mạch, đảo gian gân lá veld savan cổ cao veliger *áu trùng veliger* vellus *lông tơ* velum 1.màn 2.màng 3.đĩa velvet màng nhung, lớp nhung venae cavae *tĩnh mach chủ* venation 1.(su) phân bố gân 2.(su) phân bố tĩnh mạch 3.hê gân Venerial Disease Reference Laboratories thí nghiêm VDRL venomotor tone âm vận tĩnh mạch venomous (có) tuyến đôc venous admixture sư hoà máu tĩnh mach venous capacity khoang tĩnh mach venous circulation vòng tuần hoàn tĩnh mach venous pump bom tĩnh mach venous return *nhánh tĩnh mach* venous sinuses xoang tĩnh mach

venous system hê tĩnh mach venous valvé van tĩnh mach vent (lõ) hâu môn, (lõ) huyêt venter mấu, u, chồi, mỏm, u giữa, bướu giữa, bung, mặt bung ventilation (su) thông gió, thông hơi ventilatory chemosensitivity cảm ứng hoá chất khi thông gió ventilatory requirement yêu cầu thông thoáng ventral (thuôc) mặt bung ventral aorta dông mach bung ventral columns sống bụng ventral polarizing activity trung bì bung ventral respiratory group nhóm hô hấp mặt bung ventral root rễ bung, rễ trước ventral suture đường nối bung ventricle thất, buồng ventricles of brain não thất ventricose 1.(có) bung, phình bung 2.(có) dạng bọng ventricular (thuôc) thất, buồng ventricular contraction sư co rút da dày ventricular pressure áp lưc tâm thu ventricular relaxtion kỳ nghỉ tâm thu ventriculous (có) thất, buồng venule tĩnh mạch nhỏ verbal test trắc nghiêm ngôn ngữ Verbenaceae ho Co roi ngua vermicule thể giun nhỏ vermiform (có) dang giun vermis thể giun, thuỳ giun vernal (thuộc) mùa xuân vernalization (su) xuân hoá vernation 1.(su) xếp lá lôc 2.mẫu lá lôc verruca mun com, hat kê, mấu lồi verrucose (có) mun com, (có) hat kê, (có) mấu lồi versatile *lắc lư*, *linh hoat* versicolorous đổi màu, biến màu vertebra đốt sống vertebrae (các) đốt sống vertebral (thuôc) đốt sống vertebral ganglia hach đốt sống vertebral veins tĩnh mach đốt sống Vertebrata phân ngành Có xương sống vertebrate đông vật có xương sống, (có) đốt sống

vertebraterial canals (các) ống đốt sống

vertex đỉnh, chóp

vertical gene transfer truyền gen theo chiều dọc

vertical zonation phân vùng thẳng đứng

verticil vòng

verticillaster xim vòng dày

verticillate (có) vòng, moc vòng

very low-density lipoproteins lipoprotein độ đậm rất thấp

vesica bóng đái, bàng quangvesicant làm phỏng da, làm rộp da, tác nhân

làm phỏng da, tác nhân làm rộp da

vesicle 1.bong 2.túi 3.thất 4.bóng

vesicle bóng nhỏ, nang nhỏ

vesicula bọng, túi, thất, bóng

vesicula serninalis túi tinh

vesicular (thuộc) bọng, túi, thất, bóng

vesicular-arbuscular mycorrhiza rễ-nẫm có đầu rễ phân nhánh

vesicular transport vận chuyển bằng nang nhỏ

vesiculate (có) bong, túi

vessel mach ống, quản

vessel element yếu tố mạch dẫn

vessel-member thành phần mạch dẫn

vessel-segment đoạn mạch dẫn

vestibular (thuộc) tiền đình

vestibular function chức năng tiền đình

vestibular hair cells tê bào lông tiền đình

vestibular nuclei nhân tiền đình

vestibular organs cơ quan tiền đình

vestibular pathways con đường tiền đình

vestibulate (có) tiền đình

vestibule tiền đình

vestige di tích, vết tích, cơ quan tiêu giảm

vestigial 1.(thuộc) di tích, vết tích 2.(có) cơ quan tiêu giảm

vestigial organ thể tiêu giảm

vestigial structure cấu trúc tiêu giảm

vestiture lớp vảy bao thân, lớp lông bao thân

vexillum *phiến*

Vi antigen kháng nguyên Vi

viable sống đựơc

vibrissa 1.lông cứng, ria, lông mi 2.lông gốc mỏ

vibrissae (các) lông cứng, (các) ria, (các) lông mi, (các) lông gốc mỏ

vigilance (sự) cảnh giác

villi (các) lông nhung

villiform (có) dang lông nhung

villose (có) lông nhung

villous (có) lông nhung

villus lông nhung

vimentin vimentin

viral transactivating protein protein hoat hoá chéo virut

virescence (sự) hoá lục

virion virion

viroid viroid

virology virut hoc

virotherapy chữa bênh bằng virut

virtual HTS sàng lọc thông lượng cao thật sự

virulence tính độc

virulence (tính) độc

virulent đôc

virulent phage thể thực khuẩn độc

virulent virus virut độc

virus *virut*

virus neutralization tests (các) thử nghiệm trung hoà virut

viscera (các) tạng, nội tạng

visceral (thuộc) tạng, nội tạng

visceral arch cung mang

visceral clefts (các) khe mang

visceral layer lóp tạng

visceral mass khối tạng

visceral mucle cơ tạng, cơ nội quan

visceral nerves thần kinh tạng

visceral pain dau tang

visceral sensory neurons noron cảm giác ở tạng

viscosity độ nhớt

viscus tạng, nội tạng

visfatin protein Visfatin (hiệu quả giống insulin)

visible fluorescent proteins protein huỳnh quang trông thấy

visible light ánh sáng nhìn thấy

vision sự nhìn, thị giác

visual cliff vách hiển thị

visual information thông tin thị giác

visual pathway phương thức nhìn

visual placing reaction phản ứng thị giác

visual receptor thụ thể thị giác

vitafoods thực phẩm dinh dưỡng, thực phẩm giầu vitamin vitalism sinh lực luận vitamers đồng đăng vitamin, vitame vitamins (các) vitamin, (các) sinh tố vital stain thuốc nhuôm sống vitellarium tuyến noãn hoàng vitelligenous tiết noãn hoàng, tạo noãn hoàng vitelline (thuôc) noãn hoàng, (có) noãn hoàng vitelline ducts ống noãn hoàng vitelline envelope màng noãn hoàng vitelline membrane màng noãn hoàng, màng thụ tinh vitellins chất noãn hoàng vitellus lòng đổ trứng, noãn hòang vitreous humour dich thuỷ tinh, thuỷ tinh dich viviparity (tính) để con, (tính) thai sinh viviparous để con, thai sinh vivipary moc mâm trên cây me VL viết tắt của Light-chain Variable VLDL viết tắt của Very Low-Density Lipoproteins VNTR markers chỉ thi VNTR vocal cords dây thanh âm vocal sac túi (thanh) âm volant bay, (thuôc) bay volicitin volicitin (hoá chất do Spodoptera exigua sinh ra) voltage-gated ion channel kênh ion qua cổng điện thế voltinism số lứa volume rendering tao hình khối voluntary muscle cơ vân voluntary nervous system hê thần kinh soma volva bao, bìu, bọc vomer xương lá mía vomerine (thuộc) xương lá mía vomerine teeth răng vòm miêng vomeronasal organ co quan lá mía vomitoxin vomitoxin voyeurism (chứng) thi dâm vrn2 gene gen vrn2 vulva âm hô vulviform (có) dang âm hô

W

W-chromosome nhiệm sắc thể W waggle dance múa lắc Waldenstrom's macroglobulinaemia marcoglobulin huyét Waldenstrom waldsterben (bênh) chết rừng wall vách, thành Wallace's line tuyến Wallace, đường Wallace wandering cells (các) tế bào di đông war neurosis (chứng) loan thần kinh thời chiến warfarin thu thể cảm nhận độ ấm warm-blooded (thuôc) máu nóng warning coloration (su) nhuôm màu báo hiệu, nhuôm màu cảnh báo Wassermann reaction phản ứng Wassermann water absorption hấp thu nước water activity hoat độ của nước water culture thuy canh water hole hố nước water-in-oU emulsion adjuvant tá chất nhũ tương nước- trong-dầu Water pore *lỗ thoát nước, thuỷ khổng* Water potential thế nước water soluble fiber soi hoà tan trong nước water stoma lỗ thoát nước, thuỷ khổng water-storage tissue *mô dư trữ* water transport dẫn truyền nước water vapour hoi nước water-vascular system 1.hệ chân mút 2.hệ bài tiết nước Watson - Crick model mô hình Watson - Crick wave action tác đông sóng wavelength đô dài bước sóng waxy corn ngô dẻo waxy wheat lúa mì deo weak interactions phản ứng tương tác yếu weather thời tiết web 1.mang, mang nhên 2.phiến 3.màng, màng bơi webbed (có) màng, (có) màng bơi Weberian apparatus co quan Weber Weberian ossicles xuong Weber weed co dai

weeding (su) làm cỏ

weevils bo gao

weight trong luong

Weil-Felix reaction thí nghiệm Weil-Felix

weltanschauung thế giới quan

Western blot test (phép) thấm tách Western

Western blotting (phép) thẩm tách Western

western corn rootworm sâu đục rễ ngô phương Tây

wet deposition (su) lắng cặn ướt

wet rot 1.(su) thối nhũn 2.(su) mọc giữa

WGSS giải trình tự toàn bộ hệ gen bằng "súng săn" (Whole Genome

Shotgun Sequencing)

whale bone tâm lược

whaling nghề săn cá voi

wheat *lúa mì*

wheat head blight bệnh rệp vùng ở lúa mì

wheat scab bệnh nấm vảy ở lúa mì

wheat take-all disease bệnh lấy-hết ở lúa mì

wheel animalcules lớp trùng bánh xe

whiplash flagellum *lông roi trơn*

whiskers râu, ria

white biotechnology công nghệ sinh học trắng

white blood cells bạch cầu

white cell bạch cầu

white corpuscles hạt trắng

white fibres (các) sợi trắng

white fibrocartilage sun-xo trắng

white matter chất trắng

white mold disease bệnh mốc trắng

white mutants thể đột biến trắng

white reaction phản ứng trắng

whole-cell patch-clamp recording (phép) ghi đếm bằng kẹp giữ cả tế bào whole-genome shotgun sequencing giải trình tự toàn bộ hệ gen bằng

"súng săn"

whorl 1.vòng 2.vòng xoắn

whorled (có) vòng, (có) vòng xoắn

whorls of flower organs co quan hoa xếp vòng

Widal reaction phản ứng Widal

wide cross lai diện rộng

wide spectrum phổ rộng

wild type kiểu dại, kiểu hoang

wild type allele alen kiểu (hoang) dại wilt (bênh) héo wilting (su) héo wind dispersal phát tán nhờ gió wind pollination thu tinh nhờ gió wing cánh wing coverts lông phủ cánh winter annual cây môt năm vu đông winter egg trứng mùa đông winter sleep ngủ đông Wirsung's duct ông Wirsung Wiskott-Aldrich syndrome hôi chứng Wiskott-Aldrich witches' broom đám cành quái, đám cành ma withdrawal reflex phản ứng thuốc withering ratio hê số héo withdrawal symptoms triệu chứng cai thuốc wobble dao đông, linh hoat (trong mã di truyền) Wolffian body thể Wolff, trung thân Wolifian duct *ong Wolff* wood $g\tilde{o}$ wood fibre soi gô wood-land rừng gỗ wood-parenchyma *nhu mô gỗ* wood-ray *tia gô* wood sugar đường gỗ, xyloza woody tissues (các) mô gỗ wool (lông) len word association test trắc nghiêm kết hợp từ word salad (chứng) nói lẫn worker tho worker ants kiến thơ world trade organization (WTO) Tổ chức thương mại quốc tế worm 1.giun 2.sâu, ấu trùng wound tissue mô seo WP 900 WP 900 (hợp chất tự nhiên chống ung thư và luôn bám chặt Z-ADN) WTO viết tắt của World Trade Organization

X

X chromosome nhiệm sắc thể X X receptors thu quan X xanthine oxidase oxidaza xanthin xanthochroism vàng da xanthophore tế bào sắc tố vàng Xanthophyceae lớp Tảo vàng xanthophylls xanthophyl X-chromosome nhiễm sắc thể X xenia (tính) phấn truyền, (tính) thụ phấn xenobiotic compounds hop chất di sinh xenobiotics di sinh xenogamy (tính) giao phấn, (tính) thụ tinh chéo, (tính) thụ tinh khác hoa xenogeneic ghép khác loài xenogeneic organs (các) cơ quan ghép khác loài xenogenesis phát sinh khác loài xenogenetic organs co quan phát sinh khác loài xenogenic organs co quan mang gen la xenograft mô ghép khác loài xenotransplant cấy ghép cơ quan lạ xenotropic virus virut hướng chủ la xeric khô han xeroderma pigmentosum (bệnh) khô da nhiễm sắc tố xeromorphic (có) dang chiu han xerodermia (bênh) khô da xerophyte thực vật chiu han xerosere hê diễn thế thực vật khô han, hê diễn thế thực vật chiu han X-inactivation (su) bất hoạt X xiphisternum mũi ức X-linkage *liên kết -X* X-ray analysis phân tích tia X X-ray crystallography tinh thể học tia X x-gal 5-bromo-4-chloro-3-indolyl- β -d-galactopyranoside co chất sinh màu với β-galactosidaza X-ray crystallography $tinh the^{\hat{c}} hoc tia X$ xylem *mô gỗ* xylem parenchyma mô mềm-gỗ, nhu mô gỗ xylogenous sinh trên gỗ, mọc trên gỗ

xylophagous (thuộc) ăn gỗ xylose xyloza xylotomous đực gỗ, cắn gỗ XYY syndrome hội chứng XYY

Y

Y chromosome nhiễm sắc thể Y YAC viết tắt của Yeast Artificial Chromosome veast *nấm men* veast artificial chromosomes (YAC) nhiễm sắc thể nhân tao của nấm men yeast episomal plasmid (YEP) plasmid episom nám men yeast genetics di truyền học nấm men yeast two-hybrid system hệ thống hai con lai nấm men yellow body thể vàng yellow cells tế bào vàng, hoàng bào vellow crescent liềm vàng yellow fever (bệnh) sôt vàng da yellow fibres sợi vàng, bó chẳng vàng yellow fibrocartilage sun so vàng vellows (bênh) vàng lui yellow spot điểm vàng, hoàng điểm YEP viết tắt của Yeast Episomal Plasmid YFP protein phát sáng màu vàng (Yellow Fluorescent Protein) yield sån luong, thu hoach Y-maze mê lô Y volk noãn hoàng, lòng đổ trứng yolk duct ống noãn hoàng yolk epithelium biểu mô noãn hoàng yolk gland tuyến noãn hoàng volk plug nút noãn hoàng thể vàng yolk sac túi noãn hoàng YSTR DNA ADN (có) đoạn lặp nối tiếp ngắn trên nhiễm sắc thể Y (Y chromosome Short Tandem Repeat DNA)

Z-chromosome nhiệm sắc thể Z z-DNA z-ADN Z-helix xoắn Z **Z**-line *vach* **Z** z-ring vòng Z Z scheme sơ đồ Z zearalenone zearalenon zeaxanthin zeaxanthin zebra fish cá ngưa vằn zeitgeber 'nhà' đinh thời zeugopodium cẳng chân, cẳng tay zezo net growth isocline dường sống sinh trưởng số không nguyên ZFP viết tắt của Zinc Finger Proteins zinc *kẽm* zinc finger proteins protein (chứa) kẽm hình ngón tay ZKBS (central committee on biological safety) Uŷ ban trung ương về an toàn sinh hoc zoidiophilous thụ phấn nhờ động vật zona vùng, miền, khu, mảng, băng, dải zona fasciculata vùng bó zona glomerulosa vùng búi zona granulosa vùng hạt, lớp hạt zona reaction vùng phản ứng zona reticularis vùng lưới zona pellucida vùng sáng, vùng trong suốt zona radiata vùng toả tia zonal (thuộc) vùng, miền, khu, mảng, băng, dải zonary (có) vùng, (có) miền, (có) khu, (có) mảng, (có) băng, (có) dải Zonary placentation *nhau đai* zonate phân vùng, phânmiền, phân khu, phân mảng, phân băng, phân dải zonation (sư) phân vùng, phân miền, phân khu, phân mảng, phân băng, phân dải zonite đốt thân zonula ciliaris vòng mi, vành lông mi zonule vành nhỏ, vòng nhỏ zoobiotic ký sinh (ở) đông vật zooblast tế bào đông vật zoochlorellae tảo luc công sinh đông vật

zoochorous phát tán nhờ đông vật zoocyst kén bào tử đông vật zoogamete giao tử đông vật zoogamy (tính) sinh sản hữu tính ở đông vật zoogeography địa lý động vật zooid 1.cá thể (tâp đoàn đông vật) 2.bào tử đông Zooidogamous bô Bach quả Zooidogamy (tính) giao phối bằng tinh trùng đông, (tính) thu tinh bằng tinh trùng đông zoology đông vật học zoonoses bênh đông vật (lây sang người) zoonotic (thuôc) bênh đông vật zooplankton động vật nổi zoosperm tinh trùng đông, tinh tử đông zoosporangium túi bào tử đông zoospore bào tử đông Zootype kiểu đông vật, mẫu đông vật zooxanthellae rong vàng nâu cộng sinh ở động vật zygapophyses móm khóp zygodactylous (có) ngón chân kiểu chèo zygogenetic (thuôc) hình thành hợp tử, tao bào tử zvgoma xương gò má, cung gò má zygomatic (thuôc) xương gò má, cung gò má zygomatic arch cung gò má zygomatic bone xương gò má zygomorphic đối xứng hai bên Zygomycetes lớp Nấm tiếp hợp Zygomycotina phân ngành Nấm tiếp hợp zygonema zygonem zygospore bào tử tiếp hợp, bào tử hợp zygote hop tử zygotene zygoten, giai doan soi gióng dôi zygotic (thuộc) zygoten, (thuộc) giai đoạn sợi gióng đôi zygotic genes gen hop tử zyme systems (các) hê enzym zymogen zymogen, tiền enzym zymosan zymosan α-helix chuỗi xoắn α α-linolenic acid axit α-linolenic α -peptide α -peptid β-galactosidase β-galactosidaza 7S, 19S antibody kháng thể 7S, 19S